



## SISÄLLYSLUETTELO

<b>Vuosi 2016</b>	<b>5</b>
Toimitusjohtajalta	6
2016 lyhyesti	8
Tämä on Ahlstrom	13
Liiketoiminta-alueet	15
Filtration & Performance	17
Specialties	20
Ahlstromin ja Munksjön yhdistyminen	23
<b>Strategia</b>	<b>24</b>
Markkinatrendit	25
Keskeiset menestystekijät	27
Tiekartta	28
Taloudelliset tavoitteet	30
Arvot	33
Työntekijämme	34
Arvon luominen	41
Pääoma	44
<b>Vastuullisuus</b>	<b>47</b>
Vastuullisen toiminnan toteuttaminen ja johtaminen	48
Sidosryhmätoiminta	50
Hankinta ja operatiiviset toiminnot	52
Taloudellinen vastuu	55
Ympäristövastuu	56
Raaka-aineet	57
Energiatehokkuus	59
Päästöt	64
Sosiaalinen vastuu	69
Työterveys ja -turvallisuus	70
Eettisyys, ihmisoikeudet ja vaatimustenmukaisuus	72
Raportin profiili ja olennaisuus	75
GRI-sisältövertailu	78
<b>Hallinnointi</b>	<b>83</b>
Hallitus	84
Johtoryhmä	88

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	91
Palkka- ja palkkioselvitys	114
Riskienhallinta	122
<b>Tilinpäätös</b>	<b>124</b>
Toimintakertomus	125
Konsernitilinpäätös	147
Konsernituloslaskelma	148
Konsernitase	150
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	152
Konsernin rahavirtalaskelma	154
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	156
1. Rahoitusriskien hallinta	176
2. Segmenttiraportointi	183
3. Yritysmyyntit ja lopetetut toiminnot	187
4. Yrityshankinnat	188
5. Liikevaihto	189
6. Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	190
7. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	191
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	192
9. Poistot	193
10. Arvon alentumiset	194
11. Rahoitustuotot ja -kulut	195
12. Tuloverot	196
13. Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	197
14. Osakekohtainen tulos	198
15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	199
16. Aineettomat hyödykkeet	201
17. Osuudet osakkuusyhtiöissä	203
18. Muut sijoitukset	204
19. Rahavarat	205
20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	206
21. Vaihto-omaisuus	208
22. Myyntisaamiset ja muut saamiset	209
23. Oma pääoma ja rahastot	211
24. Eläkevelvoitteet	213
25. Varaukset	216

26. Korolliset velat	217
27. Ostovelat ja muut velat	218
28. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	219
29. Johdannaissopimukset	221
30. Muut vuokrasopimukset	222
31. Vakuudet ja vastuusitoumukset	223
32. Lähipiiritapahtumat	224
33. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	227
Avainluvut	228
Avainlukujen laskentakaavat	230
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	231
Tuloslaskelma	232
Tase	233
Rahavirtalaskelma	235
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	236
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	238
1. Liikevaihto maittain	239
2. Henkilöstökulut	240
3. Tilintarkastajien palkkiot	241
4. Korke- ja muut rahoitustuotot	242
5. Korke- ja muut rahoituskulut	243
6. Tuloverot	244
7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	245
8. Sijoitukset	246
9. Siirtosaamiset	247
10. Oma pääoma	248
11. Pitkäaikaisten lainojen erääntymisajat	249
12. Pakolliset varaukset	250
13. Laskennalliset verosaamiset	251
14. Saamiset konserniyhtiöiltä ja velat konserniyhtiöille	252
15. Saamiset osakkuusyhtiöiltä ja velat osakkuusyhtiöille	253
16. Siirtovelat	254
17. Vakuudet ja vastuusitoumukset	255
18. Tytäryhtiöosakkeet	256
19. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot ja käyvät arvot	257
Hallituksen ehdotus osakkeenomistajien kokoukselle	258

---

Tilintarkastuskertomus	260
<b>Sijoittajat</b>	<b>271</b>
Ahlstrom sijoituskohteena	272
Sijoittajasuhteiden hoito	274
Osakkeet ja osakkeenomistajat	277



## Vuosi 2016

# Toimitusjohtajalta

Vuosi 2016 oli Ahlstromille monella tavalla historiallinen. Yhtiön kannattavuus nousi ennätystasolle ja kerroimme fuusioaikeistamme Munksjön kanssa.



Vuosi 2016 oli Ahlstromille monella tavalla historiallinen. Ahlstromin kannattavuus ja liiketoiminnan rahavirta olivat ennätyksellisellä tasolla yhtiön nykyrakenteella ja tuotevalikoimalla tarkasteltuna. Lisäksi ilmoitimme Ahlstromin ja Munksjön aikeesta yhdistyä yhdeksi maailman johtavista toimijoista kestävän kehityksen mukaisissa innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuisa.

Ahlstromin erinomaiseen tulokseen oli monta syytä palasten loksahdellessa paikoilleen viime vuonna. Useamman hitaan kehityksen vuoden jälkeen olen erittäin iloinen vuoden 2016 jälkipuoliskolla tapahtuneesta liikevaihdon kasvusta. Samalla katteemme parani virtaviivaistetun toimintamallin ja vahvistuneen kaupallisen osaamisen johdosta. Onnistuimme myös erittäin hyvin hinnoittelussa ja tuotevalikoiman hallinnassa aikana jolloin monet muuttuvat kustannukset olivat edellisvuosia alhaisempia.

Kasvuamme vahvistivat pääasiassa tapetti- ja lasikuitutuotteiden sekä laboratorio- ja bioteknologiasovellusten että annoskahvimateriaalien myynnin lisääntyminen. Omien toimenpiteidemme ja suotuisampien markkinaolosuhteiden välillä oli hyvä tasapaino etenkin suodatin- ja

tuulivoimateollisuudessa. Merkittävästi vahvempi tase toi liiketoimintaamme joustavuutta ja päätimme investoida Madisonvillen suodatinmateriaalitehtaaseen Yhdysvalloissa. Tämä oli Ahlstromin ensimmäinen kasvuinvestointipäätös viiteen vuoteen. Lisäksi onnistuimme hyödyntämään uusia kasvumahdollisuuksia ja kompostoituvat ratkaisumme tekivät läpimurron Pohjois-Amerikan ja Euroopan nopeasti kasvavilla kertakäyttöisten kahvituotteiden markkinoilla.

## Uusi vaihe alkaa

Tilikauden aikana nopeutimme strategian toteutusta. Ahlstromin oikaistu liikevoittoprosentti oli jo vuonna 2016 lähellä vuoden 2018 taloudellista, yli kahdeksan prosentin tavoitetta. Yhtiön liikevoittomarginaali on kasvanut 1,3 prosentista 7,4 prosenttiin vain kolmessa vuodessa. Viime vuonna myös yhtiön johdossa tapahtui muutoksia ja minut nimitettiin marraskuussa johtamaan Ahlstromia kunnes yhdistyminen Munksjön kanssa on viety päätökseen. Suurin osa kannattavuutemme parantamiseen johtaneista hankkeista sekä yhtiön nykyinen strategia valmisteltiin edeltäjäni Marco Levin johdolla. Hän jätti yhtiön yhdistymisilmoituksen jälkeen. Haluan esittää Marcolle lämpimät kiitokset erinomaisesta työstä ja hienoista saavutuksista.

Suunniteltu yhdistyminen Munksjön kanssa on merkittävä strateginen virstanpylväs Ahlstromin lähihistoriassa. Yhdistyminen luo merkittävää arvoa osakkeenomistajillemme ja tarjoaa entistäkin enemmän mahdollisuuksia kasvaa ja tehostaa toimintaa. Vahva tase ja rahavirta tukevat omalta osaltaan yhdistyneen yhtiön kasvua.

Haluan kiittää kaikkia sidosryhmiämme, etenkin asiakkaitamme ja työntekijöitämme menestyksekkästä vuodesta 2016. Päivittäisen liiketoiminnan lisäksi keskitymme vuonna 2017 toteuttamaan Ahlstromin ja Munksjön sulautumisen ja sen jälkeen kahden yhtiön toimintojen yhdistämisen.

Sakari Ahdekivi  
Vt. toimitusjohtaja



# 2016 lyhyesti

## Vuoden kohokohdat

- Oikaistu liikevoitto ja rahavirta ennätystasolla yhtiön nykyisellä rakenteella ja tuoteportfoliolla myynnin kasvun kiihtyessä vuoden viimeisellä neljänneksellä
- Yhtiö pääsi lähelle vuoden 2018 kannattavuustavoite jo vuonna 2016
- Uudistetun strategian ja uuden toimintamallin toteutus vauhdittui
- Aloitettiin 23 milj. euron projekti Madisonvillen suodatinmateriaalitehtaan uudistamiseksi Yhdysvalloissa -- Ahlstromin ensimmäinen merkittävä kasvuinvestointi viiteen vuoteen
- Kaikki tuotantolaitokset sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjohtamissertifikaattiin mukaan
- Energian kokonaiskulutus väheni 8,3 %
- Suorat hiilidioksidipäästöt vähenivät 16,2 % per bruttotonni
- Ilmoitus yhdistymisestä Munksjö Oyj:n kanssa, millä luodaan yksi johtavista toimijoista kestävän kehityksen mukaisissa ja innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuisa

Ahlstromin liikevaihto vuonna 2016 oli 1 085,9 miljoonaa euroa (1 074,7 milj. euroa). Liikevaihto kasvoi 1,0 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 2,6 %. Myyntivolyymien kasvulla oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liikevaihtoa alensivat tuotevalikoimarakenteesta ja keskimääräisten myyntihintojen laskusta johtuvat vaikutukset.

Oikaistu liikevoitto koheni lähes 70 prosenttia 80,6 miljoonaan euroon, mikä vastasi 7,4 % liikevaihdosta. Myyntivolyymien kasvulla, operatiivisen toiminnan tehostumisella ja alhaisemmilla kiinteillä kuluilla oli positiivinen vaikutus liikevoittoon. Tulosta vahvisti myös katteiden ja tuotevalikoiman hallinta energian ja raaka-aineiden hintojen laskiessa. Taseemme vahvistui velkaantumisasteen laskiessa 44,6 prosenttiin vuotta aiemmasta 65,4 prosentista. Tämä johtui parantuneesta operatiivisesta tuloksesta, käyttö pääoman vähennyksestä sekä matalasta investointitasosta.

Sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun avaintavoitteiden tuloksista kerrotaan alemmissa taulukoissa. Enemmän tietoa saavutuksistamme ympäristöasioissa, raaka-aineiden ja energian kulutuksesta, henkilöstön sitoutuneisuudesta sekä työturvallisuudesta löytyy raportin **Vastuullisuus-osiosta**.

Tavoitteenamme on lisätä osakkeenomistajien omistaja-arvoa. Tätä sitoumusta täyttämällä luomme arvoa myös laajemmin yhteiskunnalle. Taulukko tuotetusta ja jaetusta suorasta taloudellisesta lisäarvosta löytyy **Taloudellinen vastuu -osiosta**, ja se kertoo toimintamme vaikutuksista eri sidosryhmille kuten työntekijöillemme ja yhteiskunnalle. Arvonluomismallimme löytyy **Strategia-osiosta**.

## Taloudelliset avainluvut

Milj. euroa	2016	2015	Muutos, %
Liikevaihto	1 085,9	1 074,7	1,0
Käyttökate (Ebitda)	121,1	96,4	25,6
% liikevaihdosta	11,2	9,0	
Oikaistu käyttökate (Ebitda)	130,9	104,8	25,0
% liikevaihdosta	12,1	9,7	
Liikevoitto	70,8	21,9	223,8
% liikevaihdosta	6,5	2,0	
Oikaistu liikevoitto	80,6	47,5	69,8
% liikevaihdosta	7,4	4,4	
Voitto ennen veroja	56,3	22,6	148,4
Tilikauden voitto	34,9	8,6	
Osakekohtainen tulos	0,61	0,06	
Sijoitetun pääoman tuotto	13,6	3,9	
Liiketoiminnan nettorahavirta	125,8	60,0	109,8
Investoinnit ilman yritysostoja ja -myyntejä	37,9	27,3	39,0
Korolliset nettovelat	140,8	195,9	-28,1
Velkaantumisaste	44,6	65,4	
Osinko per osake	0,49*	0,31	
Henkilöstö vuoden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 233	3 311	-2,4

\* Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti 11.1.2017 hallituksen maksamaan ylimääräisen 0,49 euroa per osake osingon normaalin voitonjaon sijaan ennen yhdistymisen toteutumista Munksjön kanssa.

Oikaisuerät: uudelleenjärjestelykustannukset ja arvonalentumiset sekä myyntivoitot ja -tappiot

Käyttökate = liikevoitto + poistot + arvonalentumiset

Oikaistu käyttökate = käyttökate - oikaisuerät

Oikaistu liikevoitto = liikevoitto - oikaisuerät

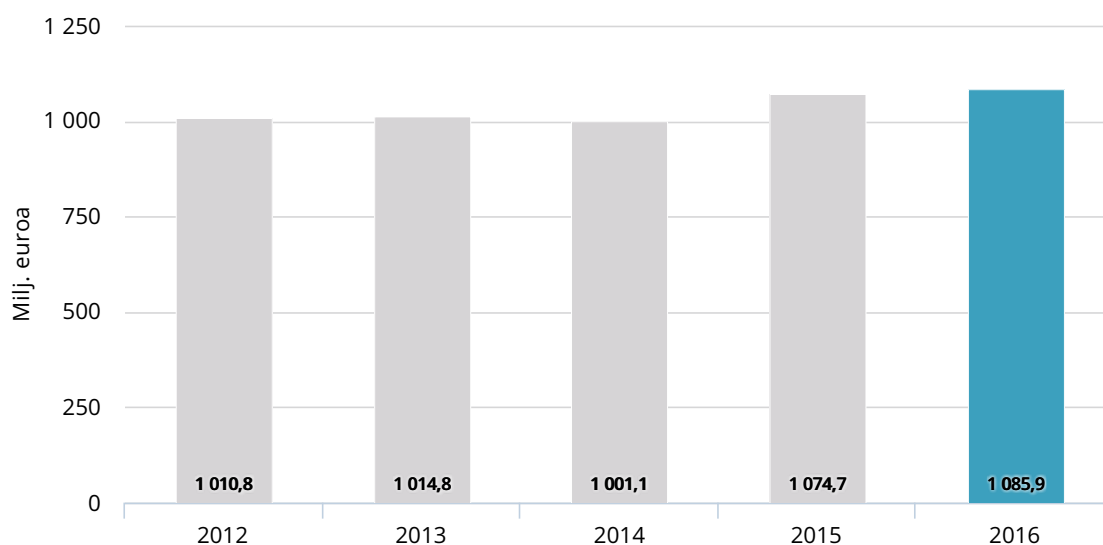
## Ympäristön avainluvut

	2016	2015	Pitkänajan tavoite
Sähkönkulutus, MWh/tonni	1,28	1,32	20 % vähennys vuoteen 2020 mennessä
Suorat hiilidioksidipäästöt, kg/tonni	641	765	
Kaatopaikkajäte, tonnia	4 233	4 196	nolla
Tuotannosta ympäristöjohtamissertifikaatin (ISO 14001) piirissä	100 %	94 %	100 %

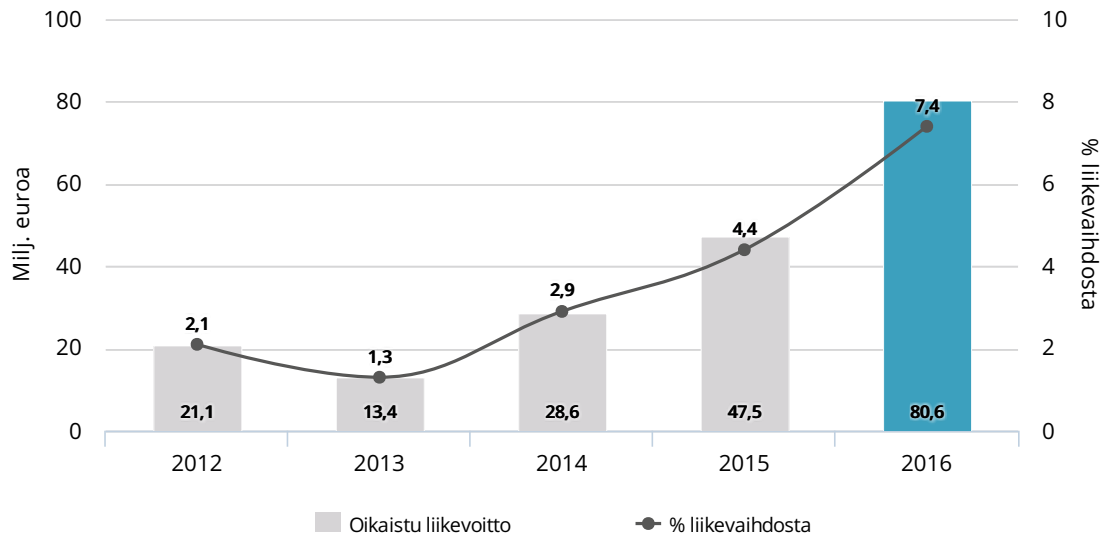
## Sosiaaliset avainluvut

	2016	2015	Pitkänajan tavoite
Tapaturmataajuus (AFR)	4,6	2,8	nolla
Poissaoloon johtaneet vahingot (LTA)	28	17	nolla
Vammaan johtaneet tapaturmat (TRI)	50	42	nolla
Eettisten ohjeiden sähköinen koulutus toimihenkilöille	85 %	78 %	100 %
Tavarantoimittajien eettiset ohjeet	99 %	99 %	100 %

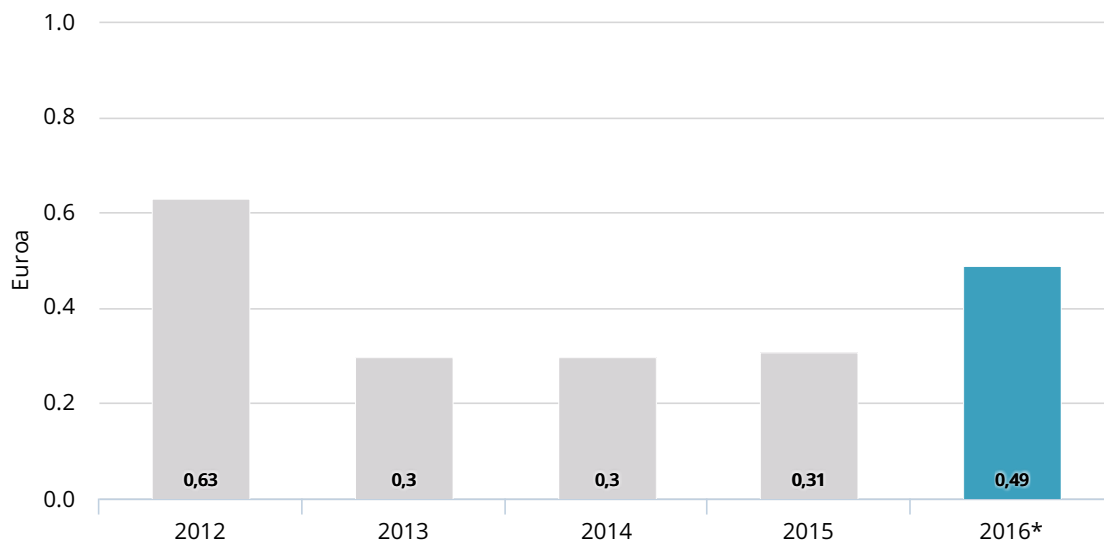
## Liikevaihto



### Oikaistu liikevoitto



### Osinko per osake



\* Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti 11.1.2017 hallituksen maksamaan ylimääräisen 0,49 euroa per osake osingon normaalin voitonjaon sijaan ennen yhdistymisen toteutumista Munksjön kanssa.

# Tämä on Ahlstrom

Ahlstrom valmistaa innovatiivisia kuitumateriaaleja päivittäisiin tarpeisiin. Kestävän kehityksen mukaiset materiaalimme mahdollistavat asiakkaidemme tuotteiden tarvitsemat toiminnallisuudet. Visiomme mukaan haluamme olla asiakkaidemme ensisijainen kumppani.

Liikevaihtomme on 1,1 miljardia euroa vuodessa ja meillä on 3 200 työntekijää 22 maassa. Tuotteidemme loppukäyttöesimerkkejä löytyy laajalti eri arkipäivän ja teollisuuden sovelluksissa, kuten suodattimissa, leikkaussalivaatteissa ja -liinoissa, laboratorio ja bioteknologian sovelluksissa, tapeteissa ja elintarvikepakkauksissa. Strategiamme mukaisesti olemme sitoutuneita kasvuun ja luomaan arvoa sidosryhmillemme tarjoamalla kestävän kehityksen mukaisia kilpailukykyisiä kuitupohjaisia materiaaleja.

Luomme lisäarvoa yhdistelemällä kemiallisesti luonnon- ja keinokuituja. Valmistamme ainutlaatuisella tietotaidolla pitkälle erikoistuneita tuotteita. Käyttämämme kuituraaka-aine on pääosin uusiutuvista luonnonvaroista. Kestävä kehitys on keskeinen osa toimintaamme ja tuotteidemme suunnittelussa olemme pyrkineet minimoimaan ympäristövaikutukset koko elinkaaren ajalta. Tarjoamme enemmän vähemmällä.

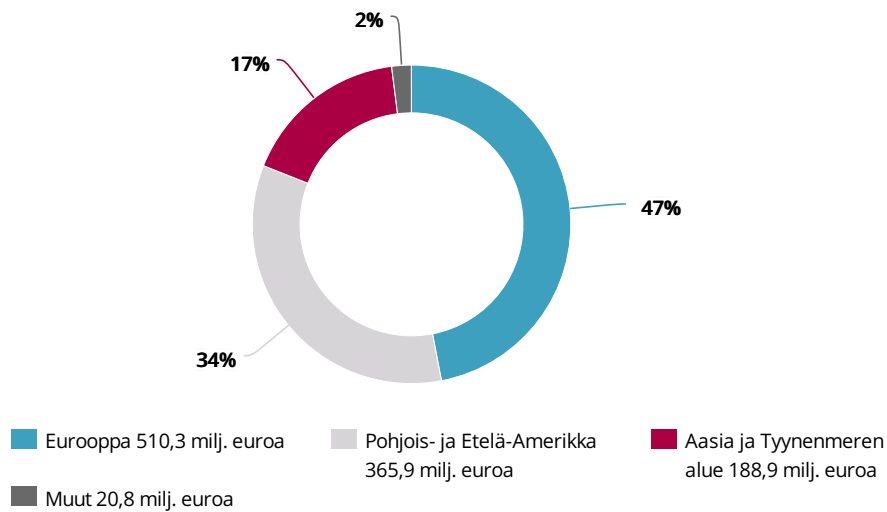
Loppukäyttäjien tarpeet ja valinnat vaikuttavat asiakkaidemme vaatimuksiin. Tämä haastaa meitä jatkuvasti kehittämään ja parantamaan kuitupohjaisten materiaalien ratkaisuja. Maailmanlaajuiset kehitystrendit vaikuttavat asiakkaisiimme - *väestönkasvu ja luonnonvarojen niukkuus, ympäristöystävällisten ja resurssitehokkaiden tuotteiden kysynnän kasvu, terveydenhuollon kasvavat vaatimukset, kaupungistuminen ja ikääntyminen sekä muut muutokset väestöpohjassa* - mitkä ohjaavat tuotetarjontaamme ja tarjoavat meille runsaasti mahdollisuuksia.

Useiden tuotteidemme markkinat kasvavat maailman keskimääräistä vuotuista bruttokansantuotetta nopeammin, koska perinteisesti muovista, tekstiileistä tai alumiinista valmistettavia tuotteita korvataan yhä enemmän kertakäyttöisillä

kuitukangastuotteilla. Kuitukankaiden maailmanmarkkinoiden kokonaisarvo on arviolta 30 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa.

Liiketoimintomme palvelevat mm. seuraavia markkinasegmenttejä: elintarvikkeet ja juomat, terveydenhuolto ja bioteknologia, autoteollisuus ja kuljetus, energia sekä rakentaminen ja sisustaminen.

### Liikevaihdon alueellinen jakauma 2016



# Liiketoiminta-alueet

Kaksi liiketoiminta-alueitamme tarjoavat monipuolisia korkealaatuisia tuotteita

## Filtration & Performance

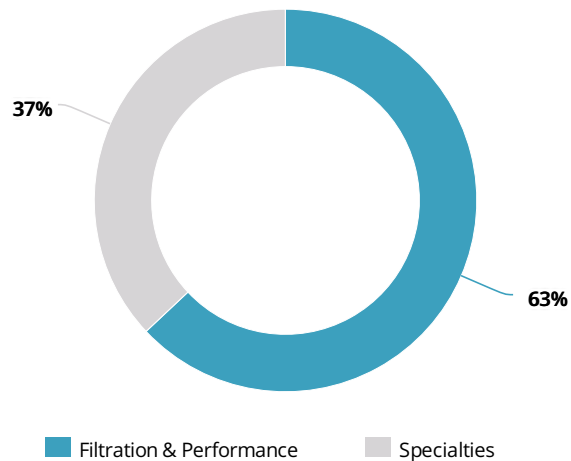
- Ympäristöystävälliset ja energiatehokkaat suodatinmateriaalit
- Kestävät lasihuovat lattioihin ja muihin rakennusmateriaaleihin, erikoislujitteet tuuliturbiinien lapoihin
- Korkealaatuiset erikoiskuitukankaat autoteollisuuteen, rakentamiseen, vaatteisiin ja hygieniatuotteisiin
- Laaja valikoima helppokäyttöisiä tapettimateriaaleja erinomaisilla paino-ominaisuuksilla

## Specialties

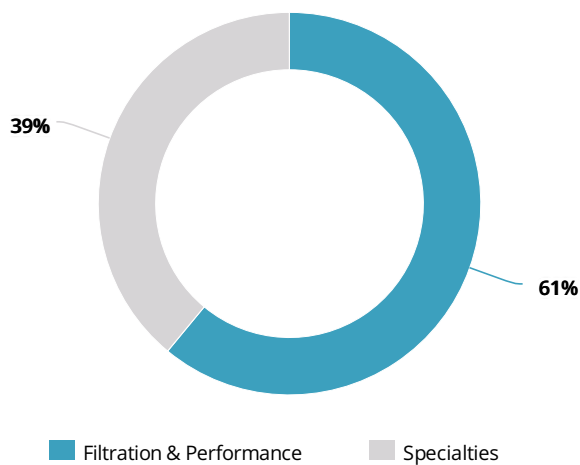
- Innovatiiviset ja kompostoituvat elintarvikepakkaukset
- Makuelämykset mahdollistavat teepussi- ja annoskahvimateriaalit
- Helppokäyttöisiä laboratorio-, bioteknologia-, diagnostiikka ja vedensuodatussovelluksia
- Laadukkaat ja luotettavat teippimateriaalit
- Suorituskykyiset ja turvalliset leikkaussalivaatteet ja -liinat, sterilisointikäät ja kasvusuojat



**Liikevaihto liiketoiminta-alueittain, 1 085,9 milj. euroa  
2016**



**Oik. liikevoitto liiketoiminta-alueittain, 80,6 milj. euroa  
2016**



# Filtration & Performance

*Filtration & Performance -liiketoiminta-alue tuottaa moottorien suodatinmateriaaleja, teollisuuden ilmansuodatinmateriaaleja, lattiamateriaaleissa ja tuuliturbiinien lavoissa käytettävää lasikuitua, erikoiskuitukankaita auto-, rakennus-, tekstiili- ja hygienieollisuuden käyttökohteisiin sekä tapettimateriaaleja ja julistepapereita.*

- Liikevaihto vuonna 2016: 697,8 milj. euroa, +3,2 %, +4,4 % kiintein valuuttakurssein
- Oikaistu liikevoitto vuonna 2016: 53,3 milj. euroa, +110,4 %

	Filtration	Industrial nonwovens	Wallcover & Poster	Building & Wind
<b>Asiakkaat</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Auto- ja raskasajoneuvo-teollisuuden tavarantoimittajat, kaasuvoimalat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Autoteollisuuden tavarantoimittajat, rakennusmateriaalien valmistajat, tekstiiliteollisuus, hygienia- ja terveydenhoito-tuotteiden valmistajat, pesuloiden tavarantoimittajat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tapettien suunnittelijat ja painotalot</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Lattia- ja rakennusmateriaalien valmistajat, tuulivoimaloiden valmistajat, veneveistämöt</li> </ul>
<b>Sovellukset</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Öljyn suodatus, polttoaineen suodatus, ilman suodatus, kaasuturbiinien ilman suodatus</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Autojen sisustus, kipsilevyt ja huonekalujen pinnoitteet, tekstiilit, pyykinpesulaput, hygienia ja terveydenhoito, pyyhkimistuotteet</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tapetit, julisteet</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vinyylilattiat, tuulivoimaloiden lavat, veneiden rungot</li> </ul>
<b>Kasvun ajurit</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ajetut kilometrit, uusien ajoneuvojen valmistus, trendit maatiekuljetuksissa, rakennus- ja kaivosteollisuuden aktiviteetti, maakaasun tuotanto</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rakentaminen, kulutuskysyntä, ajoneuvojen valmistus</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rakentaminen, kodin sisustaminen, kulutuskysyntä, mainonta</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rakentaminen, tuulivoiman asentaminen.</li> </ul>
<b>Pääkilpailijat</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Neenah Paper, Hollingsworth &amp; Vose, Lydall</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Freudenberg Group, Glatfelter, Aralar, Jacob Holm</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Glatfelter, Shandong Lunan</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Saertex, Owens Corning, Johns Manville, Saint Gobain</li> </ul>

## Vuosi 2016 lyhyesti

Liikevaihto oli 697,8 miljoonaa euroa (676,0 milj. euroa). Liikevaihto kasvoi 3,2 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Kasvu johtui tapetti- ja lasikuitutuotteiden myynnin kasvusta. Ns. trading-materiaalien, joita ovat pyyhkimistuotteet ja irrokepaperit, myyntimäärien lasku heikensi liikevaihtoa. Kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 4,4 %. Oikaistu liikevoitto oli 53,3 miljoonaa euroa (25,3 milj. euroa). Kasvua vauhdittivat myyntivolyymien kasvu ja toiminnan tehostuminen sekä muuttuvien kustannusten ja kiinteiden kulujen lasku. Liikevoitto oli 49,8 miljoonaa euroa (13,7 miljoonaa euroa). Vertailuluku sisältää edellä mainitut oikaisuerät.

# Specialties

*Specialties-liiketoiminta-alue tuottaa elintarvike- ja juomapakkausmateriaaleja, laboratorio- ja bioteknologiamateriaaleja sekä diagnostiikan sovelluksia, vedensuodatinmateriaaleja, teippimateriaaleja ja terveydenhuollon kankaita.*

- Liikevaihto vuonna 2016: 411,3 milj. euroa, -1,7 %, +0,5 % kiintein valuuttakurssein
- Oikaistu liikevoitto vuonna 2016: 33,8 milj. euroa, +31,2 %

	Food & Beverage	Advanced Liquid Technologies	Tape	Medical
<b>Asiakkaat</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Jatkojalostajat sekä tavaramerkkien haltijat elintarviketeollisuudessa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Laboratoriot ja niiden tavarantoimittajat, bioteknologia-instrumenttien ja -materiaalien valmistajat, vedenpuhdistuslaitteiden valmistajat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Teippien valmistajat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Terveystarvikkeiden huollon tarvikkeiden jälleenmyyjät ja jatkojalostajat</li> </ul>
<b>Sovellukset</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Elintarvike- ja valmisruokapakkaukset, leivin- ja käärepaperit, teepussit ja annoskahvimateriaalit, lihajalosteiden kuoret</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Laboratorio- ja mikrosuodatus, bioteknologia ja diagnostiikka, kunnallinen ja teollinen vedenpuhdistus</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Maalarinteippejä rakennus- ja autoteollisuuteen, erikoisteippejä</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Steriilit suojakääreet, leikkaussalivaatteet ja -liinat, kasvosuojaimet</li> </ul>
<b>Kasvun ajurit</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kulutuskysyntä ja -tottumukset, siirtyminen kestäväen kehityksen mukaisesti valmistettuihin materiaaleihin</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Innovatiivinen ja räätälöity tuotekehitys, veden niukkuus ja uusiokäyttö</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rakennus- ja saneerausmarkkinat, ajoneuvojen jälkimarkkinat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Väestölliset muutokset, vastuut infektioista ja saastumisista, sairaalavuoteiden määrä, kertakäyttöisten kankaiden lisääntyvä käyttö</li> </ul>
<b>Pääkilpailijat</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Glatfelter, Metsä Tissue, Purico</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>GE Healthcare-Whatman, Advantec, Merck Millipore, Macherey-Nagel</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Expera, Swiss Quality Paper</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Berry Plastics, SAAF</li> </ul>

## Vuosi 2016 lyhyesti

Liikevaihto oli 411,3 miljoonaa euroa (418,5 milj. euroa). Liikevaihto laski 1,7 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 0,5 %. Elintarviketeollisuuden pakkaustuotteiden, kahvimateriaalien ja laboratorio- ja bioteknologiatuotteiden myynnin kasvu vahvisti liikevaihtoa. Terveystuotteiden kankaiden, teepussimateriaalien ja lihajalosteiden kuorimateriaalien myynnin lasku kumosi osan myönteisestä vaikutuksesta. Oikaistu liikevoitto oli 33,8 miljoonaa euroa (25,7 milj. euroa). Kasvua vauhdittivat parantunut hinnoittelu ja tuotevalikoima sekä muuttuvien kustannusten lasku. Liikevoitto oli 33,0 miljoonaa euroa (14,6 milj. euroa). Vertailuluku sisältää edellä mainitut oikaisuerät.

# Ahlstromin ja Munksjön yhdistyminen

Ahlstrom ja Munksjö yhdistyvät luodakseen yhden maailman johtavista toimijoista kestäväen kehityksen mukaisissa ja innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuissa.

Ahlstrom Oyj ja Munksjö Oyj ilmoittivat 7.11.2016 suunnitelmasta yhdistää yhtiöt. Yhdistymisen myötä syntyy yksi maailman johtavista toimijoista kestäväen kehityksen mukaisissa ja innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuissa.

Yhdistymisen odotetaan luovan merkittävää arvoa sidoryhmille maailmanlaajuisten kasvumahdollisuuksien vahvistumisen ja toiminnan tehostumisen ansiosta.

Yhdistyneen yhtiön kasvutavoitteita tukevat vahva tase ja rahavirta.

## Järjestely lyhyesti

- Ahlstromin ja Munksjön yhdistyminen toteutetaan absorptiosulautumisena, jossa Ahlstromin osakkeenomistajat saavat sulautumisvastikkeena Munksjön osakkeita
- Ahlstromin osakkeenomistajat saavat sulautumisvastikkeena 0,9738 Munksjön uutta osaketta jokaista omistamaansa Ahlstromin osaketta kohden, jolloin yhdistymisen toteuttamisen jälkeen Munksjön osakkeenomistajat omistavat yhdistyneestä yhtiöstä noin 52,8 prosenttia ja Ahlstromin osakkeenomistajat noin 47,2 prosenttia
- Vuotuisten kustannusäästöjen arvioidaan olevan noin 35 miljoonaa euroa
- Molempien yhtiöiden ylimääräiset yhtiökokoukset ovat hyväksyneet yhdistymisen, ja sen odotetaan toteutuvan vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa
- Ahlstromin yhtiökokous valtuutti myös hallituksen jakamaan 0,49 euron osakekohtaisen lisäosingon ennen yhdistymisen toteutumista tavallisen vuotuisen varojenjaon sijaan





## Strategia

# Markkinatrendit

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset ohjaavat tuotevalikoimaamme. Asiakkaidemme vaatimusten lähtökohtana ovat loppukäyttäjien tarpeet ja valinnat. Tämä haastaa meitä jatkuvasti kehittämään ja parantamaan kuitupohjaisten materiaalien ratkaisuja.

## Väestönkasvu ja luonnonvarojen niukkuus

### Ratkaisumme

- Tuotantoprosessimme mahdollistavat tehokkaamman raaka-aineiden, energian ja veden käytön ja ympäristövaikutusten pitämisen mahdollisimman pieninä

## Ympäristöystävällisten ja resurssitehokkaiden tuotteiden kysynnän kasvu

### Ratkaisumme

- Olemme maailman johtava ajoneuvojen liikennesuodatinmateriaalien valmistaja ja tuotteemme mahdollistavat alhaisemmat päästöt, puhtaamman ilman ja tehokkaamman energian tuotannon

## Terveydenhuollon kasvavat vaatimukset

### Ratkaisumme

- Keskitymme käyttäjäystävällisiin laboratorio- ja bioteknologiasovelluksiin ja lääketieteellisiin testaus- ja diagnostiikkamateriaaleihin sekä tarjoamme laajan valikoiman kertakäyttöisiä terveydenhuollon kankaita

## Kaupungistuminen, ikääntyminen ja muut muutokset väestöpohjassa

### Ratkaisumme

- Turvallisten ja innovatiivisten elintarvike- ja juomapakkausmaterialien lisäksi olemme johtava korkealaatuisten rakennus-, sisäpinnoite-, vaatetus- ja hygieniamateriaalien tuottaja

# Keskeiset menestystekijät

Menestystekijämme mahdollistavat kilpailukykyämme. Tarjoamme asiakaslähtöisiä tuotteita kestäväen kehityksen mukaiseen ja suorituskykyiseen loppukäyttöön.

## Asiakaslähtöiset ratkaisut ja räätälöidyt tuotteet

- Vastaaminen asiakkaiden tarpeisiin ketterällä tuotekehityksellä ja innovatiivisilla tuotteilla
- Syvälliset kumppanuudet asiakkaiden, toimittajien ja olennaisten sidosryhmien kanssa
- Kattava valikoima räätälöityjä, ensiluokkaisia ja tasaisen laadukkaita tuotteita

## Johtava teknologia ja tuotanto-osaaminen

- Ainutlaatuinen kuitu-, kemia- ja materiaaliosaaminen
- Joustava tuotantomenetelmät ja ainutlaatuinen teknologiaosaaminen
- Uusiutuvia materiaaleja hyödyntävät, resurssitehokkaat teknologiat ja tuotantoprosessit

## Maailmanlaajuinen toiminta ja syvällinen paikallistuntemus

- Globaalit toiminnot paikallisiin markkinatarpeisiin yhdistettynä laadukkaaseen asiakaspalveluun ja tekniseen tukeen
- Maailmanlaajuinen tuotevalikoima sekä ainutlaatuinen ja vertaansa vailla oleva toimitusketju
- Lyhyet toimitusajat ja logistinen joustavuus asiakkaille maailmanlaajuisesti

# Tiekartta

Olemme sitoutuneita kasvuun ja luomaan arvoa sidosryhmillemme tarjoamalla kestävän kehityksen mukaisia kilpailukykyisiä kuitupohjaisia materiaaleja.

Visiomme mukaisesti olemme asiakkaidemme ensisijainen kumppani kuitupohjaisissa tuotteissa.

Liiketoimintamme lähtökohtana on tarjota innovatiivisia kuitupohjaisia materiaaleja tuoden toiminnallisuutta arkeen. Asiakkaidemme vaatimusten lähtökohtana ovat loppukäyttäjien tarpeet ja valinnat. Tämä haastaa meitä jatkuvasti kehittämään ja parantamaan kuitupohjaisten materiaalien ratkaisuja. Asiakkaisiimme vaikuttavat maailmanlaajuiset kehitystrendit - väestönkasvu ja luonnonvarojen niukkuus, ympäristöystävällisten ja resurssitehokkaiden tuotteiden kysynnän kasvu, terveydenhuollon kasvavat vaatimukset, kaupungistuminen ja ikääntyminen sekä muut muutokset väestöpohjassa - jotka ohjaavat tuotetarjontaamme ja tarjoavat meille runsaasti mahdollisuuksia.

## Tavoittemme on olla asiakkaidemme ensisijainen kumppani

Neljän strategisen teeman avulla rakennamme vahvempaa, virtaviivaisempaa ja yhtenäisempää yhtiötä. Ne auttavat meitä myös saavuttamaan pitkän ajan taloudelliset tavoitteemme.

Alla kuvattu strateginen tiekartta ja neljä teemaa perustuvat Ahlstromin tammikuussa 2016 julkaisemaan uudistettuun strategiaan. Ahlstrom ilmoitti 7.11.2016 aikeesta yhdistyä Munksjö Oyj:n kanssa. Tiekartta on voimassa kunnes järjestely odotetaan saavatan päätökseen vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa. Pro forma -taloustiedot ja muita tietoja esitetään sulautumisesitteessä, joka on saatavilla yhtiön internet-sivuilla: [www.ahlstrom.com/fi](http://www.ahlstrom.com/fi).

## Kaupallinen osaaminen

- Uusien tuotteiden ja teknologioiden tuominen markkinoille, tuotevalikoiman ja hinnoittelun optimointi, segmentointi ja parantunut asiakastyytyväisyys

## Uusi virtaviivaistettu toimintamalli

- Liiketoimintayksikkökohtaiset strategiat ja toimintamallit, kevyempi organisaatorakenne ja edelleen alhaisemmat myynnin, yhteisten toimintojen ja hallinnon kulut

## Orgaaninen kasvu tuotantokapasiteetin tehokkaammalla käytöllä

- Kapasiteetin käyttöasteen lisääminen viimeisimmissä investointikohteissa

## Kasvu uusilla alueilla

- Kasvualueitamme ovat mm. kompostoituvat elintarvike- ja juomapakkaukset, terveydenhuollon diagnostiikka ja veden suodatus

# Taloudelliset tavoitteet

## Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet yli suhdannevaihtelujen

### Liikevoittomarginaali\*

- Yli 8 % vuoteen 2018 mennessä

### Velkaantumisaste

- Pidetään alle 100 %:ssa

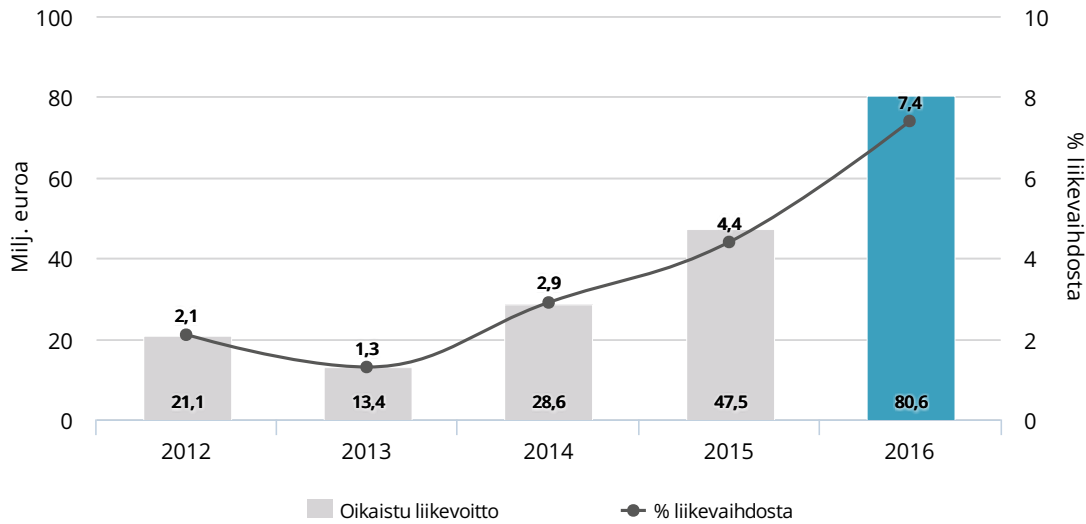
### Osinko

- Vakaa, ajan myötä kasvava osinko, joka perustuu yhtiön vuosittaiseen tulostoteumaan

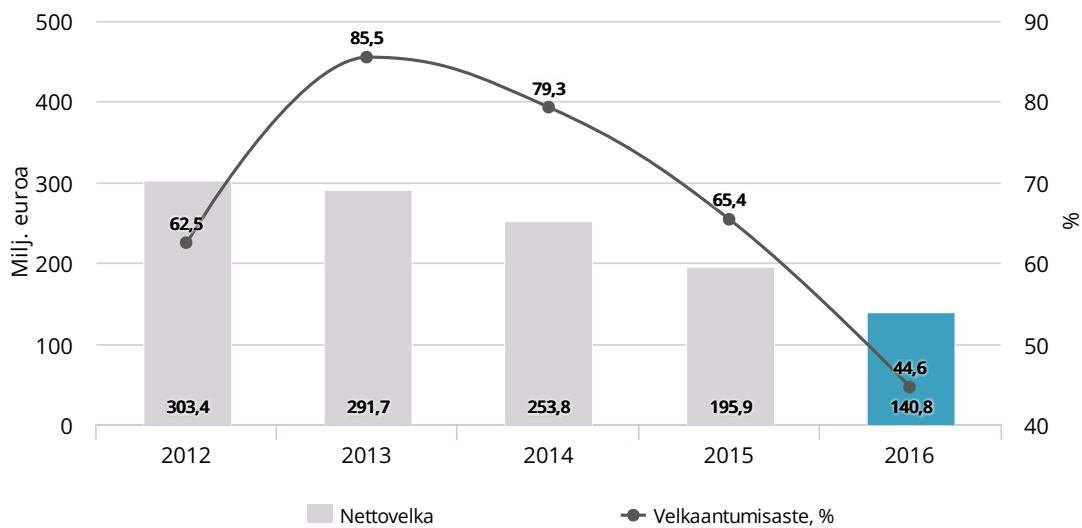
\*Oikaistu liikevoittomarginaali ei sisällä uudelleenjärjestelykustannuksia, arvonalentumisia, myyntivoittoja ja -tappioita tai lopetettuja toimintoja

## Viiden vuoden suoriutuminen tavoitteisiin nähden

### Oikaistu liikevoitto

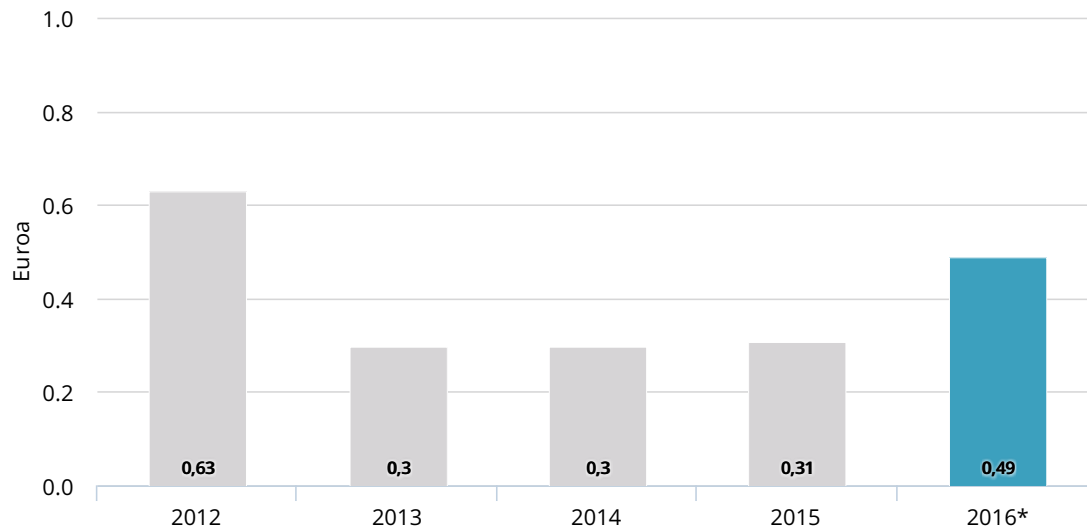


### Velkaantumisaste





## Osinko



\* Ylimääräinen yhtiökokous on 11.1.2017 valtuuttanut hallituksen maksamaan ylimääräisen 0,49 euroa per osake osingon normaalin voitonjaon sijaan ennen yhdistymisen toteutumista Munksjön kanssa.

# Arvot

## Käyttäytymistä ja toimintaa ohjaavat periaatteemme

### Innostus

- Asiakkaamme ja innovatiiviset tuotteemme ovat innostuksemme lähde
- Olemme luotettavia ja toimimme sovitulla tavalla
- Pistämme itsemme likoon kaikessa mihin ryhdymme

### Kunnioitus

- Viestimme avoimesti, läpinäkyvästi ja johdonmukaisesti
- Toimimme aina rehellisesti ja kunnioittavasti
- Arvostamme erilaisuutta

### Saavutus

- Saavutamme liiketoiminnalle asetetut tavoitteet yhdessä tietoa jakaen ja toisiltamme oppien
- Annamme vastuuta ja mahdollisuuden jatkuvaan kehittymiseen
- Työnilo on ohjenuoramme

# Työntekijämme

Uusi toimintamalli ja yhteinen yrityskulttuuri olivat tärkeitä teemoja vuonna 2016.

Uuden toimintamallin käyttöönotto ja yhteisen yrityskulttuurin kehittäminen olivat tärkeitä kehityskohteita vuonna 2016. Kehitystyötä ohjasi yhtenäistämishanke (Project Unity), jossa keskityttiin organisaatorakenteen tehostamiseen ja yksinkertaistamiseen, roolien ja vastuiden selkeyttämiseen ja työskentelytapojen parantamiseen. Hankkeessa oli mukana työntekijöitä kaikkialta yhtiöstä, ja siihen kuului yhteyksien luomista ja yhteistyötä helpottavia esittelyjä ja tiimikeskusteluja. Hanke keskittyi työntekijöihin, ja tavoitteena oli luoda työpaikka, jossa voimme nauttia työstä ja saavuttaa samalla erinomaisia tuloksia.

## Muutoksen hallintaa

Yhtenäistämishankkeessa oli keskeistä työntekijöiden sitouttaminen. Vuoden 2015 työntekijäkyselyn tulokset olivat hyvä lähtökohta konserninlaajuisten kehittämistoimien suunnittelulle vuonna 2016. Päätimme luoda järjestelmällisesti työntekijöille mahdollisuuksia jakaa ideoita ja suunnitella koko yhtiötä koskevia toimenpiteitä. Kutsuimme vapaaehtoisia muutoksenhallinnan työryhmään ja yhtenäistämishankkeen verkostoon, jossa muun muassa vaihdettiin ajatuksia, annettiin palautetta ja tehostettiin sisäistä viestintää.

## Viestintä

Myös viestintä oli tärkeä kehittämiskohde. Kannustimme työntekijöitä jakamaan parhaita käytäntöjä, menestystarinoita ja hyviä uutisia toimipisteillämme. Lisäksi otimme käyttöön uusia viestintäkanavia, jotka lisäävät tiedon jakamista. Tiimien esittelyvideot osoittautuivat erittäin toimivaksi työkaluksi. Yli 30 tiimiä laati itsestään esittelyvideon, joka jaettiin intranetissä. Niiden myötä työntekijämme pääsivät tutustumaan tiimeihimme sekä niiden jäseniin ja toimialoihin maailmanlaajuisesti.

## Tiimien kehittäminen

Keskityimme tiimeihin ja niiden välisiin keskusteluihin yhtenäistämishankkeessa. Halusimme päästä yhteisymmärrykseen tiimien tarkoituksesta, keskeisistä tavoitteista, rooleista, vastuista ja yhteistyötavoista sekä yhteistyöstä keskeisten sidosryhmien kanssa. Näin selkeytimme tiimien rakennetta ja yhteistä suuntaa.

## Työskentelytavat

Loimme yhteistä yrityskulttuuria kehittämällä työskentelytapojamme, kuten hyvien suoritusten tunnustamisen ja palkitsemisen periaatteita, työn rakennetta ja uusien työntekijöiden perehdytystä.

## Henkilöstömme

Ahlstrom on kansainvälinen yritys, jonka palveluksessa on 3 255 työntekijää 22 maassa. Kansainvälistä ja moniarvoista toimintaa yhdistämään tarvitaan yhteinen visio ja yhteiset arvot. Eettiset periaattemme ovat se perusta, jonka mukaan toimimme ja kohtelemme toisiamme.

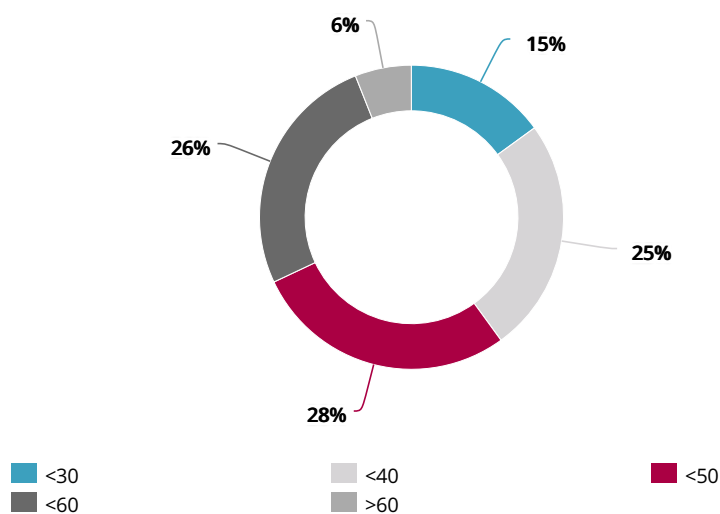
Kohtelemme kaikkia työntekijöitä kunnioittavasti ja annamme heille tasavertaiset henkilökohtaisen kasvun ja kehityksen mahdollisuudet sukupuoleen, ikään, rotuun, etniseen taustaan, lääketieteellisiin haittoihin, kansallisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen, uskuntoon, poliittiseen kantaan, perhetilanteeseen ja taloudelliseen tilanteeseen katsomatta ja riippumatta siitä, mikä asema heillä on yrityksessä. Vuonna 2016 yhtiössä ei raportoitu yhtään syrjintätapausta eikä henkilöstökäytäntöihin liittyvää epäkohtaa.

## Henkilöstö vuoden 2016 lopussa

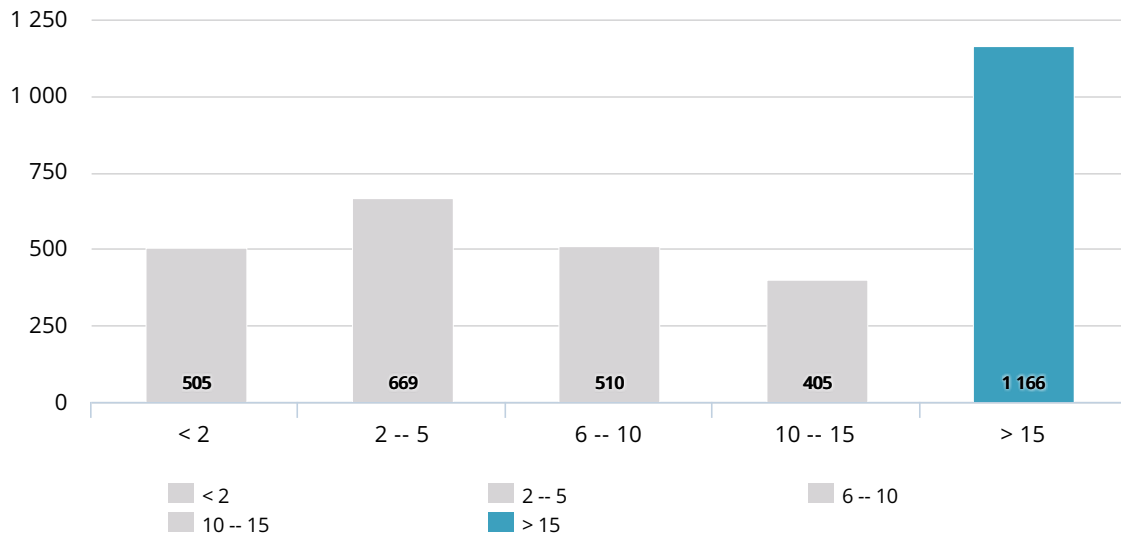
	2016	2015	2014
Henkilöstömäärä	3 255	3 310	3 396
Määräaikainen, %	2,3	2,3	3,5
Vakituinen, %	97,7	97,7	96,5
Toimihenkilöt, %	36,0	37,0	39,0
Työntekijät, %	64,0	63,0	61,0

Työntekijämme kuuluvat 30–60-vuotiaiden ikäryhmiin, ja ikäjakauma on tasainen. Henkilöstöstämme 6 prosenttia on yli 60-vuotiaita ja 15 prosenttia on alle 30 vuotiaita. Suurin osa työntekijöistä on ollut yhtiön palveluksessa yli 15 vuotta.

## Henkilöstön ikäjakauma

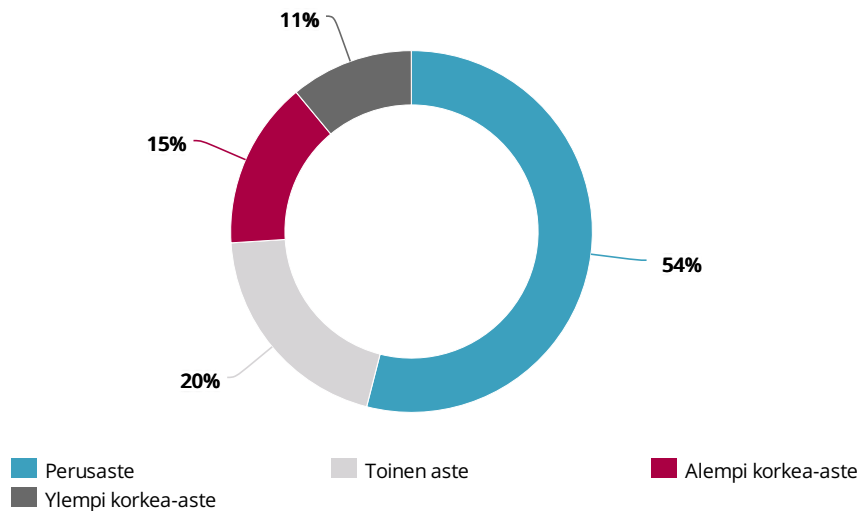


## Henkilöstön palvelusvuodet

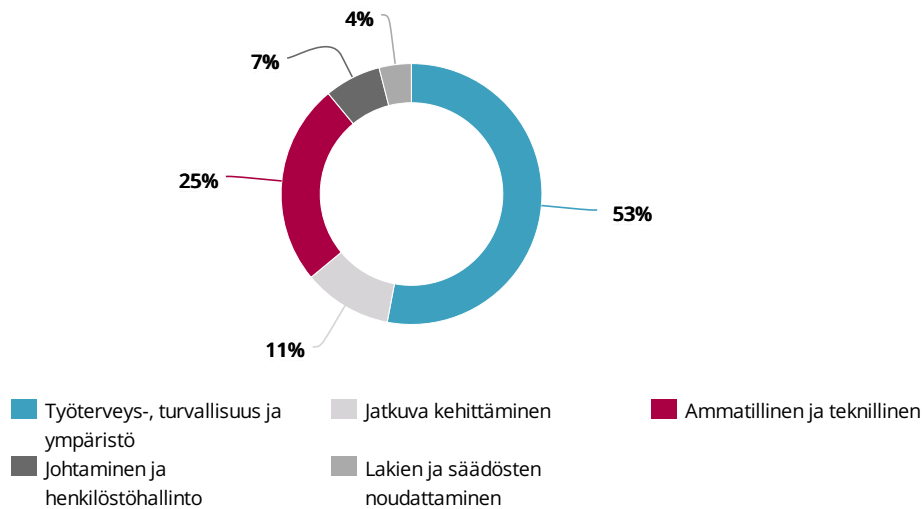


Peruskoulutuksen suorittaneiden työntekijöiden määrä kasvoi noin 10 prosenttiyksikköä edellisvuoteen verrattuna kun samaan aikaan toisen asteen koulutuksen saaneiden määrä laski samassa suhteessa. Muiden työntekijäryhmien koko pysyi koulutustaustan osalta lähestulkoon ennallaan.

## Henkilöstön koulutusjakauma



## Annettu koulutus aloittain



Panostimme vahvasti koulutukseen myös vuonna 2016. Eniten paikallisia koulutustunteja käytettiin työterveys- ja turvallisuuskoulutukseen, jonka osuus kokonaistuntimäärästä oli 53 prosenttia. Toiseksi eniten koulutustunteja käytettiin työntekijöiden ammatillisten ja teknisten taitojen parantamiseen. Panostimme merkittävästi myös jatkuvaan kehittämiseen ja etenkin Lean-ajattelutavan maailmanlaajuisen käyttöönottoon. Niiden osuus koulutuksen kokonaistuntimäärästä oli 11 prosenttia.

## Koko henkilöstön vaihtuvuus ja alueittain

	2016	2015	2014
Henkilöstön vaihtuvuus, %	8,1	8,5	11,2
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	10,4	6,7	11,5
Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka	5,7	6,3	10,1
Aasia ja Tyynenmeren alue	12,3	14,6	14,1

Henkilöstön vaihtuvuus -lukuun sisältyvät sekä vapaaehtoisesti että työnantajan aloitteesta päätetyt työsuhteet.

## Monimuotoisuus

### Henkilöstö sukupuolen ja alueiden mukaan

	Yhteensä	Naisia	Miehiä
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	841	20 %	80 %
Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka	1 864	23 %	77 %
Aasia ja Tyynenmeren alue	550	20 %	80 %
Yhteensä	3 255	22 %	78 %

Moniarvoisuus tarkoittaa Ahlstromilla sitä, että yhtiössä rekrytoidaan, kehitetään, pidetään työsuhteessa ja ylennetään monista eri etnisistä taustoista, kulttuureista, ikäryhmistä ja koulutustaustoista tulevia työntekijöitä. Tahdomme luoda ympäristön, jossa kaikkien työntekijöiden kyvyt ja erilaiset ajattelutavat pääsevät esiin. Näin parannamme Ahlstromin kilpailuasemaa. Uskomme, että moniarvoisuus edistää liiketoimintaamme.

### Monimuotoisuus ryhmittäin

Hallitus	2016	2015	2014
Yhteensä	7	7	7
Naisia, %	14	14	14
Miehiä, %	86	86	86
<30, %	0	0	0
30-50, %	14	28,6	43
>50, %	86	71,4	57
Kansallisuuksia	2	3	4



Johtoryhmä	2016	2015	2014
Yhteensä	6	8	8
Naisia, %	33,3	37,5	37,5
Miehiä, %	66,7	62,5	62,5
<30, %	0	0	0
30-50, %	50	37,5	62,5
>50, %	50	62,5	37,5
Kansallisuuksia	3	4	4

## Työehtosopimukset

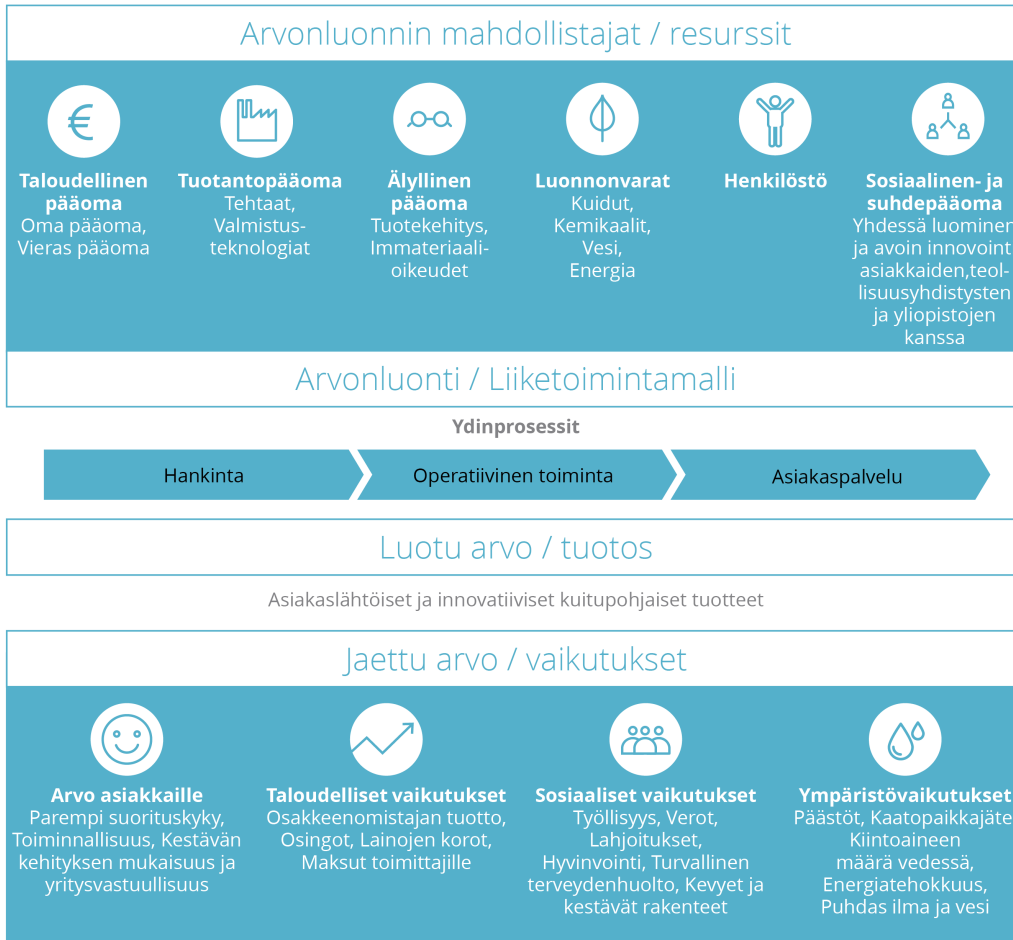
Työehtosopimusneuvottelut ovat henkilöstön sekä heidän edustajiensa ja työnantajan välisen vuoropuhelun muoto. Emme kerää tietoja henkilöstömme järjestäytymisasteesta, mutta arvioimme, että noin 50 prosenttia työntekijöistämme kuuluu työehtosopimusneuvottelujen piiriin, pääasiassa Euroopassa.

Ahlstromin European Works Council (EWC) on palautekanava työntekijöiden edustajille kaikissa toimintamaissamme Euroopassa. Sen kautta voi antaa konsernijohdolle palautetta ajankohtaisista asioista ja saada tietoa yhtiön kehityksestä. EWC kokoontui vuotuiseen kokoukseensa syyskuussa 2016. Tapahtuma koostui työntekijöiden edustajien sisäisistä keskusteluista sekä toimitusjohtajan ja ylimmän johdon esityksistä ja vetämistä keskusteluista.

# Arvon luominen

## Globaalit trendit:

Kasvava väestö ja resurssien niukkuus, Ympäristöystävällisten ja raaka-ainetehokkaiden materiaalien lisääntynyt kysyntä, Terveydenhuollon uudet tarpeet, Väestölliset muutokset ja kaupungistuminen



Ahlstromin liiketoiminnan ydintä on lisäarvon tuottaminen ihmisille, ympäristölle ja koko yhteiskunnalle. Lisäarvon tuottaminen kattaa osakkeenomistajat, asiakkaat ja työntekijät sekä yhteisöt, joita palvelemme ja joissa toimimme. Noudatamme toiminnassamme eettisiä periaatteita.

## Resurssit

Olemme sitoutuneet lisäämään omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä kehittämällä ja valmistamalla tuotteita, jotka tuovat yhteiskunnalle arvoa kilpailukykyisesti, resurssitehokkaasti ja kannattavasti. Käytämme tässä prosessissa resursseina erilaisia pääomatyyppisiä, kuten taloudellista ja älyllistä pääomaa, tuotanto- ja henkilöstöpääomaa, luonnonvaroja sekä sosiaalista ja suhdepääomaa. Hankintamme, operatiivinen toimintamme, ydinprosessimme, kaupallinen osaamisemme ja asiakaspalvelumme muokkaavat pääomasta tuloksia eli innovatiivisia kuitupohjaisia tuotteita, jotka tuovat asiakkaalle lisäarvoa. Niiden saatavuus ja tehokas käyttäminen ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voimme luoda lisäarvoa pitkällä aikavälillä.

## Prosessit, tuotteet ja palvelut

Tarjoamme innovatiivisia kuitupohjaisia materiaaleja arjen käyttötarkoituksiin. Niillä voidaan puhdistaa vettä ja ilmaa, mahdollistaa ympäristöystävällinen energian tuotanto ja liikenne, edistää ihmisten terveyttä tarjoamalla turvallisia ja helppoja terveydenhoidon sovelluksia sekä parantaa elämänlaatua rakentamisen ratkaisulla.

Pyrimme myös pitämään omat haitalliset vaikutuksemme, kuten päästöt ilmaan, vesistöihin ja maaperään, mahdollisimman pieninä. Päästöistämme löytyy lisätietoja **Ympäristövastuu**-osiossa. Tuotekehityksemme lähtökohtana ovat EcoDesign ja vihreän kemian periaatteet. Näihin periaatteisiin kuuluvat vaarallisten kemikaalien poistaminen, ympäristövaikutuksiltaan vähäisten materiaalien, kuten biopohjaisten ja kierrätysmateriaalien käyttö sekä tehokas energiankäyttö ja tuotteen loppukäytön optimointi. Tuotteemme on suunniteltu niin, että niiden koko elinkaaren aikaiset vaikutukset ympäristöön jäävät mahdollisimman pieniksi.

## Vaikutukset

Ahlstromin valmistamilla tuotteilla on monenlaisia vaikutuksia, joista useimmat ovat myönteisiä. Kielteisiäkin vaikutuksia on, kuten päästöt, ja ne pyritään minimoimaan. Arvoketjussa olemme yhdestä kolmeen askelen päässä

loppukäyttäjistä tai kuluttajasta.

Osakkeenomistajiemme kokonaistuotto vuonna 2016 oli 113 %, sisältäen 0,31 euron osingon per osake. Yhteensä osinkoa maksettiin 14,5 miljoonaa euroa. Maksoimme luotonantajillemme korkoja 21,7 miljoonaa euroa hybridilainan korko mukaan lukien.

Tuotteillamme luodaan lisäarvoa asiakkaille – hyöty näkyy esimerkiksi parantuneena tehokkuutena, kestävyyttenä ja toimivuutena – ja tuetaan asiakkaita kestävässä kehityksessä. Jos ajatellaan koko yhteiskuntaa, tuotteidemme hyötyihin voidaan lukea nyt ja tulevaisuudessa puhtaampi ilma ja vesi, tehokkaampi energiankäyttö, parempi hyvinvointi ja elämänlaatu, turvallinen terveydenhuolto sekä keveät ja kestävät rakenteet.

Työntekijöiden palkat ja etuudet olivat yhteensä 223,5 miljoonaa euroa sekä kansalliset ja paikalliset verot 7,9 miljoonaa euroa vuonna 2016. Suurin vaikutuksemme yhteiskuntaan onkin itse asiassa veroja maksavien ihmisten työllistäminen.

Yhteiskunnalliset lahjoitukset olivat 149 000 euroa. Tähän sisältyy 30 000 euron lahjoitukset Louveiran tehtaalle Brasiliassa ja Binzhoun tehtaalle Kiinassa. Molemmat alueet ovat taloudellisesti kehittyviä ja Louveiran tehdas selviytyi onnistuneesti tulvatuhoista vuonna 2016. Hyväntekeväisyyskohteista päätettiin paikallisesti ja työntekijät olivat mukana määrittämässä lahjoitusten saajia. Paikallisella tasolla tehtaamme tukevat lasten harrastustoimintaa, pelastuslaitoksia, ympäristönsuojelua, vanhusjärjestöjä ja urheilua.

Ahlstrom ei tee poliittisia lahjoituksia. Taulukko, josta näkyy tuottamamme ja jakamamme suora taloudellinen lisäarvo löytyy **Taloudellinen vastuu** -osiosta.

# Pääoma

Olemme sitoutuneet lisäämään omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä kehittämällä ja valmistamalla innovatiivisia kuitupohjaisia tuotteita, jotka tuovat yhteiskunnalle jaettua arvoa kilpailukykyisesti, resurssitehokkaasti ja kannattavasti. Käytämme resursseina erilaisia pääomalajeja, kuten taloudellista ja älyllistä pääomaa, tuotanto- ja henkilöstöpääomaa, luonnonvaroja sekä sosiaalista ja suhdepääomaa.

Taloudellinen pääoma	Tuotantopääoma	Älyllinen pääoma
Ahlstromin taloudellinen pääoma jakaantuu omaan pääomaan ja velkaan.	Ahlstromin maailmanlaajuinen tuotantoalusta on alalla vertaansa vailla. Se kattaa kaikki tärkeimmät rainausteknologiat.	Asiakasideoinnista syntyvä innovointi on ratkaisevan tärkeää Ahlstromin menestyksen kannalta.
<ul style="list-style-type: none"> <li>Oma pääoma 315,8 miljoonaa euroa, mukaan lukien 100 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen laina</li> <li>Korolliset nettovelat 140,8 miljoonaa euroa</li> <li>Kokonaislikviditeetti mukaan lukien kassa ja käyttämättömät sitovat luottolimiitit ja konsernitililimiitit oli 268,7 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiöllä oli käyttämättömiä ei-sitovia luottolimiittejä ja konsernitililimiittejä 70,0 miljoonaa euroa.</li> </ul>	28 tehdasta 13 maassa: <ul style="list-style-type: none"> <li>18 Euroopassa</li> <li>6 Amerikassa</li> <li>4 Aasian ja Tyynenmeren alueella</li> </ul>	Yhtiöllä on tutkimuskeskus Ranskassa sekä tuotekehitystoimintaa monilla tuotantolaitoksilla
Vuonna 2016:	Vuonna 2016:	Vuonna 2016:
<ul style="list-style-type: none"> <li>Oikaistu käyttökate oli 130,9 miljoonaa euroa</li> <li>Liiketoiminnan rahavirta oli 125,8 miljoonaa euroa</li> <li>Investoinnit olivat 37,9 miljoonaa euroa</li> <li>Korkomenot, sisältäen hybridilainan korot, olivat 21,7 miljoonaa euroa</li> <li>Osinkoja maksettiin yhteensä 14,5 miljoonaa euroa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Poistot olivat 49,6 miljoonaa euroa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tutkimus- ja tuotekehityskustannukset olivat 15,8 miljoonaa euroa (1,5 % liikevaihdosta)</li> </ul>

**Luonnonvarat**

**Henkilöstö**

**Sosiaalinen- ja suhdepääoma**

Luonnonvarat sisältävät Ahlstromin raaka-aineet. Raaka-aineiden ja energian osuus yhtiön vuosittaisesta kustannuksista oli noin 60 % vuonna 2016. Kuitupohjaisista raaka-aineista 79 % on peräisin uusiutuvista lähteistä.

Ahlstromilla on työleen omistautunut, monimuotoinen henkilöstö, joka jakaa yhteiset arvot: Innostus, kunnioitus, saavutus.

Edistämme avointa innovaatiota asiakkaiden, yliopistojen, tutkimuskeskusten ja alan järjestöjen kanssa ja luomme yhdessä uutta.

Vuonna 2016:  
Luonnonvarojen kulutus:

- Uusiutuvat luonnon ja synteettiset kuidut (esim. sellu, viskoosi, manillakuitu, puuvilla): 326 607 tonnia
- Ei-uusiutuvat synteettiset kuidut (esim. polyesteri, polypropeenit): 84 864 tonnia
- Kemikaalit (esim. lateksi, metanoli ja hartsit): 169 394 tonnia
- Vedenotto: 23,0 miljoonaa kuutiota
- Energia: 3 306 GWh

Toimitimme asiakkaille 380 600 tonnia innovatiivisia kuitupohjaisia tuotteita vuonna 2016.

Vuonna 2016:

- 3 233 työntekijää (muutettu kokoaikaisiksi) 22 maassa
- Työntekijöille maksettiin palkkoina ja etuuksina 223,5 miljoonaa euroa.

Vuonna 2016:

- Lahjoitukset yhteensä 149 000 euroa:
  - Louveiran alue Brasiliassa
  - Binzhoun alue Kiinassa
  - Yhteisöllinen tuki lapsille, vanhuksille, liikunnalle ja urheilulle, pelastuslaitoksille, sekä ympäristönsuojelulle



## Vastuullisuus



# Vastuullisen toiminnan toteuttaminen ja johtaminen

Strateginen tahtotilamme kiteyttää hyvin lähestymistapamme yritys vastuuseen: kasvamme ja luomme arvoa sidosryhmillemme tarjoamalla kestävän kehityksen mukaisia kilpailukykyisiä kuitupohjaisia materiaaleja. Liiketoimintamme kautta luomme arvoa ihmisille ja ympäristölle sekä toimimme korkean moraalin mukaisesti ja kunnioittavasti.

Taloudellinen vastuu tarkoittaa, että varmistamme toimintamme kannattavuuden valmistamalla tarkoituksenmukaisia tuotteita samalla toimien eettisesti. Sosiaalinen vastuu tarkoittaa turvallisuutta, työntekijöiden hyvinvointia, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja Ahlstromin tekemistä hyväksi ja innostavaksi työpaikaksi. Lisäksi vastaamme yhteiskunnallisiin tarpeisiin valmistamillamme tuotteilla. Ympäristövastuu merkitsee toimintamme ja tuotteidemme ympäristövaikutusten minimoimista sekä asiakkaidemme auttamista heidän vastuullisuudessa. Seuraavista osioista voit lukea enemmän suoriutumistamme yritys vastuun osa-alueilla ja mitä vastuullinen johtaminen meille merkitsee.

Johtamistapamme tähtää siihen, että hankintatoimemme, operatiivinen toimintamme, tuotekehityksemme sekä työterveys ja -turvallisuusasiamme ovat korkeatasoisia ja huomioivat ihmisoikeusasiat. Kokonaisvastuu kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta on toimitusjohtajalla ja johtoryhmän jäsenillä, jotka raportoivat toimitusjohtajalle. Alla olevasta matriisista selviää, miten johdamme vastuullisuutta käytännön tasolla sekä miten olemme edistyneet asiaan liityvissä tavoitteissamme.

Pitkän tähtäimen tavoitteet	Suoriutuminen 2016	Työkalut ja ohjeet
<p><b>Hankinta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Yhteistyö strategisten kumppaneiden kanssa pitkän tähtäimen kilpailuedun</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 99 % tavarantoimittajista allekirjoittanut eettisen ohjeiston (99 % vuonna 2015)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hankintapolitiikka</li> <li>• Tavarantoimittajien eettiset periaatteet (Supplier Code of</li> </ul>

- |   |   |   |
|---|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• saavuttamiseksi</li> <li>• Kehityksen ja ylläpidon kokonaiskustannusten (Total cost of ownership) jatkuva kehittäminen</li> <li>• Toimitusvarmuuden varmistaminen</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jatkettiin yhteistyön kehittämistä kunkin liiketoiminta-alueen kolmelle strategiselle tavarantoimittajalle</li> <li>• Pienennettiin tuotteiden toimitusriskiä</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Conduct)</li> <li>• Tavarantoimittajaohjeisto</li> <li>• Tavarantoimittajien arviointityökalu</li> </ul> |
|---|---|---|

**Operatiiviset toiminnot**

- |   |   |   |
|---|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Maailmanluokan operatiiviset toiminnot</li> <li>• Energiankulutuksen vähentäminen</li> <li>• Ympäristövaikutusten pienentäminen vähentämällä päästöjä ilmaan, vesistöihin ja maaperään</li> <li>• Parhaiden käytäntöjen jakaminen maailmanlaajuisesti</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Parantunut operatiivinen tehokkuus pienentyneen tuotantohukan myötä</li> <li>• Parantunut energiatehokkuus, vähentyneet hiilidioksidipäästöt ja alhaisempi vedenkulutus</li> <li>• Säästöt energiatehokkuusprojekteissa</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lean-ajattelu jatkuvan kehittämisen metodina</li> <li>• Suorituskykymittareiden jatkuva seuranta ja vertailu</li> <li>• Investointien ohjaus projektien priorisoimiseksi</li> <li>• Riskien seuraaminen ja lainsäädännön ennakointi</li> </ul> |
|---|---|---|

**Työterveys ja -turvallisuus**

- |  |  |  |
|--|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Työtapaturmattomat työpaikat</li> <li>• Ei työajan menetykseen johtaneita tapaturmia</li> <li>• Työntekijöiden hyvinvointi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tapaturmataajuus 4,6 miljoonaa työtuntia kohden (2,8 vuonna 2015)</li> <li>• 28 työajan menetykseen johtanutta tapaturmaa (18 vuonna 2015)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Käyttäytymispohjaiset turvallisuusohjelmat</li> <li>• Sisäinen työterveys-, turvallisuus ja ympäristöstandardi (HSE) sekä auditointitiimi</li> <li>• Parhaiden käytäntöjen jakaminen</li> </ul> |
|--|--|--|

**Ihmisoikeudet ja vaatimusten mukaisuus**

- |   |   |  |
|---|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ihmisoikeuksia kunnioitetaan koko arvoketjussa</li> <li>• Ei laki- tai säädosrikkomuksia</li> <li>• Kaikki toimihenkilöt ovat suorittaneet eettisten periaatteiden (Code of Conduct) sähköisen koulutuksen</li> <li>• Ei korruptiorikkomuksia</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ei raportoituja ihmisoikeusrikkomuksia</li> <li>• 85 % toimihenkilöistä suoritti eettisten ohjeiden sähköisen koulutuksen</li> <li>• Vaatimusten mukaisuutta koskevat koulutukset</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Henkilöstötyytyväisyyskysely</li> <li>• Ihmisoikeuspolitiikka</li> <li>• Lakien ja säädösten noudattamisen puitteet määritetty</li> <li>• Eettisten periaatteiden sähköinen koulutusmateriaali</li> <li>• Lakeja ja säädöksiä koskevat koulutukset</li> </ul> |
|---|---|--|

# Sidosryhmätoiminta

Yhteydenpidolla ulkopuolisiin ja sisäisiin sidosryhmiin on ratkaiseva merkitys toimintamme ja menestyksemme kannalta. Kutsumme kaikki toiminnastamme kiinnostuneet käymään vuoropuhelua kanssamme ja antamaan palautetta. Työtapojen ja suoritusten jatkuva parantaminen on meille hyvin tärkeää. Alla olevassa taulukossa kuvataan joitakin tärkeimpiä sidosryhmiämme ja sitä, miten olemme ottaneet nämä mukaan toimintaamme vuonna 2016.

	Yhteydenpitotapa	Aiheet
<b>Asiakkaat</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Henkilökohtaiset tapaamiset, toimipaikkavierailut ja muut myyntiyhteydet</li> <li>• Yhteiset tuotekehitysprojektit</li> <li>• Näyttelyt ja messut</li> <li>• Verkkosivut, sähköiset uutiskirjeet, sosiaalinen media</li> <li>• Yritysvastuuraportointi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kaupallinen osaaminen; hinnoittelun ja tuotetevalikoiman optimointi, segmentointi, asiakastyytyväisyys</li> <li>• Keskittyminen vastausaikojen ja yleisen asiakaspalvelun parantamiseen</li> <li>• Myyntityökalujen käyttökoulutus</li> </ul>
<b>Tavarantoimittajat</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Henkilökohtaiset tapaamiset</li> <li>• Tavarantoimittajien arvioinnit</li> <li>• Yhteiset kehitysprojektit toimitusketjun parantamiseksi, tuotekehitysprojektit, kulunsäästöprojektit, kestävän kehityksen projektit</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lyhyen- ja keskipitkän aikavälin toimitustarpeiden jakaminen</li> <li>• Tavarantoimittajien yhteistyösuhteen hallintaprosessin edelleen kehittäminen</li> <li>• Käyttöpääoma- ja toimitusvarmuussopimukset projektit</li> </ul>
<b>Henkilöstö</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Suorituksen johtamisprosessi</li> <li>• Unity-projektin keskustelut</li> <li>• Koulutusohjelmat</li> <li>• Käyttätymispohjaiset turvallisuusohjelmat</li> <li>• Intranet, videot, tiedotus- ja keskustelutilaisuudet</li> <li>• Yhteistyö ammattiliittojen ja työntekijöiden edustajien kanssa paikallisesti ja konsernitasolla</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Suunniteltu yhdistyminen Munksjö Oyj:n kanssa</li> <li>• Uusi liiketoimintayksikkörakenne</li> <li>• Muutosviestijät ja tiimivideot</li> <li>• Tiimien välinen yhteistyö, johtaminen, roolien selkeys, yksinkertaistaminen ja viestintä</li> </ul>
<b>Osakkeenomistajat, sijoittajat, media</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tilinpäätös ja osavuosikatsaukset</li> <li>• Neljännesvuosittaiset tulositot</li> <li>• Pörssi- ja lehdistötiedotteet</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Taloudellinen kehitys</li> <li>• Suunniteltu yhdistyminen Munksjö Oyj:n kanssa</li> <li>• Uudistettu strategia ja toimintamalli</li> </ul>

- Verkkosivut
- Tapaamiset
- Pääomamarkkinapäivä
- Seminaarit
- Tapahtumat yksityisijoittajille
- Taustoittavat tapaamiset

- Uudet pitkän ajan taloudelliset tavoitteet
- Raaka-aineiden hintojen ja valuuttakurssien vaihtelut

**Viranomaiset, yhteisöt, järjestöt ja yliopistot**

- Yhteistyö paikallisten viranomaisten kanssa
- Tutkimus- ja kehitysprojektit
- Rekrytointitapahtumat kouluissa ja yliopistoissa
- Avointen ovien päivät
- Julkiset kuulemiset

- Puhtaan veden edistämiprojekti Afrikassa yhdessä Aalto-yliopiston ja Walter Ahlströmin säätiön kanssa

**Toimialajärjestöt**

- EDANA
- FIBS

- Kuitukankaiden kestäväää kehitystä edistävä toiminta
- Teollisuusalan edistäminen

# Hankinta ja operatiiviset toiminnot

Tuotteemme myydään jatkojalostajille, joita ovat esimerkiksi suodatinvalmistajat, tapettehtaat, terveydenhuollon jatkojalostajat ja rakennustarvikeyritykset. Niiden asiakkaita puolestaan ovat tavaramerkkien haltijat, jotka myyvät tuotteita kuluttajille vähittäiskauppioiden välityksellä. Paikkamme arvoketjussa kuitenkin vaihtelee, ja Ahlstrom onkin joissakin tapauksissa siirtynyt arvoketjussa ylöspäin, kuten esim. lateraalivirtausta hyödyntävissä terveydenhuollon diagnostiikkasovelluksissa.



## Vastuullinen hankinta

Ahlstromin maailmanlaajuinen hankintaorganisaatio palvelee kaikkia liiketoimintoja ja tehtaita. Meille on tärkeää, että raaka-aineidemme tuotanto ja toimitukset eivät vahingoita ihmisiä, ympäristöä tai yhteiskuntaa. Olemme laatineet toimittajien eettiset periaatteet (Supplier Code of Conduct), ja niiden allekirjoittaminen on hankinnan avainmittareitamme (KPI). Uudet toimittajat eivät voi aloittaa liiketoimintaa Ahlstromin kanssa, ennen kuin ne ovat allekirjoittaneet yhtiön eettiset periaatteet. Vuonna 2016 kaikki olennaiset toimittajamme olivat

allekirjoittanut periaatteet. Keskeiset Ahlstromin käyttämät raaka-aineet on kuvattu *Ympäristövastuu*-osiossa.

Tärkein raaka-aineemme ovat uusiutuvat kuidut. Meillä on kattava ohjelma, jolla varmistamme, että kuidut tulevat vastuullisesti hoidetuista metsistä. SGS SA on vahvistanut asianmukaisen huolellisuuden järjestelmämme (Due Diligence) viideksi vuodeksi Euroopan Unionin puutavara-asetuksen osalta. Järjestelmän tarkoituksena on estää laittomien puutuotteiden pääsy EU:n markkinoille. Teemme asianmukaisen huolellisuuden tarkastuksen kaikelle ostamallemme sellulle myös Yhdysvaltain Lacey Act -lain ja Australian Illegal Logging Prohibition Act -lain osalta. Metsäsertifiointissa puolueeton kolmas osapuoli varmistaa, että metsää hoidetaan kansainvälisesti tunnustettujen vastuullisen metsänhoidon periaatteiden mukaisesti. Forest Stewardship Council (FSC™) ja Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC™) ovat merkittävimmät metsäsertifiointin kansainväliset järjestelmät. Sertifioidun sellun ostaminen tarkoittaa:

- Puita ei ole korjattu laittomasti
- Toimitusketjussa ei ole rikottu ihmisoikeuksia
- Puita ei ole kaadettu korkean suojeluarvon metsistä
- Puita ei ole kaadettu metsistä, joita ollaan muuttamassa viljelmiksi tai ottamassa muuhun kuin metsäkäyttöön, eli ei ole aiheutettu aavikoitumista
- Puu ei ole peräisin metsästä, johon on istutettu geenimuunneltuja puita

Vuonna 2016 Ahlstromin kaikilla sellutoimittajilla oli joko FSC- tai PEFC-sertifiointi tai molemmat ja 78 % sellusta ostettiin joko FSC- tai PEFC-sertifioituna tai FSC Controlled Wood -sertifioituna puuna. Oma laillisuuden varmistusjärjestelmämme kattaa kaikki toimitukset.

Alkuperäketjun sertifiointilla seurataan puupohjaisia raaka-aineita metsästä kuluttajalle jokaisen omistajanvaihdoksen yhteydessä. Vuoden 2016 lopussa meillä oli 16 sertifioitua tehdasta, kun Yhdysvalloissa kolme tehdastamme sai sertifiointin vuoden kuluessa. Kaikilla Ahlstromin tärkeimmillä puukuitua käyttävillä tehtailla yhtä lukuun ottamatta on nyt alkuperäsertifiointi. Lisätietoa sertifikaateista löytyy **verkkosivuiltamme**.

## Operatiivinen toiminta

Ahlstromin kaksi liiketoiminta-aluetta ovat täysin vastuussa operatiivisista toiminnoista kuten valmistuksesta ja logistiikasta. Tämän lisäksi liiketoiminta-alueet vastaavat myynnistä ja markkinoinnista, liiketoiminnan kehittämisestä, teknisestä palvelusta, asiakaspalvelusta ja tuotekehityksestä. Tämä rakenne mahdollistaa selkeän vastuunkannon ja yksinkertaisemman toimintamallin. Operatiivisten toimintojen tehostumisen avulla vähennettiin tuotantohukkaa ja tuettiin ympäristötavoitteiden saavuttamista vuonna 2016.

## Sertifioitu tuotanto

Tärkeimpiä tavoitteitamme on, että kaikilla tehtaillamme olisi käytössä ympäristöjärjestelmä. Tämä tavoite saavutettiin vuonna 2016 kun tuotannosta 100 % oli ISO14001-sertifioitua kaikkien tehtaidemme olessa sertifioinnin piirissä (94 % vuonna 2015). Luettelo sertifioinneista löytyy **verkkosivuiltamme**.

Tavoitteenamme on, että toimintamme vaikutus jää mahdollisimman pieneksi ja että kaikissa toiminnoissa on ennakolta varauduttu vähentämään ympäristölle koituvia haittoja. Tämä tarkoittaa, että vakavan vaaran uhatessa ympäristön suojelemiseksi tehtäviä kustannustehokkaita toimenpiteitä ei lykättäisi, vaikka niistä ei olisi täyttä tieteellistä varmuutta.

# Taloudellinen vastuu

## Tuotettu ja jaettu taloudellinen lisäarvo

Milj. euroa	2016	2015	2014
<b>Tuotettu suora taloudellinen lisäarvo</b>			
Liikevaihto (sisältäen rahoitustuotot)	1 086,6	1 095,1	1017,8
<b>Jaettu suora taloudellinen lisäarvo</b>			
Toimintakulut (ilman poistoja ja arvon alentumiskirjauksia)	-741,2	-761,5	-723,7
Henkilöstön palkat ja edut	-223,5	-216,6	-210,9
Pääomakulut (sisältäen lainojen korot, muut rahoituskulut, osingot sekä oman pääoman ehtoisen lainan korot)	-36,2	-40,0	-43,5
Lahjoitukset	-0,15	-0,18	-0,13
Verot	-7,9	-4,7	-1,0
<b>Taloudellisen arvon ylijäämä</b>	<b>77,7</b>	<b>72,0</b>	<b>38,5</b>



# Ympäristövastuu

Luonnonvarojen kuten raaka-aineiden ja energian mahdollisimman tehokas käyttö ei hyödytä pelkästään asiakkaitamme. Se hyödyttää myös koko ympäröivää maailmaamme. Resurssiniukkuuden ja kasvavan ympäristötietoisuuden aikana on elintärkeätä pitää oma ympäristövaikutus mahdollisimman pienenä.

# Raaka-aineet

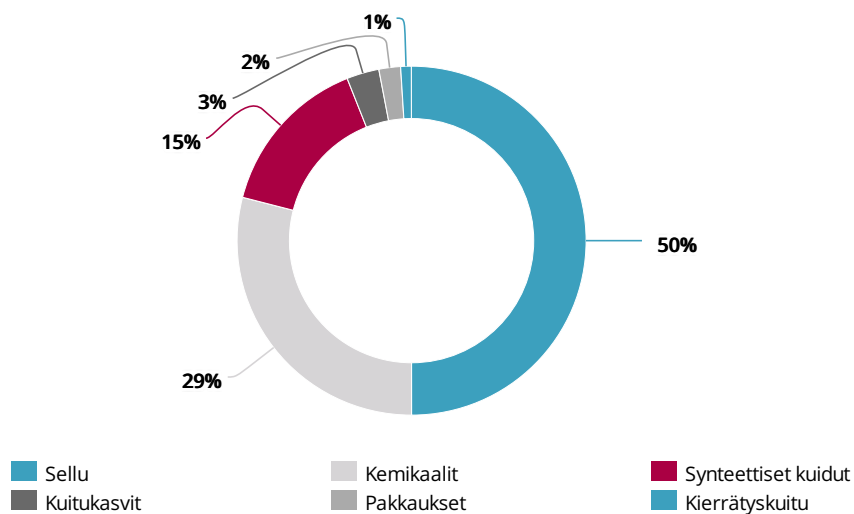
Raaka-ainehankinnoista koitui noin 514 miljoonaa euron kustannukset vuonna 2016. Selluja ja muita luonnonkuituja ostimme noin 213 miljoonalla eurolla, synteettisiä kuituja noin 142 miljoonalla eurolla ja kemikaaleja 159 miljoonalla eurolla. Energiakustannuksemme olivat noin 77 miljoonaa euroa.

Raaka-aineista ylivoimaisesti tärkein on kuitu, jonka osuus käytetystä raaka-aineesta on noin 70 %. Vuonna 2016 raaka-aineena käytetystä kuidusta 79 % oli peräisin uusiutuvista lähteistä. Vuonna 2015 vastaava osuus oli 82 %. Selvästi merkittävin osuus, eli noin 90 % käyttämästämme uusiutuvista kuiduista on metsästä saatavaa sellua. Hankimme sellua pääasiassa Pohjoismaista sekä Etelä- ja Pohjois-Amerikasta. Myös eräissä erityistuotteissa käytettävä viskoosikuitu valmistetaan puukuidusta.

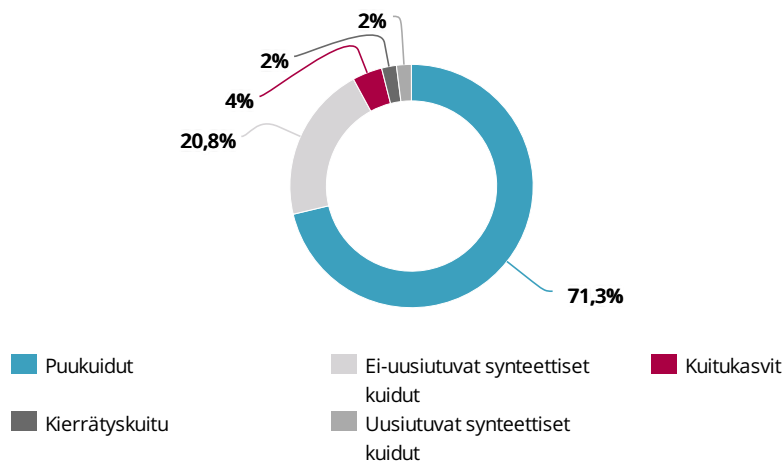
Muita käyttämiämme luonnonkuituja ovat yksivuotiset kuitukasvit, esimerkiksi manilla, puuvillalintteri ja juutti. Jonkin verran käytämme myös sisalia ja pellavaa. Selvästi tärkein näistä on manilla, jota käytetään elintarvikepakkausmateriaaleissamme. Manillaa tuodaan Filippiineiltä ja Ecuadorista.

Ostamme synteettistä kuitua tuottajilta Euroopassa, Aasiassa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa. Tärkeimmät kemikaalintoimittajamme ovat suuria yhtiöitä, mutta kemikaaleja ostetaan myös keskikokoisilta erikoistuottajilta, yleensä Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta.

## Raaka-aineiden käyttö vuonna 2016: 591,365 tonnia



## Kuitupohjaisten raaka-aineiden käyttö vuonna 2016: 411,471 tonnia



# Energiatehokkuus

## Vuoden 2016 kohokohdat

- Energian kokonaiskulutus laski 8,3 %
- Sähkönkulutuksen intensiteetti laski 2,5 %
- Prosessilämmönkulutuksen intensiteetti aleni 9,8 %

Ahlstrom on sitoutunut energian kestäväään käyttöön kaikilla tehtaillaan. Tavoitteenamme on tehostaa ja vähentää energiankulutusta liiketoimintamme kilpailukyvyistä tinkimättä. Energiatehokkuustoimet vaikuttavat suoriin ja epäsuoriin ilmakehäpäästöihin sekä tuotantokustannuksiin.

Pääasialliset energialähteemme ovat sähköverkosta saatava sähkö, maakaasu ja ostettu höyry. Lisäksi käytämme muita polttoaineita, kuten propaania, öljyä ja jätepolttoainetta. Vuonna 2016 energian kokonaiskulutuksemme laski 8,3 % ja oli 3 306 gigawattituntia (3 605 GWh vuonna 2015). Sähkönkulutus laski 2,5 prosenttia 1,28 megawattituntiin per tuotettu tonni ja prosessilämmön käyttö aleni 9,8 prosenttia 12,5 gigajouleen per tuotettu tonni.

## Energian käyttö vuonna 2016

MWh	2016	2015	Muutos, %
Maakaasu	1 025 539	1 040 806	-1,5
Öljy	7 520	13 626	-44,6
Hiili	91 432	114 988	-20,5
Muut polttoaineet ja talteenotettu metanoli	227 250	308 388	-26,3
Ostettu sähkö	509 083	542 930	-6,2
Ostettu lämpö	1 444 964	1 583 777	-8,8
<b>Yhteensä</b>	<b>3 305 788</b>	<b>3 604 514</b>	<b>-8,3</b>

## ISO 50001 -sertifikaatit

Vuonna 2016 Bousbecquen ja Saint Severinin tehtaillemme Ranskassa myönnettiin

energianhallintajärjestelmän ISO 50001 -sertifikaatti. Pont Audemerin tehdas on saamassa sertifikaatin vuonna 2017. Sertifikaattien määrä nousi kolmesta viiteen.

## Energiankäytön seuranta

Energiatehokkuusohjelmamme merkittävin hanke oli energiankäytön seurantajärjestelmän käyttöönotto. Pilvipohjainen seurantajärjestelmä on käytössä kaikilla tehtaillamme ja niiden prosesseissa. Paikan päällä tapahtuva seuranta tuottaa reaaliaikaista tietoa kunkin energialajin kulutuksesta sekä energiakuluista. Järjestelmä havainnollistaa päivittäistä energiankulutusta erilaisilla ilmoituksilla ja raporteilla.

Tulevaisuudessa se auttaa myös ennustamaan energian kulutusta ja tarvetta keskeisillä tehtailla. Siten se helpottaa hankintaa pitkällä aikavälillä.

## Energiansäästöhankeet

Olemme toteuttaneet tehtaillamme useita energiankulutuksen pienentämiseen tähdänneitä hankkeita. Investoimalla prosessiemme optimointiin ja parantamalla jatkuvasti prosessejamme olemme onnistuneet pienentämään energiankulutusta etenkin prosessilämmön osalta.

Olemme jakaneet tehtaamme kolmeen luokkaan. Niin sanotut *TOP8-tehtaat* kuluttavat eniten energiaa. Olemme keskittyneet niiden suorituskykyyn ja monet energiansäästöhankeistamme ja niihin liittyvistä investoinneista on toteutettu näillä tehtailla. Prosesseja on parannettu ja energiankulutuksen seurantajärjestelmiä päivitetty.

Toinen ryhmä ovat keskikokoiset tehtaat. Niiden energiankäyttöä voidaan tehostaa, mutta ne ovat selvästi pienempiä kuin ns. *TOP8-tehtaat*. Keskikokoisilla tehtailla on toteutettu paineilmaan, LED-valoihin ja muuhun jatkuvaan parantamiseen liittyviä hankkeita.

Kolmantena ryhmänä ovat pienet tehtaat, joiden energiakulut ovat samaa luokkaa kuin tavallisilla toimistorakennuksilla. Niissä olemme keskittyneet pääasiassa sähkön tehokkaaseen käyttöön.

## Avainmittarit

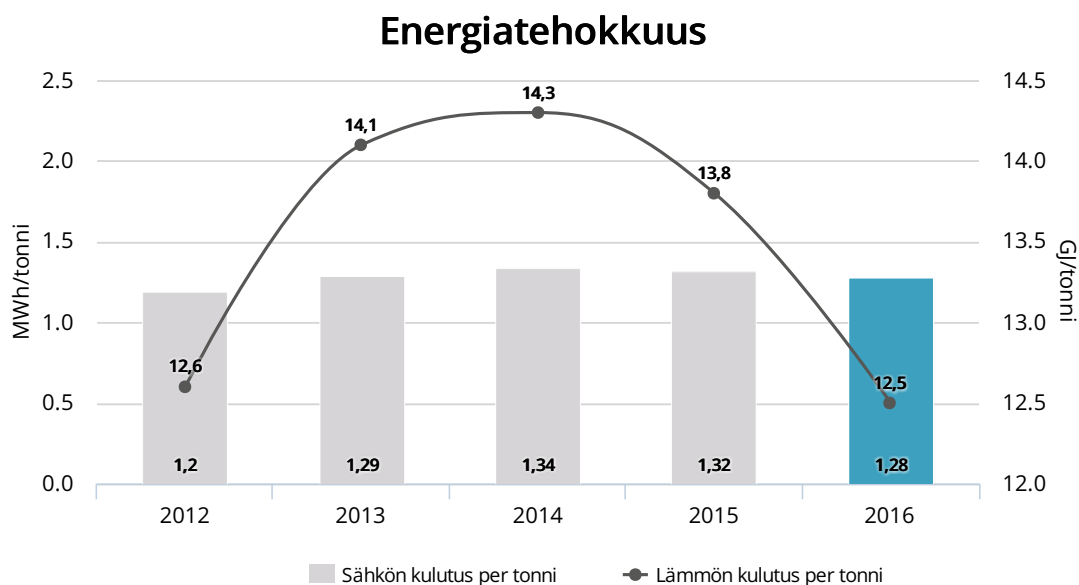
Energiatehokkuuden avainmittarimme (KPI) ovat:

- Energiankulutus (kilowattituntia/tonni ja euroa/tonni)
- Hiilidioksidipäästöt (kiloa/tonni)
- Energian säästöt (euroa kuukaudessa ja kilowattituntia vuodessa tehdasta kohti)

Energiansäästöhankeilla oli myönteinen vaikutus avainmittareihin vuonna 2016. Lisäksi energian hintojen lasku, tuotevalikoimien vaihtelu ja tuotantomäärien kasvu vaikuttivat energiatehokkuuteen.

Tulevaisuudessa tehostamme energiankäytön suunnittelua entisestään havainnollistamalla tuotantoprosessiemme kehityssuuntia ja lähtötasoja. Keskeistä on käyttää energiaa tehokkaasti ja varmistaa uusiutuvan energian saanti toimintasuunnitelmilla.

Energiatehokkuus on keskeistä myös Euroopan unionin Eurooppa 2020 -strategiassa. Ahlstromin tavoitteena on vähentää vuoteen 2020 mennessä sekä ominaisenergiankulutusta että hiilipäästöjä tuotetonnia kohti 20 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti.



# Energiatehokkuuden aktiviteetit vuonna 2016

## Energiatehokkuus

- Parantunut energiankäytön seuranta ja kuukausiraportointi
- Strategia energiankäytön ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen

## ISO 50001 -sertifikaatio

### Sertifioitu ennen 2016

- Ställdalen, Ruotsi
- Osnabrück, Saksa

### Sertifioitu vuonna 2016

- Bousbecque, Ranska
- Saint Severin, Ranska

### Arvioitu sertifiointi vuonna 2017

- Pont Audemer, Ranska

## Energiankäytön seuranta

- Pilvipohjainen ratkaisu tehostuneeseen energiankäytön seurantaan

## Energiansäästöhankeet

- Yli 30 sähkön, maakaasun, höyryn ja muiden polttoaineiden käytön vähentämiseen tähtäävää projektia
- Lisää energiansäästöön tähtääviä hankkeita suunniteltu vuodelle 2017

## Parannukset avainmittareilla

- Vähentynyt energiankäyttö
- Vähentyneet energiakustannukset, kulutuksen vähennyksen seuranta ilman hinnan vaikutuksia



# Päästöt

## Vuoden 2016 kohokohdat

- Parantuneen operatiivisen tehokkuuden myötä tuotantohukka vähentyi, ja tämä tuki ympäristötavoitteiden saavuttamista
- Suorat hiilidioksidipäästöt vähenivät 16,2 % tonnia kohden ja 7,8 % sisältäen epäsuorat päästöt
- Päästöt ilmaan jatkoivat viiden vuoden trendin omaista laskuaan
- Konaisvedenotto väheni 4,1 %

Kaikki Ahlstromin tehtaat säätelevät ja vähentävät päästöjä yhteistyössä paikallisten, alueellisten ja valtion viranomaisten kanssa. Sovittuja päästörajoja seurataan ja tarkistetaan vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi sekä paikallisyhteisöjen ja koko maapallomme suojelemiseksi.

## Päästöt ilmaan

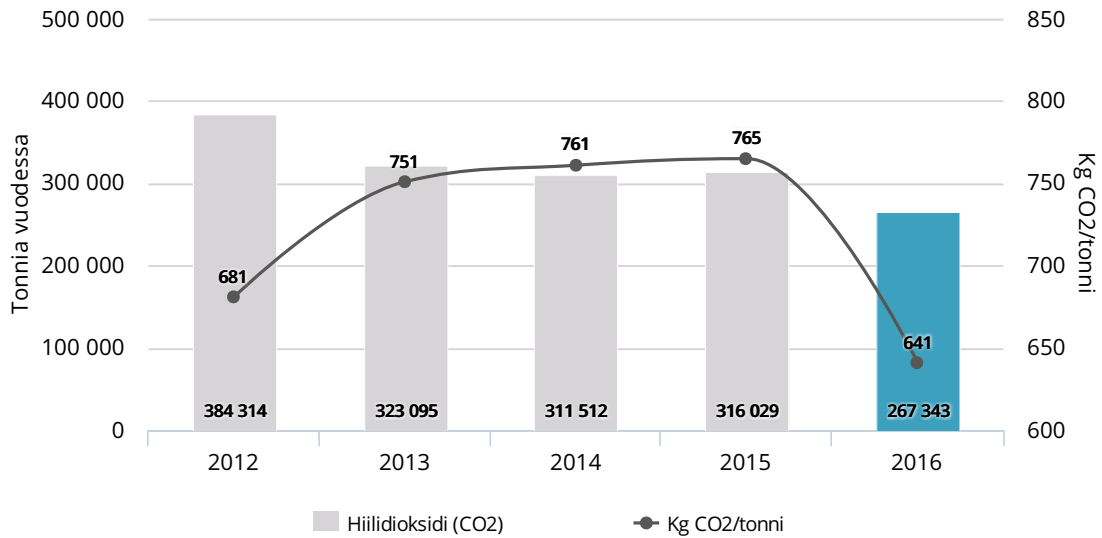
Absoluuttiset hiilidioksidipäästöt (CO<sub>2</sub>), typen oksidipäästöt (NO<sub>x</sub>) ja rikkidioksidipäästöt (SO<sub>2</sub>) ovat laskeneet trendin omaisesti jo viiden vuoden ajan. Vuonna 2016 suorat hiilidioksidipäästöt (laajuus 1) laskivat 15,4 prosenttia 267 343 tonniin (316 029 tonnia vuonna 2015). Lasku johtui sähkön ja lämmön kulutuksen vähenemisestä sekä puhtaampien polttoaineiden käytöstä; suhteellisesti enemmän maakaasua ja vähemmän öljyä, hiiltä sekä muita polttoainenta. Hiilidioksidi-intensiteetti laski 16,2 prosenttia 641 kiloon tuotantotonnilta (765 kiloa vuonna 2015). Hiilidioksidipäästöt sisältäen energiaostot (Laajuus 1-2) laskivat myös merkittävästi kuten alempana olevasta kuviosta käy hyvin ilmi.

Typen oksidipäästöt nousivat 250 tonniin (230 tonnia vuonna 2015), mutta ne ovat silti vähentyneet yli 25 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna. Rikkidioksidipäästöt kasvoivat 96 tonniin (65 tonnia vuonna 2015), mutta ovat vähentyneet 15 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna.

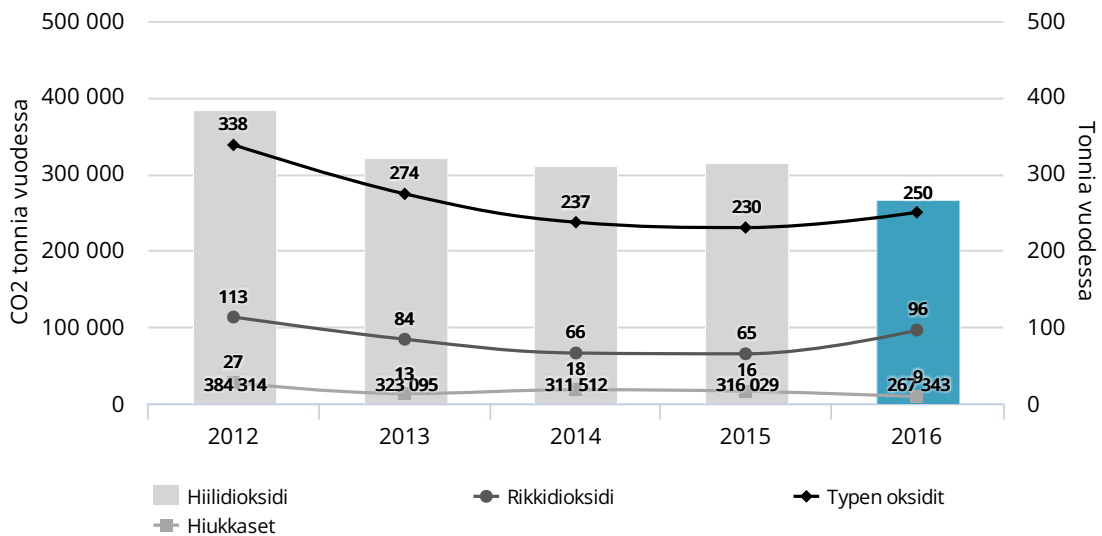
Ahlstromin kokonaistuotanto kasvoi 416 994 tonniin vuonna 2016 (412 959 tonnia vuonna 2015). Materiaalihukka – brutto ja nettotuotannon erotus – laski 10,7

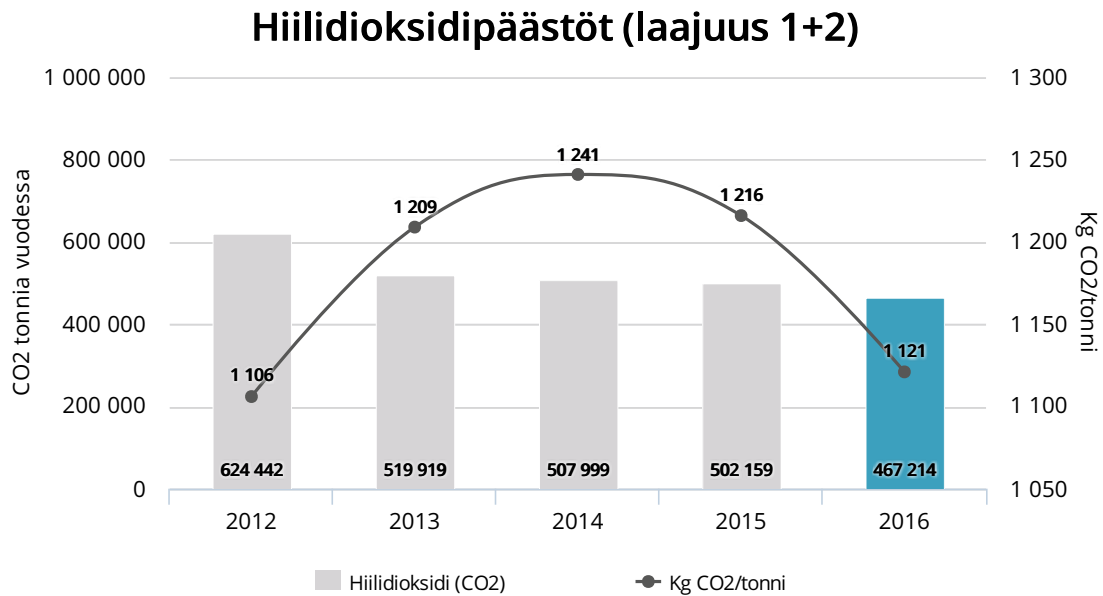
prosenttia vertailuvuodesta operatiivisen toiminnan tehostumisen myötä.

### Suorat hiilidioksidipäästöt (laajuus 1)



### Savukaasut ja muut päästöt ilmaan

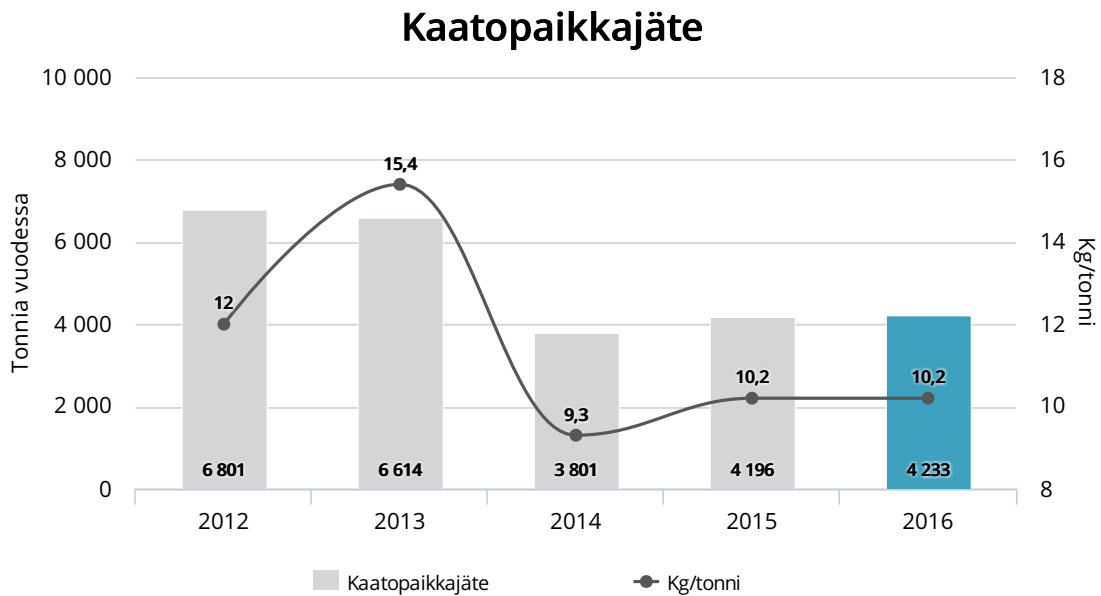




## Kaatopaikkajäte

Kaatopaikkajäte on keskeinen prosessimittari, jonka tulokset raportoidaan monella tasolla kuukausittain. Ahlstromin pitkän ajan tavoitteena on olla tuottamatta lainkaan kaatopaikkajätettä. 28 tehtaan joukosta jo 16 on saavuttanut tämän tavoitteen, mutta osa hakee ja kehittää edelleen vaihtoehtoja.

Tuotantolaitostemme kaatopaikkajätteen määrä oli lähes muuttumaton vuonna 2016 eli noin 10,2 kiloa per tuotettu tonni. Markkinaolosuhteet ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisten vaihtoehtojen löytäminen osoittautuivat haasteellisiksi. Viiden vuoden kehityssuunta vahvistaa kuitenkin edistymistämme sekä sitoutumistamme tähän tavoitteeseen.



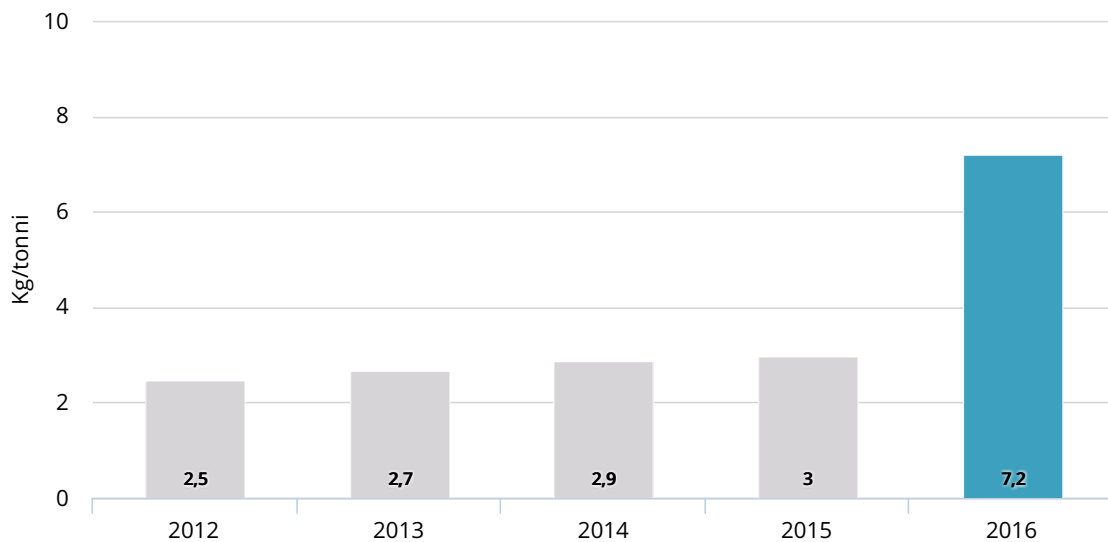
## Vesi

Tehdastuotannossa käytetty vesi on kuukausittain raportoitava keskeinen prosessimittari (kuutiometriä tonnia kohti). Tehtaat hakevat vedensäästömahdollisuuksia, jotka eivät heikennä tuotteiden ominaisuuksia ja tuotteille asetettuja puhtausvaatimuksia. Vuonna 2016 vedenotto pieneni 5,0 prosenttia tuotettua tonnia kohden johtuen kapasiteetin käyttöasteen noususta tehtailla, mihin Ahlstrom on tehnyt investointeja viime vuosien aikana. Kaikki tehtaat toimivat päästölupiensa rajoissa. Päästövesien kemiallinen hapenkulutus oli korkeampi johtuen veden käsittelyjärjestelmien ongelmista muutamilla tehtailla.



Vuonna 2016 ei sattunut merkittäviä onnettomuuksia eikä vuotoja ympäristöön. Emme myöskään saaneet sakkoja ympäristöä koskevien lakien tai asetusten rikkomisesta.

### Kemiallinen hapenkulutus



# Sosiaalinen vastuu

Turvallinen työyhteisö ja ihmisoikeudet ovat toimintamme keskiössä. Kaikilla työntekijöillä on oikeus turvalliseen työpaikkaan ja tulla kohdelluksi arvokkaasti.

# Työterveys ja -turvallisuus

Ahlstromin työturvallisuuden taso heikkeni vuonna 2016. Tapaturmataajuus eli työajan menetykseen johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti oli 4,6 (2,7 vuonna 2015). Raportoinnin piiriin kuuluu 31 toimipistettä, missä sattui yhteensä 50 lääketieteellistä hoitoa vaatinutta tapaturmaa vuonna 2016 (42 vuonna 2015).

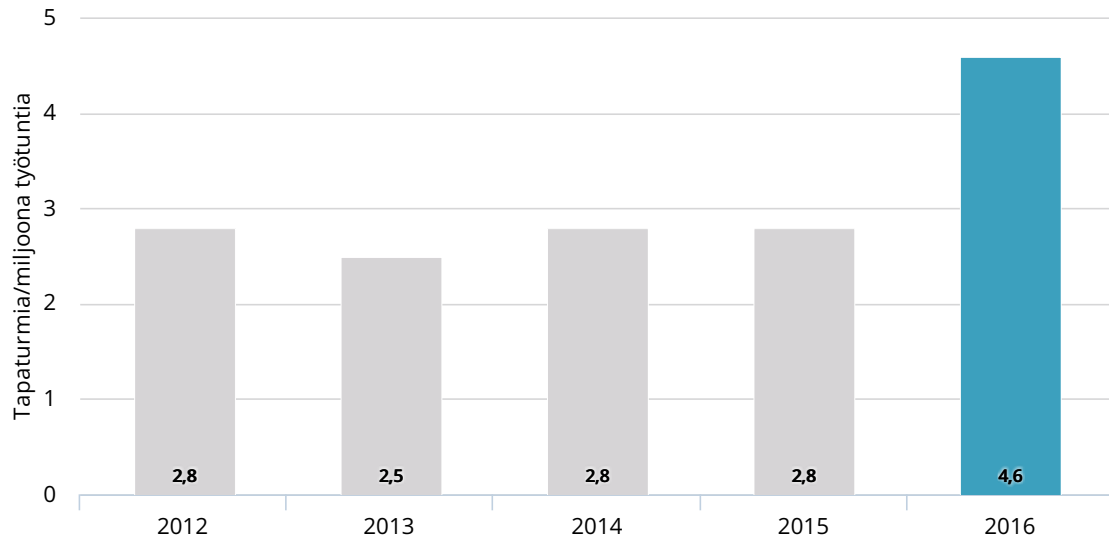
Luvut eivät anna kattavaa kuvaa konsernin työturvallisuudesta. Viiden raportoinnin piiriin kuuluvan toimipisteen osuus kaikista lääketieteellistä hoitoa vaatineista tapaturmista oli 50 %. Niistä kolmella oli vaikeuksia myös vuonna 2015. Yhdeksällätoista tehtaalla sattui yksi tai ei yhtään tapaturmaa.

Työturvallisuuden taso laski merkittävästi Pohjois- ja Etelä-Amerikan alueella. Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä nousi 22:een (11 vuonna 2015).

Vuonna 2016 pääpaino oli käyttäytymiseen perustuvien turvallisuusmenetelmien implementoinnissa. Koulutuksen ja implementoinnin lisäksi useilla tehtaillamme oli haasteena varmistaa laaja osallistuminen työmenetelmien ja havaintojen aktiiviseen seurantaan ja niitä koskevaan keskusteluun.

Tehtaiden tueksi otettiin käyttöön uusi työkalu, joka auttaa myös turvallisuuteen, terveyteen ja ympäristöön liittyvien ongelmien tunnistamisessa. Ulkopuolinen tarkastaja teki riskinarviointeja kahdeksassa toimipisteessä. Niissä tunnistettiin ja arviointiin vaaroja, ja tavoitteena oli auttaa toimenpiteiden ja resurssien priorisoinnissa.

### Tapaturmataajuus





# Eettisyys, ihmisoikeudet ja vaatimustenmukaisuus

*Ahlstrom on sitoutunut toimimaan eettisesti ja rehellisesti kaikkialla maailmassa. Meillä on kattava, jatkuvasti kehittyvä vaatimustenmukaisuusohjelma, joka ottaa huomioon lainsäädännön muutokset kaikissa toimintaympäristöissämme.*

Ahlstromin puitteet lakien ja säädösten noudattamiselle (Ahlstrom Compliance Framework) auttavat meitä ymmärtämään ja toteuttamaan eettisiä arvojamme käytännössä, hahmottamaan raportointiprosessia ja tutkimaan epäillyt väärinkäytökset. Eettiset ohjeemme luovat perustan Ahlstrom Compliance Framework -puitteiden mukaisille toimintaperiaatteille. Muut puitteiden mukaiset keskeiset toimintaperiaatteet ovat:

- hyväksymis- ja allekirjoituspolitiikka
- lahjonnan vastainen politiikka
- kilpailu- ja kilpailunrajoituspolitiikka
- lahjoituspolitiikka
- kaupan sääntöjen noudattamista koskeva politiikka
- sisäpiirisäännöt
- riskinhallintapolitiikka.

Lisäksi Ahlstrom on ottanut käyttöön kaupankäynnin vaatimustenmukaisuutta koskevat menettelytavat. Niillä varmistetaan, että yhtiö käy kauppaa vain hyväksyttävien asiakkaiden ja myyjien kanssa lakien ja yhtiön omien määräysten mukaisesti. Vuonna 2016 yhtiö otti käyttöön myös tietosuojaa koskevat toimintaperiaatteet.

Näiden ja muiden toimintaperiaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että yhtiön vaatimustenmukaisuuden standardit ovat lahjonnan vastaisten vaatimusten, ympäristövaatimusten, kauppapakotteiden, vientirajoitusten ja muiden kansainväliseen kauppaan vaikuttavien vaatimusten ja lakien tasalla tai ylittävät ne. Vahvistaaksemme vaatimusten mukaisuutta järjestimme asiaan liittyvää

koulutusta erityisesti kaupan vaatimustenmukaisuuteen vuonna 2016.

Eettiset ohjeet ovat saatavilla kahdeksalla kielellä, ja niihin liittyvän verkkokoulutuksen voi suorittaa englanniksi, saksaksi ja kiinaksi. Verkkokoulutus on osa uusien työntekijöiden perehdytystä.

Prosessimme on suunniteltu tukemaan Ahlstromin eettisten ohjeiden tehokasta soveltamista toimintojen tasolla maailmanlaajuisessa liiketoiminnassamme. Toimittajien eettiset periaatteet on yhdenmukaistettu Ahlstromin eettisten periaatteiden kanssa, jotta merkittävimpien toimittajien toiminta tukee yhtiön vaatimustenmukaisuustyötä. Pääasialliset raaka-ainetoimittajamme ovat toteuttaneet periaatteita onnistuneesti. Lahjonnan vastainen politiikkamme selventää sääntöjä, joita noudatamme lahjonnan ja muun korruption suhteen. Lahjontaa ja muuta korruptiota ovat esimerkiksi liiketoimintaa edistävät maksut, kickback-rahdat ja salaiset hyvitykset. Olemme myös määritelleet rajat liittyen lahjoihin, kulujen maksuihin, vieraanvaraisuuden tarjoamiseen ja lahjoitukseen.

Ahlstromin ihmisoikeuspolitiikka vastaa yhteiskuntavastuun ISO 26000 -standardin periaatteita ja perustuu ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen. Poliitiikkamme velvoittaa meidät tukemaan ihmisoikeuksia koko arvoketjussamme – ei vain oman toimintamme ja toimittajiemme osalta vaan myös asiakkaidemme osalta.

Ahlstromin eettisistä ohjeista, toimittajien eettisistä periaatteista ja ihmisoikeuspolitiikasta voi lukea lisää **Yritysvastuu**-sivuiltamme.

## Valvonta

Ahlstromilla on käytössä ns. *SpeakUp*-järjestelmä, jonka avulla työntekijät voivat ilmoittaa epäeettisestä tai lainvastaisesta toiminnasta. Nimettömän ilmoituksen voi tehdä 13 kielellä puhelimitse tai ulkoisen palveluntoimittajan verkkosivuilla. Ahlstromin vaatimustenmukaisuudesta vastaava johtaja (Chief Compliance Officer) arvioi saadut tiedot ja päättää toimenpiteistä. Kaikki ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti.

Kaikki ilmoitettut tapaukset tutkittiin asianmukaisesti. Emme saaneet sakkoja tai muita rangaistuksia sääntöjen tai säädösten noudattamatta jättämisestä. Emme

myöskään syyllistyneet ihmisoikeusrikkomuksiin. Liiketoiminta-alueet ja konsernitoiminnot ovat pääsääntöisesti vastuussa vaatimustenmukaisuuden noudattamisesta ja Ahlstromilla ei ole erityistä funktiota asiaan liittyen. Vaatimustenmukaisuudesta vastava johtaja (CCO) huolehtii toimeenpanosta ja häntä tässä työssä avustavat laki-, henkilöstöhallinto- ja taloushallinto-osastot.

# Raportin profiili ja olennaisuus

Ahlstromin vuosikertomus kalenterivuodelta 2016 on julkaistu digitaalisessa muodossa yhtiön **verkkosivuilla**. Koko vuosikertomuksen, tai sen osia, voi ladata PDF-muotoon.

Yritysvastuun asiat sisältyvät julkaisuun integroidun raportoinnin hengessä, emmekä julkaise erillistä yritysraporttia. Tämä oli myös käytäntö edellisessä helmikuussa 2016 julkaistussa vuosikertomuksessamme. Arviomme mukaan vuosikertomus seuraa Global Reporting Initiative (GRI) G4-ohjeistusta suppealla soveltamistasolla. Tämä lisäksi raportissa on huomioitu joitain periaatteita International Integrated Reporting <IR> Framework -viitekehyksestä.

Tilinpäätös sisältää tilintarkastetun konsernitilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen. **Hallinnointi**-osiosta löytyy selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2016. **Sijoittajat**-osiossa on tärkeää tietoa osakkeenomistajille.

Kaikki vuonna 2016 raportoitu GRI-ohjeistoon liittyvä tieto kattaa kaikki Ahlstromin valvonnassa olevat toiminnot, tytäryhtiöt mukaan lukien. Osnabrückin toiminnan myynti saatiin päätökseen vuoden 2017 alussa ja yksikkö sisältyy vedenkäyttöä lukuunottamatta esitettyihin lukuihin. Taseessa Osnabrück on raportoitu osana myytäviä toimintoja. Merkittäviä muutoksia vuoden 2015 raportoituuihin lukuihin ei ole tehty. Myöskään olennaisuuteen liittyviin rajoihin ei ole tehty merkittäviä muutoksia.

Vuoden 2016 raportointimme, joka liittyy GRI-ohjeistoon, ei ole kolmannen osapuolen vahvistamaa. Tämä oli ylimmän johdon päätös. Kolmannet osapuolet tekevät kuitenkin useita tarkastuksia tehtaillamme joka vuosi, kuten verkkosivullamme olevasta sertifiointitaulukosta voi havaita. Lisäksi meillä on hyvin toimiva sisäinen HSE-auditointijärjestelmä ja toimipaikoillamme tehdään paljon asiakastarkastuksia tuotteiden laadun varmistamiseksi.

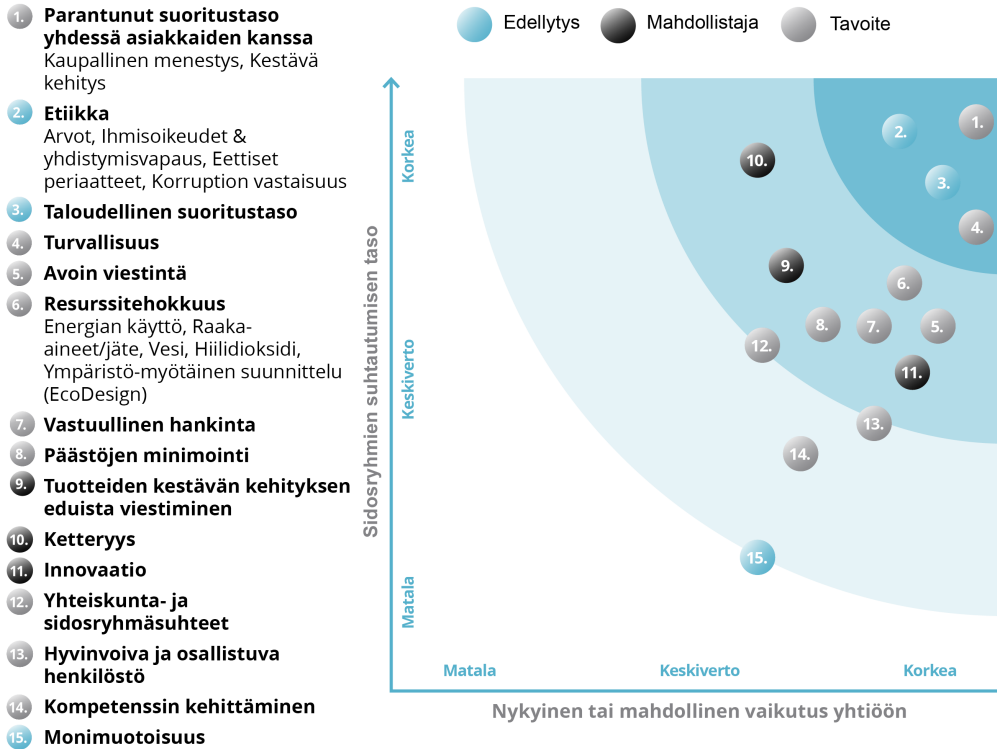
Konsernin hankinta, operatiivinen toiminta, henkilöstöhallinto ja lakiasianosasto keräsivät keskitetysti materiaalitasetta, henkilöstön kokonaismäärää ja sisäisiä tarkastuksia koskevat tiedot. Konsernitilinpäätöksen laati konsernin laskentatoimi

Euroopan unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Taloudellisen raportoinnin periaatteet on selostettu tilinpäätöksen liitteissä.

## **Olenaisuus**

Olemme määrittäneet tärkeimmät yritys vastuuta koskevat aiheet alla olevassa matriisissa. Näkökohtien suhteellinen merkitys Ahlstromille näkyy vaakasuoralta akselilta ja näkökohtien suhteellinen merkitys yhtiön sidosryhmille pystysuoralta akselilta. Näkemyksemme mukaan vuonna 2014 tehdyssä arvioissa esille tulleet näkökohdat olivat edelleen olennaisia organisaation sisä- ja ulkopuolella vuonna 2016. Arvioon sisältyi sidosryhmien haastatteluja, asiakastyytyväisyyttä ja työntekijöiden sitoutumista koskevia tutkimuksia sekä ylimmän johdon keskusteluja ja työryhmiä. Toimitusjohtaja on hyväksynyt matriisin.

Ahlstromin olennaisuusmatriisi 2016



# GRI-sisältövertailu

Koodi	GRI-sisältö	Sijainti	Lisätietoja
Yleinen perussisältö	Strategia ja analyysi		
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajalta	
	Organisaation taustakuvaus		
G4-3	Organisaation nimi	Tämä on Ahlstrom	
G4-4	Tärkeimmät brändit, tuotteet ja palvelut	Tämä on Ahlstrom, Liiketoiminta-alueet	
G4-5	Organisaation pääkonttorin sijainti	Tilinpäätös	
G4-6	Maiden lukumäärä ja nimet, joissa organisaatio toimii	Tämä on Ahlstrom, tilinpäätös	
G4-7	Omistusrakenne ja yhtiömuoto	Hallinto, tilinpäätös	
G4-8	Markkina-alueet	Tämä on Ahlstrom, Liiketoiminta-alueet	
G4-9	Organisaation koko	Tämä on Ahlstrom, Työntekijämme, Tilinpäätös	
G4-10	Henkilöstön jaottelu	Työntekijämme	
G4-11	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Työntekijämme	
G4-12	Organisaation toimitusketju	Hankinta ja operatiiviset toiminnot	
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa	Tilinpäätös, Raportin profiili	
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	Hankinta ja operatiiviset toiminnot	
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkoisten toimijoiden taloudelliset, ympäristölliset tai yhteiskunnalliset periaatteet tai aloitteet	Sidosryhmätoiminta	
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja kansallisissa tai kansainvälisissä edunvalvontaorganisaatioissa	Sidosryhmätoiminta	
	Tunnistetut olennaiset näkökohdat ja laskentarajat		
G4-17	Organisaation konsernitilinpäätöksiin tai vastaaviin asiakirjoihin sisältyvät yhteisöt	Tilinpäätös, Raportin profiili	

G4-18	Raportin sisällön ja laskentarajojen määrittelyprosessi	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-19	Raportin sisällön määrittelyprosessissa tunnistetut olennaiset näkökohdat	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-20	Olennaista näkökohtaa koskevat laskentarajat organisaation sisällä	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-21	Olennaista näkökohtaa koskevat laskentarajat organisaation ulkopuolella	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-22	Aiemmin raportoituihin tietoihin mahdollisesti tehdyt muutokset	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-23	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja laskentarajoissa aiemmin raportoituihin tietoihin verrattuna	Raportin profiili ja olennaisuus
Sidosryhmätoiminta		
G4-24	Organisaation sidosryhmät	Sidosryhmätoiminta
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Sidosryhmätoiminta
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmätoiminta
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat keskeiset teemat ja huolenaiheet	Sidosryhmätoiminta
Raportin kuvaus		
G4-28	Raportointijakso	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-29	Edellisen raportin päiväys	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-30	Raportin julkaisu tiheys	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-31	Yhteystiedot raporttia tai sen sisältöä koskevien kysymysten esittämistä varten	Sijoittajasuhteiden hoito
G4-32	Valittu raportointikäytäntö, GRI-sisältöindeksi ja ulkoinen varmennusraportti	Raportin profiili ja olennaisuus
G4-33	Raportin ulkopuolisen varmennuksen menettelytavat ja nykyiset käytännöt	Raportin profiili ja olennaisuus
Hallinto		
G4-34	Organisaation rakenne, mukaan lukien korkeimman hallintoelimen toimikunnat	Hallinnointi, Vastuullisen toiminnan toteuttaminen ja johtaminen
Eettisyys ja lahjomattomuus		
G4-56	Arvot, periaatteet, standardit ja käyttäytymissäännöt, kuten	Arvot, Eettisyys,



	toimintaohjeet ja eettiset ohjeistot	ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus	
Erityinen sisältö			
	Johtamistapa		
	Johtamistapa	Vastuullisen toiminnan toteuttaminen ja johtaminen	
	Taloudellinen toiminta		
G4-EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Taloudellinen vastuu	
	Ympäristövastuu		
	Raaka-aineet		
G4-EN1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan jaoteltuna	Raaka-aineet	
G4-EN2	Kierrätettyjen materiaalien prosenttiosuus käytetystä materiaalista	Raaka-aineet	
	Energia		
G4-EN3	Oma energiankulutus	Energiatehokkuus	
G4-EN5	Energjavaltaisuus	Energiatehokkuus	
G4-EN6	Energiankulutuksen vähentäminen	Energiatehokkuus	
	Vesi		
G4-EN8	Lähdekohtainen veden kokonaiskulutus	Päästöt	
	Päästöt		
G4-EN15	Suorat kasvihuonekaasupäästöt (Laajuus 1)	Päästöt	
G4-EN16	Kasvihuonepäästöt (Laajuus 1-2)	Päästöt	Vain hiili-dioksidin osalta
G4-EN18	Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	Päästöt	Vain hiili-dioksidin osalta
G4-EN19	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Päästöt, Energiatehokkuus	
G4-EN21	Typenoksidien ja rikkioksidien päästöt ja muut merkittävät päästöt ilmaan	Päästöt	
	Jätevedet ja jätteet		
G4-EN22	Kokonaispäästöt veteen lajin ja kohteen mukaan jaoteltuna	Päästöt	

G4-EN23	Jätteiden kokonaispaino jätelajin ja käsiteltävän mukaan jaoteltuna	Päästöt	
G4-EN24	Merkittävien vuotojen lukumäärä ja kokonaistilavuus Tuotteet ja palvelut	Päästöt	
G4-EN27	Tuotteiden ja palvelujen ympäristövaikutusten vähentämistoimien laajuus Määräystenmukaisuus	Arvon luominen	Osittain
G4-EN29	Ympäristölakien ja -määräysten noudattamatta jättämisestä määrättyjen merkittävien sakkojen rahallinen arvo ja muiden rangaistusten kokonaismäärä Hankintayhteisön arviointi	Päästöt	
G4-EN32	Uusien toimittajien tarkastelu Sosiaalinen toiminta Henkilöstökäytännöt ja työolot Työllistäminen	Hankinta ja operatiiviset toiminnot	
G4-LA1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus ikäryhmän, sukupuolen ja alueen mukaan jaoteltuna Työterveys ja -turvallisuus	Työntekijämme	Osittain
G4-LA6	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset alueen ja sukupuolen mukaan jaoteltuna Koulutus Moniarvoisuus ja tasavertaisuus	Työterveys ja -turvallisuus	Osittain
G4-LA12	Hallintoelinten kokoonpano ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin jaoteltuna sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muiden moniarvoisuuteen liittyvien tekijöiden mukaan Valitusmekanismit	Työntekijämme	Osittain
G4-LA16	Muodollisten valitusmekanismien kautta ilmoitettujen, käsiteltyjen ja ratkaistujen henkilöstökäytäntöihin liittyneiden epäkohtien lukumäärä Ihmisoikeudet Investoinnit	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimusten mukaisuus	
G4-HR2	Työntekijöille annetun, organisaation toimintoihin liittyvän	Työntekijämme	Osittain

	ihmisoikeuskoulutuksen kokonaistuntimäärä ja koulutukseen osallistuneiden työntekijöiden prosenttiosuus		
	Syrjinnän kieltö		
G4-HR3	Syrjintätapausten ja korjaustoimien kokonaismäärä	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus, Työntekijämme	
	Toimittajien ihmisoikeusarviointit		
G4-HR10	Ihmisoikeuskriteerien mukaisesti arvioitujen uusien toimittajien prosenttiosuus	Hankinta ja operatiiviset toiminnot	
	Valitusmekanismi ihmisoikeuskysymyksissä		
G4-HR12	Muodollisten valitusmekanismien kautta ilmoitettujen, käsiteltyjen ja ratkaistujen ihmisoikeuksiin liittyneiden epäkohtien lukumäärä	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus, Työntekijämme	
	Yhteiskunta		
	Paikallisyhteisöt		
G4-SO1	Paikallisyhteisöihin vaikuttavien toimintojen, vaikutusarviointien ja kehitysohjelmien prosenttiosuus	Arvon luominen	Osittain
	Korruptionvastaisuus		
G4-SO4	Korruptionvastaisiin toimintaperiaatteisiin ja menettelytapoihin liittyvä viestintä ja koulutus	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus	
G4-SO5	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus	
	Poliittinen vaikuttaminen		
G4-SO6	Poliittisten tukien kokonaisarvo maan ja vastaanottajan/edunsaajan mukaan jaoteltuna	Arvon luominen	
	Kilpailun rajoittaminen		
G4-SO7	Kilpailusäännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvien oikeustoimien lukumäärä ja päätökset	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus	
	Määräystenmukaisuus		
G4-SO8	Lakien ja säännösten noudattamatta jättämisestä määrättyjen merkittävien sakkojen rahallinen arvo ja muiden rangaistusten kokonaismäärä	Eettisyys, ihmisoikeudet & vaatimustenmukaisuus	



## Hallinnointi

# Hallitus

*Hallituksen jäsenet 31.12.2016.*

## HANS SOHLSTRÖM



Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2016  
 s. 1964. DI, KTM  
 Ahlström Capital Oy:n toimitusjohtaja  
 Riippumaton yhtiöstä, mutta ei sen merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstromin osakkeet\*: -

## JAN INBORR



Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2015  
 s. 1948. Diplomiekonomi  
 Hallitusammattilainen  
 Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstromin osakkeet: 9 159

**ALEXANDER EHRNRooth**



Hallituksen jäsen vuodesta 2015  
 s. 1974. KTM, MBA  
 Toimitusjohtaja, Virala Oy Ab  
 Riippumaton yhtiöstä, mutta ei riippumaton sen  
 merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstromin osakkeita\*: 6 278 750

**JOHANNES GULLICHSEN**



Hallituksen jäsen vuodesta 2015  
 s. 1964. Insinööri, MBA.  
 Yrittäjä  
 Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstromin osakkeet\*: 232 091

**JAN JOHANSSON**



Hallituksen jäsen vuodesta 2016  
 s.1954. Oikeustieteen kandidaatti  
 Hallitusammattilainen  
 Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstromin osakkeet\*: -

**HARRI-PEKKA KAUKONEN**



Hallituksen jäsen vuodesta 2016  
 s. 1963. TKT, DI  
 Hallitusammattilainen  
 Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstromin osakkeet\*: -

**RIITTA VIITALA**



Hallituksen jäsen vuodesta 2016  
 s. 1959. KTT, KTM  
 Johtamisen professori Vaasan yliopistossa  
 Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista  
 Ahlstormin osakkeet\*: -

**Valiokunnat**

Tarkastusvaliokunnan jäsenet: Harri-Pekka Kaukonen (puheenjohtaja), Alexander Ehrnrooth ja Johannes Gullichsen.

Henkilöstöasiain valiokunnan jäsenet: Hans Sohlström (puheenjohtaja), Jan Inbarr, Jan Johansson ja Riitta Viitala.

**Osakkeenomistajien nimitystoimikunta\*\***

Alexander Ehrnrooth, Harri-Pekka Kaukonen ja Hans Sohlström olivat myös nimitystoimikunnan jäseniä.

\* Osakeomistukset 31.12.2016.

\*\* Sisältää hallituksen ulkopuoliset jäsenet Thomas Ahlströmin ja Risto Murron.

Hallituksen jäsenten tarkemmat tiedot löytyvät **verkkosivuiltamme**.



# Johtoryhmä

*Johtoryhmän jäsenet 31.12.2016.*

## SAKARI AHDEKIVI



### **Vt. toimitusjohtaja, talousjohtaja**

s. 1963. KTM.

Ahlstromin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2014 lähtien  
Ahlstromin osakkeet\*: -

## ULLA BONO



### **Lakiasiaainjohtaja**

s. 1970. Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari

Ahlstromin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2014  
Ahlstromin osakkeet\*: -

**FULVIO CAPUSSOTTI**



**Filtration & Performance -liiketoiminta-alueen johtaja**

s. 1972. M.Sc. (Chemical Eng.)  
 Ahlstromin palveluksessa vuodesta 2002, johtoryhmän jäsen 2013 lähtien  
 Ahlstromin osakkeet\*: 8 493

**OMAR HOEK**



**Specialties-liiketoiminta-alueen johtaja**

s. 1969. M.Sc. (Bus. Adm.)  
 Ahlstromin palveluksessa vuodesta 2011, johtoryhmän jäsen 2014 lähtien  
 Ahlstromin osakkeet\*: 3 934

**JARI KOIKKALAINEN**



**Hankinta- ja teknologiajohtaja**

s. 1965. DI, eMBA

Ahlstromin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2013

Ahlstromin osakkeet\*: 8 493

**PÄIVI LESKINEN**



**Henkilöstöjohtaja**

s. 1965. YTM

Ahlstromin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2015

Ahlstromin osakkeet\*: -

Marco Levi toimi Ahlstromin toimitusjohtajana 7.11.2016 saakka, jolloin hän jätti yhtiön johtuen sulautumisilmoituksesta Munksjö Oyj:n kanssa.

\* Osakeomistukset 31.12.2016.

Johtoryhmän jäsenten tarkemmat tiedot löytyvät **verkkosivuiltamme**.

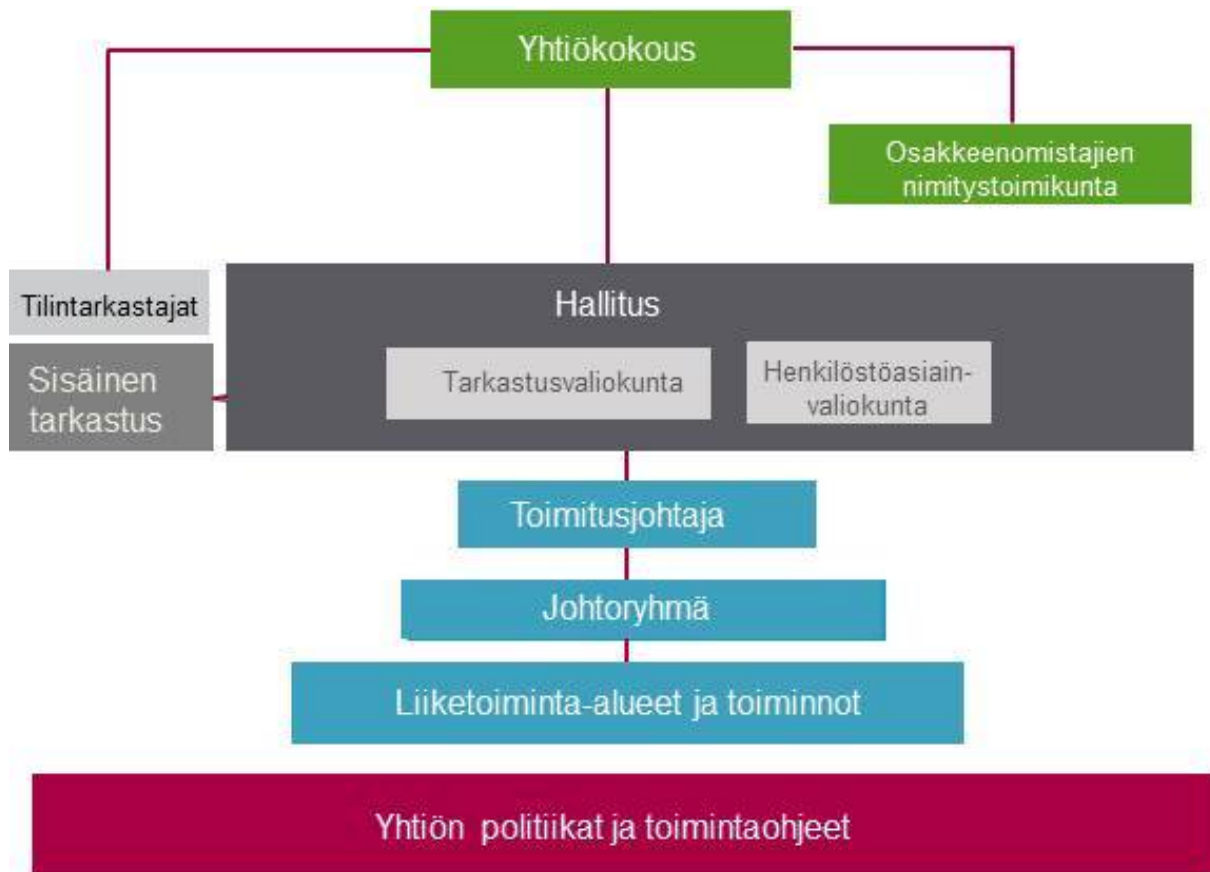
# Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

## I. JOHDANTO

*Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 ja Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n soveltamisohjeiden mukaisesti. Ahlstromin hallinnointiperiaatteet perustuvat Suomen lakeihin, emoyhtiö Ahlstrom Oyj:n ("yhtiö" tai "Ahlstrom") yhtiöjärjestykseen, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin 2015 sekä Suomen Finanssivalvonnan ja Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöihin ja määräyksiin. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 on julkaistu Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa [www.cgfinland.fi](http://www.cgfinland.fi).*

*Toimintakertomus vuodelta 2016 sisältyy vuoden 2016 vuosikertomukseen, joka on saatavilla yhtiön **verkkosivuilla**.*

## II. HALLINNOINTIPERIAATTEIDEN KUVAUKSET



### Yhtiökokous

Ahlstromin osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Osakkeenomistajien oikeudet ja varsinaisen yhtiökokouksen tehtävät määritellään osakeyhtiölaissa ja yhtiön yhtiöjärjestyksessä. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua, yleensä maaliskuu- tai huhtikuussa. Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat määritellään osakeyhtiölaissa ja yhtiön yhtiöjärjestyksessä.

Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus. Hallitus kutsuu koolle ylimääräisen yhtiökokouksen tarvittaessa. Ylimääräinen yhtiökokous on niin ikään kutsuttava

koolle, jos yhtiön tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään 10 % yhtiön kaikista osakkeista, vaativat sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelyä varten tai jos laki muutoin niin vaatii.

### ***Vuoden 2016 yhtiökokous***

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.4.2016 Helsingissä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa oli läsnä 152 osakkeenomistajaa, jotka edustivat yhteensä 56 %:a yhtiön kaikista osakkeista ja äänioikeuksista. Kokoukseen osallistui viisi hallituksen seitsemästä jäsenestä. Lisäksi kokoukseen osallistuivat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet sekä tilintarkastaja. Kaikki varsinaisen yhtiökokouksen 2016 asiakirjat ovat saatavilla yhtiön **verkkosivuilla**.

### **Hallitus**

Hallituksella on yleinen toimivalta kaikissa niissä asioissa, jotka eivät lainsäädännön tai yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu yhtiön muulle toimielimelle. Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja sen toimintojen asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vahvistaa yhtiön pitkän aikavälin liiketoimintastrategiat, arvot ja toimintaperiaatteet sekä hyväksyy liiketoiminta- ja vuosisuunnitelmat. Hallitus päättää laajoista investoinneista, yritysostoista ja merkittävistä omaisuuden myynneistä sekä hyväksyy muiden investointien puitteet. Se myös valvoo yhtiön tulosta sekä henkilöstöresurssien kehittämistä. Kukin hallituksen jäsen saa kuukausittain yhtiön taloudellisesta tilanteesta kertovan tulosraportin, joka sisältää myös johdon kommentit. Hallitus nimittää toimitusjohtajan, tämän mahdollisen sijaisen ja toimitusjohtajan alaisuudessa työskentelevän ylimmän johdon sekä vapauttaa heidät tehtävistään.

Hallitus on hyväksynyt työjärjestyksen, jota noudatetaan yhtiöjärjestyksen, Suomen lainsäädännön ja muiden säännösten rinnalla. Työjärjestyksessä kuvataan hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävät, hallituksen jäsenten työnjako, kokouskäytännöt ja hallitukselle raportointia koskevat vaatimukset, jotka esitetään lyhyesti tässä lausunnossa.

Hallitus koostuu 5–9 jäsenestä. Yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten määrän, valitsee jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalin jälkeisen ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenten toimikausien määrää ei ole rajoitettu eikä enimmäisikää ole määritetty.

Hallituksen enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvan jäsenen on oltava riippumattomia myös yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Jokaisen hallituksen jäsenen on annettava hallitukselle pätevyytensä ja riippumattomuutensa arvioimiseksi tarvittavat tiedot sekä ilmoitettava viipymättä tiedoissa tapahtuneista muutoksista.

Hallituksen jäsenten on toimittava suhteissaan Ahlstromiin ja sen tytäryhtiöihin kuten toisistaan riippumattomat tahot toimisivat (ns. *arm's length* -periaate) ja ilmoitettava hallitukselle tilanteista ja olosuhteista, joissa voidaan katsoa vallitsevan eturistiriita.

Hallituksen kokoukset pidetään useimmiten yhtiön pääkonttorissa Helsingissä, mutta hallitus käy myös yhtiön muissa toimipaikoissa ja pitää niissä kokouksia. Hallitus pitää tarvittaessa myös puhelinkokouksia ja audiovisuaalisia kokouksia. Yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat säännönmukaisesti hallituksen kokouksiin. Muut johtoryhmän jäsenet osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Lakiasiaintoimittaja toimii hallituksen sihteerinä.

Hallitus arvioi työtään, käytäntöjään ja toimintatapojaan vuosittain.

### ***Hallituksen monimuotoisuus***

Ahlstromin osakkeenomistajien nimitystoimikunta hyväksyi yhtiön hallituksen monimuotoisuuspolitiikan syyskuussa 2016. Poliittika on julkaistu yhtiön **verkkosivuilla**. Nimitystoimikunta soveltaa sitä valmistellessaan esitystään hallituksen kokoonpanosta yhtiön varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Monimuotoisuus hallituksen tasolla tukee olennaisesti yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa, että hallitus täyttää luottamusvelvollisuutensa. Hallitustyö edellyttää kulttuurien, arvojen ja

liiketoimintatapojen välisten erojen ymmärtämistä.

Ahlstromissa hallituksen monimuotoisuutta tarkastellaan monesta näkökulmasta, joita ovat esimerkiksi sukupuoli, ikä, kansallisuus ja kulttuuritausta. Nimitystoimikunnan mukaan on tärkeää, että hallituksen ikäjakauma on riittävän suuri ja sen jäsenillä on erilaiset kokemus- ja kulttuuritaustat ja työhistoriat. Hallituksen kokoonpanosta päätettäessä tulisi ottaa huomioon myös yhtiön omistusrakenne, ja hallituksen jäsenillä olisi hyvä olla kansainvälistä liiketoimintakokemusta eri toimialoilta sekä eri tehtävistä, asemista, kulttuureista ja maista. On olennaista, että hallituksessa on sekä miehiä että naisia.

Vuonna 2016 hallituksen jäsenet edustivat eri sukupuolia, kansallisuuksia ja toimialoja.

### ***Hallitus vuonna 2016***

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.4.2016 vahvistettiin hallituksen jäsenten lukumääräksi seitsemän Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Alexander Ehrnrooth (s. 1974), Johannes Gullichsen (s. 1964) ja Jan Inborr (s. 1948). Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Jan Johansson (s. 1954), Harri-Pekka Kaukonen (s. 1963), Hans Sohlström (s. 1964) ja Riitta Viitala (s. 1959). Hallituksen toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa. Yhtiökokouksen jälkeen hallitus valitsi puheenjohtajakseen Hans Sohlströmin ja varapuheenjohtajaksi Jan Inborrin.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot ja tiedot heidän omistamistaan yhtiön osakkeista on julkaistu tämä asiakirjan lopussa ja ne löytyvät yhtiön **verkkosivuilta**. Yhtiön hallitus katsoo, että kaikki nykyiset hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallitus katsoo myös, että sen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista seuraavia jäseniä lukuun ottamatta:

- Alexander Ehrnrooth on Virala Oy Ab:n toimitusjohtaja. Virala Oy Ab on Viknum AB:n epäsuora omistaja.
- Hans Sohlström on Ahlström Capital Oy:n toimitusjohtaja. Ahlström Capital Oy on AC Invest Six B.V:n epäsuora omistaja.



Vuonna 2016 hallitus piti 17 kokousta (neljä ennen 5.4.2016), joista kaksi pidettiin video- ja puhelinkokouksina. Lisäksi hallitus teki yhden kirjallisen päätöksen kokousta pitämättä osakeyhtiölain 6. luvun 3. pykälän mukaan. Hallituksen kokousten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97,5. Alla olevassa taulukossa on eritelty hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin.

Hallituksen jäsen	Osallistuminen hallituksen kokouksiin	Osallistumisprosentti
Lori J. Cross (5.4.2016 saakka)	4	100
Alexander Ehrnrooth	17	100
Johannes Gullichsen	16	94,1
Jan Inberr	17	100
Jan Johansson (5.4.2016 alkaen)	11	84,6
Harri-Pekka Kaukonen (5.4.2016 alkaen)	13	100
Anders Moberg (5.4.2016 saakka)	4	100
Markus Rauramo (5.4.2016 saakka)	4	100
Panu Routila (5.4.2016 saakka)	4	100
Hans Sohlström (5.4.2016 alkaen)	13	100
Riitta Viitala (5.4.2016 alkaen)	13	100

## Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa vuosittain tarkastusvaliokunnan ja voi tarvittaessa asettaa myös muita pysyviä valiokuntia yhtiökokouksen jälkeisessä perustamiskokouksessaan.

Hallituksen työjärjestykseen kuuluu asettaa myös henkilöstöasiainvaliokunta. Hallitus määrittelee valiokuntien tehtävät ja työskentelymenetelmät niiden työjärjestyksissä. Valiokunnat raportoivat työstään säännöllisesti hallitukselle.

Hallitus asetti 5.4.2016 keskuudestaan kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan ja henkilöstöasiainvaliokunnan.

### ***Tarkastusvaliokunta***

Tarkastusvaliokunnassa on 3–4 jäsentä, jotka kaikki ovat yhtiöstä riippumattomia hallituksen jäseniä ja joilla on valiokunnan tehtävien edellyttämä pätevyys. Vähintään yhden valiokunnan jäsenen on oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista, ja vähintään yhdellä jäsenellä on oltava asiantuntemusta erityisesti laskentatoimesta, kirjanpidosta tai tarkastuksesta. Asiantuntemus voi perustua esimerkiksi kokemukseen yhtiön johtamisesta.

Työjärjestyksensä mukaan tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen valvontavelvollisuuksien täyttämässä ja antaa hallitukselle suosituksia esimerkiksi tulosvaroituksiin liittyvistä asioista, osavuositarkastusten yksityiskohtaisesta sisällöstä, sisäisestä tarkastuksesta ja sisäisistä tarkastussuunnitelmista sekä yhtiön tietyistä toimintaperiaatteista. Lisäksi tarkastusvaliokunta antaa suosituksia tilintarkastajien valitsemisesta ja tehtävistä vapauttamisesta sekä tilintarkastajien palkkioista ja tilintarkastajien ehdotukseen perustuvasta tilintarkastussuunnitelmasta. Tarkastusvaliokunnalla on valmisteleva rooli, eikä se tee päätöksiä hallituksen puolesta.

Muiden tehtäviensä ohella valiokunta tarkastaa ja valvoo muun muassa konsernin taloudellisen raportoinnin prosessia ja sisäisten valvonta- ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta sekä valvoo konsernin tilintarkastusprosessia. Valiokunta tarkastaa myös yhtiön menetelmiä, joilla valvotaan lakien, säännösten sekä yhtiön omien toimintaperiaatteiden noudattamista. Valiokunnan tehtävänä on varmistaa, että hallitus on tietoinen asioista ja seikoista, jotka saattavat vaikuttaa merkittävästi yhtiön taloudelliseen tilanteeseen tai liiketoimintaan. Tarkastusvaliokunta toimii läheisessä yhteistyössä yhtiön hallituksen, johdon, sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien kanssa.

### ***Vuonna 2016***

Tarkastusvaliokunnan jäsenet 5.4.2016 lähtien olivat Harri-Pekka Kaukonen (puheenjohtaja), Alexander Ehrnrooth ja Johannes Gullichsen. Valiokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista seuraavia jäseniä lukuun ottamatta:

- Alexander Ehrnrooth on Virala Oy Ab:n toimitusjohtaja. Virala Oy Ab on Viknum AB:n epäsuora omistaja.

Kaikilla tarkastusvaliokunnan jäsenillä on asiantuntemusta laskentatoimesta, kirjanpidosta tai tarkastuksesta. Valiokunta kokoontui viisi kertaa (yksi kokous ennen 5.4.2016), ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100. Alla olevassa taulukossa on eritelty valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin.

Valiokunnan jäsen	Osallistuminen valiokunnan kokouksiin	Osallistumisprosentti
Alexander Ehrnrooth	5	100
Johannes Gullichsen	5	100
Harri-Pekka Kaukonen (5.4.2016 alkaen)	4	100
Markus Rauramo (5.4.2016 saakka)	1	100
Panu Routila (5.4.2016 saakka)	1	100

### ***Henkilöstöasiainvaliokunta***

Työjärjestyksensä mukaisesti henkilöstöasiainvaliokunta tukee hallitusta, jotta kaikki henkilöstöpääomaan liittyvät asiat, kuten etiikka, arvot, resursointistrategia, osaamisen ja suorituksen johtaminen sekä palkitsemisjärjestelyt tukevat liiketoiminnan strategisia tavoitteita. Lisäksi ne mahdollistavat avainhenkilöiden rekrytoinnin, kehittämisen, motivoinnin ja sitouttamisen siten, että yhtiön lakisääteisiä ja hyvän hallintotavan mukaisia vaatimuksia sekä osakkeenomistajien odotuksia noudatetaan. Valiokunta ohjaa myös henkilöstöasioihin liittyviä yritysvastuullisuusasioita.

Valiokunta pitää myös huolen siitä, että palkitsemisessa painottuu pitkän ajan liiketaloudellisten tavoitteiden saavuttaminen ja osakkeenomistajien arvon kasvattaminen. Tämän vaatimuksen osalta valiokunta valmistelee, käy läpi ja erityistapauksissa hyväksyy kannustinohjelmia.

Valiokunta avustaa hallitusta toimitusjohtajan ja johtoryhmän muiden jäsenten nimittämiseen, tehtävästä vapauttamiseen ja palkitsemiseen liittyvissä asioissa ja niiden valmistelussa. Valiokunta käy läpi ja tekee hallitukselle suosituksia

toimitusjohtajan palkasta ja muista eduista. Lisäksi valiokunta valmistelee johtoryhmän nimityksiä ja tehtävistä vapauttamisia (pois lukien toimitusjohtaja) toimitusjohtajan ehdotusten mukaan. Valiokunnalla on vain valmisteleva rooli, eikä se tee päätöksiä hallituksen puolesta.

*Vuonna 2016*

Henkilöstöasiain valiokunnan jäsenet 5.4.2016 lähtien olivat Hans Sohlström (puheenjohtaja), Jan Inberr, Jan Johansson ja Riitta Viitala. Valiokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista seuraavia jäseniä lukuun ottamatta:

- Hans Sohlström on Ahlström Capital Oy:n toimitusjohtaja. Ahlström Capital Oy on AC Invest Six B.V:n epäsuora omistaja.

Valiokunta kokoontui neljä kertaa (yksi kokous ennen 5.4.2016), ja jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 93,8. Alla olevassa taulukossa on eritelty valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin.

Henkilöstöasiainvaliokunnan jäsen	Osallistuminen valiokunnan kokouksiin	Osallistumisprosentti
Lori J. Cross (5.4.2016 saakka)	1	100
Jan Inberr	4	100
Jan Johansson (5.4.2016 alkaen)	2	66,7
Anders Moberg (5.4.2016 saakka)	1	100
Hans Sohlström (5.4.2016 alkaen)	3	100
Riitta Viitala (5.4.2016 alkaen)	3	100

***Osakkeenomistajien nimitystoimikunta***

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valmistelee yhtiökokoukselle esitettävät ehdotukset hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan sekä hallituksen valiokuntien ja nimitystoimikunnan jäsenten palkkioista. Nimitystoimikunta on myös vastuussa siitä, että hallituksen jäsenillä on tehtävän edellyttämä riittävä asiantuntemus ja pätevyys.

Nimitysvaliokunnan jäseninä ovat yhtiön kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat sekä yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja yhtiön hallituksen jäseneksi nimittämä henkilö. Oikeus nimetä osakkeenomistajan edustajat on niillä kolmella osakkeenomistajalla, joiden osuus kaikista äänioikeuksista on 31.5. suurin ennen seuraavaa varsinaista yhtiökokousta Euroclear Finland Ltd:n ylläpitämän yhtiön osakasluettelon perusteella. Osakkeenomistajan, joka on Suomen arvopaperimarkkinalain perusteella velvollinen ilmoittamaan eri rahastoihin ja luetteloihin hajautetut omistusosuutensa (liputusvelvollisuus), omistusosuudet lasketaan yhteen laskettaessa osakkeenomistajan osuutta kaikista äänioikeuksista, jos osakkeenomistaja niin kirjallisesti pyytää yhtiön hallituksen puheenjohtajalta viimeistään 30.5. ennen seuraavaa varsinaista yhtiökokousta. Osakkeenomistajien ryhmän, jonka jäsenet ovat sopineet yhteisen edustajan nimeämisestä nimitystoimikuntaan, omistusosuudet lasketaan yhteen laskettaessa osuutta kaikista äänioikeuksista, jos kyseiset osakkeenomistajat esittävät siitä kirjallisen pyynnön yhdessä tällaisen sopimuksen kopion kanssa yhtiön hallituksen puheenjohtajalle viimeistään 30.5. ennen seuraavaa varsinaista yhtiökokousta. Jos osakkeenomistaja ei halua käyttää nimitysoikeuttaan, oikeus siirtyy seuraavaksi suurimmalle osakkeenomistajalle, jolla ei muuten olisi nimitysoikeutta.

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajan omistusosuudet otetaan huomioon määritettäessä kolmea suurinta osakkeenomistajaa, jos hallintarekisteröityjen osakkeiden omistaja esittää siitä kirjallisen pyynnön yhtiön hallituksen puheenjohtajalle viimeistään 30.5. ennen seuraavaa varsinaista yhtiökokousta. Kirjalliseen pyyntöön on liitettävä asiakirjat, jotka todistavat, että osakkeenomistaja omistaa hallintarekisteröityjä osakkeita.

Hallituksen puheenjohtaja kutsuu nimitysvaliokunnan ensimmäisen kokouksen koolle, ja nimitysvaliokunta valitsee puheenjohtajaksi yhden jäsenistään. Ahlstrom Oyj:n kolme suurinta rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa valitsivat 31.5.2016 edustajikseen nimitystoimikuntaan seuraavat henkilöt:

- Thomas Ahlström edustaa AC Invest B.V:n, Kai Nahin, Niklas Lundin, Michael Sumeliuksen, Kasper Kylmälän ja Carl Ahlströmin ryhmää, jonka yhteenlaskettu osakeomistus oli 8 293 086 (17,8 %).
- Alexander Ehrnrooth edustaa Vimpu Intressenter Ab:n ja Belgrano

Inversiones Oy:n ryhmää, jonka yhteenlaskettu osakeomistus oli 6 275 000 (13,4 %)

- Risto Murto edustaa Keskinäistä työeläkevakuutusyhtiö Varmaa, jonka osakeomistus oli 1 532 200 (3,3 %).

Ahlstromin hallituksen puheenjohtaja Hans Sohlström ja hallituksen jäsen Harri-Pekka Kaukonen olivat myös toimikunnan jäseniä.

Ahlstromin nimitystoimikunta valitsi 7.6.2016 keskuudestaan puheenjohtajaksi Thomas Ahlströmin.

Nimitystoimikunta esittää ehdotuksensa hallitukselle vuosittain viimeistään 31.1. ennen seuraavaa varsinaista yhtiökokousta.

Ahlstromin ja Munksjö Oyj:n suunnitellun yhdistymisen vuoksi nimitystoimikunta ei toimittanut ehdotuksiaan hallitukselle tammikuun 2017 loppuun mennessä.

Toimikunta kokoontui vuonna 2016 kolme kertaa (yksi kokous ennen 30.5.2016). Lisäksi toimikunta teki kaksi kirjallista päätöstä kokousta pitämättä. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 100. Alla olevassa taulukossa on eritelty nimitystoimikunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin.

Nimitystoimikunnan jäsen	Osallistuminen nimitystoimikunnan kokouksiin	Osallistumisprosentti
Thomas Ahlström	3	100
Alexander Ehrnrooth	3	100
Jan Inbarr	1	100
Harri-Pekka Kaukonen	2	100
Risto Murto	3	100
Panu Routila	1	100
Hans Sohlström	2	100

## Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön päivittäisestä johtamisesta. Hän vastaa hallitukselle

sen asettamien tavoitteiden, suunnitelmien, linjausten ja päämäärien toteutumisesta. Hän valmistelee hallituksessa päätettävät asiat ja panee toimeen hallituksen päätökset. Toimitusjohtaja on konsernin johtoryhmän puheenjohtaja. Hänen sopimuksensa on tehty kirjallisesti, ja hallitus on hyväksynyt sen.

Hallitus nimitti 7.11.2016 Sakari Ahdekiven yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi sen jälkeen, kun suunnitelma Ahlstromin ja Munksjö Oyj:n yhdistymisestä oli julkistettu. Hän seuraa tehtävässä Marco Leviä.

Sakari Ahdekiven ja Marco Levin henkilötiedot ja tiedot heidän omistamistaan yhtiön osakkeista on esitetty tämän asiakirjan lopussa. Ne on julkaistu myös yhtiön **verkkosivuilla**.

## Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään (Executive Management Team, EMT) kuuluvat toimitusjohtaja sekä liiketoiminta-alueiden ja konsernitoimintojen johtajat. Hallitus nimittää johtoryhmän jäsenet toimitusjohtajan esityksestä. Johtoryhmän jäsenet raportoivat toimitusjohtajalle. Toisin kuin yhtiön lakisääteisillä hallintoelimillä, johtoryhmällä on operatiivinen rooli liiketoiminnassa.

Johtoryhmän tehtävänä on tukea toimitusjohtajaa hänen tehtävissään sekä toimia liiketoiminta-alueita ja konsernitoimintoja yhdistävänä tekijänä. Johtoryhmä seuraa liiketoiminnan kehitystä ja riskienhallintaa sekä käsittelee investointiehdotukset, liiketoiminta- ja vuosisuunnitelmat ja kannustinohjelmot ennen niiden esittämistä hallitukselle. Johtoryhmä toteuttaa yhtiön strategiaa, käynnistää toimenpiteitä sekä vahvistaa yhtiön toimintaperiaatteita ja menettelytapoja hallituksen antamien suuntaviivojen mukaisesti. Johtoryhmän jäsenet saavat kuukausittain raportit yhtiön liiketoimintojen kehityksestä.

### *Johtoryhmä vuonna 2016*

Vuoden 2016 lopussa johtoryhmässä oli kuusi jäsentä. Johtoryhmän kokoonpano, sen jäsenten henkilötiedot ja vastualueet sekä tiedot johtoryhmän jäsenten omistamista yhtiön osakkeista on esitetty tämän asiakirjan lopussa ja julkaistu myös yhtiön **verkkosivuilla**.

## Tilintarkastajat

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, joka on Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Varsinainen yhtiökokous valitsee yhtiön tilintarkastajan.

PricewaterhouseCoopers Oy (PwC) on toiminut yhtiön tilintarkastajana vuodesta 2008. Varsinainen yhtiökokous valitsi 5.4.2016 PwC:n uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi. PwC nimesi KHT Markku Katajiston vastuulliseksi tilintarkastajaksi. Yhtiön tytäryhtiöiden tilintarkastukset tehdään paikallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Kussakin maassa toimivat PwC:n verkoston edustajat tekevät tytäryhtiöiden tilintarkastukset muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Lakisääteisen tilintarkastuksen yhteenlasketut palkkiot koko konsernin osalta vuonna 2016 olivat 661 000 euroa (705 000 euroa vuonna 2015). PwC:n muut palkkiot konsernilta olivat 843 000 euroa, josta 602 000 euroa liittyi suunniteltuun yhdistymiseen Munksjö Oyj:n kanssa (562 000 euroa vuonna 2015). Muut palkkiot koostuivat pääasiassa veroihin ja tilintarkastukseen liittyvistä palveluista ja muista konsulttipalveluista.

## III. KUVAUKSET SISÄISEN VALVONNAN MENETTELYTAVOISTA JA RISKIENHALLINTAJÄRJESTELMÄN PÄÄPIIRTEISTÄ

### Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäiset valvonta- ja riskienhallintajärjestelmät

Sisäinen valvonta on olennainen osa yhtiön hallinnointia ja johtamisjärjestelmiä. Se kattaa konsernin kaikki prosessit ja organisaatiotasot. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että yhtiö voi toteuttaa strategiaansa tehokkaasti liiketoiminnassaan ja että taloudellinen raportointi on luotettavaa. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi vaan osa yhtiön toimintoja, vaan osana yhtiön toimintoja se kattaa kaikki konserninlaajuiset toimintaperiaatteet, ohjeistukset ja järjestelmät. Vahvistaakseen sisäistä valvontaansa yhtiö jatkaa tiettyjen yhteisten prosessien kehittämistä ja harmonisoimista sekä niihin liittyvien järjestelmien käyttöä.



## Taloudellinen raportointi

Konserniyhtiöiden enemmistöllä on yhteinen tilikartta, joka on kiinteä osa konsernin yhteistä maailmanlaajuista taloushallintojärjestelmää. Ahlstromilla on koko konsernin kattava toiminnanohjausjärjestelmä (ERP). Sisäisen ja ulkoisen raportoinnin perustana on yhteinen konsolidointijärjestelmä. Konsernin kattavien taloushallinto- ja ERP-järjestelmien tuottama tieto siirretään konsolidoitavaksi automaattisten liittymien avulla.

Taloushallinto- ja ERP-järjestelmien keskitetystä päivityksestä ja ylläpidosta sekä niiden käyttönotosta uusissa yksiköissä huolehtii konsernin oma henkilöstö yhteistyössä maailmanlaajuisen IT-palveluntarjoajan kanssa. Yksiköiden tietämystä tuetaan sisäisen koulutuksen ja säännöllisesti päivitettävien käyttöohjeistusten avulla.

Tilinpäätös laaditaan Ahlstromin taloudellista raportointia koskevien pääperiaatteiden ja ohjeiden (Ahlstrom Accounting Principles) mukaisesti. Niitä sovelletaan kaikissa konserniyhtiöissä. Ohjeet ovat EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisia. Konsernilaskenta vastaa tilinpäätösstandardien seuraamisesta, taloudellista raportointia koskevien periaatteiden ylläpitämisestä sekä niiden tiedottamisesta yksiköille.

Hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu taloudelliseen raportointiin liittyvien sisäisten valvonta- ja riskienhallintajärjestelmien järjestämisestä. Hallitus on valtuuttanut tarkastusvaliokunnan seuraamaan yhtiön sisäisten valvontajärjestelmien tehokkuutta. Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan lisäksi toimitusjohtaja ja muu johtoryhmä vastaavat taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan tehokkaasta järjestämisestä.

Talusojohtaja ja konsernilaskenta johtavat, koordinoivat ja seuraavat koko konsernin taloushallintoa ja toimintojen valvontaa. Konserniyhtiöiden ja liiketoiminta-alueiden taloushallintofunktiot ohjeistavat ja seuraavat sisäisiä valvontatoimenpiteitä ja käytäntöjä konsernin toimintaperiaatteiden ja ohjeistusten pohjalta.

Sisäinen valvonta pohjautuu konsernin yleiseen organisaatorakenteeseen. Kaikki tasot, liiketoiminta-alueet, tehtaot, konserniyhtiöt ja -toiminnot vastaavat

raportoimiensa lukujen oikeellisuudesta. Kaikki konserniyhtiöt raportoivat lukunsa tulosityksiköittäin konsernilaskennalle. Kuukausiraportoinnissa konsernilaskenta ja talousjohtaja yhdistävät raportit sekä analysoivat luvut ja muut taloudelliset tiedot. Kunkin organisaatiotason johto sekä konsernin johtoryhmä ja hallitus tarkastelevat taloudellista tulosta tavoitteisiin verrattuna.

Taloudellisten raporttien oikeellisuuden varmistamiseksi valvontaprosessissa tarkastetaan myös osavuosikatsauksia ja johdon kuukausiraportteja suhteessa tavoitteisiin. Konsernilaskenta laatii raportit hallitukselle, ja konsernin taloudellista tulosta käsitellään jokaisessa hallituksen kokouksessa. Tarkastusvaliokunta tarkastaa osavuosikatsaukset ja vuosikertomukset yksityiskohtaisesti. Hallitus tarkastaa ennen osavuosikatsausten julkistamista niiden yhteenvedot sekä lausunnot tulevaisuuden näkymistä ja lyhyen aikavälin riskeistä. Myös johtoryhmän jäsenet saavat johdon raportit kuukausikokouksiaan varten.

Konsernilaskenta seuraa yhtiön tehokkuutta ja kannattavuutta tulosityksikkötasolla kuukausittain. Toteutuneita lukuja verrataan vuosisuunnitelmaan ja edelliseen vuoteen. Liiketoiminnan kehitystä valvotaan konsernin kaikilla tasoilla: konserniyhtiöissä, tehtailla, liiketoiminta-alueilla, konsernilaskennassa sekä konsernin johtoryhmässä ja hallituksessa. Loppuvuoden ennusteet päivitetään neljännesvuosittain. Pitkän aikavälin tavoitteet asetetaan liiketoimintasuunnitelmassa kolmen seuraavan vuoden ajalle, ja vuosisuunnitelma laaditaan budjetointiprosessissa seuraavalle vuodelle. Molemmat suunnitelmat hyväksyy hallitus.

## Yritysriskien hallinta

Riskienhallinta on yhtiön tärkeimpiä sisäisiä valvontatoimenpiteitä. Yritysriskien hallinta pyrkii arviomaan johdonmukaisesti riskejä ja mahdollisuuksia päivittäisessä toiminnassa suojaamalla yhtiötä tappioilta, epävarmuustekijöiltä ja liiketoimintamahdollisuuksien menettämiseltä. Yritysriskien hallinta tukee myös strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista Ahlstromin määrittelemän riskihalukkuuden puitteissa.

Riskienhallintaprosessi auttaa tunnistamaan ja arvioimaan konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista mahdollisesti uhkaavia tapahtumia ja

reagoimaan niihin. Tunnistetut riskit arvioidaan ja priorisoidaan sekä niiden todennäköisyyden että sen mukaan, miten riskien toteutuminen mahdollisesti vaikuttaisi yhtiön taloudelliseen tulokseen. Riskit jaotellaan strategisiin riskeihin, toiminnallisiin riskeihin, rahoitusriskeihin ja vahinkoriskeihin.

## **Riskienhallinnan puitteet ja prosessit sekä niiden suhde yleiseen hallintajärjestelmään ja niihin liittyvät vastualueet määritellään konsernin riskienhallintaperiaatteissa**

Riskienhallinnan päävastuu on yhtiön hallituksella, ja se hyväksyy yhtiön riskienhallintaperiaatteet. Se käsittelee tärkeimmät tunnistetut riskit ja vastaa yhtiön riskinottohalukkuuden ja riskinsietokyvyn määrittämisestä.

Myös tarkastusvaliokunta arvioi säännöllisesti yhtiön riskienhallintatoimien tehokkuutta sekä johdolle ja hallitukselle merkittävistä riskeistä annettavia tietoja ja merkittävien riskien hallintasuunnitelmia.

Toimitusjohtaja, johtoryhmä ja muu johto konserni-, liiketoiminta-alue-, tehdas- ja funktiotasoilla vastaavat päivittäisen riskienhallinnan toteuttamisesta.

Talousjohtaja vastaa riskienhallintaperiaatteiden toteutuksen valvonnasta sekä toimenpiteiden koordinoinnista ja riskiraportoinnista. Vuodesta 2011 alkaen konsernin riskienhallintatoiminto on ulkoistettu KPMG Oy Ab:lle.

Ahlstromin pääperiaatteena on hallita riskejä niiden mahdollisissa esiintymiskohteissa eli niissä liiketoimintayksiköissä, tehtaissa tai toiminnoissa, joissa riskit voivat syntyä. Kunkin organisaatiotason johto määrittelee ja toteuttaa arvioitujen riskien torjunta- ja seurantatoimenpiteet. Kustannusetujen saavuttamiseksi ja riittävän konsernitasoisen valvonnan varmistamiseksi tietyt riskienhallinnan toimenpiteet on keskitetty. Tällaisia ovat esimerkiksi koko konsernin kattavat vakuutusohjelmat sekä konsernin rahoitusriskien hallinta.

Liiketoiminta-alueet, konsernin johtoryhmä ja konsernitoiminnot toteuttavat vuosittaiset riskinarvioinnit. Yhteenveto arvioinnin tuloksista esitetään johtoryhmälle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Merkittävimpiä havaittuja riskejä seurataan ja niitä koskevat toimenpiteet otetaan huomioon konsernin vuotuisessa liiketoiminnan suunnittelussa. Tarkastusvaliokunnan arvio

merkittävimmistä yhtiöön ja sen toimintoihin liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on esitetty vuoden 2016 toimintakertomuksessa.

## Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja kehittää valvonta-, riskienhallinta- ja hallinnointiprosessien tehokkuutta. Sisäinen tarkastus myös ehdottaa hyväksi havaittujen käytäntöjen käyttöönottoa sen varmistamiseksi, että yhtiön johdon suunnittelemat ja toteuttamat riskienhallinta-, valvonta- ja hallinnointiprosessit ovat riittäviä ja toimivat suunnitellusti. Sisäinen tarkastus arvioi näin toimiessaan liiketoimintaprosessien tehokkuutta ja tuloksellisuutta sekä toimintaperiaatteiden, ohjeiden ja menettelytapojen sekä sovellettavien lakien ja määräysten noudattamista.

Tarkastusvaliokunta vastaa viime kädessä siitä, että sisäinen tarkastus on organisoitu asianmukaisesti. Ahlstromin sisäinen tarkastus on ulkoistettu vuodesta 2010 alkaen maailmanlaajuiselle palveluntarjoajalle KPMG Oy Ab:lle.

Sisäinen tarkastus raportoi hallinnollisesti konsernin talousjohtajalle ja tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus tekee säännöllisesti tarkastuksia tehtailla, tytäryhtiöissä ja muissa konserniyksiköissä hallituksen hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarkastussuunnitelma laaditaan käyttämällä asianmukaista riskikartoitusta, jossa otetaan huomioon konsernin riskienhallintatoiminnon, johtoryhmän ja sisäisten tilintarkastajien havaitsemat riskit tai valvontaan liittyvät huolenaiheet. Sisäinen tarkastus raportoi toiminnastaan säännöllisesti toimitusjohtajasta ja talousjohtajasta koostuvalle ohjausryhmälle sekä tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus antaa johtoryhmän jäsenille ja paikallisjohdolle havaintoihinsa perustuvia suosituksia. Sisäinen tarkastus valvoo myös sen suosituksiin perustuvien toimintasuunnitelmien toteuttamista.

Sisäisen tarkastuksen toiminta on koordinoitu ulkoisten tilintarkastajien työn ja yhtiön muiden valvontatoimintojen kanssa (esim. kirjanpito, konsernilaskenta, verotus, riskienhallinta, lakiasiat ja IT).

Sisäisen tarkastuksen toiminnolla on lain sallimissa puitteissa rajoittamaton oikeus saada kaikkia yksikköjä, toimintoja, asiakirjoja, omaisuutta ja henkilöstöä

koskevat asiaankuuluvat tiedot.

Sisäinen tarkastus noudattaa The Institute of Internal Auditors -järjestön (IIA) eettistä säännöstöä (Code of Ethics). IIA:n sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä ammattistandardeja ja ohjeistusta (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, Practice Advisories) noudatetaan soveltuvin osin.

## Vaatimustenmukaisuus

Lakien ja säädösten noudattaminen on jokaisen johtajan, virkailijan ja yhtiön edustajan vastuulla maantieteellisestä alueesta, liiketoiminta-alueesta tai funktiosta riippumatta. Lakien ja säädösten noudattaminen alkaa ylimmästä johdosta ja on suoraan yhteydessä Ahlstromin kaikkiin toimintoihin.

Ahlstromin hallitus hyväksyi vuonna 2014 lakien ja säädösten noudattamisen puiteohjelman, joka koostuu seuraavista osista:

- Ahlstromin johdon sitoutuneisuus sekä lakien ja säädösten noudattamisen johtaminen
- Ahlstromin eettiset periaatteet (Code of Conduct) ja muut lakien ja säädösten noudattamiseen liittyvät avainpolitiikat
- Lakien ja säädösten noudattamisen viestiminen
- Lakien ja säädösten noudattamiseen liittyvä ohjeistus ja koulutus
- Lakien ja säädösten noudattamisen valvonta ja kirjaaminen
- Ilmiantopalvelu
- Kurinpidolliset toimenpiteet

Lisäksi Ahlstrom on ottanut käyttöön kaupankäynnin vaatimustenmukaisuutta koskevat menettelytavat. Niillä varmistetaan, että yhtiö käy kauppaa vain hyväksyttävien asiakkaiden ja myyjien kanssa lakien ja yhtiön omien määräysten mukaisesti. Vuonna 2016 yhtiö otti käyttöön myös tietosuojaa koskevat toimintaperiaatteet.

Lakien ja säädösten noudattamisen puiteohjelman tärkeimmät politiikat ovat eettiset periaatteet, hyväksymis- ja allekirjoitusohjeet, kilpailulainsäädäntö, lahjonnan vastaiset toimintaperiaatteet, kaupan sääntöjen noudattamista koskevat toimintaperiaatteet, lahjoituspolitiikka, riskienhallintapolitiikka ja

sisäpiirisäännöt.

Ahlstromin hallitus on vastuussa siitä, miten lakien ja säädösten noudattaminen on yhtiössä järjestetty ja miten noudattamista johdetaan. Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta tässä työssä.

Lakien ja säädösten noudattamisesta vastaavan johtajan tehtävänä on tukea hallitusta ja yhtiön ylintä johtoa vaatimustenmukaisuuden toteuttamisessa. Lakien ja säädösten noudattamisesta vastaava johtaja raportoi suoraan toimitusjohtajalle ja tarkastusvaliokunnalle lakien ja säädösten noudattamiseen liittyvissä asioissa. Ellei Ahlstromin hallitus toisin nimitä, yhtiön lakiasiaintoimitusjohtaja toimii lakien ja säädösten noudattamisesta vastaavana johtajana.

Ahlstromilla on kolmannen ulkopuolisen palvelutarjoajan ylläpitämä *Speak Up*-ilmiantojärjestelmä. Sen kautta kaikki työntekijät voivat tehdä nimettömästi ilmoituksia epäeettisestä tai laittomasta toiminnasta.

### ***Sisäpiiriasiat***

Sisäpiirihallinnossaan Ahlstrom noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta sekä sitä täydentäviä yhtiön omia, hallituksen hyväksymiä sisäpiiriohjeita.

Hallitus päivitti yhtiön omia sisäpiiriohjeita 3.7.2016. Sisäpiiriohjeet koskevat yhtiön ja sen konserniyritysten kaikkia työntekijöitä sekä toimitusjohtajaa, hallitusta ja muuta johtoa.

Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (596/2014/EU muutoksineen) voimaantulon jälkeen (3.7.2016) Ahlstrom ei ole enää ylläpitänyt julkista tai pysyvää yhtiökohtaista sisäpiirirekisteriä. Yhtiö ylläpitää hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä. Hankekohtainen sisäpiirirekisteri on luotava ja sitä on ylläpidettävä kaikissa hankkeissa, joiden julkistuksella on todennäköisesti merkittävä vaikutus yhtiön rahoitusinstrumenttien hintaan.

Yhtiön määritelmän mukaan yhtiön johtoon ("johtajat") kuuluvat seuraavat henkilöt:

- hallituksen jäsenet ja heidän mahdolliset varajäsenensä

- toimitusjohtaja ja mahdollinen varatoimitusjohtaja
- yhtiön johtoryhmän jäsenet sekä muut yhtiön ylemmän johdon edustajat, jotka saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa, joka liittyy suoraan tai epäsuorasti yhtiöön ja valtaan tehdä yhtiön tulevaisuuden kehitykseen ja näkymiin vaikuttavia johtotason päätöksiä (lakiasiaintohtaja arvioi, ketkä täyttävät nämä kriteerit, ja päivittää arvioita jatkuvasti, ja toimitusjohtaja määrittää johtajat lakiasiaintohtajan ehdotuksen perusteella).

Yhtiö on ilmoittanut johtajille kirjallisesti heidän markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisista velvollisuuksistaan.

Ahlstromin sisäpiiriohjeiden mukaan johtajat eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista edeltävänä 30 päivän ajanjaksona (ns. suljettu ikkuna). Yhtiön sisäpiiriohjeiden mukaisesti suljettua ikkunaa sovelletaan myös henkilöihin, jotka käsittelevät työssään osavuositarkastuksia ja vuosituloksia tai joilla muuten on merkittävää julkaisematonta tietoa (jota ei kuitenkaan luokitella sisäpiiritiedoksi) yhtiöstä tai sen rahoitusinstrumenteista.

## Henkilötiedot ja omistukset

Seuraavassa on esitetty Ahlstromin hallituksen, osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ja johtoryhmän jäsenten henkilötietoja ja omistuksia koskevia tietoja 31.12.2016.

### *Hallitus*

Hans Sohlström

Hallituksen puheenjohtaja

s. 1964. DI, KTM

Ahlström Capital Oy:n toimitusjohtaja

Riippumaton yhtiöstä mutta ei sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: -

Jan Inborr

Hallituksen varapuheenjohtaja

s. 1948. Diplomiekonomi

Hallitusammattilainen

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: 9 159

Alexander Ehrnrooth

s. 1974. KTM, MBA

Virala Oy Ab:n toimitusjohtaja

Riippumaton yhtiöstä mutta ei sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: 6 278 750

Johannes Gullichsen

s. 1964. Insinööri, MBA

Yrittäjä

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: 232 091

Jan Johansson

s. 1954. Oikeustieteen kandidaatti

Hallitusammattilainen

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: -

Harri-Pekka Kaukonen

s. 1963. Tekniikan tohtori, DI

Hallitusammattilainen

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: -

Riitta Viitala

s. 1959. KTT, KTM

Johtamisen professori Vaasan yliopistossa

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: -



## *Osakkeenomistajien nimitystoimikunta*

Thomas Ahlström

s. 1958. KTM

Antti Ahlström Perilliset Oy:n toimitusjohtaja

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: 71 420

Risto Murto

s. 1963. KTT

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman toimitusjohtaja

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Ahlstromin osakkeet: -

Alexander Ehrnrooth, Hans Sohlström ja Harri-Pekka Kaukonen olivat myös nimitystoimikunnan jäseniä.

## *Johtoryhmä*

Sakari Ahdekivi

Vt. toimitusjohtaja (7.11.2016 alkaen), talousjohtaja

s. 1963. KTM

Ahlstromin osakkeet: -

Ulla Bono

Lakiasiaainjohtaja

s. 1970. Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari

Ahlstromin osakkeet: -

Fulvio Capussotti

Filtration & Performance -liiketoiminta-alueen johtaja

s. 1972. M.Sc. (Chem. Eng.)

Ahlstromin osakkeet: 8 439

Omar Hoek

Specialties-liiketoiminta-alueen johtaja

s. 1969. M.Sc. (Bus. Adm.)

Ahlstromin osakkeet: 3 943

Jari Koikkalainen  
Hankinta- ja teknologiajohtaja  
s. 1965. DI, eMBA  
Ahlstromin osakkeet: 8 439

Päivi Leskinen  
Henkilöstöjohtaja  
s. 1965. YTM  
Ahlstromin osakkeet: -

Marco Levi  
Toimitusjohtaja (7.11.2016 saakka)  
s. 1959. Teollisen kemian tohtori  
Ahlstromin osakkeet: 120 000

# Palkka- ja palkkioselvitys

## Hallituksen palkkiot

Hallituksen palkkioista päätetään yhtiökokouksessa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan suosituksen pohjalta.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen puheenjohtajan palkkioksi 84 000 euroa vuodessa, hallituksen varapuheenjohtajan sekä tarkastusvaliokunnan puheenjohtajan palkkioksi 63 000 euroa vuodessa sekä muiden hallituksen jäsenten palkkioksi 42 000 euroa vuodessa. Suomen ulkopuolella asuville hallituksen jäsenille maksetaan lisäksi 1 500 kokouskohtaista palkkiota osallistumisesta hallituksen kokouksiin. Pysyvien valiokuntien jäsenet saavat lisäksi kokouspalkkiona 1 500 euroa jokaisesta valiokunnan kokouksesta, johon he osallistuivat.

Vuoden 2016 kokonaispalkkiot hallituksen jäsenille sekä valiokunnille olivat yhteensä 490 500 euroa. Kunkin jäsenen kokonaispalkkiot on esitetty alla olevassa taulukossa.

Hallituksen ja/tai valiokuntien ja osakkeenomistajien nimitystoimikunnan jäsenet per 31.12.2016	Maksetut palkkiot vuonna 2016 (euroa)	Palkkiot vuonna 2015 (euroa)
Hans Sohlström (alkaan huhtikuu 2016)	69 000	0
Alexander Ehrnrooth (alkaan huhtikuu 2015)	55 500	45 000
Johannes Gullichsen (alkaan huhtikuu 2015)	49 500	37 500
Jan Inbarr (alkaan huhtikuu 2015)	73 500	57 750
Jan Johansson (alkaan huhtikuu 2016)	46 500	0
Harri-Pekka Kaukonen (alkaan huhtikuu 2016)	53 250	0
Riitta Viitala (alkaan huhtikuu 2016)	34 500	0
Anders Moberg (maaliskuu 2016 saakka)	24 000	70 500
Markus Rauramo (maaliskuu 2016 saakka)	20 250	68 250
Panu Routila (maaliskuu 2016 saakka)	28 500	97 000
Lori J. Cross (maaliskuu 2016 saakka)	24 000	66 000
Esa Ikäheimonen (maaliskuu 2015 saakka)	0	23 250
Daniel Meyer (maaliskuu 2015 saakka)	0	15 000
Thomas Ahlström	6 000	7 500
Risto Murto	6 000	7 500
Robin Ahlström (tammikuu 2015)	0	7 000

Hallituksen jäsenet eivät saa osakkeita tai osakepohjaisia oikeuksia korvaukseksi jäsenyydestään yhtiön hallituksessa. He eivät ole yhtiön kannustinohjelmien piirissä eivätkä saa eläke-etuja yhtiöltä

Hallituksen jäsenten matkakustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

## Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot koostuvat peruspalkasta, tavanomaisiksi katsottavista luontoiseduista, kuten auto- ja puhelineduista sekä joidenkin johtoryhmän jäsenten osalta myös asunto- ja terveydenhoitoeduista, bonusohjelmasta ja pitkän aikavälin kannustinohjelmista sekä vapaaehtoisista eläkevakuutuksista. Palkitsemisen yksityiskohtia kuvataan tarkemmin jäljempänä.

## Päätöksentekomenettelyt

Yhtiön hallitus päättää henkilöstöasian valiokunnan suosituksen pohjalta

- toimitusjohtajan palkasta ja muista eduista sekä hänen henkilökohtaisista suoritustavoitteistaan, sekä
- konsernin pitkän aikavälin kannustinohjelmasta johtoryhmän jäsenille, yhtiön muulle johdolle ja avainhenkilöille sekä ohjelmaan liittyvistä tulostavoitteista ja palkkionmaksuista, sekä
- johtoryhmän jäsenten palkasta ja muista eduista, sekä
- konsernin bonusohjelmasta johtoryhmän jäsenille, yhtiön muulle johdolle ja avainhenkilöille sekä ohjelmaan liittyvistä tulostavoitteista ja palkkionmaksuista.

## Kannustinohjelmat

Sekä yhtiön bonusohjelma että pitkän aikavälin kannustinohjelmat on laadittu kirjallisina. Ohjelmiin liittyvät tavoitteet on asetettava siten, että tavoitteiden saavuttaminen edistää yhtiön kilpailukykyä ja pitkän aikavälin taloudellista menestystä sekä lisää omistaja-arvoa. Ohjelmat sisältävät enimmäisrajat niiden perusteella maksettaville palkkioille.

### *Bonusohjelma*

Vuosittain maksettavien bonusten ansainta perustuu konsernin, liiketoiminta-alueen ja/tai yksikön taloudellisten tulostavoitteiden sekä henkilökohtaisten tai ryhmälle asetettujen suoritustavoitteiden saavuttamiseen.

Vuodelle 2016 asetetut toimitusjohtajan ja johtoryhmän muiden jäsenten tulostavoitteet perustuivat konsernin oikaistuun liikevoittoon, työturvallisuuteen, myynnin kehittämiseen avainasiakkaille sekä yhtiön käyttöpääoman kiertoon.

Henkilökohtaiset ja/tai ryhmän suoritustavoitteet sovitaan vuosittaisessa tavoite- ja kehityssuunnitelmassa, jonka kannustinohjelman osallistuja ja hänen esimiehensä laativat. Suoritustavoitteet on määritettävä täsmällisesti siten, että työn tuottama lisäarvo on mitattavissa. Ohjelmaan liittyvä palkkionmaksu hyväksytään soveltaen ns. yksi yli -periaatetta, toisin sanoen ohjelmaan osallistujan esimiehen esimies hyväksyy palkkionmaksun. Osallistuja ja hänen esimiehensä arvioivat henkilökohtaisten ja/tai ryhmän suoritustavoitteiden saavuttamista puolivuositain.

Toimitusjohtaja Marco Leville maksettava vuotuinen bonus tavoitteiden saavuttamisesta on suuruudeltaan enintään 100 % hänen vuosipalkastaan. Johtoryhmän muiden jäsenten vastaava bonus on enintään 50 % jäsenen vuosipalkasta.

### ***Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2011–2015***

Kolmesta ansaintajaksosta koostuva pitkän aikavälin osakeperusteinen kannustinohjelma 2011–2015 tarjoaa johtoryhmälle ja muille avainhenkilöille (yhteensä enintään 50 henkilöä ansaintajaksoa kohden) mahdollisuuden saada palkkiona yhtiön osakkeita ja rahaa, jos hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamat EPS- ja ROCE-tavoitteet saavutetaan. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot. Jos ohjelman tavoitteet saavutetaan täysimääräisesti kaikkien kolmen ansaintajakson aikana, ohjelman perusteella maksettava palkkio vastaa kokonaisuudessaan 1 000 000 osakkeen arvoa.

Rajoitusjakso on vuosi ansaintajakson päättymisen jälkeen. Hallitus suosittelee, että toimitusjohtaja omistaa yhtiön osakkeita vuotuisen nettoperuspalkkansa arvoa vastaavan määrän ja että johtoryhmän muut jäsenet omistavat yhtiön osakkeita puolen vuoden nettoperuspalkkansa arvoa vastaavan määrän.

Kukaan ohjelmaan osallistuneista ei ansainnut ohjelman perusteella osakkeita tai rahaa ansaintajaksolta 2011–2012, koska ansaintajaksolle asetettuja EPS- ja ROCE-

tavoitteita ei saavutettu.

Ansaintajakson 2012–2014 mukainen palkkio oli suuruudeltaan noin 16 % maksimipalkkiosta ja se maksettiin ohjelman kaikille 24 avainhenkilölle rahana maaliskuussa 2015.

Ansaintajakson 2013–2015 mukainen palkkio oli suuruudeltaan noin 67% maksimipalkkiosta. Hallituksen päätöksen mukaisesti ohjelman 25 avainhenkilölle siirrettiin vastikkeetta 80 196 osaketta kannustinohjelman osakepalkkioina. Lisäksi yhtiö maksoi jokaiselle saajalle käteisosuuden, joka on kokonaispalkkiosta maksettavien verojen suuruinen. Osakkeet siirrettiin saajien arvo-osuustileille 29.4.2016.

### ***Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2014–2018***

Ohjelman kohderyhmään kuuluu enintään noin 50 henkilöä ja sen tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi.

Ohjelmassa on ansaintajaksoja, jotka alkavat 1.1.2014, 1.1.2015 ja 1.1.2016, ja mahdolliset palkkiot maksetaan kunkin ansaintajakson päätyttyä. Palkkiona saatuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kolmen vuoden kuluttua ansaintajakson alkamisesta.

Mikäli hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamat tavoitteet saavutetaan, ohjelma tarjoaa mahdollisuuden saada palkkiona Ahlstromin osakkeita sekä rahana maksettavan osuuden, jonka yhtiö käyttää maksettavasta palkkiosta aiheutuviin veroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Ensimmäisen ansaintajakson tavoitteet olivat liikevaihto, osakekohtainen tulos ja uusien tuotteiden osuus liikevaihdosta. Pääsääntöisesti palkkiota ei makseta jos avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyy ennen palkkion maksamista.

Yhtiön toimitusjohtajan on omistettava 40 % ohjelman perusteella saamistaan osakkeista niin kauan kuin hän jatkaa toimitusjohtajana, ja muiden johtoryhmän jäsenten on omistettava 40 % ohjelman perusteella saamistaan osakkeista kaksi vuotta kolmevuotisen ansaintajakson päättymisen tai sitouttamisjakson päättymisen jälkeen.

Ansaintajakson 2014 mukainen palkkio oli suuruudeltaan noin 10 % maksimipalkkiosta ja se maksettiin rahana maaliskuussa 2015.

Toisen ansaintajakson, vuoden 2015, tavoitteet olivat osakekohtainen tulos sekä sijoitetun pääoman tuotto. Palkkio oli suuruudeltaan 65% maksimipalkkiosta ja se maksettiin rahana marraskuussa 2016.

Kolmas ja viimeinen ansaintajakso, vuodelle 2016, lanseerattiin keväällä 2016. Tavoitteet olivat konsernin oikaistu liikevoitto sekä liiketoiminnan kassavirta. Kyseisen ansaintajakson palkkio maksetaan keväällä 2017.

## Eläkeohjelmat

Toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet voivat kuulua vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen. Kaikki kyseiset eläkevakuutukset ovat maakohtaisia ja maksuperusteisia. Yhtiön vuosittainen maksu toimitusjohtaja Marco Levin eläkevakuutukseen on suuruudeltaan toimitusjohtajan noin kolmen kuukausipalkan määrä (ilman bonuksia). Muiden johtoryhmän jäsenten, mukaan lukien väliaikainen toimitusjohtaja Sakari Ahdekivi, eläkevakuutusten osalta yhtiön vuosittainen maksu vastaa enintään kunkin osallistujan kahden kuukausipalkan määrää (mukaan lukien luontoisedut, ilman bonuksia).

Osallistujien eläkkeet määräytyvät sovellettavien paikallisten eläkelakien ja -säännösten sekä heidän edellä mainittuihin maksuperusteisiin eläkevakuutuksiin kertyneiden säästöjensä määrän perusteella.

Toimitusjohtaja Marco Levin eläkeikä on 63 vuotta (elokuu 2022). Väliaikaisen toimitusjohtajan Sakari Ahdekiven eläkeikä on niin ikään 63 vuotta (heinäkuu 2026).

## Osakeomistusjärjestelmä

Yhtiön aiempaan johtoon kuuluneita henkilöitä koskenut osakeomistusjärjestelmä ja Ahlcorp Oy holdingyhtiö on purettu vuonna 2015.

## Muita toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemiseen liittyviä ehtoja



Toimitusjohtajan palvelussopimus voidaan irtisanoa joko toimitusjohtajan tai yhtiön puolesta kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos yhtiö ilman perusteltua syytä irtisanoo sopimuksen, yhtiön on suoritettava toimitusjohtajalle irtisanomisajan palkan lisäksi hänen 12 kuukauden palkkaansa vastaava eroraha.

Toimitusjohtaja Marco Levin palvelussopimuksen mukaisesti yhtiö on ottanut hänelle vakuutuksen pysyvän työkyvyttömyyden varalle.

Toimitusjohtaja Marco Leville maksetaan viisi prosenttia hänen vuosipalkastaan korvauksena toimimisesta konsernin osakkuusyhtiöiden hallintoelimissä.

Väliaikainen toimitusjohtaja Sakari Ahdekivi kuuluu Suomen lakisääteisen vakuutusturvan piiriin.

Yhtiö ei ole antanut takauksia tai muita vastuusitoumuksia johtoryhmän tai hallituksen jäsenten puolesta.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän muiden jäsenten kokonaispalkat ja palkkiot, mukaanlukien luontaisedut ja bonuspalkkiot on kuvattu allaolevissa taulukoissa

2016	Palkat ja palkkiot luontois-etuiheen (euroa)	Bonuspalkkiot (euroa)	Pitkän aikavälin kannustinohjelmat (euroa)	Yhteensä (euroa)
Marco Levi, toimitusjohtaja, marraskuuhun 2016 saakka	588 983,71	418 507,50	-	1 007 491,21
Sakari Ahdekivi, väliaikainen toimitusjohtaja, alkaen marraskuu 2016	117 057,09	-	162 104,35	279 161,44
Other EMT members	1 504 140,81	472 197,58	837 391,94	2 813 730,33

2015	Palkat ja palkkiot luontois-etuiheen (euroa)	Bonuspalkkiot (euroa)	Pitkän aikavälin kannustinohjelmat (euroa)	Yhteensä (euroa)
Marco Levi, President & CEO	701 890,14	243 750,00	81 149,98	1 026 790,12
Other EMT members	1 622 675,37	315 740,62	140 832,37	2 079 248,36

# Riskienhallinta

Päivittäiseen toimintaamme kuuluvat erilaiset merkittävät riskit, jotka voivat vaikuttaa kykyymme tuottaa lisäarvoa. Alla olevassa matriisissa selvitetään, mitkä ovat tärkeimmät riskit, miten niitä hallitaan ja miten niiden vaikutuksia lievennetään.

Tärkeintä omaisuuttamme ovat henkilöstö, kiinteistöt, ansaintakyky, asiakassuhteet ja maine. Niiden varjeleminen ja turvaaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voimme tuottaa lisäarvoa. On työntekijöidemme, asiakkaidemme, osakkeenomistajiemme ja toimintayhteisöjemme edun mukaista, että pystymme pitämään tunnistettujen riskien vaikutukset mahdollisimman pieninä. Pääperiaatteena on näiden riskien hallitseminen siellä, missä ne syntyvät. Monet riskeistä voidaan muuttaa mahdollisuuksiksi ja kilpailueduiksi, jos riskien lieventämisessä onnistutaan.

## Vastuu

Riskienhallinnan päävastuu on Ahlstromin hallituksella. Se käsittelee tärkeimmät tunnistetut riskit ja vastaa yhtiön riskinottohalukkuuden ja -sietokyvyn määrittämisestä. Yhtiön toimitusjohtaja, johtoryhmä ja muu konserni-, liiketoiminta- ja tuotantolaitostason johto vastaavat riskinhallintapolitiikan toteuttamisesta.

	Riskien kuvaus	Lieventämistoimet
<b>Liiketoiminta- ja markkinaympäristö</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lisääntynyt kilpailu</li> <li>• Yhdistymisprosessi Munksjön kanssa voi heikentää keskittymistä liiketoimintaan</li> <li>• Kysynnän vaihtelut</li> <li>• Muutokset poliittisessa ympäristössä</li> <li>• Kyky nähdä muutokset asiakkaiden tarpeissa ja uusien tuotteiden lanseeraamisen viivästyminen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Investointien suunnitteluprosessi</li> <li>• Kysynnän suunnitteluprosessi</li> <li>• Jatkuva markkinatutkimus</li> <li>• Muutosjohtaminen ja viestintä</li> <li>• Järjestelmä kaupan käynnin estämiseksi kauppapakotteiden alla oleviin maihin</li> </ul>
<b>Rahoitus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verokiistat</li> <li>• Valuuttakurssien vaihtelut</li> <li>• Globaalit rahoitusmarkkinat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Määräystenmukaisuuden arvio, veroasiantuntijoiden käyttö näkemysten tukemiseen</li> </ul>

- Rahoitusriskien hallinta ja suojausperiaatteet

**Hankinta ja toiminnot**

- Raaka-aineiden ja energian saatavuus ja hinnanvaihtelut
- Teknologiset muutokset
- Tuotantokapasiteetin säätelyn jäykkyys
- Tietoturvallisuus, kyberuhat ja tietoyhteyksien valmiussuunnitelmat
- Vaihtoehtoiset toimittajat ja tuotereseptit
- Parantunut sopimusten hallinta ja lakiapu
- Tilastojen laatiminen raaka-aineiden hintojen suojauksille
- Indeksoidut sopimukset
- Tietoturvakampanjat
- Tietoturvallisuuskartoitus ja tietoyhteyksien valmiussuunnitelmien laatiminen

**Työntekijät ja turvallisuus**

- Osaamisen kehittäminen
- Avainhenkilöiden sitouttaminen
- Turvallisuusriskit tehdastyössä
- Henkilöstöhallinnon johtamissuunnitelmat
- Muutosjohtaminen
- Työvoima- ja seuraajasuunnittelu
- Koko yhtiön kattavat turvallisuusstandardit ja -ohjeet kaikkiin tiloihin
- Tulospalkkiot sidottu turvallisuuteen liittyviin saavutuksiin

**Tehtaat ja muu omaisuus**

- Onnettomuudet, kuten tulipalot tai räjähdykset, ja luonnonkatastrofit, kuten tulvat tai myrskyt
- Valmius- ja palautumissuunnitelmat jokaiseen toimipaikkaan

**Lainsäädäntö ja säännöstö**

- Sopimusten hallinta
- Immateriaalioikeuksien rikkominen
- Uuden ja nykyisen lainsäädännön ja säännöstön noudattamatta jättäminen
- Lakiapu sopimusneuvotteluihin
- Yhtiön politiikat ja ohjeet
- Ohjeiden ja säännösten noudattamista koskeva koulutus
- Paikallisten ympäristösäädösten seuranta

**Ympäristö**

- Ympäristölainsäädäntö
- Toiminnan vaikutus ilmaan, veteen ja maaperään
- Formaldehydivapaiden tuotteiden kehittäminen
- Tuotesuunnittelun elinkaariarviointi
- Puukuitu hankitaan ainoastaan kestävä kehityksen mukaisesti hoidetuista metsistä



## Tilinpäätös

# Toimintakertomus

## Vuosi 2016 lyhyesti

- Liikevaihto 1 085,9 miljoonaa euroa (1 074,7 milj. euroa). Kasvua 2,6 % kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna.
- Oikaistu käyttökate oli 130,9 miljoonaa euroa (104,8 milj. euroa), mikä oli 12,1 % (9,7 %) liikevaihdosta
- Liikevoitto oli 70,8 miljoonaa euroa (21,9 milj. euroa)
- Oikaistu liikevoitto oli 80,6 miljoonaa euroa (47,5 milj. euroa), mikä oli 7,4 % (4,4 %) liikevaihdosta
- Tulos ennen veroja oli 56,3 miljoonaa euroa (22,6 milj. euroa). Vertailukauden tulos ennen veroja sisälsi 20,3 miljoonan euron osakkeiden myyntivoiton.
- Osakekohtainen tulos oli 0,61 euroa (0,06 euroa)
- Liiketoiminnan nettorahavirta oli 125,8 miljoonaa euroa (60,0 milj. euroa)

## Merkittäviä tapahtumia

- Ahlstrom ilmoitti suunnitelmasta, jonka mukaisesti Ahlstrom ja Munksjö yhdistyvät luodakseen yhden johtavista toimijoista kestäväen kehityksen mukaisissa ja innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuisissa. Samassa yhteydessä Sakari Ahdekivi nimitettiin Ahlstromin väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi. Hän seuraa tehtävässä Marco Leviä, joka jätti yhtiön marraskuussa yhdistymisilmoituksen seurauksena.
- Ahlstromin ja Munksjön ylimääräiset yhtiökokoukset hyväksyivät yhdistymisen 11.1.2017. Yhdistymisen odotetaan toteutuvan vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa.
- Lisäksi Ahlstromin ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen maksamaan 0,49 euron lisäosingon osaketta kohden vuosittaisen varojenjaon sijaan.

## Ahlstrom ja Munksjö yhdistyvät

Ahlstrom Oyj ja Munksjö Oyj ilmoittivat 7.11.2016 suunnitelmasta yhdistää yhtiöt.

Yhdistymisen myötä syntyy yksi maailman johtavista toimijoista kestävän kehityksen mukaisissa ja innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuissa. Yhdistymisen odotetaan luovan merkittävää arvoa sidoryhmille maailmanlaajuisten kasvumahdollisuuksien vahvistumisen ja toiminnan tehostumisen ansiosta. Yhdistyneen yhtiön kasvutavoitteita tukevat vahva tase ja rahavirta.

- Ahlstromin ja Munksjön yhdistyminen toteutetaan absorptiosulautumisena, jossa Ahlstromin osakkeenomistajat saavat sulautumisvastikkeena Munksjön osakkeita.
- Ahlstromin osakkeenomistajat saavat sulautumisvastikkeena 0,9738 Munksjön uutta osaketta jokaista omistamaansa Ahlstromin osaketta kohden, jolloin yhdistymisen toteuttamisen jälkeen Munksjön osakkeenomistajat omistavat yhdistyneestä yhtiöstä noin 52,8 prosenttia ja Ahlstromin osakkeenomistajat noin 47,2 prosenttia.
- Ahlstrom ehdottaa noin 23 miljoonan euron varojenjakoa, eli 0,49 euron osakekohtaista lisäosinkoa yhdistymisen yhteydessä yhtiön tavallisen vuotuisen varojenjaon sijaan.
- Ahlstromin ja Munksjön ylimääräiset yhtiökokoukset ovat hyväksyneet yhdistymisen, ja sen odotetaan toteutuvan vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa.

Yhdistyneen yhtiön tilintarkastamattomat pro forma -taloustiedot ja muita tietoja, kuten johtoryhmän kokoonpano, on esitetty 16.12.2016 julkaistussa sulautumisesitteessä.

## Taloudellinen kehitys tammi-joulukuussa 2016

Liikevaihto tammi-joulukuussa 2016 oli 1 085,9 miljoonaa euroa (1 074,7 milj. euroa). Liikevaihto kasvoi 1,0 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 2,6 %. Myyntivolyymien kasvulla oli positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liikevaihtoa alensivat tuotevalikoimarakenteesta ja keskimääräisten myyntihintojen laskusta johtuvat vaikutukset.

Liikevaihdon muutoksen jakautuminen:

	Liikevaihto
<b>2015 (milj. euroa)</b>	<b>1 074,7</b>
Hinta ja tuotevalikoima, %	-1,5
Valuutta, %	-1,6
Volyymi, %	4,1
Sulkemiset, yritysmyyntit ja ostot, %	0,0
Yhteensä, %	1,0
<b>2016 (milj. euroa)</b>	<b>1 085,9</b>

Liikevoitto oli 70,8 miljoonaa euroa (21,9 milj. euroa). Oikaistu liikevoitto oli 80,6 miljoonaa euroa (47,5 milj. euroa). Liikevoittoon vaikuttavat oikaisuerät olivat -9,8 miljoonaa euroa (-25,6 milj. euroa).

Merkittävimmät oikaisuerät vuonna 2016:

- Ahlstromin ja Munksjön yhdistymiseen liittyviä kuluja noin 6,9 milj. euroa. Luku sisältää noin 1,8 milj. euroa kuluja osakepohjaisen kannustinohjelman ennakaisesta päättymisestä.
- Lisäksi kirjattiin joitakin uudelleenjärjestelykuluja uuteen toimintamalliin liittyen

Merkittävimmät oikaisuerät vuonna 2015:

- 17,2 miljoonan euron arvonalentumistappiot, jotka liittyivät Ahlstrom Osnabrück GmbH:n pitkäaikaisiin varoihin Filtration & Performance -liiketoiminta-alueella ja Chirnsiden tuotantolinjaan Isossa-Britanniassa Specialties-liiketoiminta-alueella
- 2,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut, jotka liittyivät tuotekehitystoimintoihin Aasiassa
- Muita uudelleenjärjestelykuluja

Myyntivolyymien kasvulla etenkin Filtration & Performance -liiketoiminta-alueella oli positiivinen vaikutus liikevoittoon. Lisäksi toiminta tehostui tuotantohukan



pienentymisen myötä. Myynnin, yhteisten toimintojen ja hallinnon oikaistut kulut pienenevät edelleen katsauskaudella. Liikevoittoa vahvasti myös katteiden ja tuotevalikoiman hallinta energian ja raaka-aineiden kuten sellun, kemikaalien ja synteettisten kuitujen hintojen laskiessa. Valuuttakurssien epäedullinen vaihtelu heikensi liikevoittoa hieman.

Tulos ennen veroja oli 56,3 miljoonaa euroa (22,6 milj. euroa). Vertailukauden tulos ennen veroja sisälsi 20,3 miljoonan euron myyntivoiton Munksjö Oyj:n osakkeista. Tuloverot olivat 21,4 miljoonaa euroa (14,1 milj. euroa). Kauden tulos oli 34,9 miljoonaa euroa (8,6 milj. euroa).

Osakekohtainen tulos oli 0,61 euroa (0,06 euroa). Oman pääoman ehtoisen lainan kertyneet korkokulut verojen jälkeen on vähennetty osakekohtaista tulosta laskettaessa.

## Liiketoiminta-aluekatsaus

### Filtration & Performance

*Filtration & Performance -liiketoiminta-alue tuottaa moottorien suodatinmateriaaleja, teollisuuden ilmansuodatinmateriaaleja, lattiamateriaaleissa ja tuuliturbiineissa käytettävää lasikuitua, erikoiskuitukankaita auto-, rakennus-, tekstiili- ja hygieniateollisuuden käyttökohteisiin sekä tapettimateriaaleja ja julistepapereita.*

*Markkinakatsaus vuodelle 2016:*

Suodatinmateriaalien markkinat pysyivät vakaina, kun markkinoiden lasku Pohjois-Amerikassa kumosi kasvun vaikutuksen Euroopassa ja Aasiassa. Tapettimateriaalien kysynnän kasvusta oli merkkejä Euroopassa ja Venäjällä. Korkealaatuisten tapettituotteiden kysyntä kasvoi Kiinassa, mutta markkinat olivat edelleen erittäin kilpaillut.

Lattioissa käytettävän lasihuovan kysyntä pysyi vankkana Euroopassa ja Venäjällä ja kasvoi edelleen Pohjois-Amerikassa. Lasikuitulujitteisten tuulivoimateollisuuden tuotteiden markkinat olivat vahvat. Teollisuuden erikoiskuitukankaiden markkinoiden kasvu pysyi hyvällä tasolla.

*Liikevaihdon ja liikevoiton kehitys vuonna 2016:*

Liikevaihto oli 697,8 miljoonaa euroa (676,0 milj. euroa). Liikevaihto kasvoi 3,2 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Kasvu johtui tapetti- ja lasikuitutuotteiden myynnin kasvusta. Ns. trading-materiaalien, joita ovat pyyhkimistuotteet ja irrokepaperit, myyntimäärien lasku heikensi liikevaihtoa. Kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 4,4 %. Oikaistu liikevoitto oli 53,3 miljoonaa euroa (25,3 milj. euroa). Kasvua vauhdittivat myyntivolyymien kasvu ja toiminnan tehostuminen sekä muuttuvien kustannusten ja kiinteiden kulujen lasku. Liikevoitto oli 49,8 miljoonaa euroa (13,7 miljoonaa euroa). Vertailukauden luku sisältää Ahlstrom Osnabrückin pitkäaikaisiin varoihin liittyneen 7,5 milj. euron arvonalentumistappion.

**Specialties**

*Specialties-liiketoiminta-alue tuottaa elintarvike- ja juomapakkauksia, laboratorio- ja biotiedesuodatinmateriaaleja, vedensuodatinmateriaaleja, teippimateriaaleja ja terveydenhuollon materiaaleja.*

*Markkinakatsaus vuodelle 2016:*

Elintarviketeollisuuden pakkausmateriaalien markkinat olivat melko vahvat etenkin ruoanlaiton käyttökohteissa Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Kertakäyttöisten kahvituotteiden kysyntä oli vahvaa. Teepussimateriaalien kysyntä oli hyvällä tasolla Aasiassa ja pysyi vakaana Pohjois-Amerikassa, mutta oli heikompi Euroopassa. Laboratorio-, bioteknologia- ja vedensuodatinmateriaalien markkinat olivat edelleen vahvat kaikilla keskeisillä maantieteellisillä alueilla. Teippimateriaalien kysyntä kehittyi suotuisasti Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa, mutta Aasian markkinat hidastuivat. Terveystuotteiden kankaiden kysyntä parani Pohjois-Amerikassa ja pysyi vakaana Euroopassa, mutta heikkona Aasiassa.

*Liikevaihdon ja liikevoiton kehitys vuonna 2016:*

Liikevaihto oli 411,3 miljoonaa euroa (418,5 milj. euroa). Liikevaihto laski 1,7 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 0,5 %. Elintarviketeollisuuden pakkaustuotteiden, kahvimateriaalien ja laboratorio- ja biotiedetuotteiden myynnin kasvu vahvisti

liikevaihtoa. Terveysthuollon kankaiden, teepussimateriaalien ja lihajalosteiden kuorimateriaalien myynnin lasku kumosi osan myönteisestä vaikutuksesta. Oikaistu liikevoitto oli 33,8 miljoonaa euroa (25,7 milj. euroa). Kasvua vauhdittivat entistä parempi hinnoittelu ja tuotevalikoima sekä muuttuvien kustannusten lasku. Liikevoitto oli 33,0 miljoonaa euroa (14,6 milj. euroa). Vertailukauden luku sisältää Chirnsiden tuotantolinjan pitkäaikaisiin varoihin liittyneen 9,7 miljoonan euron arvonalentumistappion.

## Rahoitus

### Nettorahoituskulut

Tammi-joulukuussa 2016 nettorahoituskulut olivat 14,8 miljoonaa euroa (0,6 milj. euroa tuottoja). Niihin sisältyy nettokorkokuluja 12,3 miljoonaa euroa (16,4 milj. euroa), rahoituksen kurssivoittoja 0,2 miljoonaa euroa (0,5 milj. euroa tappioita) ja muita rahoituskuluja 2,7 miljoonaa euroa (17,5 milj. euroa tuottoja).

Vertailukaudella muut rahoitustuotot sisälsivät 20,3 miljoonan euron myyntivoiton Munksjö Oyj:n osakkeista.

### Rahavirta

Liiketoiminnan nettorahavirta tammi-joulukuussa 2016 oli 125,8 miljoonaa euroa (60,0 milj. euroa). Rahavirta investointien jälkeen oli 73,5 miljoonaa euroa (82,0 milj. euroa). Vertailukauden rahavirta investointien jälkeen sisältää edellä mainitun osakkeiden 44,5 miljoonan euron myyntivoiton.

Operatiivinen käyttöpääoma oli 89,8 miljoonaa euroa 31.12.2016 (113,8 milj. euroa). Sen kiertonopeus 12 kuukauden liukuvana keskiarvona oli 37 päivää (45 päivää). Kiertonopeus laski käyttöpääoman aktiivisen hallinnan seurauksena.

### Nettovelat ja velkaantumisasaste

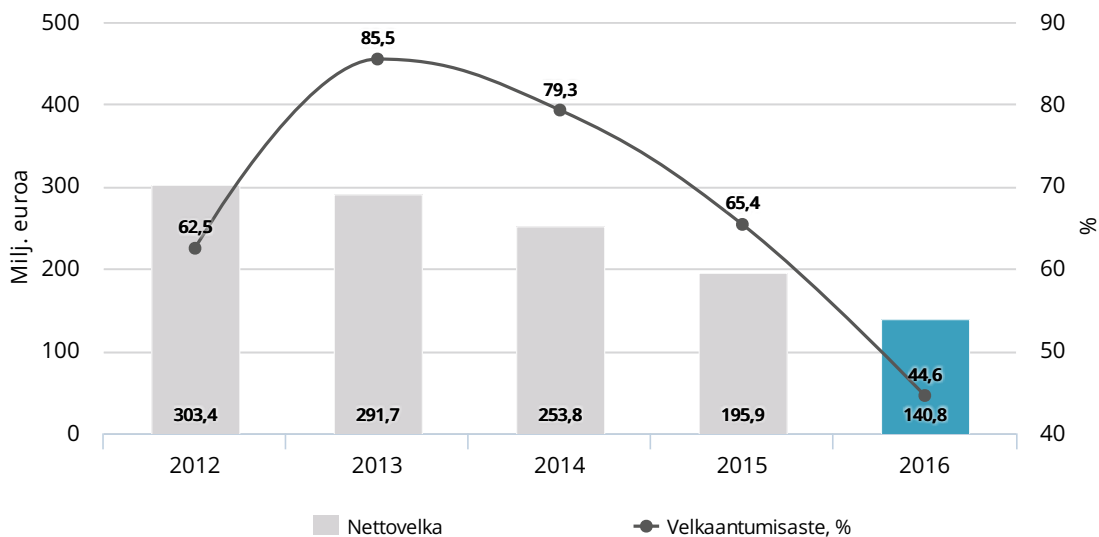
Ahlstromin korolliset nettovelat olivat 140,8 miljoonaa euroa katsauskauden lopussa (195,9 milj. euroa vuoden 2015 lopussa). Korolliset velat olivat 190,2 miljoonaa euroa (243,3 milj. euroa vuoden 2015 lopussa). Lainasalkun modifioitu

korkoduraatio (keskimääräinen korkosidonnaisuusaika) oli 17,4 kuukautta ja pääomilla painotettu keskikorko oli 4,04 %. Pitkäaikaisten lainojen ja sitovien luottolimiittien keskimaturiteetti oli 27,4 kuukautta.

Yhtiön maksuvalmius on pysynyt hyvänä. Katsauskauden lopussa kokonaislikviditeetti mukaan lukien kassa, käyttämättömät sitovat luottolimiitit ja konsernitililimiitit olivat 268,7 miljoonaa euroa (299,0 milj. euroa). Lisäksi yhtiöllä oli käyttämättömiä ei-sitovia luottolimiittejä ja konsernitililimiittejä 70,0 miljoonaa euroa (103,6 milj. euroa).

Velkaantumisaste oli 44,6 % (31.12.2015: 65,4 %), ja omavaraisuusaste oli 38,2 (31.12.2015: 35,8 %). Operatiivisen tuloksen paranemisella ja käyttöpääoman pienentymisellä oli positiivinen vaikutus velkaantumisasteeseen. Ahlstromilla on 100 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen laina (ns. hybridilaina), joka on määritelty osana omaa pääomana edellä mainittujen suhdelukujen laskennassa. Velkaantumisaste oli 111,6 %, jos hybridilaina huomioidaan velkana (31.12.2015: 148,4 %).

### Nettovelka ja velkaantumisaste



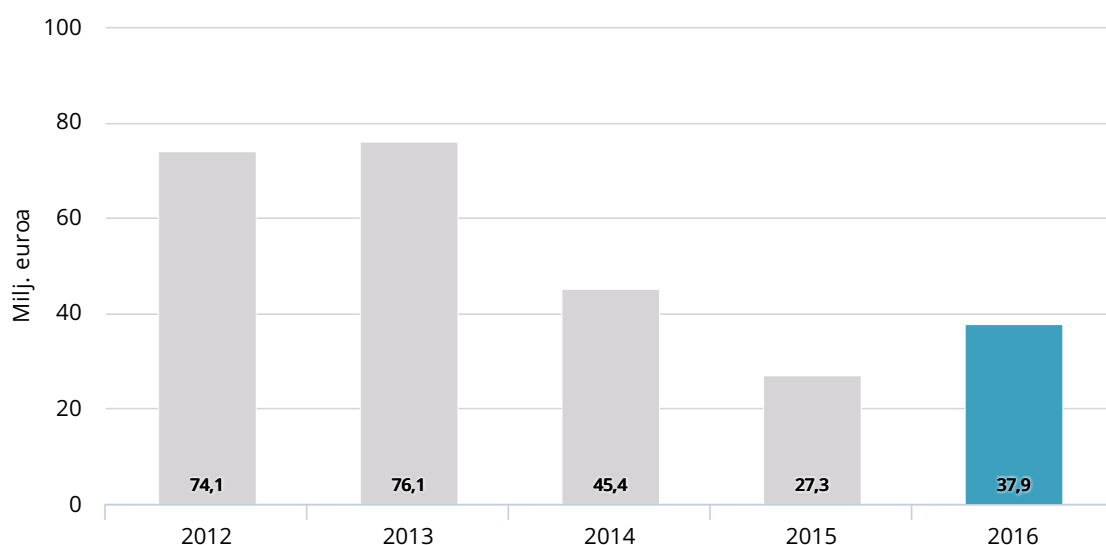
### Investoinnit

Ahlstromin investoinnit ilman yritysostoja olivat 37,9 miljoonaa euroa tammi-joulukuussa 2016 (27,3 milj. euroa). Investoinnit liittyivät kunnossapitoon sekä

Yhdysvalloissa sijaitsevan Madisonvillen suodatinmateriaalitehtaan parannuksiin ja Binzhoun tapettimateriaalien tuotantolinjan toiminnan joustavuuden parantamiseen.

Ahlstrom ilmoitti 20.10.2016 laajentavansa moottoreiden ja teollisuuden suodatinmateriaaliensa tuotevalikoimaa ja parantavansa laatua investoimalla Madisonvillen tehtaaseen Kentuckyn osavaltiossa Yhdysvalloissa. Investointi on noin 23 miljoonaa euroa ja se valmistuu vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla.

### Investoinnit, ilman yritysostoja



### Henkilöstö

Ahlstromin palveluksessa oli tammi-joulukuussa 2016 keskimäärin 3 286 työntekijää (3 376). Katsauskauden lopussa yhtiön palveluksessa oli 3 233 työntekijää (3 311). Henkilöstömäärän lasku johtui pääasiassa yhtiön uuden toimintamallin käyttöönotosta. Yhtiöllä oli katsauskauden lopussa eniten työntekijöitä Yhdysvalloissa (22,4 %), Ranskassa (17,2 %), Kiinassa (10,1 %), Suomessa (9,3 %) ja Italiassa (8,9 %).

### Muutoksia yhtiön johtoryhmässä

Sakari Ahdekivi nimitettiin Ahlstromin väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi 7.11.2016, kun suunnitelma Ahlstromin ja Munksjö Oyj:n yhdistymisestä oli julkistettu. Hän

seuraa tehtävässä Marco Leviä. Ahdekivi jatkaa myös yhtiön talousjohtajana.

### **Ahlstromin johtoryhmä oli 31.12.2016:**

- Sakari Ahdekivi, vt. toimitusjohtaja, talousjohtaja
- Ulla Bono, lakiasiainjohtaja
- Fulvio Capussotti, Filtration & Performance -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Omar Hoek, Specialties-liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja
- Jari Koikkalainen, hankinta- ja teknologiajohtaja
- Päivi Leskinen, henkilöstöjohtaja

Johtoryhmän jäsenet esitellään ja heidän osakeomistuksensa kerrotaan vuosikertomuksen ***Johtoryhmä***-osiossa. Tiedot löytyvät myös yhtiön **verkkosivuilta**.

### **Uudistettu strategia ja pitkän aikavälin tavoitteet**

Ahlstromin uudistettu strategia ja uudet pitkän aikavälin tavoitteet vuoteen 2018 asti julkistettiin tammikuussa 2016. Maailmanlaajuiset kehitystrendit vaikuttavat asiakkaisiimme, ohjaavat tuotetarjontaamme ja luovat meille lukuisia mahdollisuuksia. Olemme sitoutuneet kasvattamaan ja luomaan arvoa sidosryhmille tuottamalla suorituskykyisimpiä kuitupohjaisia materiaaleja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Kasvamme ja luomme arvoa sidosryhmillemme tarjoamalla kestävän kehityksen mukaisia kilpailukykyisiä kuitupohjaisia materiaaleja. Muutoksella haetaan vahvempaa asiakas- ja markkinakeskeisyyttä. Liiketoiminta-alueilla on liiketoimintayksikkökohtaiset strategiat ja toimintamallit. Tämä tukee asiakaslähtöistä tuotekehitystä ja räätälöityä asiakaspalvelua sekä kustannustehokkuutta, resurssien entistä parempaa kohdentamista ja tehokkaampaa tuotteiden lanseerausprosessia.

Uuden tiekarttamme neljä teemaa perustuvat strategiamme painopisteisiin: kaupalliseen osaamiseen, uuteen virtaviivaistettuun toimintamalliin, organiseen kasvuun tuotantokapasiteetin käyttöä tehostamalla ja kasvuun uusilla alueilla.

*Uudet pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet yli suhdannevaihtelujen:*

- Liikevoittoprosentti: oikaistu liikevoittoprosentti yli 8 % vuoteen 2018 mennessä
- Velkaantumisaste: pidetään alle 100 %:ssa
- Osinko: vakaa, ajan myötä kasvava osinko, joka perustuu yhtiön vuosittaiseen tulostoteumaan

Oikaistu liikevoitto ei sisällä uudelleenjärjestelykustannuksia, arvonalentumisia, myyntivoittoja ja -tappioita eikä lopetettuja toimintoja.

## Muita katsauskauden tapahtumia

### Ahlstrom vetäytyi Building & Wind -liiketoimintayksikön myynnistä

Ahlstrom ja Owens Corning ilmoittivat 27.7.2016 päättäneensä vetäytyä järjestelystä, jossa Ahlstromin Building & Wind -liiketoimintayksikkö myydään Owens Corningille. Päätös johtui haasteista saada kaupalle viranomaishyväksyntä Saksassa. Myynti julkistettiin 21.1.2016 ja Saksan kilpailuviranomaiset käynnistivät suunnitellun järjestelyn toisen vaiheen selvityksen 8.4.2016.

Ahlstrom jatkaa Building & Wind -liiketoimintayksikön operatiivista toimintaa ja kehittämistä kuten ennenkin. Yksikkö raportoidaan osana Filtration & Performance -segmenttiä.

### Tulevaisuuden näkymien muutos

Ahlstrom nosti 20.7.2016 arviotaan vuoden 2016 oikaistusta liikevoittomarginaalista johtuen operatiivisen toiminnan parantumisesta sekä alhaisemmista muuttuvista kuluista. Arvio liikevaihdosta pidettiin ennallaan.

Näkymät päivitettiin 27.7.2016 sisältämään Building & Wind -liiketoimintayksikkö.

Ahlstrom nosti 13.9.2016 arviotaan vuoden 2016 oikaistusta liikevoittomarginaalista johtuen operatiivisen toiminnan jatkuneesta parantumisesta sekä alhaisemmista muuttuvista kuluista. Liikevaihdon osalta

ohjeistuksen vaihteluväliä kavennettiin.

## Osnabrückin tehtaan myynti

Ahlstrom ilmoitti 7.11.2016 myyvänsä Saksassa Osnabrückin tehdasta operoivan tytäryhtiönsä Kämmerer Paper Holding GmbH:lle. Kauppahintaa ei julkaista osapuolten välisen sopimuksen mukaisesti. Kauppa saatiin päätökseen 3.1.2017.

Ahlstrom valmisti Osnabrückin tehtaalla tapettien pohjamateriaaleja, julistepapereita ja tarrojen irrokepohjapapereita. Tehdas oli osa Filtration & Performance -liiketoiminta-alueetta. Myynti vähentää Ahlstromin vuotuista liikevaihtoa noin 80 miljoonalla eurolla, mutta parantaa hieman yhtiön oikaistua liikevoittoa. Lisäksi Ahlstrom myi osana järjestelyä 50 %:n osuutensa Kämmererin kanssa omistamastaan yhteistyöyrityksestä AK Energiestä, joka on tehdasalueen energiantuottaja ja vedenkäsittelijä.

## Konsernin rakenne

Ahlstrom-konserni on yksi maailman johtavista kuitupohjaisten materiaalien valmistajista. Yhtiön vahva markkina-asema perustuu innovatiivisiin tuotteisiin ja teknologioihin sekä maailmanlaajuiseen tuotantokapasiteettiin. Konserni toimii yli 20 maassa. Emoyhtiö Ahlstrom Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ahlstromilla on useita tytäryhtiöitä, jotka on lueteltu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Ahlstrom raportoi vuonna 2016 toiminnastaan kahtena segmenttinä, jotka olivat Filtration & Performance sekä Specialties.

**Filtration & Performance** -liiketoiminta-alue palvelee asiakkaitaan auto-, kuljetus-, rakennus-, sisustus-, energia-, vene-, terveydenhuolto- ja kulutustuoteteollisuudessa. Yleisiä käyttökohteita ovat erilaiset autojen ja raskaiden ajoneuvojen öljyn, polttoaineen, vaihteistojen ja sisätilojen ilmastoinnin suodattimet, ilmansuodattimet, kaasuturbiinien suodattimet, tapetit, lattianpäällysteet, rakennuspaneelit, tekstiilihuolto, autojen verhoilumateriaalit, tuulimyllyjen siipilavat ja veneiden rungot.

**Specialties**-liiketoiminta-alue palvelee elintarvikkeiden ja juomien



pakkausteollisuutta, rakennusteollisuutta sekä terveydenhuolto-alaa. Liiketoiminta-alueen materiaaleista valmistettuja lopputuotteita ovat esimerkiksi teepussit, kahvinsuodattimet, elintarvikepakkaukset, leivinpaperit, lihajalosteiden kuoret, bioteknologia- ja laboratoriosuodattimet, veden puhdistus, maalarinteippipaperit, leikkaussalivaatteet ja -liinat sekä kasv suojaimet ja sterilisointikääreet

## Tuote- ja teknologiakehitys

Ahlstrom investoi vuonna 2016 tutkimukseen ja kehitykseen noin 15,8 miljoonaa euroa (20,9 miljoonaa euroa vuonna 2015, 17,5 milj. euroa vuonna 2014) eli 1,5 % (1,9 %, 1,7 %) yhtiön liikevaihdosta. Aikaisempien vuosien tavoin yhtiö lanseerasi uusia tuotteita ja teknologioita vahvistaakseen johtoasemaansa kuitupohjaisten materiaalien markkinoilla.

Tuotteidensa suunnittelussa Ahlstrom käyttää EcoDesign-lähestymistapaa, jonka mukaisesti suunniteltujen uusien tuotteiden koko elinkaaren aikaiset vaikutukset ympäristöön jäävät mahdollisimman pieniksi. Keskeisiin painopistealueisiin kuuluu vaarallisten kemikaalien eliminointi, ympäristöystävällisten materiaalien käyttö ja kierrätettävyys sekä energiatehokkuus.

## Yritysvastuu ja kestävä kehitys

Ahlstrom on sitoutunut kestävään kehitykseen, mikä merkitsee Ahlstromille tasapainoa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kesken. Näitä periaatteita sovelletaan läpi koko tuotteen arvoketjun raaka-aineista tuotantoon ja koko elinkaaren loppuun saakka.

Ahlstromin raaka-aineista ylivoimaisesti merkittävimpiä ovat luonnonkuidut. Yhtiölle on tärkeää, että ne tulevat kestävänsä kehityksen mukaisesti hoidetuista metsistä. Yhtiön hankkii sellua toimittajilta, jotka ovat sertifioituja tai sertifiointikäsitellyssä alkuperäketjun osalta joko PEFC:n tai FSC:n eli laajimmin käytössä olevien kestävänsä metsänhoidon sertifiointijärjestelmien mukaisesti. Noin 80 prosenttia Ahlstromin käyttämistä kuituraaka-aineista ovat peräisin uusiutuvista lähteistä.

Työturvallisuus-, ympäristö- ja omaisuudensuojeluasioissa (HSEA) Ahlstrom

noudattaa jatkuvan parantamisen mallia.

Ahlstromin yritys vastuuseen ja kestävään kehitykseen liittyvistä merkittävistä tapahtumista ja tuloksista voi lukea enemmän Ahlstromin digitaalisesta vuosikertomuksesta, joka seuraa yhtiön arvion mukaan Global Reporting Initiativen (GRI) G4-ohjeistusta suppealla soveltamistasolla. Raportti on luettavissa yhtiön verkkosivuilla [www.ahlstrom.com/fi](http://www.ahlstrom.com/fi).

## Riskit ja riskienhallinta

Seuraavat riskit on tunnistettu merkittävimiksi Yhtiön toimintaa uhkaaviksi liiketoimintariskeiksi perustuen Yhtiössä 2016 toteutetun, molemmat liiketoiminta-alueet ja konsernin tukifunktiot kattaneen, riskikartoitusprosessin tuloksiin.

### Strategiset riskit

Kilpailijoiden tuotantokapasiteetin kasvu ja hintakilpailu erityisesti Aasiassa kiristävät kilpailutilannetta Ahlstromin markkinoilla. Tämä aiheuttaa laskupaineita yhtiön katteisiin. Yhtiö on varautunut riskiin esimerkiksi lisäämällä tuotantokapasiteettia, optimoimalla tuotteiden laatua, parantamalla tuotekehitystoimintaa sekä seuraamalla aktiivisesti markkinoita. Yhtiö on myös parantamassa jäte- ja reseptikustannusten hallintaa, minkä odotetaan johtavan kustannussäästöihin, sekä panostanut pidempiaikaisiin sopimuksiin asiakkaiden kanssa.

Toinen Yhtiön kilpailuympäristöön vaikuttava tekijä on laajempi SMS (spunbond-meltblow-spunbond) -teknologian käyttöönotto Specialties liiketoiminta-alueella. Yhtiö on vastannut muutokseen uudistamalla tuoteportfoliota, alentamalla nykyisten tuotteiden kustannusrakennetta ja investoimalla SMS teknologiaan.

Yhtiön tuotantokapasiteetin joustavuus ja yllättäviin tai merkittäviin kysynnän muutoksiin reagoiminen on edelleen yksi yhtiön pääriskialueista. Vuonna 2016 Yhtiö jatkoi riskienhallintatoimenpiteitään investoimalla tuotantokapasiteettiin. Yhtiö on myös kehittänyt lyhytaikaista toimitusverkostoaan, varastonhallintaansa sekä ennustejärjestelmäänsä.

Ahlstromilla on vahvat siteet avainasiakkaisiin. Nämä suhteet ovat olennaisia Yhtiön toiminnalle, ja avainasiakkaan menetyksellä saattaa olla negatiivinen vaikutus Ahlstomin taloudelliseen suoriutumiseen. Ahlstrom on panostanut avainasiakkaiden suhteiden kehittämiseen, muun muassa uudelleen neuvottelemalla pidempiaikaisia sopimuksia.

Liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineiden saatavuus on tärkeää Yhtiön liiketoiminnalle. Riskin realisoituminen vaikeuttaisi asiakaskysyntään vastaamista. Riskiin on varauduttu kehittämällä vaihtoehtoisia tuotereseptejä, etsimällä jatkuvasti uusia toimittajia raaka-aineille, ja neuvottelemalla vuosittaisia sopimuksia toimittajien kanssa. Lisäksi tuotantoprosesseja on kehitetty, jotta raaka-aine toimittajan mahdollinen vaihto sujuisi tuotannossa joustavammin.

Osaavan työvoiman löytäminen erityisesti tutkimus- ja kehitystoimintoon sekä myynnin ja markkinoinnin tehtäviin on tärkeää Yhtiölle. Osaamisen puute näillä alueilla olisi riski Yhtiön kasvutavoitteiden saavuttamiselle tulevaisuudessa. Riskin hallitsemiseksi Yhtiössä toteutetaan esimerkiksi vuosittainen henkilöstöresurssien arviointiprosessi, joka arvioi henkilöstön vuosittaista suoriutumista sekä avainhenkilöiden menettämiseen liittyvän riskin suuruutta. Yhtiöllä on myös käynnissä kampanja, jonka avulla pyritään lisäämään Ahlstromin houkuttelevuutta työnantajana.

Epävarma poliittinen kehitys Yhtiön toimintamaissa saattaa vaikuttaa Yhtiön liiketoimintaan suorasti tai epäsuorasti. Muun muassa Yhdysvaltojen kauppapolitiikan epävarma tulevaisuus sekä Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollinen irtautuminen Euroopan Unionista ovat potentiaalisia riskitekijöitä Yhtiölle. Myös Argentiinan ja Brasilian epävarma taloudellinen tilanne saattaa vaikuttaa Yhtiön negatiivisesti liiketoimintaan. Vaikka Yhtiön vaikutusmahdollisuudet ovat rajoitetut poliittisten riskien suhteen, voi se lieventää mahdollisia vaikutuksia esimerkiksi kysynnän ennustamisen ja joustavan toiminnan avulla. Yhtiö seuraa aktiivisesti poliittista ilmapiiriä toimintamaissaan ja pyrkii varautumaan mahdollisiin negatiivisiin muutoksiin ja tapahtumiin ennakoivasti. Yhtiö on myös ottanut käyttöön seurantajärjestelmän, jonka tarkoituksena on estää tuotteiden myyminen kauppasaarron alaisiin maihin. Poliittiset muutokset voivat myös tuoda Yhtiölle uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mikäli kaupankäynti helpottuu toimintamaassa.

## Operatiiviset riskit

Osaavan henkilökunnan sitouttaminen ja rekrytoiminen on tunnistettu Yhtiössä merkittäväksi riskiksi. Avainhenkilöiden ikääntyminen ja eläköityminen sekä aikaisempaa tiiviimpi organisaatio tarkoittaa, että Yhtiössä on vähemmän mahdollisuuksia varajärjestelyihin kuin aikaisemmin. Yhtiön HR-suunnitelma sekä inhimillistä pääomaa kartoittanut projekti kattavat keskeiset näkökohdat riskin hallitsemiseksi, esimerkiksi tarvittavan seuraajasuunnittelun. Myös Munksjön kanssa yhdistyminen ja sen vaikutukset henkilökuntaan on otettu huomioon.

Myös ympäristöön, terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä riskejä tunnistettiin osana riskikartoitusta. Esimerkiksi luonnonmullistukset ja onnettomuudet voivat aiheuttaa tuotantokatkoksia ja loukkaantumisia. Yhtiön vakuutusturva kartoitettiin vuonna 2016, ja otetaan vuotuisen seurantaan. Yhtiö on myös luonut terveys- ja turvallisuustarkastus protokollan sekä turvallisuusmallin ja suorittaa säännöllisesti terveys- ja turvallisuustarkastuksia.

Kyberriskien arvioitiin olevan merkittävä riski yhtiölle vuoden 2016 riskikartoituksessa. Yhtiön toiminta on yhä enemmän riippuvainen tietoverkoista ja digitaalisessa muodossa olevasta informaatiosta. Kyberturvallisuuden vaarantuminen voi johtaa immateriaalioikeuksien ja tärkeiden tietojen menettämiseen. Yhtiö on vastannut riskiin toteuttamalla erillisen kyberturvallisuuskartoituksen, joka sisältää muun muassa penetraatiotestauksia, palomuurien ja välityspalvelinten tarkastuksia sekä ohjelmien turvallisuusarvioita. Lisäksi Yhtiöllä on käynnissä henkilökunnalle suunnattu kampanja kyberriskeistä.

Puutteet IT-jatkuvuussuunnittelussa tunnistettiin erillisenä riskialueena vuoden 2015 riskikartoituksessa, ja vuonna 2016 Yhtiö paransi kattavasti jatkuvuussuunnitteluaan ja osana sitä kävi läpi kriittisten IT-toimittajien palvelusopimukset ja varmisti niiden jatkuvuuden.

## Rahoitusriskit

Yhtiön toiminnan kannattavuus on altis raaka-aineiden ja hyödykkeiden hintojen nousulle. Riskin vaikutus riippuu useasta tekijästä, kuten Yhtiön tuotteiden kysynnästä, toimittajien ja asiakkaiden neuvotteluvoimasta, myyntihintojen oikea-

aikaisesta suunnittelusta sekä keskeisimpien raaka-aineiden saatavuudesta. Tämän riskin hallinta on edelleen keskeinen prioriteetti Yhtiölle. Yhtiö on muun muassa löytänyt uusia raaka-aineiden toimittajia ja vaihtoehtoisia materiaaleja tuotteisiinsa, ja näin vahvistanut omaa neuvotteluvoimaansa. Sopimusriskin hallintakeinoja on jatkuvasti paranneltu, ja Yhtiö on pyrkinyt tekemään vuosittaisia sopimuksia toimittajien kanssa varmistaakseen raaka-aineiden saatavuuden.

## Oikeudelliset ja lakien säädösten noudattamiseen liittyvät riskit

OECD:n verojen välttelyhanke (BEPS) saattaa tulevaisuudessa lisätä yhtiön hallinnollista taakkaa. Yhtiö pyrkii vero- ja lakiresurssejaan vahvistamalla varmistamaan voimassaolevan lainsäädännön mukaisen toiminnan myös tulevaisuudessa, mahdollisen myöhemmin voimaantulevan lainsäädännön tai laintulkintojen mukaisesti.

Ahlstromin fokus korkean suorituskyvyn materiaaleihin ja kehittyneiden teknologioiden ja -prosessien hyödyntämiseen lisää kilpailulainsäädännön, immateriaalioikeuksien ja sopimusten aktiivisen hallinnan tärkeyttä. Toimenpiteet näiden riskien hallitsemiseksi sisältävät muun muassa jatkuvan henkilöstön kouluttamisen, standardoitujen sopimus pohjien käytön, lainopillisen tuen merkittävässä sopimusneuvotteluissa sekä konserninlaajuisten politiikkojen ja ohjeiden toimeenpanon.

Yhtiöllä on käytössä ulkopuolisen tahon hallinnoima ns. *Speak-Up* -järjestelmä, jonka avulla henkilöstö voi anonyymista raportoida epäeettisestä tai laittomasta toiminnasta.

Ahlstromin lyhyen aikavälin riskit on kuvattu osiossa "Lyhyen aikavälin riskit". Rahoitusriskit ja suojausperiaatteet esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Riskienhallinnasta raportoidaan myös yhtiön **verkkosivuilla**. Verkkosivuilla julkaistuun selvitykseen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sisältyy kuvaus riskienhallintaprosessista.

## Osakkeet ja osakepääoma

Ahlstromin osake on noteerattu Nasdaq Helsingissä. Yhtiöllä on yksi osakesarja.

Osake kuuluu Nasdaq Helsingin Perusteellisuus-toimialaluokkaan ja sen kaupankäyntitunnus on AHL1V.

Tammi-joulukuussa 2016 vaihdettiin yhteensä 8,1 miljoonaa Ahlstromin osaketta, joiden kokonaisarvo oli 89,0 miljoonaa euroa. Niiden osuus ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärästä oli 17,4 prosenttia katsauskauden lopussa (4,3 % vuonna 2015). Osakkeen alin kaupankäyntihinta oli 6,75 ja ylin 15,79 euroa. Katsauskauden viimeinen kauppa tehtiin 30.12.2016 hintaan 15,12 euroa. Osakkeiden markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 704,6 miljoonaa euroa ilman emoyhtiön omistamia omia osakkeita.

Yhtiön hallussa oli 31.12.2016 yhteensä 72 752 omaa osaketta eli noin 0,16 prosenttia kaikista osakkeista ja äänistä. Osakkeiden kokonaismäärä oli 46 670 608 ja yhtiöllä oli 9 853 osakkeenomistajaa katsauskauden lopussa (10 409 vuoden 2015 lopussa).

Ahlstrom-konsernin osakekohtainen oma pääoma oli 4,53 euroa katsauskauden lopussa (31.12.2015: 4,20 euroa).

## Varsinainen yhtiökokous

Ahlstrom Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.4.2016. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa osinkoa yhtiön voittovaroista yhteensä enintään 14 467 888,48 euroa (0,31 euroa osakkeelta).

## Hallitus

Ahlstrom Oyj:n hallitus koostuu vähintään viidestä ja enintään seitsemästä jäsenestä. Varsinainen yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten määrän, valitsee jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalin jälkeisen ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenten toimikausien määrää ei ole rajoitettu eikä enimmäisikää ole määritetty.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Alexander Ehrnrooth (s. 1974), Johannes Gullichsen (s. 1964) ja Jan Inborr (s. 1948). Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Jan Johansson (s. 1954),

Harri-Pekka Kaukonen (s. 1963), Hans Sohlström (s. 1964) ja Riitta Viitala (s. 1959). Hallitus valitsi yhtiökokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi Hans Sohlströmin ja varapuheenjohtajaksi Jan Inborrin. Hallituksen toimikausi päättyi vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen lopussa.

Vuonna 2016 hallitus kokoontui 17 kertaa. Keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97,5.

Ahlstromin hallintoa kuvataan tarkemmin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä Hallinto-osiossa. Hallituksen jäsenet esitellään ja heidän osakeomistuksensa kerrotaan Hallitus-osiossa.

Konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys (Corporate Governance Statement) on saatavilla kokonaisuudessaan verkkosivuilla [www.ahlstrom.com/fi](http://www.ahlstrom.com/fi).

## Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta, luovuttamisesta ja pantiksi ottamisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella voidaan hankkia tai ottaa pantiksi enintään 4 000 000 kappaletta yhtiön omia osakkeita ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön tai sen tytäryhtiöiden hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä. Osakkeet voidaan ostaa takaisin ainoastaan julkisessa kaupankäynnissä takaisinostohetken pörssikurssiin yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Osakkeiden takaisinostossa noudatetaan Nasdaq Helsinki Oy:n ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjä.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista omien osakkeiden hankkimisen ja pantiksi ottamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten myös oikeuden hankkia omia osakkeita muutoin kuin osakkeenomistajien omistusten mukaisessa suhteessa.

Valtuutuksen perusteella hallitus voi päättää enintään 4 000 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Hallitus valtuutetaan päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa

osakkeenomistajalla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita. Osakkeet voidaan luovuttaa vastikkeena muun muassa mahdollisissa yrityskaupoissa tai muissa järjestelyissä tai yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseen hallituksen päättämällä tavalla ja hallituksen päättämässä laajuudessa. Hallituksella on myös oikeus päättää omien osakkeiden myymisestä julkisessa kaupankäynnissä mahdollisten yritysostojen rahoittamiseksi. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää pantiksi otettujen omien osakkeiden myymisestä. Valtuutus sisältää myös hallituksen oikeuden päättää kaikista muista omien osakkeiden luovuttamisen ehdoista.

Hallituksen valtuutukset omien osakkeiden hankkimiseen, luovuttamiseen ja pantiksi ottamiseen ovat voimassa 18 kuukauden ajan yhtiökokouksen päättymisestä, mutta valtuutukset päättyvät kuitenkin viimeistään yhtiön seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

## Ahlstromin nimitystoimikunnan kokoonpano

Ahlstrom Oyj:n kolme suurinta rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa valitsivat 31.5.2016 edustajikseen nimitystoimikuntaan seuraavat henkilöt:

- Thomas Ahlström (AC Invest Six B.V. ja viisi muuta osakkeenomistajaa)
- Alexander Ehrnrooth (Vimpu Intressenter Ab ja Belgrano Inversiones Oy)
- Risto Murto (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma)

Nimitystoimikuntaan kuuluvat myös yhtiön hallituksen puheenjohtaja Hans Sohlström sekä Harri-Pekka Kaukonen hallituksen nimittämänä jäsenenä. Ahlstromin nimitystoimikunta valitsi 6.6.2016 keskuudestaan puheenjohtajaksi Thomas Ahlströmin.

Ahlstromin ja Munksjö Oyj:n suunnitellun yhdistymisen vuoksi nimitystoimikunta ei toimittanut ehdotuksiaan hallitukselle liittyen hallituksen kokoonpanoon ja palkkiohin.



## Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

### Ahlstromin ylimääräisen yhtiökokouksen päätökset

Ahlstromin ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 11.1.2017. Ylimääräinen yhtiökokous päätti yhdistymisestä seuraavaa:

#### *a) Sulautumisesta päättäminen*

Ylimääräinen yhtiökokous päätti hyväksyä Ahlstromin ja Munksjö Oyj:n liiketoimintojen yhdistämisen osakeyhtiölain mukaisella absorptiosulautumisella. Sulautumisen täytäntöönpano on suunniteltu rekisteröitävän vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa.

#### *b) Hallituksen valtuuttaminen päättämään osingonjaosta*

Ylimääräinen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään Ahlstromin tilikauden 2015 tilintarkastetun tilinpäätöksen perusteella yhteensä enintään 0,49 euron lisäosingon maksusta yhtiön jokaista ulkona olevaa osaketta kohden, eli yhteensä enintään noin 22 832 949 euroa ilman yhtiön omistamia omia osakkeita Ahlstromin osakkeenomistajille ennen yhdistymisen toteuttamista. Lisäosinko maksetaan ennen sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä.

#### *Hallituksen valtuuttaminen päättämään maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen*

Ylimääräinen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhdellä tai useammalla päätöksellä maksuttomasta osakeannista yhtiölle itselleen, jotta yhtiö voi luovuttaa omia osakkeitaan yhtiön pitkän aikavälin kannustinohjelman 2014–2018 mukaisesti.

Valtuutus käsittää yhteensä enintään 230 000 osaketta. Hallitus on valtuutettu päättämään osakeannin kaikista muista ehdoista. Valtuutus on voimassa kuuden (6) kuukauden ajan ylimääräisen yhtiökokouksen päättymisestä mutta päättyy kuitenkin viimeistään yhtiön seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, mikäli varsinainen yhtiökokous pidetään. Valtuutus ei korvaa hallitukselle aiemmin annettuja valtuutuksia.

## Näkymät vuodelle 2017

Suunnitellun yhdistymisen vuoksi Ahlstrom ei julkaise näkymiä vuodelle 2017. Ahlstromin ja Munksjön yhdistymisen odotetaan toteutuvan vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa.

### Liiketoiminnan lähiajan riskit

Maailmantalouden näkymät vaihtelevat alueittain. Yhdysvaltojen odotetaan kasvavan kehittyneistä talouksista nopeimmin, ja Euroopan talouden odotetaan kasvavan maltillisesti. Ison-Britannian päätös erota Euroopan unionista ja poliittisten mielipiteiden muutokset monissa maissa ovat lisänneet epävarmuutta. Kiinan talousrakenteen painopisteen odotettu siirtyminen investoinneista kulutukseen on herättänyt huolta, mutta se voi luoda myös mahdollisuuksia.

Odotettua hitaampi talouskasvu on riski Ahlstromin tuloskehitykselle. Se voi pienentää myyntimääriä ja pakottaa yhtiön lisäämään markkinatilanteesta johtuvien seisokkien määrää tehtaillaan, mikä saattaa heikentää kannattavuutta. Kilpailun kiristyminen kilpailijoiden tuotantokapasiteetin kasvun, aggressiivisen hinnoittelun ja uusien teknologioiden myötä voi myös vaikuttaa kannattavuuteen. Yhtiön tuotteiden kysyntärakenteen muutokset voivat rajoittaa sen tuotantoresurssien joustavuutta ja aiheuttaa toisaalta ylikuormitusta ja toisaalta alikäyttöä.

Entisestään lisääntyneet heilahtelut valuuttakursseissa voivat aiheuttaa liikevaihdon ja kannattavuuden vaihtelua. Ahlstromin pääraaka-aineita ovat sellu, synteettiset kuidut ja kemikaalit. Niiden hinnat ovat herkkiä vaihteluille ja hintojen nousu voi vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen sen mukaan, miten hyvin yhtiö pystyy lieventämään tätä riskiä.

Joidenkin konserniyhtiöiden tuloveroja joko arvioidaan parhaillaan verotarkastuksissa tai veroviranomainen on jo puuttanut verotukseen. Selvitykset ja erimielisyydet liittyvät pääasiassa siirtohinnoitteluun ja uudelleenjärjestelyihin. Näiden prosessien nykytila on arvioitu, mutta merkittäviä verovarauksia ei ole tehty.

Ahlstrom Oyj ja Munksjö Oyj ovat ilmoittaneet suunnitelmasta sulauttaa yhtiöt vuonna 2017. Yhdistymisprosessi voi heikentää Ahlstromin keskittymistä liiketoimintaan ja aiheuttaa pätevän henkilöstön ja osaamisen menetystä.

Ahlstrom Oyj

Hallitus

# Konsernitilinpäätös

## Sisältö

- **Konsernituloslaskelma**
- **Konsernitase**
- **Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista**
- **Konsernin rahavirtalaskelma**
- **Konsernitilinpäätöksen liitetiedot**

# Konsernituloslaskelma

Milj. euroa	Liitetieto	2016	2015
<b>Liikevaihto</b>	2,3,4,5	<b>1 085,9</b>	1 074,7
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	6,8,9	<b>-883,5</b>	-910,0
<b>Bruttokate</b>		<b>202,4</b>	164,8
Myynnin ja markkinoinnin kulut	8,9	<b>-39,7</b>	-40,2
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	8,9	<b>-15,8</b>	-20,9
Hallinnon kulut	8,9	<b>-80,6</b>	-76,4
Liiketoiminnan muut tuotot	7	<b>10,3</b>	7,0
Liiketoiminnan muut kulut	7,10	<b>-5,9</b>	-12,4
<b>Liikevoitto/-tappio</b>		<b>70,8</b>	21,9
Rahoitustuotot	11	<b>0,5</b>	0,5
Rahoituskulut	11	<b>-15,3</b>	0,1
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten tuloksesta	17	<b>0,2</b>	0,2
<b>Voitto/tappio ennen veroja</b>		<b>56,3</b>	22,6
Tuloverot	12,20	<b>-21,4</b>	-14,1
<b>Tilikauden voitto/tappio</b>		<b>34,9</b>	8,6
<b>Jakautuminen</b>			
Emoyhtiön omistajille		<b>34,8</b>	9,2
Määräysvallattomien omistajien osuus		<b>0,1</b>	-0,7
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	14	<b>0,61</b>	0,06
<b>Laaja tuloslaskelma</b>			
<b>Tilikauden voitto/tappio</b>		<b>34,9</b>	8,6
<b>Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen</b>	13		
<b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>			
Etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		<b>-4,6</b>	-2,6
Yhteensä		<b>-4,6</b>	-2,6
<b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b>			
Muuntoerot		<b>6,6</b>	6,5
Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaukset		<b>-0,8</b>	0,2
Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		-	-17,0
Rahavirran suojaukset		<b>-0,2</b>	0,5

Yhteensä	5,6	-9,9
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	1,1	-12,6
<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>	<b>36,0</b>	<b>-4,0</b>
<b>Jakautuminen</b>		
Emoyhtiön omistajille	36,1	-3,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	-0,1	-0,4

# Konsernitase

Milj. euroa Liitetieto 31.12.2016 31.12.2015

## Varat

### Pitkäaikaiset varat

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	15	320,8	339,8
Liikearvo	10,16	74,9	74,3
Muut aineettomat hyödykkeet	16	16,9	12,5
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt sijoitukset	17	12,5	15,5
Muut sijoitukset	18,28	0,3	0,3
Muut saamiset	22,28	7,2	5,8
Laskennalliset verosaamiset	20	59,6	71,0

**Pitkäaikaiset varat yhteensä** 492,1 519,2

### Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus	21	107,3	117,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22,28	127,3	151,9
Tuloverosaamiset		1,6	1,6
Rahavarat	19,28	49,4	47,3

**Lyhytaikaiset varat yhteensä** 285,6 318,5

**Myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät** 3 50,4 -

**Varat yhteensä** 828,1 837,8

Milj. euroa Liitetieto 31.12.2016 31.12.2015

## Oma pääoma ja velat

### Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Osakepääoma	23	70,0	70,0
Muut rahastot		50,3	41,9
Kertyneet voittovarot		90,8	83,3
		211,1	195,2

Oman pääoman ehtoinen laina 100,0 100,0

Määräysvallattomien omistajien osuus 4,7 4,2

<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>315,8</b>	299,4
<b>Pitkäaikaiset velat</b>			
Korolliset velat	26,28	<b>100,4</b>	126,9
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	24	<b>64,2</b>	100,3
Varaukset	25	<b>1,2</b>	0,8
Muut velat	27,28	-	0,0
Laskennalliset verovelat	20	<b>2,1</b>	2,0
<b>Pitkäaikaiset velat yhteensä</b>		<b>167,9</b>	230,0
<b>Lyhytaikaiset velat</b>			
Korolliset velat	26,28	<b>89,8</b>	116,4
Ostovelat ja muut velat	27,28	<b>197,5</b>	183,5
Tuloverovelat		<b>3,1</b>	1,5
Varaukset	25	<b>3,9</b>	7,1
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		<b>294,3</b>	308,4
<b>Velat yhteensä</b>		<b>462,2</b>	538,4
<b>Myytävänä olevaksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat</b>			
	3	<b>50,1</b>	-
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>		<b>828,1</b>	837,8



# Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Sijoitetun		Käyvän	Muunto-	Omat osak-	Kertyneet	voitto-	Emoyhtiön	Määräys-	Oman	Oma
	Osa- pää- oma	vapaan pääoman rahasto						omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	vallat- tomien omista- jien osuus	pää- oman ehtoi- nen laina	
<b>Oma pääoma 1.1.2015</b>	<b>70,0</b>	<b>61,1</b>	<b>-0,2</b>	<b>17,0</b>	<b>-23,0</b>	<b>-6,5</b>	<b>96,6</b>	<b>215,1</b>	<b>5,0</b>	<b>100,0</b>	<b>320,1</b>
Tilikauden voitto / tappio	-	-	-	-	-	-	9,2	9,2	-0,7	-	8,6
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen											
Etuus pohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-	-	-	-	-	-	-2,6	-2,6	-	-	-2,6
Muuntoerot	-	-	-	-	7,0	-	-0,9	6,2	0,3	-	6,5
Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaukset	-	-	-	-	0,2	-	-	0,2	-	-	0,2
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos	-	-	-	-17,0	-	-	-	-17,0	-	-	-17,0
Rahavirtojen suojaukset	-	-	0,5	-	-	-	-	0,5	-	-	0,5
Osingonjako ja muu	-	-	-	-	-	-	-14,0	-14,0	-	-	-14,0
Oman pääoman ehtoisen lainan korot	-	-	-	-	-	-	-6,3	-6,3	-	-	-6,3
Muutokset omissa osakkeissa	-	-	-	-	-	2,8	-	2,8	-	-	2,8
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa	-	-	-	-	-	-	1,3	1,3	-0,4	-	0,8
<b>Oma pääoma 31.12.2015</b>	<b>70,0</b>	<b>61,1</b>	<b>0,2</b>	<b>-</b>	<b>-15,8</b>	<b>-3,7</b>	<b>83,3</b>	<b>195,2</b>	<b>4,2</b>	<b>100,0</b>	<b>299,4</b>

Milj. euroa	Sijoitetun		Käyvän	Muunto-	osak-	voitto-	Omat Kertyneet	Emoyhtiön		Oman	Oma
	Osa- pää- oma	vapaan pääoman rahasto						omistajille kuuluva pääoma yhteensä	Määräys- vallat- tomien osuu- sien		
<b>Oma pääoma 1.1.2016</b>	<b>70,0</b>	<b>61,1</b>	<b>0,2</b>	<b>-</b>	<b>-15,8</b>	<b>-3,7</b>	<b>83,3</b>	<b>195,2</b>	<b>4,2</b>	<b>100,0</b>	<b>299,4</b>
Tilikauden voitto / tappio	-	-	-	-	-	-	34,8	34,8	0,1	-	34,9
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen											
Etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-	-	-	-	-	-	-4,6	-4,6	-	-	-4,6
Muuntoerot	-	-	-	-	8,8	-	-2,1	6,7	-0,1	-	6,6
Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaukset	-	-	-	-	-0,8	-	-	-0,8	-	-	-0,8
Rahavirtojen suojaukset	-	-	-0,2	-	-	-	-	-0,2	-	-	-0,2
Osingonjako ja muu	-	-	-	-	-	-	-14,5	-14,5	-	-	-14,5
Oman pääoman ehtoisen lainan korot	-	-	-	-	-	-	-6,3	-6,3	-	-	-6,3
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7	-	0,7
Osakepalkkio-ohjelma	-	-	-	-	-	0,6	-	0,6	-	-	0,6
<b>Oma pääoma 31.12.2016</b>	<b>70,0</b>	<b>61,1</b>	<b>0,0</b>	<b>-</b>	<b>-7,7</b>	<b>-3,1</b>	<b>90,8</b>	<b>211,1</b>	<b>4,7</b>	<b>100,0</b>	<b>315,8</b>

# Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa

Liitetieto 2016 2015

## Liiketoiminnan rahavirta

Tilikauden voitto/tappio	<b>34,9</b>	8,6
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa ja siirrot muihin rahavirtoihin:		
Poistot ja arvonalentumiset	<b>50,3</b>	74,6
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	<b>1,7</b>	0,5
Työsuhde-etuuksiin liittyvien veloitteiden muutos	<b>-9,2</b>	-7,3
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa ja siirrot muihin rahavirtoihin yhteensä	<b>42,8</b>	67,7
Rahoitustuotot ja -kulut	<b>14,6</b>	-0,8
Osinkotuotot	<b>0,0</b>	0,0
Verot	<b>21,4</b>	14,1
Nettokäyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	<b>14,4</b>	22,6
Vaihto-omaisuuden muutos	<b>-2,1</b>	-6,4
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	<b>20,2</b>	-15,0
Varausten muutos	<b>-2,7</b>	-2,2
Saadut korot	<b>0,9</b>	0,2
Maksetut korot	<b>-9,8</b>	-14,4
Muut rahoituserät	<b>-3,7</b>	-11,4
Maksetut/saadut tuloverot	<b>-5,0</b>	-3,0
<b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>	<b>125,8</b>	60,0
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	<b>-41,0</b>	-26,9
Konserniyhtiöiden, liiketoimintojen ja osakkuusyhtiöiden myynti	3	<b>-12,7</b>
Muiden sijoitusten muutos	<b>0,0</b>	45,3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	<b>1,4</b>	0,9
<b>Investointien nettorahavirta</b>	<b>-52,3</b>	22,1

**Rahoituksen rahavirta**

Omien osakkeiden myynti/lunastus	-	3,1
Oman pääoman ehtoisen lainan korot	-7,9	-7,9
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-13,6	-73,8
Lyhytaikaisten korollisten lainojen muutos	-37,0	21,9
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-0,0	-4,5
Maksetut osingot ja muut	-14,5	-13,9
<b>Rahoituksen nettorahavirta</b>	<b>-73,0</b>	<b>-75,1</b>

**Rahavarojen muutos**

	<b>0,4</b>	6,9
Rahavarat tilikauden alussa	<b>47,3</b>	41,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	<b>1,6</b>	-1,0
<b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>	<b>49,4</b>	<b>47,3</b>

# Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

## Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

### Liiketoiminnan kuvaus

Ahlstrom Oyj ("emoyhtiö") tytäryhtiöineen ("Ahlstrom" tai "konserni") tuottaa innovatiivisia kuitupohjaisia materiaaleja tuoden toiminnallisuutta arkeen. Olemme sitoutuneet kasvattamaan ja luomaan arvoa sidosryhmille tuottamalla suorituskykyisimpiä kuitupohjaisia materiaaleja kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tuotteitamme käytetään monissa arkipäivän sovelluksissa, kuten suodattimissa, terveydenhuollon kankaissa, laboratorio- ja bioteknologiasovelluksissa, tapeteissa ja teipeissä sekä elintarvike- ja juomapakkauksissa. Vuodelta 2016 raportoidut segmentit olivat: Filtration & Performance ja Specialties. Ahlstromilla oli vuonna 2016 toimintaa 22 maassa ja konserni työllisti noin 3 200 henkilöä.

Ahlstrom Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön rekisteröity osoite on Alvar Aallon katu 3 C, 00100 Helsinki. Konsernitilinpäätös on saatavissa internet-osoitteesta [www.ahlstrom.com](http://www.ahlstrom.com) tai konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta. Emoyhtiön osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Ahlstrom Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.1.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta.

### Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, jotka sisältävät 31.12.2016 voimassaolevat IAS- ja IFRS-standardit sekä niistä annetut Standing Interpretations Committee (SIC) ja

International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) -tulkinnat. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, myytävissä olevia rahoitusvaroja, suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa sekä käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia. Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina, ellei muuta ole kerrottu. Esittämistä varten yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty miljooniksi yhdellä desimaalilla, mikä saattaa aiheuttaa pyöristyseroja yhteenlaskuissa.

Konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- IFRS standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012 – 2014. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta eivät ole olleet merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta.
- 1:n Tilinpäätöksen esittäminen, Liitetietoihin liittyvä aloite (muutos). Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Standardimuutoksella ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

## Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Ahlstrom Oyj:n, kaikki tytäryhtiöt sekä osakkuusyhtiöt. Tytäryhtiöt ovat yhtiöitä, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo otetaan huomioon määräysvallan ehtoja arvioitaessa. Osakkuusyhtiöt ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa taloudellisiin ja liiketoimintaan liittyviin asioihin ja johon liittyy yleensä 20-50 % omistusosuus äänivallasta.

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut yhtiöt siihen saakka, jolloin

määräysvalta lakkaa. Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitun yhtiön yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon, kirjataan liikearvoksi. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet ja konserniyhtiöiden välinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista on esitetty omana eränä konsernin tuloslaskelmassa. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyhtiöiden muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sen kirjanpitoarvon, konserni ei kirjaa sijoitustaan suurempaa tappiota, ellei sillä ole osakkuusyhtiöön liittyviä velvoitteita eikä se ole suorittanut maksuja osakkuusyhtiön puolesta.

Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään erillisenä eränä omassa pääomassa konsernin taseessa. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erikseen konsernin tuloslaskelmassa sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille laajan tuloslaskelman yhteydessä.

## Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Konserniyhtiöiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kyseisen yhtiön pääasiallisen taloudellisen toimintaympäristön valuutta (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutaksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muunnetaan toimintavaluutaksi käyttäen raportointikauden päättämispäivän kurssia. Muuntamisesta syntyneet

kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot esitetään nettomääräisenä liikevoiton yläpuolella ja rahoitukseen liittyvät kurssivoitot ja -tappiot nettomääräisinä rahoituserissä. Suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien tulevien kassavirtojen tai ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojausten kurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omassa pääomassa.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssia ja tuloslaskelmat kauden keskipurssia käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla taseessa ja tuloslaskelmassa aiheuttaa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista ja hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot sekä nettosijoitusta suojaavan valuuttatermiinin arvomuutoksen tehokas osa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryhtiö myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota. Ennen 1.1.2004 (konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivä) syntyneet muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin IFRS-siirtymän yhteydessä, eikä niitä myöskään myöhemmin tytäryhtiön myynnin yhteydessä kirjata tulosvaikutteisesti. Siirtymispäivästä lähtien konsernitilinpäätöstä laadittaessa syntyneet muuntoerot esitetään erillisenä eränä omassa pääomassa.

## Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Vieraan pääoman menot, jotka aiheutuvat ehdot täyttävien pitkäaikaisten hankkeiden rakentamisesta, aktivoidaan osaksi käyttöomaisuuden hankintamenua siltä ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat: rakennukset ja rakennelmat 20-40 vuotta; raskaat koneet 10-20 vuotta; muut koneet ja kalusto 3-10 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Mikäli



käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo poistetaan. Korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Hyödykkeiden arvo ja taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tarvittaessa niitä oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

## **Sijoituskiinteistöt**

Sijoituskiinteistöjen omistamisella on tarkoitus hankkia vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon, mikä vastaa toimivien markkinoiden markkina-arvoa. Sijoituskiinteistöjen käypää arvoa koskevista oikaisuisista johtuvat voitot ja tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Konsernilla ei ollut sijoituskiinteistöjä tilikaudella.

## Aineettomat hyödykkeet

### Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämiset sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Sen mukaisesti taseeseen kirjataan liikearvoksi se osa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yhtiön yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus sisältää hankitut varat sekä vastattavaksi otetut velat ja ehdolliset velat. Hankintameno koostuu käypään arvoon arvostetusta hankintahinnasta.

Liikearvo arvostetaan sen alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille eikä siitä kirjata poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

### Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan niiden toteutumishetkellä kuluksi tulosvaikutteisesti. Kehittämismenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä lukuun ottamatta niitä kehittämismenoja, jotka täyttävät IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellyttämät aktivointikriteerit.

### Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet, kuten tavaramerkit, patentit ja lisenssit sekä tietokoneohjelmistot, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan taseeseen poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat: tavaramerkit, patentit ja lisenssit 5-20 vuotta ja tietokoneohjelmistot 3-5 vuotta.

Yrityshankintojen yhteydessä saadut sopimuksiin perustuvat muut aineettomat oikeudet, kuten asiakassuhteet, kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen ja ne kirjataan taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla niiden taloudellisena vaikutusaikana.

## Päästöoikeudet

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökaupassa, jossa sille on myönnetty tietty määrä päästöoikeuksia määrätylle ajanjaksolle. Hiilidioksidipäästöjen perusteella ilmaiseksi saadut päästöoikeudet sekä toteutuneiden päästöjen perusteella syntyvä velvoite luovuttaa päästöoikeuksia netotetaan. Taseeseen kirjataan varaus syntyneestä velvoitteesta, jos ilmaiseksi saatujen päästöoikeuksien määrä ei kata toteutuneita päästöjä. Päinvastaisessa tilanteessa ylijäämää ei kirjata taseen varoihin. Päästöoikeuksien myynnistä syntyvät myyntivoitot kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin.

## Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvat menot. Raaka-aineiden ja tarvikkeiden hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, energiasta, välittömistä valmistuspalkoista, muista välittömistä menoista sekä valmistuksen välillisistä yleiskustannuksista normaalin toiminta-asteen mukaan laskettuna.

## Vuokrasopimukset

Konserni vuokraa kiinteistöjä ja laitteita useilla rahoitusleasingsopimuksilla ja muilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista on siirtynyt vuokralleottajalle, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi.

Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkaessa vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät taseen korollisiin velkoihin. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan vuokravelan vähennykseen ja rahoitusmenoon. Rahoitusmenot kohdistetaan vuokra-ajan kausille siten, että jäljellä olevalle vuokravelalle muodostuu kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle otetut hyödykkeet poistetaan joko hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset olennaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muista vuokrasopimuksista suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

## **Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset**

Konserni arvioi jatkuvasti, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on mahdollisesti alentunut. Jos tällaisia viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon osalta arviointi suoritetaan aina vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä vai ei.

Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttokorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä, joita ei ole huomioitu rahavirta-arvioissa.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan

välittömästi tulosvaikutteisesti ja se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä. Muihin eriin kuin liikearvoon kohdistettua arvonalentumistappiota voidaan peruuttaa siinä tapauksessa, että on tapahtunut positiivinen muutos omaisuuserästä kerrytettävissä olevassa rahamäärässä. Arvonalentumistappiota ei peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta.

## Työsuhde-etuudet

### Maksupohjaiset ja etuus pohjaiset eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöillä on useita paikallisten käytäntöjen mukaisia eläkejärjestelyjä eri maissa. Järjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Eläkejärjestelyt rahoitetaan yleensä suorituksina erillisiin vakuutusyhtiöihin, säätiöihin ja rahastoihin paikallisten säännösten mukaisesti. Maksupohjaisissa järjestelyissä yhtiöt ja yleensä myös työntekijät suorittavat eläkemaksuja vakuutusyhtiölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta työntekijöille. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt maksut kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jota veloitus koskee. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä maksupohjaisten järjestelyjen ehtoja, ovat etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuus pohjaisessa järjestelyssä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään ja josta yhtiö on vastuussa.

Konsernin etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu ja kirjataan kustakin järjestelystä erikseen käyttäen auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen laskelmia, joissa sovelletaan ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkevastuuna taseessa esitetään eläkevelvoitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla tilinpäätöspäivänä. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttokorkona yleensä yhtiöiden liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Korko on määritelty samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa olennaisilta osin eläkevelvoitteen maturiteettia.

Konserni otti 1.1.2013 alkaen käyttöön uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet-standardin. Uudistettu standardi sisältää muutoksia etuus pohjaisten järjestelyjen kirjaamiseen. Niin kutsuttu putkimenetelmä poistui, ja kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muun laajan tuloksen eriin. Taseeseen merkitään etuus pohjaisista järjestelyistä syntynyt täysimääräinen nettovelka tai-saaminen. Etuus pohjaisiin järjestelyihin liittyvien

varojen korkotuotto lasketaan käyttämällä samaa diskonttokorkoa kuin etuus pohjaisten veloitteiden nykyarvoa laskettaessa.

Konsernin nettovastuu muista kuin eläkejärjestelyihin liittyvistä pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista on se tulevaisuuden etuuden määrä, jonka työntekijät ovat ansainneet nykyisen ja aikaisempien kausien aikana.

## Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on osakeperusteisia konsernin johtoryhmän jäsenille ja konsernin muille avainhenkilöille tarkoitettuja kannustinjärjestelyjä, joissa osa palkkiosta myönnetään yhtiön osakkeina ja osa rahana. Osakepalkkion suuruus riippuu konsernin taloudellisesta menestyksestä. Luovutettavat osakkeet arvostetaan niiden myöntöhetken käypään arvoon ja ne kirjataan työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin tasaisesti oikeuden syntymisjakson aikana ja vastaavasti omaan pääomaan. Rahana maksettava osa kirjataan henkilöstökuluihin ja velaksi.

## Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisemman tapahtuman seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja veloitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Pitkäaikaiset varaukset diskontataan nykyarvoonsa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan vain silloin, kun järjestelystä on laadittu yksityiskohtainen, asianmukainen suunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu. Vastaavasti ympäristövaraus kirjataan, kun konsernille on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden tulkintojen perusteella syntynyt velvoite, joka voidaan luotettavasti arvioida.

## Tuloverot

Konsernin tuloslaskelmassa tuloveroina esitetään tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot, oikaisut aikaisempien tilikausien veroihin ja laskennalliset verot. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan

pääomaan ja muun laajan tuloslaskelman eriin. Tällöin verot esitetään vastaavasti kyseisissä erissä.

Laskennalliset verot lasketaan taseen kirjanpitoarvojen ja veroarvojen välisille väliaikaisille eroille käyttäen kussakin maassa säädettyä verokantaa.

Merkittävimmät väliaikaiset erot aiheutuvat aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä, työsuhde-etuuksiin liittyvistä velvoitteista ja verotuksessa käyttämättömistä tappioista. Verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja käyttämättömistä tappioista ja hyvityksistä kirjataan laskennallista verosaamista vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset määritetään käyttämällä säädettyjä verokantoja, joita odotetaan sovellettavan verotettavaan tuloon niinä vuosina, joina väliaikaisten erojen odotetaan purkautuvan. Verokantojen muutoksen vaikutus laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jolla verokannan muutoksesta on säädetty.

## Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot välillisillä veroilla, palautuksilla, alennuksilla ja muilla hyvityksillä oikaistuna. Liikevaihtoa ei oikaista myynnin jälkeisillä valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistus ja omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ovat siirtyneet ostajalle tai muulle vastuutaholle. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu toimitusten yhteydessä. Tuotot palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan.

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle. Lisenssi- ja rojaltiluottojen tuloutus tapahtuu sopimuksien sisällön mukaisesti. Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä sille kaudelle, miltä korkotuotot ovat syntyneet ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät julkiset avustukset



on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

## **Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot**

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävinä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan toiminnan sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

## **Rahoitusvarat ja rahoitusvelat**

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Varat luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä rahoitusvarojen käyttötarkoituksen perusteella. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä, paitsi johdannaiset, jotka kirjataan kaupantekopäivänä, ja sisällytetään joko lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin niiden maturiteetin mukaan. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin kaikki rahoitusvarojen omistamiseen liittyvät riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

## **Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat**

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka

aikana ne syntyvät. Konsernin käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat muodostuvat johdannaisista ja muista lyhytaikaisista sijoituksista. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi.

## Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka syntyvät tavaroiden ja palvelujen tai rahan luovuttamisesta velalliselle. Lainoja ja muita saamisista ei noteerata toimivilla markkinoilla, ja niihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä, eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvoperuste on jaksotettu hankintameno. Konsernin lainat ja muut saamiset muodostuvat taseen myyntisaamisista ja muista saamisista.

## Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun ryhmään. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Konsernin myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomat osakkeet taseen pitkäaikaisissa muissa sijoituksissa. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

## Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta. Käytetyt pankkitilien luottolimiitit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

## Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa

objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta.

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Yhtiön johto arvioi käytössä oleviin tietoihin perustuen asiakkaan kyvyn suorittaa velvollisuutensa ja arvioi arvonalentumisen määrän. Aiemmin kirjatuista arvonalentumistappioista myöhemmin takaisin saadut määrät kirjataan tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin kuluihin.

## Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat muodostuvat korollisista veloista, ostovelosta ja muista veloista sekä muista rahoitusveloista. Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja jaksotettuun hankintameno- arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Muut rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon, joka perustuu saatuun vastikkeeseen. Rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintameno- arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisia, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno- arvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

## Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaissopimuksia pienentääkseen valuutta-, korko- ja hyödykeriskejä. Johdannaissopimukset kirjataan alunperin sopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset

kirjataan yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Konserni määrittää johdannaissopimukset joko saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suojauksiksi (käyvän arvon suojaus), ennakoitujen liiketoimien tai kiinteiden sitoumusten suojauksiksi (rahavirran suojaus), ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiksi (oman pääoman suojaus) tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä.

Suojauslaskentaa varten konserni dokumentoi suojattavan kohteen, suojattavan riskin sekä riskinhallintatavoitteet ja suojausstrategian. Myös suojauksen tehokkuuden arviointi dokumentoidaan sekä suojauksen alkaessa että suojaussuhteen voimassaoloaikana sen todentamiseksi, että suojauksissa käytettävät johdannaiset ovat tehokkaita suojaamaan suojattavan kohteen käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia.

Käyvän arvon suojaukseksi määritettyjen ja nämä ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Samalla tavalla käsitellään suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset suojatun riskin osalta.

Rahavirran suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaissopimusten tehokkaan osuuden käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi sillä kaudella, jolla suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Ennakoitujen myyntien ja ostojen valuuttariskiä tai hyödykeriskiä suojattaessa johdannaisten voitot ja tappiot kirjataan myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin tuloslaskelmaan. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Konserni käyttää ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen valuuttariskiltä suojaamiseen joko johdannaissopimuksia tai valuuttamääräisiä lainoja. Nämä suojaukset käsitellään kirjanpidossa samoin kuin rahavirran suojaus. Suojaavan

instrumentin arvonmuutoksen tehokas osa, eli spot-arvon muutos ja valuuttatermiinien korkoero, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa verojen jälkeen. Arvonmuutoksen tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan, nettosijoituksen suojauksesta oman pääoman muuntoeroihin kertynyt määrä siirretään tulosvaikutteiseksi luovutusvoiton tai -tappion oikaisuna.

Muihin kuin edellä luetelluihin johdannaissopimuksiin ei välttämättä sovelleta suojauslaskentaa siitä huolimatta, että ne on tehty konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti suojaavassa tarkoituksessa. IAS 39 -standardissa määritellyt, ehdot täyttävät kytketyt johdannaiset erotetaan pääsopimuksesta ja arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja sekä yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä. Arvostamisessa käytetyt tiedot ja oletukset perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Suojauslaskennan soveltamisalaan kuuluvien johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseen lyhytaikaisissa varoissa tai veloissa. Käyvän arvon muutokset johdannaissopimuksista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan suojattavan erän mukaisesti tuloslaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

## Oma pääoma ja osingonjako

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään ja ne esitetään konsernin tilinpäätöksessä osakepääomana.

Konserni esittää hallussaan olevat omat osakkeet oman pääoman vähennyksenä. Omien osakkeiden ostoista, myynneistä, liikkeeseenlaskusta ja mitätöinnistä ei kirjata voittoa eikä tappiota tuloslaskelmaan, vaan maksetut tai saadut vastikkeet ja toimenpiteistä välittömästi aiheutuneet menot verovaikutuksilla oikaistuna kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Hallituksen jaettavaksi ehdottamaa osinkoa ja voitonjakoa ei kirjata ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Oman pääoman ehtoinen laina on sisällytetty omaan pääomaan. Lainan korkoa ei jaksoteta tilikauden tulokseen vaan se kirjataan omaan pääomaan kertyneisiin

voittovaroihin verovaikutuksella oikaistuna, kun yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Osakekohtaisen tuloksen laskennassa oman pääoman ehtoisen lainan tilikaudella kertyneet korot verovaikutuksilla oikaistuna on sisällytetty kauden tulokseen.

## Liikevoitto

Konsernin liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihdosta vähennetään myytyjen tuotteiden valmistuksesta aiheutuneet kulut, myynnin ja markkinoinnin kulut, tutkimus- ja tuotekehityskulut, hallinnon kulut, liiketoiminnan muut kulut ja lisätään liiketoiminnan muut tuotot.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä. Muussa tapauksessa ne on kirjattu rahoituseriin.

## Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-säännösten mukaisesti edellyttää johdolta arvioiden ja oletusten tekemistä ja harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen päätöshetkellä, mutta tehtyjen arvioiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Merkittävimmät arviot liittyvät liiketoimintojen yhdistämisissä tehtyihin käyvän arvon laskelmiin, käyttöomaisuuserien taloudellisiin pitoaikoihin, eläkevelvoitteiden määrittämiseen, laskennallisiin veroihin, varausten arvostamiseen ja liikearvojen arvonalentumistesteihin.

Konsernin johto käyttää harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valinnassa ja niiden soveltamisessa erityisesti niissä tapauksissa, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja tai joissa IFRS-standardin tulkintaan vaikuttaa yhtiön sijaintivaltion muu lainsäädäntö. Laatimisperiaatteissa ja myöhemmin asianomaisten liitetietojen kohdalla on kuvattu tarkemmin arvioiden perusteita.

## Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta ellei standardiselostuksessa ole toisin mainittu.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin ja uudet yleisen suojauslaskennan vaatimukset. Konserni arvioi standardin aiheuttavan muutoksia laskentaperiaatteisiin, mutta olennaisia muutoksia raportoituihin lukuihin ei odoteta.
- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (uusi). Uusi standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja korvaa nykyiset IAS 18 ja IAS 11 -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Myynnin kirjaamisen keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Uudella standardilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset (uusi). Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 17 Vuokrasopimukset. IFRS 16:n mukaan vuokralleottajan tulee kirjata suurin osa vuokrasopimuksista taseeseen varoiksi ja veloiksi. Standardi vaikuttaa vuokratulujen, pitkäaikaisten varojen ja korollisten velkojen kirjauskäytäntöihin. Konserni arvioi standardin tarkempaa vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 7 Rahavirtalaskelmat, Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke (muutos). Muutos lisää rahoituksen rahavirtaan sisältyvien velkojen muutoksista annettavien liitetietojen määrää. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.



# 1. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinta kuuluu osaltaan Ahlstromin konsernilaajuiseen riskienhallintaan, jonka tavoitteena on lieventää tapahtumia, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamiseen. Ahlstrom pyrkii rahoitusriskien hallinnalla järjestämään konserniyhtiöille kustannustehokkaan rahoituksen sekä suojaamaan konsernia rahoitusmarkkinoiden epäsuotuisilta muutoksilta ja siten auttamaan kannattavuuden säilyttämisessä. Rahoitustoimintojen periaatteet ja limiitit on määritelty konsernin rahoituspolitiikassa. Yhtiön hallituksen tarkastusvaliokunta on hyväksynyt konsernin rahoituspolitiikan ja rahoitustoimintoja koordinoi konsernirahoitus.

## Valuuttariski

Konserni on alttiina valuuttariskille johtuen valuuttakurssien muutoksista konsernin raportointivaluuttaa, euroa, vastaan. Valuuttariskien hallinta on jaettu kahteen osaan: valuuttamääräisten rahavirtojen hallintaan (transaktioriski) sekä valuuttamääräisten tase-erien hallintaan (translaatoriski).

Transaktioriskit syntyvät kaupallisista ja rahoitukseen liittyvistä tapahtumista sekä maksuista, jotka ovat muussa valuutassa kuin yksikön toimintavaluutta. Vuonna 2016 noin 45 % Ahlstromin liikevaihdosta oli euromääräistä, noin 42 % USD-määräistä ja 13 % muissa valuutoissa. Ahlstromin raaka-aineostot ovat yleensä USD- ja euromääräisiä. Ulkomaanvaluutan määräisiä kassaan- ja kassastamaksuja suojataan valuuttakohtaisina nettopositioina kyseisen konserniyhtiön perusvaluuttaa vastaan konsernin rahoituspolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Yleisperiaatteena on, että konserniyhtiöt suojaavat kokonaisuudessaan valuutoittain 3 kuukauden ennustetun nettovaluuttavirtapositionsa, mutta suojaushorisonttia voidaan pidentää 12 kuukauteen asti sopimalla siitä konsernirahoituksen kanssa. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinisopimuksia ja ne kirjataan yleensä tulosvaikutteisesti. Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti lainoihin ja saataviin liittyvä valuuttapositio pyritään suojaamaan aina kokonaisuudessaan. Yleisperiaatteena on, että kaikki sisäiset lainat ja talletukset toteutetaan tytäryhtiön paikallisessa valuutassa aina, kun se on taloudellisesti mahdollista.

Translaatiopositio muodostuu pääasiassa ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyistä pääomasijoituksista. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyihin nettosijoituksiin liittyvää valuuttariskiä ei normaaliolosuhteissa suojata sijoitusten pitkäaikaisen luonteen vuoksi. Pääoman palautukset kuitenkin suojataan johtuen niiden lyhytaikaisesta luonteesta. Tilinpäätöshetkellä oman pääoman nettosijoitusten suojausaste oli 0,9 % (31.12.2015 1,7 %).

## Rahoitusinstrumenttien valuuttariskien herkkyyshanalyysi IFRS 7:n mukaan

Analyysi on laadittu olettaen, että valuuttamääräisten rahoitusinstrumenttien osuus sekä tilinpäätöshetken suojauskohteet pysyvät muuttumattomina. Markkinariskeille herkkiä rahoitusinstrumentteja ovat käyttöpääomaerät, kuten myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat, rahoitusvelat, talletukset, rahavarat ja johdannaissojaimukset. Ennustetut kassavirrat eivät ole mukana analyysissä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kuinka valuuttojen 10 %:n vahvistuminen euroa vastaan vaikuttaisi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan. Jos kurssit heikentyisivät 10 %, vaikutus olisi vastakkaismerkkinen. Vaikutus omaan pääomaan johtuu rahavirran suojauslaskennan alaisista valuuttatermiineistä.

Transaktiopoistio	31.12.2016		31.12.2016		31.12.2015	31.12.2015
	Avoin positio	Vaikutus tuloslaskelmaan	Vaikutus omaan pääomaan	Avoin positio	Vaikutus tuloslaskelmaan	Vaikutus omaan pääomaan
Milj. euroa						
USD	13,1	1,5	-	13,6	1,5	-
SEK	-0,2	0,0	-	18,3	0,0	2,0
GBP	0,1	0,0	-	0,8	0,1	-
<b>Nettovaikutus</b>		<b>1,4</b>	<b>-</b>		<b>1,6</b>	<b>2,0</b>

Avoin positio esitetään nettovaroina (varat vähennettyinä veloilla). Nettovaikutus on laskettu ennen veroja.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kuinka valuuttojen 10 %:n vahvistuminen euroa vastaan vaikuttaisi omaan pääomaan. Jos kurssit heikentyisivät 10 %, vaikutus olisi vastakkaismerkkinen.

Translaatiopoistio	31.12.2016		31.12.2015	
	Avoin positio	Vaikutus omaan pääomaan	Avoin positio	Vaikutus omaan pääomaan
Milj. euroa				
USD	90,0	10,0	76,3	8,5
CNY	63,1	7,0	50,1	5,6
SEK	29,3	3,3	28,4	3,2
BRL	28,3	3,1	21,2	2,4
INR	27,7	3,1	28,0	3,1
KRW	24,1	2,7	35,3	3,9
RUB	18,7	2,1	11,3	1,3
GBP	16,8	1,9	25,1	2,8
<b>Nettovaikutus</b>		<b>33,1</b>		<b>30,6</b>

Avoin positio esitetään nettovaroina (varat vähennettyinä veloilla). Nettovaikutus on laskettu verojen jälkeen.

### Korkoriski

Ahlstromin korkoriskiä mitataan modifioidulla duraatiolla, joka kuvaa konsernin lainasalkun arvon muutosherkkyyttä suhteessa korkotason muutoksiin. Konsernin nettovelkapolitiikan riskineutraali korkosidonnaisuusaika on rahoituspolitiikan mukaisesti 12 kuukautta ja korkosidonnaisuusajan sallittu vaihteluväli on 3 kuukaudesta 48 kuukauteen. Lainasalkun modifioitu duraatio oli tilinpäätöshetkellä 17,4 kuukautta (31.12.2015 18,2 kuukautta). Korkoriskiprofilia voidaan muokata käyttämällä johdannaisinstrumentteja, kuten koronvaihtosopimuksia. Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut avoimia koronvaihtosopimuksia.

Tilinpäätöshetken mukaisella nettovelkapolitiolla laskettuna markkinakorkotason yhden prosenttiyksikön nousulla olisi -0,8 milj. euron (-1,2 milj. euron) vaikutus konsernin tulokseen.

Analyysi on laadittu laskien yhden prosentin koronnousun vaikutus vaihtuvakorkoisiin korollisiin velkoihin ja muihin lyhytaikaisiin talletuksiin. Rahavaroja ja rahoitusleasingvelkoja ei ole huomioitu. Nettovaikutus on laskettu verojen jälkeen.

### Hyödykkeiden ja energian hintariskit

Konsernin kannattavuus on alttiina hyödykkeiden ja energian hinnanvaihteluille. Konserniyhtiöt ovat vastuussa omien raaka-aineiden ja energian hintariskiensa tunnistamisesta sekä mittaamisesta. Konserniyhtiöiden tulisi pyrkiä ensisijaisesti suojaamaan hyödykkeiden hintariskiänsä (tärkeimmät sellu, energia ja kemikaalit) kiinteähintaisilla sopimuksilla toimittajiensa kanssa. Mikäli pitkäaikaisia toimitussopimuksia ei voida tehdä, tai jos ne eivät ole ehdoiltaan kilpailukykyisiä, konserniyhtiöt voivat myös suojautua hintariskeiltä konsernirahoituksen kautta tehtävillä johdannaisopimuksilla. Tilinpäätöshetkellä ei ollut voimassaolevia sellujohdannaisopimuksia (31.12.2015 0 tonnia).

### Maksuvalmius ja jälle-rahoitusriski

Konserni pyrkii turvaamaan riittävän maksuvalmiuden kaikissa tilanteissa tehokkaalla kassanhallinnalla sekä rajoittamalla sijoitukset erittäin likvideihin rahoitusinstrumentteihin. Rahavarojen ja vahvistettujen luottolimiittien tulisi aina kattaa lyhytaikainen velka sekä seuraavan 12 kuukauden korkomaksut, lainojen lyhennykset, päätetyt uus- ja kunnossapitoinvestoinnit sekä arvioidut maksettavat osingot.

Tilinpäätöshetkellä konsernin korolliset velat olivat 190,2 milj. euroa (31.12.2015 243,3 milj. euroa), josta pankkien ja muiden rahoituslaitosten myöntämiä lainoja oli 80,6 milj. euroa (113,8 milj. euroa), vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja 99,6 milj. euroa (99,5 milj. euroa), kotimaisesta 300 milj. euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 10,0 milj. euroa (30,0 milj. euroa) ja rahoitusleasingvelkoja oli 0,0 milj. euroa (0,0 milj. euroa). Vuodenvaihteessa kokonaislikviditeetti mukaan lukien kassa, käyttämättömät sitovat luottolimiitit ja sitovat konsernitililimiitit oli yhteensä 268,7 milj. euroa (299,0 milj. euroa), josta kassavarat olivat 49,4 milj. euroa (47,3 milj. euroa), pitkäaikaiset käyttämättömät sitovat luottolimiitit 210,0 milj. euroa (237,6 milj. euroa) ja sitovat konsernitililimiitit 9,3 milj. euroa (14,1 milj. euroa). Lisäksi yhtiöllä oli ei-sitovia konsernitililimiittejä ja käyttämättömiä ei-sitovia luottolimiittejä yhteensä 70,0 milj. euron (103,6 milj. euron) arvosta.

Ahlstromin 25. kesäkuuta 2015 allekirjoittama kolmivuotinen 180 miljoonan euron valmiusluottosopimus (revolving credit facility) sisältää kaksi 12 kuukauden jatko-optiota, jotka ovat ehdollisia osallistuvien pankkien suostumukselle. Valmiusluottosopimuksen laina-aikaa pidennettiin kesäkuussa 2016 yhdellä vuodella sopimukseen sisältyvän option mukaisesti. Yleisiin rahoitustarpeisiin tarkoitetun komitoidun valmiusluoton laina-aika jatkuu nyt kesäkuuhun 2019 saakka.

Ahlstrom julkisti 2. joulukuuta 2016 suostumusten hakumenettelyn koskien sen ulkona olevia 100 miljoonan euron senior-ehtoisia vakuudettomia kiinteäkorkoisia vuonna 2019 erääntyviä joukkovelkakirjoja hankkiakseen suostumisia, vaateista luopumisia ja joukkovelkakirjojen ehtojen muuttamista koskevia päätöksiä, joita Ahlstrom Oyj:n sulautuminen Munksjö Oyj:ön voi edellyttää. Joukkovelkakirjanhaltijat kutsuttiin koolle, ja velkakirjanhaltijat päättivät hyväksyä ehdotukset 10. tammikuuta 2017. Suostumukset ja luopumiset astuivat voimaan välittömästi sen jälkeen, kun ne hyväksyttiin joukkovelkakirjanhaltioiden kokouksessa, ja muutokset astuvat voimaan, kun Ahlstrom Oyj:n sulautuminen Munksjö Oyj:hin pannaan täytäntöön.

Ahlstrom solmi vakuudettoman 200 miljoonan euron bridge-rahoitusopimuksen 10. marraskuuta 2016. Bridge-rahoitus on Ahlstromin käytettävissä kymmenen pankkipäivää ennen sulautumisen täytäntöönpanopäivää (kyseinen päivä mukaan lukien) ja nostettavissa certain funds -pohjalta täytäntöönpanopäivään asti (kyseinen päivä mukaan lukien) sillä edellytyksellä, että

yhdistymissopimuksen mukaiset ehdot ja eräät muut tavanomaiset ennakkoehdot täyttyvät. Olettaen, että sulautuminen pannaan täytäntöön, bridge-rahoitussopimus siirtyy Munksjölle täytäntöönpanopäivänä muutetuin ehdoin ja siten, että sitoumuksia on vähennetty 100 miljoonaan euroon. Ahlstrom voi käyttää bridge-rahoitusta olemassaolevien velkojen uudelleenrahoittamiseen. Mikäli sulautumista ei panna täytäntöön 1. elokuuta 2017 mennessä, bridge-rahoitussopimukseen perustuvat saatavilla olevat rahoitussitoumukset raukeavat välittömästi kokonaisuudessaan. Mikäli bridge-rahoitusta on nostettu mutta sulautumista ei panna täytäntöön, bridge-rahoitus erääntyy 31. joulukuuta 2017.

---

Ahlstromin rahoitussopimusten edellyttämät kovenanttien ehdot säilyivät muuttumattomina. Velkaantumisaste on ainoa Ahlstromin rahoitussopimuksiin liittyvä rahoituskovenantti.

---

Vuoden 2016 aikana rahoitussopimusten kovenanttien edellyttämät ehdot täyttyivät selvästi ja johdon käsityksen mukaan tämä tilanne tulee jatkumaan.

---

Jälleenrahoitusriskiä minimoidaan varmistamalla, että lainajärjestelyjen erääntymisaikataulu on tasapainossa ja laina-ajat ovat riittävän pitkiä. Konsernin velkojen erääntymisaikataulu esitetään seuraavassa taulukossa.

---

---

---

**Sopimuksiin perustuvat velkojen lyhennysten ja rahoituskulujen diskonttaamattomat kassavirrat**

**31.12.2016**

Milj. euroa	2017	2018	2019	2020	2021	Myöhemmin	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta, vaihtuvakorkoiset	26,1	-	-	-	-	-	26,1
Lainat rahoituslaitoksilta, kiinteäkorkoiset	-	-	-	-	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	-	-	-	-	-	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	4,2	4,9	102,6	-	-	-	111,6
Muut lyhytaikaiset velat	64,0	-	-	-	-	-	64,0
<b>Yhteensä</b>	<b>94,2</b>	<b>4,9</b>	<b>102,6</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>201,7</b>
Johdannaissopimukset							
Valuuttatermiinit, kassasta maksut	-90,8	-	-	-	-	-	-90,8
Valuuttatermiinit, kassaan maksut	90,5	-	-	-	-	-	90,5
<b>Johdannaissopimukset, netto</b>	<b>-0,3</b>						<b>-0,3</b>

**31.12.2015**

Milj. euroa	2016	2017	2018	2019	2020	Myöhemmin	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta, vaihtuvakorkoiset	4,5	27,0	-	-	-	-	31,4
Lainat rahoituslaitoksilta, kiinteäkorkoiset	9,0	-	-	-	-	-	9,0
Rahoitusleasingvelat	0,0	-	-	-	-	-	0,0
Muut pitkäaikaiset velat	4,2	4,2	4,9	102,4	-	0,0	115,7
Muut lyhytaikaiset velat	103,7	-	-	-	-	-	103,7
<b>Yhteensä</b>	<b>121,4</b>	<b>31,1</b>	<b>4,9</b>	<b>102,4</b>	<b>-</b>	<b>0,0</b>	<b>259,8</b>
Johdannaissopimukset							
Valuuttatermiinit, kassasta maksut	-148,5	-	-	-	-	-	-148,5
Valuuttatermiinit, kassaan maksut	148,0	-	-	-	-	-	148,0
<b>Johdannaissopimukset, netto</b>	<b>-0,5</b>						<b>-0,5</b>

Velkojen erääntymisajat -taulukon erät ovat sopimuksiin perustuvia velkojen diskonttaamattomia kassavirtoja, eivätkä näin ollen ole täsmäytettävissä taseen lukuihin.

**Korolliset velat ja velkarakenne**

**31.12.2016**

Milj. euroa	Nostettu Nostamaton		Yhteensä	Erääntymisvuosi					
	määrä	määrä		2017	2018	2019	2020	2021	Myöhemmin
Lainasitoumukset		210,0	<b>210,0</b>	30,0	- 180,0	-	-	-	-
Pitkäaikaiset lainat	126,2	-	<b>126,2</b>	25,8	0,7	99,6	-	-	0,0
Rahoitusleasingvelat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset lainat	64,0	-	<b>64,0</b>	64,0	-	-	-	-	-
Käytetyt pankkitililimiitit	0,0	-	<b>0,0</b>	0,0	-	-	-	-	-
<b>Korolliset velat yhteensä</b>	<b>190,2</b>	-	<b>190,2</b>	89,8	0,7	99,6	-	-	0,0

<b>Lainat ja nostamattomat limiitit yhteensä</b>	<b>190,2</b>	<b>210,0</b>	<b>400,2</b>	<b>119,8</b>	<b>0,7</b>	<b>279,6</b>	<b>-0</b>	<b>-0</b>	<b>0,0</b>
--	--------------	--------------	--------------	--------------	------------	--------------	-----------	-----------	------------

**31.12.2015**

Milj. euroa	Nostettu Nostamaton		Yhteensä	Erääntymisvuosi					
	määrä	määrä		2016	2017	2018	2019	2020	Myöhemmin
Lainasitoumukset	-	237,6	237,6	-	30,0	207,6	-	-	-
Pitkäaikaiset lainat	139,5	-	139,5	12,6	26,7	0,7	99,5	-	-
Rahoitusleasingvelat	0,0	-	0,0	0,0	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset lainat	103,4	-	103,4	103,4	-	-	-	-	-
Käytetyt pankkitililimiitit	0,3	-	0,3	0,3	-	-	-	-	-
<b>Korolliset velat yhteensä</b>	<b>243,3</b>	-	<b>243,2</b>	<b>116,4</b>	<b>26,7</b>	<b>0,7</b>	<b>99,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

<b>Lainat ja nostamattomat limiitit yhteensä</b>	<b>243,3</b>	<b>237,6</b>	<b>480,8</b>	<b>116,4</b>	<b>56,7</b>	<b>208,3</b>	<b>99,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
--	--------------	--------------	--------------	--------------	-------------	--------------	-------------	------------	------------

**Factoring**

Konserniyhtiöt voivat osallistua laskusaatavarahoitukseen tai muihin vastaavatyypisiin rahoitus sopimuksiin konsernirahoituksen hyväksytyä ehdot konsernin rahoituspolitiikan vaatimusten täyttyessä. Laskusaatavarahoitussopimusten yhteydessä saataviin liittyvät riskit ja edut siirtyvät Ahlstrom konsernin ulkopuolelle. Vuoden 2016 aikana konserni on lisännyt laskusaatavarahoitusta ja raportointihetkellä avoin yhteismäärä oli 44,2 milj. euroa (28,2 milj. euroa).

### Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena on tehokas pääomarakenne, jolla pyritään toisaalta omistaja-arvon kasvattamiseen ja toisaalta varmistetaan konsernin toimintaedellytykset laina- ja pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa. Yhtiön hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenteen kehitystä seurataan velkaantumisasteella (gearing), joka lasketaan jakamalla korolliset nettovelat oman pääoman määrällä. Korolliset nettovelat saadaan vähentämällä korollisista veloista rahavarat ja muut lyhytaikaiset sijoitukset. Tammikuussa 2016 julkaistujen taloudellisten tavoitteiden mukaisesti velkaantumisasteen tulee olla alle 100%.

Ahlstrom Oyj:llä on 100 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen laina, jonka vuotuinen kuponkikorko on 7,875 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin lokakuussa 2017. Lainaa käsitellään konsernitiilin päätöksessä omana pääomana.

Seuraavassa taulukossa on esitetty velkaantumisasteet vuosina 2016 ja 2015.

Milj. euroa	2016	2015
Korolliset velat	190,2	243,3
Rahavarat	49,4	47,3
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	-	-
<b>Korolliset nettovelat</b>	<b>140,8</b>	195,9
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>315,8</b>	299,4
<b>Velkaantumisaste (gearing)</b>	<b>44,6 %</b>	65,4 %

### Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- ja vastapuoliriski toteutuu, kun asiakas tai rahoituslaitos laiminlyö sopimukseen perustuvan maksuveloitteensa Ahlstromia kohtaan.

Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan asiakkaiden luottokelpoisuuden seurannalla sekä hyväksymällä asiakkaille myönnetty luottorajat konsernin luottopolitiikassa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Aiemman maksuhistorian seuranta sekä luottotietojen ja muun luottokelpoisuuteen liittyvän tiedon hankinta ovat osa luottorajojen hyväksymisprosessia. Kansainvälinen luottovakuutusohjelma on Ahlstromin merkittävin keino lieventää konsernin luottoriskiä. Konsernissa ei ole merkittäviä riskikeskittymiä johtuen monipuolisesta asiakaskunnasta sekä saatavien maantieteellisestä jakaumasta. Ahlstromin kymmenen suurinta asiakasta vastaa alle 30 % liikevaihdosta. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 22.

Vastapuoliriskiä syntyy rahoitustransaktioista kuten talletuksista, sijoituksista, johdannaissopimuksista, takauksista, jotka on annettu konserniyhtiöiden hyväksi, sekä vakuutussaatavista. Vastapuoliriskiä hallinnoidaan konsernin rahoituspolitiikan mukaisella vastapuolten luottokelpoisuuden seurannalla sekä solmimalla sopimuksia ainoastaan hyvän luottokelpoisuuden omaavien pankkien, vakuutusyhtiöiden ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Ahlstromille ei toteutunut vastapuoliriskiä vuonna 2016.

## 2. Segmenttiraportointi

Konsernilla on kaksi raportointisegmenttiä: Filtration & Performance ja Specialties. Segmentit ovat samat kuin Ahlstromin liiketoiminta-alueet.

Filtration & Performance liiketoiminta-alueeseen kuuluu neljä business-yksikköä: Filtration, Industrial Nonwovens, Wallcover & Poster ja Building & Wind. Specialties liiketoiminta-alue koostuu Food and Beverage Packaging, Advanced Liquid Technologies, Tape ja Medical business-yksiköistä.

Muihin toimintoihin sisällytetään rahoitukseen ja verotukseen liittyvät saamiset, velat ja kuluerät, sekä holding- ja myyntiyhtiöille kuuluvat tuotot, kulut, varat ja velat sekä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta.

Ahlstromin ylin johto seuraa segmenttien toiminnan tulosta, rahavirtaa ja sitoutunutta pääomaa arvioidakseen näiden tulokellisuutta ja tehdäkseen päätöksiä resurssien kohdistamisesta.

Ahlstromin ylin operatiivinen päätöksentekijä on konsernin johtoryhmä (EMT). Johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja sekä muina jäseninä liiketoiminta-alueiden ja konsernitoiminnoista vastaavat johtajat. Johtoryhmän jäsenille raportoidaan kuukausittain tuloslaskelma, operatiivinen rahavirta sekä jokaisen liiketoiminta-alueen keskeiset tunnusluvut. Liiketoiminta-alueiden toimintaa arvioidaan pääasiassa liikevoiton, operatiivisen rahavirran ja sidotun pääoman tuotto-%:n (RONA) perusteella.

Segmenttien tulos, varat ja velat sisältävät erät, jotka liittyvät segmenttien liiketoimintaan. Segmentti-informaation arvostusperiaatteet ovat konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaiset.

### Liiketoimintasegmentit 2016

Milj. euroa	Filtration & Specialties		Muut Eliminoinnit		Konserni
	Performance		toiminnot		
Ulkoisen myynti	687,2	393,7	5,0	0,0	1 085,9
Segmenttien välinen myynti	10,5	17,6	30,8	-59,0	0,0
<b>Liikevaihto</b>	<b>697,8</b>	<b>411,3</b>	<b>35,8</b>	<b>-59,0</b>	<b>1 085,9</b>
<b>Liikevoitto/ -tappio</b>	<b>49,8</b>	<b>33,0</b>	<b>-11,9</b>	<b>-0,0</b>	<b>70,8</b>
Rahoitustuotot	-	-	0,5	-	0,5
Rahoituskulut	-	-	-15,3	-	-15,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	0,2	-	0,2
<b>Tulos ennen veroja</b>					<b>56,3</b>
<b>Liikevoitto, %</b>	<b>7,1</b>	<b>8,0</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>6,5</b>
<b>Sidotun pääoman tuotto, RONA, % (Konserni ROCE, %)</b>	<b>19,0</b>	<b>18,5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>13,6</b>
<b>Operatiivinen rahavirta</b>	<b>68,0</b>	<b>47,2</b>	<b>-17,4</b>	<b>0,5</b>	<b>98,2</b>



Segmentin varat	381,4	244,0	30,7	-5,0	651,2
Osuudet osakkuusyhtiöissä	-	-	12,5	-	12,5
Kohdistamattomat varat	-	-	164,5	-	164,5
<b>Varat yhteensä</b>					828,1
Segmentin korottomat velat	116,7	75,2	77,8	-4,9	264,8
Kohdistamattomat velat	-	-	247,4	-	247,4
Oma pääoma	-	-	315,8	-	315,8
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>					828,1
Poistot	-29,9	-17,1	-2,6	-	-49,6
Arvonalentumiset	-0,6	-	-	-	-0,6
Oikaisuerät	-3,5	-0,8	-5,5	-	-9,8
Investoinnit	20,2	9,3	8,5	-	37,9
Myyntivolyymit (tuhatta tonnia)	270,7	115,7	1,3	-7,1	380,6

### Liiketoimintasegmentit 2015

Milj. euroa	Filtration & Specialties Performance		Muut Eliminoinnit toiminnot		Konserni
Ulkoisen myynti	662,4	398,0	14,4	0,0	1 074,7
Segmenttien välinen myynti	13,6	20,5	40,5	-74,7	0,0
<b>Liikevaihto</b>	676,0	418,5	54,9	-74,7	1 074,7
<b>Liikevoitto/ -tappio</b>	13,7	14,6	-6,5	0,1	21,9
Rahoitustuotot	-	-	0,5	-	0,5
Rahoituskulut	-	-	0,1	-	0,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	0,2	-	0,2
<b>Tulos ennen veroja</b>					22,6
<b>Liikevoitto, %</b>	2,0	3,5	-	-	2,0
<b>Sidotun pääoman tuotto, RONA, % (jatkuvat toiminnot ROCE, %)</b>	5,1	7,6	-	-	3,9
<b>Operatiivinen rahavirta</b>	43,0	34,8	-8,0	-0,5	69,3

Segmentin varat	416,8	259,9	30,0	-5,7	701,0
Osuudet osakkuusyhtiöissä	-	-	15,5	-	15,5
Kohdistamattomat varat	-	-	121,3	-	121,3
<b>Varat yhteensä</b>					<b>837,8</b>
Segmentin korottomat velat	156,3	72,6	65,4	-5,6	288,8
Kohdistamattomat velat	-	-	249,6	-	249,6
Oma pääoma	-	-	299,4	-	299,4
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>					<b>837,8</b>
Poistot	-33,6	-30,3	-3,1	-	-67,0
Arvon alentumiset	-7,5	-	-	-	-7,5
Oikaisuerät	-11,6	-11,2	-2,8	-	-25,6
Investoinnit	16,7	7,5	3,1	-	27,3
Myyntivolyymit (tuhatta tonnia)	254,5	115,9	3,6	-8,5	365,6

### Maantieteelliset tiedot

Liikevaihto esitetään maantieteellisissä tiedoissa asiakkaiden sijainnin mukaan. Varojen raportointi perustuu niiden maantieteelliseen sijaintiin. Pitkäaikaiset varat sisältävät muut kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset, työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat ja vakuutus sopimuksista syntyvät oikeudet.

### Liikevaihto konsernin ulkopuolelle, milj. euroa

USA	<b>281,4</b>	299,0
Saksa	<b>123,6</b>	115,5
Kiina	<b>79,9</b>	66,5
Italia	<b>67,7</b>	70,6
Iso-Britannia	<b>54,5</b>	61,0
Ranska	<b>50,9</b>	50,6
Brasilia	<b>29,8</b>	27,4
Intia	<b>24,8</b>	23,0
Suomi	<b>6,6</b>	5,5
Muut maat	<b>366,7</b>	355,6
<b>Yhteensä</b>	<b>1 085,9</b>	1 074,7

Konsernilla ei ole yksittäisiä asiakkaita, joiden osuus nousisi 10 %:iin konsernin kokonaismyynnistä.

### Pitkäaikaiset varat, milj. euroa

	<b>2016</b>	2015
USA	<b>109,0</b>	109,0
Saksa	<b>6,6</b>	10,2
Kiina	<b>106,1</b>	117,3
Italia	<b>44,4</b>	47,4

Iso-Britannia	<b>7,2</b>	8,4
Ranska	<b>28,3</b>	28,9
Brasilia	<b>9,6</b>	6,7
Intia	<b>17,0</b>	20,5
Suomi	<b>42,7</b>	37,0
Muut maat	<b>55,9</b>	58,9
<b>Yhteensä</b>	<b>426,8</b>	444,2

## 3. Yritysmyynnit ja lopetetut toiminnot

### 2016

Ahlstrom allekirjoitti 7. marraskuuta 2016 sopimuksen Saksassa Osnabrückin tehdasta operoivan tytäryhtiönsä myynnistä Kämmerer Paper Holding GmbH:lle. Osnabrückin tehdas valmistaa tapettien pohjamateriaaleja, julistepapereita sekä tarrojen irrokepohjapapereita. Tehdas kuului Filtration & Performance liiketoiminta-alueeseen. Tytäryhtiön myynti vähentää Ahlstromin vuotuista liikevaihtoa noin 80 miljoonalla eurolla ja sillä on pieni positiivinen vaikutus oikaistuun liikevoittoon. Osana järjestelyä Ahlstrom myi myös 50 % osuutensa yhteisyrityksestä AK Energiestä, joka on tehdasalueen energiantuottaja ja vedenkäsittelijä. Myynti saatettiin päätökseen 3. tammikuuta 2017.

#### Ahlstrom Osnabrück GmbH - Myytävänä olevat varat ja velat

Tase 31.12.2016	2016
Aineettomat oikeudet	0,2
Pääomamenetelmällä yhdistetyt sijoitukset	3,2
Pitkäaikaiset saamiset	0,0
Vaihto-omaisuus	13,1
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	7,6
Lyhytaikaiset muut saamiset	14,5
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	0,3
Rahavarat	11,4
<b>Varat yhteensä</b>	<b>50,4</b>
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	35,2
Saadut ennakot	0,4
Lyhytaikaiset varaukset	0,1
Muut lyhytaikaiset velat	0,5
Ostovelat	13,4
Siirtovelat	0,4
<b>Velat yhteensä</b>	<b>50,1</b>
<b>Oma pääoma</b>	<b>0,3</b>
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>	<b>50,4</b>

### 2015

Konsernilla ei ollut yritysmyyntejä eikä lopettuja toimintoja vuonna 2015

## 4. Yrityshankinnat

**2016**

Vuonna 2016 ei ollut yrityshankintoja.

---

**2015**

Vuonna 2015 ei ollut yrityshankintoja.

---

## 5. Liikevaihto

Milj. euroa	2016	2015
Tavaroiden myynti	1 103,5	1 091,1
Palvelujen myynti	0,1	0,3
Myynnin vähennyserät	-17,7	-16,6
<b>Yhteensä</b>	<b>1 085,9</b>	<b>1 074,7</b>

Myynnin vähennyserät ovat hyvityksiä ja alennuksia. Liikevaihtoa ei korjata myynnin jälkeisillä valuuttamääräisiin myyntiin kohdistuvilla kurssimuutoksilla.

## 6. Myytyjä suoritteita vastaavat kulut

Milj. euroa	2016	2015
Raaka-aineet	-483,4	-491,7
Energia	-77,5	-86,7
Toimituskulut	-33,9	-36,2
Muut muuttuvat kulut	-34,1	-31,6
Operatiiviset kurssivoitot/-tappiot	-0,4	0,4
Tuotannon kulut	-254,2	-264,3
<b>Yhteensä</b>	<b>-883,5</b>	<b>-910,0</b>

## 7. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	2016	2015
<b>Liiketoiminnan muut tuotot</b>		
Päästöoikeuksien myyntivoitot	0,7	0,4
Julkiset avustukset	3,0	2,6
Vakuutuskorvaukset	1,1	0,1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,9	2,0
Oikeudenkäyntikorvaukset	0,2	0,1
Muut tuotot	4,5	1,8
<b>Yhteensä</b>	<b>10,3</b>	<b>7,0</b>
<b>Liiketoiminnan muut kulut</b>		
Alaskirjaukset	-0,6	-7,5
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-2,5	-0,5
Luottotappiot	-1,3	-0,7
Uudelleenjärjestely	0,1	-0,4
Muut kuluerät	-1,5	-3,2
<b>Yhteensä</b>	<b>-5,9</b>	<b>-12,4</b>
<b>Tilintarkastajien palkkiot</b>		
PricewaterhouseCoopers-ketju		
Tilintarkastus	-0,7	-0,7
Veropalvelut	-0,3	-0,2
Muut palvelut	-0,5	-0,3
<b>Yhteensä</b>	<b>-1,5</b>	<b>-1,3</b>



## 8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	-165,3	-156,3
Muut henkilösivukulut	-27,1	-26,8
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-13,2	-13,5
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	0,6	-1,5
Muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien muutos	-0,1	-0,2
Muut henkilöstökulut	-18,5	-18,3
<b>Yhteensä</b>	<b>-223,5</b>	<b>-216,6</b>

Vuonna 2016 työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sisälsivät 8,3 milj. euroa oikaisueriä (4,5 milj. euroa vuonna 2015), jotka liittyivät rakennemuutostoimenpiteisiin. Johdon työsuhde-etuudet on eritelty liitetiedossa 32.

<b>Henkilöstö keskimäärin</b>	<b>2016</b>	2015
Filtration & Performance	1 676	1 699
Specialties	1 228	1 252
Muut toiminnot	382	425
<b>Yhteensä</b>	<b>3 286</b>	3 376

## 9. Poistot

Milj. euroa	2016	2015
Koneet ja kalusto	-39,5	-51,2
Rakennukset ja rakennelmat	-6,9	-11,4
Aineettomat oikeudet ja hyödykkeet	-2,7	-3,6
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,5	-0,7
<b>Poistot yhteensä</b>	<b>-49,6</b>	<b>-67,0</b>

# 10. Arvonalentumiset

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden arvonalentumiset ja peruutukset sekä liikearvot :

Milj. euroa	Arvonalentumiset ja peruutukset	Arvonalentumiset ja peruutukset	Liikearvot	Liikearvot
	2016	2015	2016	2015
Transportation Filtration	-	-	24,2	24,0
Advanced Filtration	-	-	12,7	12,7
Medical nonwoven	-	-	21,0	20,4
Vegetable parchment	-	-	6,8	6,7
Specialties & Wallcover	-	-	10,2	10,6
Processing (Osnabruck)	-0,6	-7,5	-	-
Muut toiminnot	-	-	-	-
<b>Yhteensä</b>	<b>-0,6</b>	<b>-7,5</b>	<b>74,9</b>	<b>74,3</b>

Vuonna 2016 kirjattiin 0,6 milj. euron (7,5 milj. euron vuonna 2015) arvonalentuminen liittyen Processing-yksikköön Osnabruckin tehtaalla. Tämä kohdistui aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Yksikkö kuuluu Filtration & Performance -segmenttiin ja tuottaa tapetti-, juliste- ja irrokepapereita. Liikearvon kasvu 0,6 milj.eurolla johtuu pelkästään valuuttakurssien muutoksesta. Vuoden 2016 aikana toteutetusta liiketoimintarakenteen muutoksesta johtuen liikearvoa tuottavien yksiköiden välillä (Advanced Filtration ja Transportation Filtration) on liikearvoissa tapahtunut muutos verrattuna vuoteen 2015.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvon laskentaan. Laskelmissa on käytetty arvioituja rahavirtoja, jotka perustuvat neljän seuraavan vuoden taloussuunnitelmien käyttökatteisiin, normaaleihin korvausinvestointeihin sekä operatiivisen käyttöpääoman muutoslukuihin. Neljän vuoden jälkeen laskettu jäännösarvo perustuu viiden edellisen vuoden keskiarvoihin ja 0,6 % kasvulle ja loputtomalle käyttöajalle. Ennakoitujen rahavirtojen diskonttaamisessa nykyarvoon on käytetty samaa, ennen veroja määritettyä, diskonttokorkoa kaikkiin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin. Diskonttokorko (WACC) 8,0 % perustuu markkinoiden näkemykseen rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä, joita ei ole huomioitu rahavirta-arvioissa. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden erilliskeräykset ovat huomioitu niiden taloussuunnitelmissa ja sisältyvät siten niiden rahavirtoihin.

Liikearvon arvonalentumistestaus tehdään kahdesti vuodessa. Ensimmäinen testaus tehdään syyskuun välitilinpäätöksen ja toinen joulukuun tilinpäätöksen yhteydessä. Näiden lisäksi testaus tehdään aina silloin, kun on viitteitä arvonalentumisesta. Liiketoiminta-alueet tarkkailevat kuukausittain, mikäli ilmenee viitteitä arvonalentumisesta. Jos tällaisia viitteitä ilmenee, aloitetaan arvonalentumistestaus.

Johdon arvion mukaan minkään keskeisen muuttujan ei voida olettaa muuttuvan niin paljon, että se aiheuttaisi uusia arvonalentumiskirjauksia. Herkkyyksanalyysin on todennettu, että diskonttokoron nousu viidellä prosenttiyksiköllä tai käyttökateen pienentyminen kaksikymmentä prosenttia ei johtaisi arvonalentumiseen missään kassavirtaa tuottavassa yksikössä.

# 11. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2016	2015
<b>Rahoitustuotot</b>		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	0,4	0,2
Johdannaiset, ei suojauslaskennassa	0,1	0,2
Muut rahoitustuotot	-	-
<b>Yhteensä</b>	<b>0,5</b>	<b>0,5</b>
<b>Rahoituskulut</b>		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista veloista	-12,1	-16,5
Johdannaiset, ei suojauslaskennassa	-0,7	-0,4
Muut rahoituskulut	-2,7	17,5
<b>Yhteensä</b>	<b>-15,5</b>	<b>0,6</b>
<b>Kurssierot ja käypien arvojen muutokset</b>		
Lainat ja saamiset	-0,8	7,7
Johdannaiset, ei suojauslaskennassa	1,0	-8,2
<b>Yhteensä</b>	<b>0,2</b>	<b>-0,5</b>
<b>Nettorahoituskulut</b>	<b>-14,8</b>	<b>0,6</b>

Korkokulut sisältävät 2,7 milj. euroa nettokorkokuluja etuusperusteisista järjestelyistä (2,6 milj. euroa vuonna 2015).

Vertailuvuonna 2015 muut rahoituskulut sisälsivät 20,3 milj. euroa myyntivoittoa Munksjö Oyj:n osakkeista.

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvien kurssierojen lisäksi konsernin liikevoittoon on kirjattu kurssieroja -0,4 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2015), joista johdannaisista kertyneitä on -0,5 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2015).

# 12. Tuloverot

Milj. euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-8,0	-4,3
Edellisten tilikausien verot	0,1	-0,5
Laskennalliset verot	-13,5	-9,3
<b>Tuloverot yhteensä</b>	<b>-21,4</b>	<b>-14,1</b>

## Suoraan omaan pääomaan kirjatut verot

Oman pääoman ehtoinen laina	1,6	1,6
Muut erät	-0,1	-0,2
<b>Yhteensä</b>	<b>1,5</b>	<b>1,4</b>

## Tuloverojen täsmäytys

Suomen verokannan mukaan laskettu vero	-11,3	-4,5
Erot Suomen ja ulkomaisten verokantojen välillä	-3,4	0,1
Italian aluevero (IRAP) ja minimiverot	0,0	-0,6
Oikaisut edellisten tilikausien veroihin	0,1	-0,5
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tuotot	0,5	4,3
Laskennallisten verosaamisten oikaisut	-5,0	-11,8
Lakisääteisten verokantojen muutokset	-2,3	-1,3
Osakkuusyhtiöt ja muut erät	0,0	0,2
<b>Tuloverot yhteensä</b>	<b>-21,4</b>	<b>-14,1</b>

Verovapaat tuotot vuonna 2015 koostuvat pääasiassa Munksjön osakkeiden myyntivoitosta. Laskennallisia verosaamia on oikaistu niissä konserniyhtiöissä, joissa verosaamisten hyödyntämiseen liittyvät oletukset ovat muuttuneet tai joissa ei ole riittävää näyttöä tilikauden tappion hyödyntämisestä.

Eräissä konserniyhtiöissä on käynnissä veroilmoituksiin kohdistuva verotarkastus tai veroilmoitukset on jo riitautettu. Keskeisimmät keskustelun kohteena olevat asiat liittyvät siirtohinnoitteluun ja yhtiöiden uudelleenjärjestelyihin. Verotarkastusten tämänhetkisen tilanteen arvioinnin perusteella ei ole kirjattu merkittäviä verovarauksia, koska prosessien lopputulosta ei voi luotettavasti arvioida.

# 13. Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

Milj. euroa	2016			2015		
	Ennen veroja	Veroveloitus /-hyvitys	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Veroveloitus /-hyvitys	Verojen jälkeen
<b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>						
Etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-4,7	0,1	-4,6	-4,3	1,6	-2,6
<b>Yhteensä</b>	<b>-4,7</b>	<b>0,1</b>	<b>-4,6</b>	<b>-4,3</b>	<b>1,6</b>	<b>-2,6</b>
<b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b>						
Muuntoerot	6,6	-	6,6	6,5	-	6,5
Ulkomaisten nettoinvestointien suojaus	-1,0	0,2	-0,8	0,2	-	0,2
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutos	-	-	-	-17,0	-	-17,0
Rahavirran suojaukset	-0,3	0,1	-0,2	0,6	-0,1	0,5
<b>Yhteensä</b>	<b>5,3</b>	<b>0,3</b>	<b>5,6</b>	<b>-9,8</b>	<b>-0,1</b>	<b>-9,9</b>
<b>Muut laajan tuloksen erät yhteensä</b>	<b>0,7</b>	<b>0,4</b>	<b>1,1</b>	<b>-14,1</b>	<b>1,5</b>	<b>-12,6</b>

## 14. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tai tappio tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Oman pääoman ehtoisen lainan tilikaudella kertyneet korot vaikuttavat osakekohtaisen tuloksen laskentaan. Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta tilikauden voitosta tai tappiosta vähennetään edellä mainitut korot. Kaudelle kohdistuvat korot veroilla vähennettynä ovat 6,3 milj. euroa (6,3 milj. euroa vuonna 2015) ja niiden vaikutus osakekohtaisen tuloksen laskentaan 0,13 euroa (0,13 euroa vuonna 2015).

	2016	2015
<b>Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos</b>		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio (milj. euroa)	<b>34,8</b>	9,2
Oman pääoman ehtoisen lainan kaudelle kohdistuvat korot veroilla vähennettynä (milj. euroa)	<b>-6,3</b>	-6,3
<b>Yhteensä</b>	<b>28,5</b>	2,9
Kantaosakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	46 670,6	46 670,6
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	<b>0,61</b>	0,06

# 15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. euroa	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko- ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
<b>2016</b>						
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	11,1	179,0	1 009,2	10,2	23,5	1 233,0
Lisäykset liiketoimintojen yhdistämisestä	-	-	-	-	-	-
Lisäykset	-	0,7	8,0	0,2	21,7	30,7
Vähennykset	-0,4	-6,2	-87,9	-2,4	-0,4	-97,3
Siirrot tase-erien välillä	-	3,4	20,8	0,1	-24,5	-0,2
Muut muutokset	-	2,1	3,8	-0,1	-1,8	4,0
Kurssierot	0,0	0,5	1,4	0,3	0,3	2,5
<b>Alkuperäinen hankintameno 31.12.</b>	<b>10,7</b>	<b>179,5</b>	<b>955,3</b>	<b>8,4</b>	<b>18,8</b>	<b>1 172,7</b>
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,5	95,9	779,7	8,1	8,9	893,2
Poistot	0,1	6,9	39,5	0,4	0,0	46,9
Arvonalentumiset	-	0,0	1,8	0,1	-1,2	0,6
Arvonalentumisten peruutukset	-	-	-	-	-	-
Vähennykset	-0,3	-6,1	-87,7	-2,4	-0,4	-97,0
Siirrot tase-erien välillä	-	-	0,0	-0,0	-	-
Muut muutokset	-	3,4	4,2	-0,1	-1,8	5,7
Kurssierot	0,0	0,1	2,2	0,2	0,0	2,4
<b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>0,2</b>	<b>100,2</b>	<b>739,6</b>	<b>6,4</b>	<b>5,5</b>	<b>851,9</b>
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.2016</b>	<b>10,6</b>	<b>83,1</b>	<b>229,6</b>	<b>2,1</b>	<b>14,5</b>	<b>339,9</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2016</b>	<b>10,4</b>	<b>79,3</b>	<b>215,7</b>	<b>2,0</b>	<b>13,3</b>	<b>320,8</b>

Vuonna 2016 käyttöomaisuuteen aktivoitiin korkoja 0,6 MEUR . Vuonna 2015 käyttöomaisuuteen ei aktivoitu korkoja.



Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
<b>2015</b>						
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	10,5	169,2	967,0	9,8	27,0	1 183,5
Lisäykset liiketoimintojen yhdistämisestä	-	-	-	-	-	-
Lisäykset	0,0	0,7	8,3	0,2	15,9	25,0
Vähennykset	-	-0,6	-16,9	-0,1	-	-17,6
Siirrot tase-erien välillä	-	2,6	17,4	0,1	-20,2	-0,0
Muut muutokset	-	-	-0,0	-	-0,1	-0,1
Kurssierot	0,6	7,1	33,5	0,2	0,8	42,2
<b>Alkuperäinen hankintameno 31.12.</b>	<b>11,1</b>	<b>179,0</b>	<b>1 009,2</b>	<b>10,2</b>	<b>23,5</b>	<b>1 233,0</b>
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,4	81,9	714,8	6,3	7,3	810,6
Poistot	0,1	11,4	51,2	0,6	-	63,4
Arvonalentumiset	-	-	6,4	1,1	-	7,5
Arvonalentumisten peruutukset	-	-	-	-	-	-
Vähennykset	-	-0,5	-16,2	-0,1	-	-16,8
Siirrot tase-erien välillä	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-0,0	0,0	0,0	1,7	1,6
Kurssierot	0,0	3,1	23,5	0,2	-	26,8
<b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>0,5</b>	<b>95,9</b>	<b>779,7</b>	<b>8,1</b>	<b>8,9</b>	<b>893,2</b>
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.2015</b>	<b>10,1</b>	<b>87,3</b>	<b>252,2</b>	<b>3,5</b>	<b>19,7</b>	<b>372,9</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2015</b>	<b>10,6</b>	<b>83,1</b>	<b>229,6</b>	<b>2,1</b>	<b>14,5</b>	<b>339,9</b>

**Rahoitusleasingsoimuksilla vuokralle otetut hyödykkeet**

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
<b>2016</b>				
Alkuperäinen hankintameno	-	-	0,3	0,3
Kertyneet poistot	-	-	0,2	0,2
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2016</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>2015</b>				
Alkuperäinen hankintameno	-	-	0,3	0,3
Kertyneet poistot	-	-	0,2	0,2
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2015</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0,1</b>	<b>0,1</b>

# 16. Aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
<b>2016</b>					
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	53,2	40,5	12,2	1,4	107,3
Lisäykset liiketoimintojen yhdistämisestä	-	-	-	-	-
Lisäykset	7,5	-	0,0	0,5	8,0
Vähennykset	-1,8	4,5	-	-	2,7
Siirrot tase-erien välillä	0,8	-	-	-0,6	0,2
Muut muutokset	0,2	75,4	-2,0	-0,0	73,5
Kurssierot	1,2	1,3	-0,2	-	2,4
<b>Alkuperäinen hankintameno 31.12.</b>	<b>61,1</b>	<b>121,7</b>	<b>10,0</b>	<b>1,2</b>	<b>194,0</b>
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	49,7	-33,8	4,5	-	20,4
Poistot	2,1	-	0,6	-	2,7
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-
Vähennykset	-1,4	-	-	-	-1,4
Siirrot tase-erien välillä	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-0,0	79,9	-1,3	-	78,5
Kurssierot	1,3	0,7	-0,0	-	1,9
<b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>51,6</b>	<b>46,8</b>	<b>3,8</b>	<b>-</b>	<b>102,2</b>
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.2016</b>	<b>3,5</b>	<b>74,3</b>	<b>7,6</b>	<b>1,4</b>	<b>86,8</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2016</b>	<b>9,5</b>	<b>74,9</b>	<b>6,2</b>	<b>1,2</b>	<b>91,8</b>

Milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
<b>2015</b>					
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	59,4	66,9	11,9	0,7	138,9
Lisäykset liiketoimintojen yhdistämisestä	-	-	-	-	-
Lisäykset	1,2	-	-	0,8	2,1
Vähennykset	-11,5	-26,4	-	-	-37,9
Siirrot tase-erien välillä	0,1	-	0,0	-0,1	-
Muut muutokset	-0,8	-	-	-0,0	-0,8
Kurssierot	4,7	-0,0	0,3	-	5,0
<b>Alkuperäinen hankintameno 31.12.</b>	<b>53,2</b>	<b>40,5</b>	<b>12,2</b>	<b>1,4</b>	<b>107,3</b>
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	54,2	-2,1	3,9	-	56,0
Poistot	3,0	-	0,6	-	3,6
Arvonalentumiset	0,0	-	-	-	0,0
Vähennykset	-11,5	-26,4	-	-	-37,9
Siirrot tase-erien välillä	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-0,5	-	-	-	-0,5
Kurssierot	4,5	-5,3	0,0	-	-0,8
<b>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>49,7</b>	<b>-33,8</b>	<b>4,5</b>	<b>-</b>	<b>20,4</b>
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.2015</b>	<b>5,2</b>	<b>69,0</b>	<b>8,0</b>	<b>0,7</b>	<b>82,9</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.2015</b>	<b>3,5</b>	<b>74,3</b>	<b>7,6</b>	<b>1,4</b>	<b>86,8</b>

#### Päästöoikeudet

Ahlstromille on myönnetty päästöoikeuksia 153 979 yksikköä vuodelle 2016. Tilinpäätöspäivänä jäljellä olevat päästöoikeudet olivat 424 648 yksikköä ja niiden markkina-arvo oli noin 2,8 milj. euroa. Päästöoikeuksilla ei ole tasearvoa. Ylijääneet päästöoikeudet on siirretty vuodelle 2017. Päästöoikeuksia myytiin 0,7 milj. eurolla vuonna 2016 (0,4 milj. eurolla vuonna 2015).

# 17. Osuudet osakkuusyhtiöissä

Milj. euroa	2016	2015
Tilikauden alussa 1.1.	15,5	15,3
Osuus kauden tuloksesta	0,2	0,2
Osuus osakkuusyhtiöiden muista laajan tuloksen eristä	-	-
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-3,2	-
<b>Tilikauden lopussa 31.12.</b>	<b>12,5</b>	<b>15,5</b>

Ahlstromin omistusosuus AM Real Estate S.r.l. yhtiöissä pysyi samassa 50 %:ssa. AK Energy GmbH on siirretty myynnissä oleviin varoihin 31.12.2016 johtuen Ahlstrom Osnabruck GmbH:n suunnitellusta myynnistä.

## Merkittävimpien osakkuusyhtiöiden taloudellisia tietoja

Milj. euroa	Kotimaa	Omistusosuus (%)	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
<b>2016</b>						
AM Real Estate S.r.l.	Italia	50,0	27,5	2,5	0,0	0,4
AK Energie GmbH	Saksa	50,0	5,8	2,3	0,0	0,0
<b>2015</b>						
AM Real Estate S.r.l.	Italia	50,0	27,3	2,8	0,0	0,4
AK Energie GmbH	Saksa	50,0	5,4	1,9	0,0	0,0

## Osakkuusyhtiöiden kanssa toteutuneet lähipiiritapahtumat

Milj. euroa	2016	2015
Myyntituotot tavaroista ja palveluista	0,0	0,0
Tavaroiden ja palveluiden ostot	-10,7	-10,9
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	0,0	0,0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	0,0	0,6

Lähipiiritapahtumat perustuvat markkinaehtoiseen hinnoitteluun. Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset on esitetty liitetiedossa 31.

---

## 18. Muut sijoitukset

Muut pitkäaikaiset sijoitukset koostuvat sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin ja osuuksiin arvoltaan 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa vuonna 2015).

---

Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintamenoon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

---

Konsernilla ei ole muita lyhytaikaisia sijoituksia.

---

# 19. Rahavarat

Milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit sekä sijoitukset, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta	49,4	47,3
<b>Rahavarat taseessa</b>	<b>49,4</b>	<b>47,3</b>

Rahavirtalaskelman rahavarat vastaavat taseen rahavaroja.

Rahavarat eivät sisällä nosto-oikeudella rajoitettuja rahavaroja 2,1 milj. euroa.

Nosto-oikeudella rajoitetut rahavarat sisältyvät muihin saamisiin.

Ahlstrom Osnabruck GmbH:n rahavarat 11.4 milj. euroa sisältyvät myytävänä olevaksi luokiteltuihin omaisuuseriin.

# 20. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. euroa	Kirjattu 1.1. laskelmaan	Kirjattu tulosten laajan eriin	Kirjattu muihin tuloksen omaan pääomaan	Kirjattu Yritysostot ja Muuntoerot -myynnit ja muut	31.12.
<b>2016</b>					
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	4,6	-1,2	-	-	1,2 <b>4,6</b>
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	21,5	-3,8	0,1	-0,1	0,2 <b>17,9</b>
Verotuksessa käyttämättömät tappiot ja hyvitykset	58,3	-11,5	-	1,6	0,3 <b>48,7</b>
Muut väliaikaiset erot	13,3	6,6	0,3	-	1,3 <b>21,5</b>
<b>Yhteensä</b>	<b>97,7</b>	<b>-9,9</b>	<b>0,4</b>	<b>1,5</b>	<b>3,0 92,7</b>
Netotettu laskennallisten verovelkojen kanssa	-26,6	-3,9	-	-	-2,6 <b>-33,1</b>
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>	<b>71,0</b>	<b>-13,8</b>	<b>0,4</b>	<b>1,5</b>	<b>- 0,4 59,6</b>
<b>Laskennalliset verovelat</b>					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	21,7	-2,1	-	-	0,3 <b>19,9</b>
Muut väliaikaiset erot	6,9	5,7	-	-	2,7 <b>15,3</b>
<b>Yhteensä</b>	<b>28,6</b>	<b>3,6</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3,0 35,2</b>
Netotettu laskennallisten verosaamisten kanssa	-26,6	-3,9	-	-	-2,6 <b>-33,1</b>
<b>Laskennalliset verovelat</b>	<b>2,0</b>	<b>-0,3</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>- 0,4 2,1</b>
<b>2015</b>					
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>					
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	5,8	-1,3	-	-	0,1 <b>4,6</b>
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	18,6	-0,7	1,6	0,1	1,9 <b>21,5</b>
Verotuksessa käyttämättömät tappiot ja hyvitykset	66,7	-7,6	-	1,6	-2,4 <b>58,3</b>
Muut väliaikaiset erot	13,2	1,9	-	-0,2	-1,6 <b>13,3</b>
<b>Yhteensä</b>	<b>104,3</b>	<b>-7,7</b>	<b>1,6</b>	<b>1,5</b>	<b>-2,0 97,7</b>
Netotettu laskennallisten verovelkojen kanssa	-26,1	-1,7	-	-	1,2 <b>-26,6</b>

<b>Laskennalliset verosaamiset</b>	78,1	-9,4	1,6	1,5	-	-0,8	71,0
<b>Laskennalliset verovelat</b>							
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	22,3	-2,7	-	-	-	2,1	21,7
Muut väliaikaiset erot	5,6	4,3	0,1	-	-	-3,1	6,9
<b>Yhteensä</b>	<b>27,9</b>	<b>1,6</b>	<b>0,1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-1,0</b>	<b>28,6</b>
Netotettu laskennallisten verosaamisten kanssa	-26,1	-1,7	-	-	-	1,2	-26,6
<b>Laskennalliset verovelat</b>	<b>1,8</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0,2</b>	<b>2,0</b>

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on vähennetty toisistaan, mikäli on olemassa laillinen oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvia verovelkoja ja -saamisia toisiaan vastaan ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska ne joko voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia tai ne katsotaan sijoitetun pysyvästi kyseiseen yhtiöön eikä niitä ole tarkoitus jakaa emoyhtiölle lähitulevaisuudessa. Mikäli tytäryhtiöiden kaikki kertyneet voittovarot jaettaisiin emoyhtiölle, ei tästä aiheutuva lähdeveron määrä olisi olennainen suhteessa konsernitaseen laskennallisiin veroihin.

Määrältään 59,6 milj. euron (71,0 milj. euron vuonna 2015) laskennallisten verosaamisten hyödyntäminen on riippuvainen tulevaisuuden verotettavista tuloista mukaan lukien veronalaisten väliaikaisten erojen purkautumisesta syntyvät voitot. Liiketoimintasuunnitelmien perusteella kyseisten verosaatavien hyödyntäminen on todennäköistä.

Konsernilla oli 31.12.2016 verotuksessa käyttämättömiä tappioita yhteensä 265,5 milj. euroa (338,1 milj. euroa vuonna 2015), joista 185,7 milj. eurolla (245,7 milj. eurolla vuonna 2015) ei ole vanhenemisaikaa. Verotuksessa käyttämättömistä tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista 87,7 milj. euron (122,0 milj. euron vuonna 2015) osalta, koska niiden hyödyntämiseen liittyy epävarmuutta. Ahlstrom Osnabrück GmbH:n (myyty 2017) verotuksen tappiot eivät ole mukana vuoden 2016 luvuissa.



## 21. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	45,4	42,9
Keskeneräiset tuotteet	15,4	18,5
Valmiit tuotteet	46,4	56,3
Ennakkomaksut	0,0	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>107,3</b>	117,6

Vuonna 2016 valmiiden tuotteiden arvonalentumiset ja niiden peruutukset olivat yhteensä +1,9 milj. euroa (-0,4 milj. euroa vuonna 2015).

## 22. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2016	2015
<b>Pitkäaikaiset</b>		
Lainasaamiset	2,2	0,2
Myyntisaamiset	0,0	0,0
Siirtosaamiset	1,4	1,7
Varat etuuspohjaisesta eläkejärjestelystä	0,0	0,3
Muut saamiset	3,6	3,5
<b>Yhteensä</b>	<b>7,2</b>	<b>5,8</b>
<b>Lyhytaikaiset</b>		
Lainasaamiset	-	0,0
Myyntisaamiset	100,1	118,5
Siirtosaamiset	9,5	13,0
Johdannaissopimukset	0,6	0,9
Saamiset osakkuusyhtiöistä	0,0	0,0
Muut saamiset	17,1	19,4
<b>Yhteensä</b>	<b>127,3</b>	<b>151,9</b>

Luottoriskin enimmäismäärä tilinpäätöspäivänä on myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo.

### Myyntisaamisista vähennetyt epävarmat saamiset

Milj. euroa	2016	2015
Tilikauden alussa 1.1.	2,0	2,2
Lisäys	1,4	0,2
Vähennys	-1,5	-0,2
Palautukset	-0,0	-0,1
<b>Tilikauden lopussa 31.12.</b>	<b>1,9</b>	<b>2,0</b>

Myyntisaamisista vähennetyt epävarmat saamiset määritellään pääsääntöisesti yli 180 päivää eräänntyneiksi saataviksi, joille ei ole olemassa luotettavaa maksusuunnitelmaa tai luottotakausta, tai jos on muusta syystä todennäköistä, että saatavaa ei saada perittyä.

**Myyntisaamisten ikäjakauma**

Milj. euroa	2016	2015
Erääntymättömät	88,4	102,8
Erääntyneet 1-30 päivää	10,3	12,4
Erääntyneet 31-90 päivää	1,1	2,1
Erääntyneet yli 90 päivää	0,3	1,2
<b>Yhteensä</b>	<b>100,1</b>	<b>118,5</b>

**Siirtosaamisten erittely**

Milj. euroa	2016	2015
Ennakkomaksut	7,2	10,2
Muut verosaamiset	0,5	2,1
Korkojaksotus	0,6	0,7
Saadut alennukset	0,3	0,0
Vakuutuskorvausten jaksotukset	0,1	0,3
Muut	2,1	1,4
<b>Yhteensä</b>	<b>10,9</b>	<b>14,7</b>

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

## 23. Oma pääoma ja rahastot

Seuraavassa on esitetty osakkeiden lukumäärän muutosten vaikutukset.

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
31.12.2014	46 225,3	70,0	61,1	-6,5	124,7
Omien osakkeiden luovutus	296,3	-	-	2,8	2,8
31.12.2015	46 521,6	70,0	61,1	-3,7	127,5
Osakepalkkio-ohjelma	76,3	-	-	0,6	0,6
<b>31.12.2016</b>	<b>46 597,9</b>	<b>70,0</b>	<b>61,1</b>	<b>-3,1</b>	<b>128,0</b>

Ahlstrom Oyj:n osakepääoma 31.12.2016 oli 70 005 912 euroa. Osakepääoma jakautuu 46 670 608 osakkeeseen. Kaikilla osakkeilla on yksi ääni ja yhtäläinen oikeus osinkoon. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

### Omat osakkeet

Ahlstrom Oyj luovuttanut vastikkeetta yhteensä 76 253 omaa osaketta yhtiön vuosien 2013-2015 pitkän aikavälin osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille. Suunnattu anti perustui varsinaisen yhtiökokouksen 26.3.2015 antamaan valtuutukseen ja Ahlstromin hallituksen valtuutuksen perusteella tekemään päätökseen. Luovutuksen jälkeen Ahlstromin hallussa on 72 752 omaa osaketta.

### Rahastot

Suojausrahasto sisältää suojauslaskennan kriteerit täyttävien rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset. Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos. Muuntoerot-rahasto käsittää kaikki ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta sekä nettosijoitusta ulkomaisessa tytäryhtiössä suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutoksesta aiheutuvat erot.

### Oman pääoman ehtoinen laina

31.12.2016 Ahlstromilla oli syyskuussa 2013 liikkeeseen laskettu 100 milj. euron kotimainen oman pääoman ehtoinen laina (nk. hybridilaina). Lainan kuponkikorko on 7,875 % vuodessa. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua. Laina käsitellään konsernitilinpäätöksessä omana pääomana. Lainojen liikkeeseenlaskun yhteydessä maksetut järjestelypalkkiot ja lainoille maksetut korot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin omaan pääomaan.

**Osingot**

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut ettei osinko jaeta vuoden 2016 tilinpäätöksestä.

Tilinpäätöspäivän jälkeen, ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin 11.1.2017, päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään Ahlstromin tilikauden 2015 tilintarkastetun tilinpäätöksen perusteella enintään 0,49 euron lisäosion maksusta yhtiön ulkona olevaa osaketta kohden (vastaten yhteensä enintään noin 22.832.949 euroa sen jälkeen, kun yhtiön omistamat omat osakkeet on jätetty ottamatta huomioon) Ahlstromin osakkeenomistajille ennen yhdistymisen toteuttamista. Lisäosinko maksetaan ennen sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä. Valtuutus on voimassa Ahlstromin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti.

---

## 24. Eläkevelvoitteet

Konsernilla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä useissa maissa, joista merkittävimmät ovat Yhdysvalloissa. Järjestelyt ovat paikallisten lakien ja käytäntöjen mukaisia ja joko rahastoituja tai rahastoimattomia. Rahastoidut järjestelyt on toteutettu ulkopuolisissa rahastoissa ja säätiöissä erillään konsernin varoista. Etuus pohjaisissa eläkejärjestelyissä eläke-etuuden suuruus määräytyy yleensä työvuosien määrän ja loppupalkan perusteella. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet määritellään jokaisesta järjestelystä erikseen auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen tekemien laskelmien perusteella.

Nettovelka yhteensä ei sisällä Ahlstrom Osnabruck GmbH:n nettovelkaa 35,2 milj. euroa, joka sisältyy myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyviin velkoihin. Velvoitteen nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen lasku johtuu pääasiassa USA:n eläkevelvoitteisiin tehdyistä järjestelyistä.

Johdolle kuuluvat työsuhde-etuudet on esitetty liitetiedossa 32.

Milj. euroa	2016	2015
<b>Työsuhteen päättymisen jälkeisiin ja muihin pitkäaikaisiin työsuhde-etuihin liittyvät järjestelyt</b>		
<b>Taseen etuus pohjainen eläkevelka</b>		
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	202,9	248,9
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	27,4	62,1
Varojen käypä arvo	-	-
	175,1	221,8
Ali- / ylikate	55,2	89,2
Omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus	7,4	9,0
Nettomääräinen etuus pohjainen eläkevelka taseessa 31.12.	62,6	98,3
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	1,7	1,7
<b>Työsuhde-etuuksiin liittyvät velvoitteet taseessa 31.12.</b>	<b>64,2</b>	<b>100,0</b>
<b>Taseeseen merkityt erät</b>		
Työsuhde-etuuksiin liittyvä velka	64,2	100,3
Työsuhde-etuuksiin liittyvät varat	0,0	0,3
<b>Nettovelka 31.12.</b>	<b>64,2</b>	<b>100,0</b>
<b>Taseessa esitetyn velvoitteen nykyarvon muutokset</b>		
Velvoite tilikauden alussa	311,3	296,6
Tilikauden työsuoritukseen ja takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-0,6	1,6
Korkomenot	10,6	10,8
Eläkevelkojen uudelleen määrittämisestä johtuva voitto/tappio	16,6	-5,1
Voitot ja tappiot järjestelyn selvittämisestä	-0,0	-0,1
Maksetut etuudet	-20,9	-15,6
Muut muutokset	-81,1	-0,4

Kurssierot	-5,7	23,6
<b>Velvoite tilikauden lopussa</b>	<b>230,3</b>	<b>311,3</b>

**Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset**

Käyvät arvot tilikauden alussa	221,8	207,3
Järjestelyyn kuuluvien varojen korkotuotto	8,2	8,3
Eläkevarojen uudelleen määrittämisestä johtuva voitto/tappio	11,3	-5,7
Työnantajan järjestelyyn suorittamat maksut	8,4	8,5
Maksetut etuudet	-20,9	-15,6
Muut muutokset	-45,6	0,0
Kurssierot	-8,1	19,0
<b>Käyvät arvot tilikauden lopussa</b>	<b>175,1</b>	<b>221,8</b>

**Muutokset etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän enimmäismäärän vaikutuksessa**

Omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus tilikauden alussa	9,0	4,9
Omaisuuserän enimmäismäärän muutoksesta johtuva voitto/tappio	-0,4	3,8
Kurssierot	-1,3	0,3
<b>Omaisuuserän enimmäismäärän vaikutus tilikauden lopussa</b>	<b>7,4</b>	<b>9,0</b>

**Etuuspohjaisten järjestelyiden kulut tuloslaskelmassa**

**Henkilöstökulut**

Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-1,5	-1,6
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	2,0	-0,0
Voitot ja tappiot järjestelyn selvittämisestä	0,0	0,1

**Rahoituskulut**

Nettokorkokulu	-2,7	-2,6
----------------	------	------

<b>Etuuspohjaisten järjestelyiden kulut tuloslaskelmassa yhteensä</b>	<b>-2,2</b>	<b>-4,1</b>
---	-------------	-------------

**Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät**

Eläkevarojen uudelleen määrittämisestä johtuva voitto/tappio	11,3	-5,7
Eläkevelkojen uudelleen määrittämisestä johtuva voitto/tappio	-16,6	5,1
Omaisuuserän enimmäismäärän muutoksesta johtuva voitto/tappio	0,6	-3,6
Uudelleen määrittämisestä johtuvien erien vero vaikutus	0,1	1,6
<b>Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät</b>	<b>-4,6</b>	<b>-2,6</b>

Konserni ennakoi maksavansa etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin 11.8 milj. euroa vuonna 2017.

<b>Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmiin</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Osakkeet (noteeratut)	<b>24,4</b> %	23,3 %
Velkainstrumentit	<b>59,5</b> %	61,0 %
Kiinteistöt	<b>0,1</b> %	0,1 %
Muut	<b>16,0</b> %	15,6 %

**Merkittävimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset**

**Eurooppa**

Diskonttokorko 31.12.	<b>1,8</b> %	2,1 %
Tuleva palkankorotusolettamus	<b>1,1</b> %	2,3 %
Tuleva eläkekorotusolettamus	<b>0,7</b> %	1,4 %

**Pohjois-Amerikka**

Diskonttokorko 31.12.	<b>3,9</b> %	3,8 %
Tuleva palkankorotusolettamus	<b>2,1</b> %	3,1 %
Tuleva eläkekorotusolettamus	<b>3,0</b> %	3,0 %

Muiden maiden osuus vakuutusmatemaattisista olettamuksista on epäolennainen.

Kuolleisuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta. Ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemuksiin. Tärkeimmissä maissa ja järjestelyissä käytetyt oletukset perustuvat seuraaviin eläkeikäisten henkilöiden kuolleisuustaulukoihin: Yhdysvallat: RP2014.

<b>Herkkyysanalyysi: Diskonttokoron muutoksen vaikutus etuus pohjaiseen eläkevelvoitteeseen:</b>	<b>2016</b>	<b>2015</b>
Diskonttokoron muutos + 0,50 %	<b>-15,2</b>	-19,8
Diskonttokoron muutos - 0,50 %	<b>17,2</b>	22,2

Herkkyysanalyysin vaikutukset on laskettu muuttamalla diskonttokorkoa ja pitämällä muut oletukset ennallaan.



## 25. Varaukset

Milj. euroa	Uudelleenjärjestelyvaraus Ympäristövaraus		Muut Yhteensä varaukset	
1.1.2016	4,8	0,9	2,2	7,9
Kurssierot	0,0	-0,0	0,0	0,0
Varausten lisäykset	2,5	0,0	4,0	6,5
Käytetyt varaukset	-5,4	-0,2	-2,2	-7,8
Käyttämättömien varausten peruutukset	-1,1	0,0	-0,4	-1,6
<b>31.12.2016</b>	<b>0,8</b>	<b>0,7</b>	<b>3,6</b>	<b>5,1</b>
Pitkäaikainen	0,0	0,2	0,9	1,2
Lyhytaikainen	0,8	0,5	2,6	3,9
<b>Yhteensä</b>	<b>0,8</b>	<b>0,7</b>	<b>3,6</b>	<b>5,1</b>

Varausten määrä laski pääosin uudelleenjärjestelyvarausten käytön seurauksena. Varaukset odotetaan käytettävän seuraavien 12 kuukauden kuluessa.

Ympäristövarauksista olennaisimmat on tehty jätealueiden ennalleen saattamiseksi Suomessa ja Ruotsissa.

## 26. Korolliset velat

Milj. euroa	Käypä	Käypä	Kirjanpito-	Kirjanpito-	IFRS käyvän
	arvo	arvo	arvo	arvo	arvon
	2016	2015	2016	2015	hierarkiataso
<b>Pitkäaikaiset</b>					
Lainat rahoituslaitoksilta	-	26,7	-	26,7	2
Muut pitkäaikaiset velat	103,6	103,1	100,4	100,2	1
<b>Yhteensä</b>	<b>103,6</b>	<b>129,8</b>	<b>100,4</b>	<b>126,9</b>	
<b>Lyhytaikaiset</b>					
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus	25,8	12,6	25,8	12,6	2
Muut lyhytaikaiset velat	64,0	103,7	64,0	103,7	2
<b>Yhteensä</b>	<b>89,8</b>	<b>116,4</b>	<b>89,8</b>	<b>116,4</b>	

Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoituslaitos- ja muut lainat on arvostettu efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Käypä arvo on kohtuullinen arvio lainojen ja velkojen kirjanpitoarvoista. Muihin pitkäaikaisiin velkoihin sisältyy joukkovelkakirjalaina, joka on listattu Nasdaq Helsingissä.

Korollisten velkojen pääomilla painotettu keskiporko oli 4,04 % vuonna 2016 (3,98 % vuonna 2015).

### Velkojen jakautuminen valuutoittain

Milj. euroa	2016	2015
<b>Korolliset pitkäaikaiset velat:</b>		
EUR	100,4	125,2
USD	-	-
CNY	-	1,7
Muut	-	-
<b>Korolliset lyhytaikaiset velat:</b>		
EUR	38,4	39,0
USD	-	1,8
CNY	51,4	75,5
Muut	-	-

## 27. Ostovelat ja muut velat

Milj. euroa	2016	2015
<b>Pitkäaikaiset</b>		
Siirtovelat	-	0,0
<b>Yhteensä</b>	-	0,0
<b>Lyhytaikaiset</b>		
Ostovelat	122,7	130,1
Siirtovelat	50,0	40,3
Johdannaissopimukset	0,9	1,4
Saadut ennakot	1,1	0,6
Velat osakkuusyhtiöille	0,0	0,6
Muut lyhytaikaiset velat	22,8	10,5
<b>Yhteensä</b>	<b>197,5</b>	<b>183,5</b>
<b>Siirtovelkojen erittely</b>		
Henkilöstökulujaksotukset	43,2	31,5
Korkojaksotus	1,9	1,7
Muut	4,9	7,1
<b>Yhteensä</b>	<b>50,0</b>	<b>40,3</b>

## 28. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

Milj. euroa	(Liitetieto)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat			Suojaus-laskennassa olevat johdannaiset		Myytävässä olevat rahoitus-varat		Jaksotettuun hankinta- Tase-erien menoon kirjanpito- arvostetut rahoitusvelat		IFRS käyvän arvon hierarkia-taso
		rahoitusvarat/-velat	laskennassa olevat johdannaiset	Lainat ja muut saamiset	Myytävässä olevat rahoitus-varat	hankinta- Tase-erien menoon kirjanpito- arvostetut rahoitusvelat					
<b>2016</b>											
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>											
Muut sijoitukset	(18)	-	-	-	0,3	-	<b>0,3</b>				
Muut saamiset	(22)	-	-	7,2	-	-	<b>7,2</b>				
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>											
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(22)	-	-	126,7	-	-	<b>126,7</b>				
Johdannaissopimukset	(22,29)	0,6	0,0	-	-	-	<b>0,6</b>			2	
Rahavarat	(19)	-	-	49,4	-	-	<b>49,4</b>				
<b>Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin</b>		<b>0,6</b>	<b>0,0</b>	<b>183,3</b>	<b>0,3</b>	-	<b>184,2</b>				
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>											
Korolliset velat	(26)	-	-	-	-	100,4	<b>100,4</b>				
Muut velat	(27)	-	-	-	-	-	<b>-0</b>				
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>											
Korolliset velat	(26)	-	-	-	-	89,8	<b>89,8</b>				
Ostovelat ja muut velat	(27)	-	-	-	-	196,6	<b>196,6</b>				
Johdannaissopimukset	(27,29)	0,9	-	-	-	-	<b>0,9</b>			2	
<b>Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin</b>		<b>0,9</b>	-	-	-	<b>386,8</b>	<b>387,7</b>				
<b>2015</b>											
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>											
Muut sijoitukset	(18)	-	-	-	0,3	-	0,3				
Muut saamiset	(22)	-	-	5,8	-	-	5,8				
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>											
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(22)	-	-	151,0	-	-	151,0				
Johdannaissopimukset	(22,29)	0,4	0,5	-	-	-	0,9			2	
Rahavarat	(19)	-	-	47,3	-	-	47,3				
<b>Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin</b>		<b>0,4</b>	<b>0,5</b>	<b>204,1</b>	<b>0,3</b>	-	<b>205,3</b>				

Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	(26)	-	-	-	-	126,9	126,9
Muut velat	(27)	-	-	-	-	0,0	0,0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	(26)	-	-	-	-	116,4	116,4
Ostovelat ja muut velat	(27)	-	-	-	-	182,0	182,0
Johdannaissopimukset	(27,29)	1,4	-	-	-	-	1,4
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		1,4	-	-	-	425,3	426,7

Käyvän arvon hierarkiassa konsernin käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit kuuluvat tasoon 2.

## 29. Johdannaissopimukset

Milj. euroa	Nimellis-	Nimellis-	Yhteensä	Käypä	Käypä	Käypä	Käypä
	arvo	arvo		arvo,	arvo,	arvo,	arvo,
	Erääntymis-	Erääntymis-		saamiset	saamiset	velat	velat
	aika	aika		Erääntymis-	Erääntymis-	Erääntymis-	Erääntymis-
	< 1 vuosi	> 1 vuosi		aika	aika	aika	aika
				< 1 vuosi	> 1 vuosi	< 1 vuosi	> 1 vuosi
<b>2016</b>							
<b>Suojauslaskenta</b>							
Valuuttatermiinit*	2,7	-	0,0	0,0	-	-	-
<b>Yhteensä</b>	<b>2,7</b>	<b>-</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Suojauslaskennan ulkopuoliset</b>							
Valuuttatermiinit*	87,2	-	-0,3	0,5	-	-0,8	-
<b>Yhteensä</b>	<b>87,2</b>	<b>-</b>	<b>-0,3</b>	<b>0,5</b>	<b>-</b>	<b>-0,8</b>	<b>-</b>
<b>2015</b>							
<b>Suojauslaskenta</b>							
Valuuttatermiinit*	23,0	-	0,5	0,5	-	-	-
<b>Yhteensä</b>	<b>23,0</b>	<b>-</b>	<b>0,5</b>	<b>0,5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Suojauslaskennan ulkopuoliset</b>							
Valuuttatermiinit*	124,3	-	-1,0	0,3	-	-1,3	-
<b>Yhteensä</b>	<b>124,3</b>	<b>-</b>	<b>-1,0</b>	<b>0,3</b>	<b>-</b>	<b>-1,3</b>	<b>-</b>

\* Käytössä olleet valuuttatermiinit, nimellisarvoltaan 90,0 milj. euroa (147,2 milj. euroa vuonna 2015), kohdistuivat operatiivisen ja rahoituksen rahavirran sekä ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaamiseen.

Johdannaissopimusten käyvät arvot on laskettu tulevien rahavirtojen nykyarvona tilinpäätöspäivän termiinihinnoista. Taseessa johdannaiset on arvostettu bruttoperiaatteella käypään arvoon.

Konserni tekee johdannaiskauppoja vastapuolten kanssa netotussopimusten puitteissa. Tietyissä luottoriskitapahtumissa, kuten irtisanomistilanteissa, kaikki sopimusten puitteissa olevat avoimet kaupat päätetään ja osapuolten kesken maksetaan vain yksi summa. Netotussopimus ei täytä kuittaamisen edellytyksiä taseessa. Kuittausoikeus on voimassa vain tulevaisuudessa tapahtuvan luottoriskin realisoitumisen toteutuessa. Tilinpäätöshetkellä niiden johdannaisvarojen, joihin sovelletaan edellä kuvattuja sopimuksia, käypä arvo oli 0,3 milj. euroa (31.12.2015 0,2 milj. euroa). Tilinpäätöshetkellä niiden johdannaisvelkojen, joihin sovelletaan edellä kuvattuja sopimuksia, käypä arvo oli -0,6 milj. euroa (-0,8 milj. euroa). Konserni ei ole antanut tai saanut vakuuksia liittyen johdannaisiin.

## 30. Muut vuokrasopimukset

Milj. euroa	2016	2015
<b>Muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavaksi tulevat vähimmäisvuokrat:</b>		
Yhden vuoden kuluessa	5,8	6,4
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden kuluttua	9,5	12,2
Yli 5 vuoden kuluttua	5,2	7,4
<b>Yhteensä</b>	<b>20,5</b>	<b>26,1</b>

Suurin osa vuokralle otetuista eristä liittyy rakennusten ja rakennelmien sekä koneiden ja laitteiden vuokrasopimuksiin.

Vuonna 2016 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 7,3 milj. euroa (7,6 milj. euroa vuonna 2015).

## 31. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. euroa	2016	2015
Kiinnitykset	<b>6,3</b>	6,6
Pantit	<b>0,3</b>	0,1
Vastuut		
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annetut takaukset	<b>52,8</b>	58,9
Hankintasitoumukset investoinneista	<b>0,4</b>	0,3
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annetut sitoumukset	<b>1,1</b>	1,8
Muut vastuusitoumukset	<b>6,2</b>	10,1

Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annetut takaukset sisältää Iso-Britannian eläkevastuisiin liittyvän takauksen 29,4 milj. euroa (32,9 milj. euroa vuonna 2015).

Muut vastuusitoumukset sisältävät muiden muassa sitovan sopimuksen energian hankintaan liittyen.

Konserniyhtiöt eivät ole tällä hetkellä mukana missään taloudellisilta vaikutuksiltaan merkittävässä oikeudenkäynnissä, välimiesmenettelyssä tai hallinnollisessa menettelyssä.

Muista vuokrasopimuksista johtuvat vuokravastuut on eritelty liitetiedossa 30.



## 32. Lähipiiritapahtumat

Konsernilla on lähipiiritapahtumia tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja yhtiön johdon kanssa.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet 31.12.2016	Omistusosuus, %	Maa
Emoyhtiö Ahlstrom Oyj		Suomi
Ahlstrom Asia Holdings Pte Ltd	100,0	Singapore
PT Ahlstrom Indonesia	100,0	Indonesia
Ahlstrom Barcelona, S.A.	100,0	Espanja
Ahlstrom Brasil Indústria e Comércio de Papéis Especiais Ltda	100,0	Brasilia
Ahlstrom Chirnside Limited	100,0	Iso-Britannia
Ahlstrom Fibercomposites (Binzhou) Limited	100,0	Kiina
Ahlstrom Fiber Composites India Private Ltd	100,0	Intia
Ahlstrom Germany GmbH	100,0	Saksa
Ahlstrom Osnabrück GmbH	100,0	Saksa
Ahlstrom Glassfibre Oy	100,0	Suomi
Ahlstrom Tver LLC	100,0	Venäjä
Ahlstrom Industries	100,0	Ranska
Ahlstrom Brignoud	100,0	Ranska
Ahlstrom Tampere Oy	100,0	Suomi
Ahlstrom Specialties	100,0	Ranska
Ahlstrom Italy S.p.A.	100,0	Italia
Ahlstrom Japan Inc.	100,0	Japani
Ahlstrom Korea Co., Ltd	100,0	Etelä-Korea
Ahlstrom Malmédy SA	100,0	Belgia
Ahlstrom Monterrey, S. de R.L. de C.V.	100,0	Meksiko
Ahlstrom Product & Technology Center - Shanghai	100,0	Kiina
Ahlstrom South Africa (Pty) Ltd	100,0	Etelä-Afrikka
Ahlstrom Ställdalen AB	100,0	Ruotsi
Ahlstrom Falun AB	100,0	Ruotsi
Ahlstrom USA Inc.	100,0	USA
Ahlstrom Filtration LLC	100,0	USA
Ahlstrom Nonwovens LLC	100,0	USA
Windsor Locks Canal Company	100,0	USA
Ahlstrom Vilnius UAB	100,0	Liettua
Ahlstrom Warsaw Sp. Z.o.o	100,0	Puola
Ahlstrom Yulong (Shanghai) Specialty Paper Trading Co. Ltd	60,0	Kiina
Ahlstrom Yulong Specialty Paper Company Limited	60,0	Kiina
Akerlund & Rausing Kuban Holding GmbH	100,0	Saksa

Omistusosuudet eivät poikkea äänivaltaosuudesta.

**Hallituksen palkkiot**

Tuhatta euroa	<b>2016</b>	2015
---------------	-------------	------

**Hallituksen jäsenet 31.12.2016**

Hans Sohlström, puheenjohtaja 5.4.2016 lähtien	<b>69</b>	-
Jan Inbarr, varapuheenjohtaja	<b>74</b>	58
Alexander Ehrnrooth	<b>56</b>	45
Johannes Gullichsen	<b>50</b>	38
Jan Johansson	<b>47</b>	-
Harri-Pekka Kaukonen	<b>53</b>	-
Riitta Viitala	<b>35</b>	-

**Aiemmat hallituksen jäsenet**

Panu Routila, puheenjohtaja 5.4.2016 asti	<b>29</b>	97
Robin Ahlstrom, puheenjohtaja 26.1.2015 asti	<b>0</b>	7
Lori J. Cross	<b>24</b>	66
Anders Moberg	<b>24</b>	71
Markus Rauramo	<b>20</b>	68
Esa Ikäheimonen	<b>0</b>	23
Daniel Meyer	<b>0</b>	15

<b>Yhteensä</b>	<b>479</b>	487
-----------------	------------	-----

**Johdon työsuhde-etuudet**

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	<b>4 100</b>	3 106
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	<b>194</b>	173

<b>Yhteensä</b>	<b>4 294</b>	3 279
-----------------	--------------	-------

**Johdon palkat ja palkkiot**

Toimitusjohtaja Marco Levi 7.11.2016 asti	<b>1 007</b>	1 027
Toimitusjohtaja Sakari Ahdekivi 7.11.2016 lähtien	<b>279</b>	-
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	<b>2 814</b>	2 079

<b>Yhteensä</b>	<b>4 100</b>	3 106
-----------------	--------------	-------

Toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet voivat kuulua vapaaehtoisiiin eläkevakuutuksiin. Kaikki kyseiset eläkevakuutukset ovat maakohtaisia ja maksuperusteisia. Yhtiön vuosittainen maksu eläkevakuutuksiin ei kenenkään osallistujan osalta ylitä hänen kahden kuukauden palkan määräänsä (mukaan lukien luontoisedut, lukuun ottamatta bonuksia). Osallistujien eläkkeet määräytyvät sovellettavien paikallisten eläkelakien ja -säännösten sekä heidän edellä mainittuihin maksuperusteisiin eläkevakuutuksiin kertyneiden säästöjensä määrän perusteella. Eläkevakuutuksen ehtojen mukaan toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle aikaisintaan 63 vuoden iässä. Toimitusjohtajan osalta eläkekulu oli 172 tuhatta euroa.

### Osakepalkkiojärjestelmä

Hallitus päätti 15.12.2010 uudesta pitkän aikavälin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä vuosille 2011-2015. Ohjelma suunnataan yhteensä enintään 50 henkilölle ansaintajaksoa kohden mukaan lukien konsernin johtoryhmän (EMT) jäsenet sekä muut avainhenkilöt.

Ohjelman pituus on viisi vuotta sisältäen kolme ansaintajaksoa 2011-2012, 2012-2014 sekä 2013-2015. Ohjelma tarjoaa mahdollisuuden saada palkkiona Ahlstromin osakkeita, sekä rahana maksettavan osuuden kattamaan palkkiosta aiheutuvat verot, mikäli hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamat tavoitteet sijoitetun oman pääoman tuotosta ja tuloksesta per osake saavutetaan. Jos ohjelman tavoitteet saavutetaan täysimääräisesti kaikkien kolmen ansaintajakson aikana, ohjelman perusteella maksettava palkkio vastaa kokonaisuudessaan noin 1 000 000 yhtiön osaketta. Ohjelmassa saatujen osakkeiden luovutus on rajoitettu vuodeksi kulloisenkin ansaintajakson jälkeen.

Järjestelmästä jaksotettiin kuluja 0,1 milj. euroa vuodelle 2011, joka tuloutettiin kokonaisuudessaan 2012. Vuodelle 2013 ei kirjattu järjestelmästä kuluja. Vuodelle 2014 kirjattu määrä kannustejärjestelmästä 2012-2014 oli 0,2 milj.euroa ja se maksettiin kokonaan pois (0,3 milj.euroa) vuonna 2015. Vuonna 2015 kirjattiin palkkiojärjestelmästä 2013-2015 kuluja 0,6 milj.euroa ja se maksettiin pois vuonna 2016 (1,3 milj.euroa).

Hallitus suosittelee, että yhtiön toimitusjohtaja omistaa yhtiön osakkeita nettovuosisipalkkansa arvoa vastaavan määrän ja muut johtoryhmän jäsenet puolet vuotuisesta nettopalkastaan.

Ahlstrom Oyj:n hallitus hyväksyi 24. tammikuuta 2014 johtoryhmän jäsenille ja muille avainhenkilöille suunnattavan osakepohjaisen kannustinjärjestelmän osana palkitsemis- ja sitouttamisohjelmaa. Ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä ja sen tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Ohjelmassa on ansaintajaksoja, jotka alkavat 1.1.2014, 1.1.2015 ja 1.1.2016, ja mahdolliset palkkiot maksetaan kunkin ansaintajakson päättyttyä. Palkkiona saatuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kolmen vuoden kuluttua ansaintajakson alkamisesta. Mikäli hallituksen kullekin ansaintajaksolle asettamat tavoitteet saavutetaan, ohjelma tarjoaa mahdollisuuden saada palkkiona Ahlstromin osakkeita sekä rahana maksettavan osuuden, jonka yhtiö käyttää maksettavasta palkkiosta aiheutuviin veroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Ensimmäisen ansaintajakson tavoitteet ovat liikevaihto, osakekohtainen tulos ja uusien tuotteiden osuus liikevaihdosta.

Vuodelle 2014 kirjattu kulu ohjelmasta 2014 oli 0,2 milj. euroa ja se maksettiin kokonaan pois (0,5 milj.euroa) vuonna 2015. Ohjelmasta 2015 kirjattiin vuodelle 2015 kuluja 0,7 milj.euroa ja se maksettiin kokonaan pois vuonna 2016 (2,3 milj.euroa). Hallitus päätti ansaintajakson 2016 tavoitteet ja niitä kirjattiin vuonna 2016 yhteensä 6,8 milj.euroa. Pääsääntöisesti palkkiota ei makseta jos avainhenkilön työ- tai toimisuuhde päättyy ennen palkkion maksamista.

Hallitus päätti, että yhtiön toimitusjohtajan on omistettava 40 prosenttia ohjelman perusteella saamistaan osakkeista niin kauan kuin hän jatkaa toimitusjohtajana, ja muiden johtoryhmän jäsenten on omistettava 40 prosenttia ohjelman perusteella saamistaan osakkeista kaksi vuotta kolmevuotisen ansaintajakson päättymisen tai sitouttamisjakson päättymisen jälkeen.

### Edellisen johdon kannustinjärjestelmä

Tämä kannustinjärjestelmä on viety päätökseen ja johdon omistusyhtiö Ahlcorp Oy purettu.

## 33. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernin johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöslaskelmiin.

Ahlstrom Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 11.1.2017 hyväksyä Ahlstromin ja Munksjö Oyj:n liiketoimintojen yhdistämisen osakeyhtiölain mukaisella absorptiosulautumisella sulautumissuunnitelman mukaisesti niin, että Ahlstrom sulautuu Munksjöhön sekä päätti samalla hyväksyä sulautumissuunnitelman.

Ahlstromin 100 miljoonan euron senior-ehtoisia vakuudettomia kiinteäkorkoisia joukkovelkakirjoja koskeva joukkovelkakirjanhaltijoiden kokous pidettiin 10. tammikuuta 2017. Joukkovelkakirjanhaltijat päättivät hyväksyä ehdotukset koskien suostumusten antamista ja vaateista luopumista ja päättivät muuttaa joukkovelkakirjojen ehtoja. Suostumukset ja luopumiset astuivat voimaan välittömästi sen jälkeen, kun ne hyväksyttiin joukkovelkakirjanhaltijoiden kokouksessa, ja muutokset astuvat voimaan, kun Ahlstrom Oyj:n sulautuminen Munksjö Oyj:hin pannaan täytäntöön.

Ahlstrom on saattanut päätökseen 3.1.2017 Saksassa Osnabrückin tehdasta operoivan tytäryhtiönsä myynnin Kämmerer Paper Holding GmbH:lle. Järjestelystä tiedotettiin 7.11.2016. Kauppahintaa ei julkaista osapuolten välisen sopimuksen mukaisesti.

# Avainluvut

Milj. euroa	2016	2015	2014	2013	2012
<b>Taloudelliset tunnusluvut</b>					
Liikevaihto	1 085,9	1 074,7	1 001,9	1 336,1	1 598,6
Liikevaihto - jatkuvat toiminnot	1 085,9	1 074,7	1 001,1	1 014,8	1 010,8
Henkilöstökulut	223,5	216,6	211,0	268,2	304,7
% liikevaihdosta	20,6	20,2	21,1	20,1	19,1
Henkilöstökulut - jatkuvat toiminnot	223,5	216,6	210,9	219,2	213,3
% liikevaihdosta	20,6	20,2	21,1	21,6	21,1
Poistot	49,6	67,0	58,4	51,3	72,9
Poistot - jatkuvat toiminnot	49,6	67,0	58,4	51,3	52,4
Arvonalentumiset	0,6	7,5	10,7	59,0	-0,1
Arvonalentumiset - jatkuvat toiminnot	0,6	7,5	11,9	2,6	-0,1
Liikevoitto/-tappio	70,8	21,9	7,7	-32,9	54,8
% liikevaihdosta	6,5	2,0	0,8	-2,5	3,4
Liikevoitto/-tappio - jatkuvat toiminnot	70,8	21,9	-3,7	10,7	21,8
% liikevaihdosta	6,5	2,0	-0,4	1,1	2,2
Nettokorkokulut	12,3	16,4	17,9	18,2	18,8
% liikevaihdosta	1,1	1,5	1,8	1,4	1,2
Nettokorkokulut - jatkuvat toiminnot	12,3	16,4	17,9	17,4	17,7
% liikevaihdosta	1,1	1,5	1,8	1,7	1,8
Tulos ennen veroja	56,3	22,6	2,1	53,8	20,4
% liikevaihdosta	5,2	2,1	0,2	4,0	1,3
Tulos ennen veroja - jatkuvat toiminnot	56,3	22,6	-9,4	-15,4	-6,4
% liikevaihdosta	5,2	2,1	-0,9	-1,5	-0,6
Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta	34,8	9,2	3,6	61,0	1,6
% liikevaihdosta	3,2	0,9	0,4	4,6	0,1
Oman pääoman ehtoisen lainan kaudelle kohdistuvat korot veroilla vähennettynä	6,3	6,3	6,3	6,5	5,7
Sijoitettu pääoma vuoden lopussa	506,0	542,6	615,3	671,8	844,1
Sijoitettu pääoma vuoden lopussa - jatkuvat toiminnot	506,0	542,6	615,3	675,1	715,3
Korolliset nettovelat	140,8	195,9	253,8	291,7	303,4
Oma pääoma	315,8	299,4	320,1	341,4	485,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	13,6	3,9	1,3	-4,3	5,0
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), % - jatkuvat toiminnot	13,6	3,9	-0,5	0,9	2,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,3	2,8	-0,8	13,8	0,0
Omavaraisuusaste, %	38,2	35,8	34,8	35,2	36,2
Velkaantumisaste, %	44,6	65,4	79,3	85,5	62,5
Investoinnit ilman yritysostoja	37,9	27,3	49,1	84,8	90,4

% liikevaihdosta	<b>3,5</b>	2,5	4,9	6,3	5,7
Investoinnit ilman yritysostoja - jatkuvat toiminnot	<b>37,9</b>	27,3	45,4	76,1	74,1
% liikevaihdosta	<b>3,5</b>	2,5	4,5	7,5	7,3
Tuotekehityskulut	<b>15,8</b>	20,9	17,5	19,9	18,6
% liikevaihdosta	<b>1,5</b>	1,9	1,7	1,5	1,2
Tuotekehityskulut - jatkuvat toiminnot	<b>15,8</b>	20,9	17,5	19,3	17,1
% liikevaihdosta	<b>1,5</b>	1,9	1,7	1,9	1,7
Liiketoiminnan nettorahavirta	<b>125,8</b>	60,0	35,4	41,0	78,7
Henkilöstö vuoden lopussa	<b>3 233</b>	3 311	3 401	3 573	5 145
Henkilöstö vuoden lopussa - jatkuvat toiminnot	<b>3 233</b>	3 311	3 401	3 536	3 829
Henkilöstö, vuoden keskiarvo	<b>3 286</b>	3 376	3 499	4 490	5 141
Liikevaihto/henkilö, tuhatta euroa	<b>330</b>	318	286	298	311
Henkilöstö, vuoden keskiarvo - jatkuvat toiminnot	<b>3 286</b>	3 376	3 493	3 744	3 825
Liikevaihto/henkilö, tuhatta euroa	<b>330</b>	318	287	271	264
<b>Osakekohtaiset tunnusluvut</b>					
Tulos/osake, euroa	<b>0,61</b>	0,06	-0,06	1,17	-0,09
Tulos/osake, euroa - jatkuvat toiminnot	<b>0,61</b>	0,06	-0,22	-0,46	-0,44
Tulos/osake, laimennettu, euroa	<b>0,61</b>	0,06	-0,06	1,17	-0,09
Vaikutus oman pääoman ehtoisen lainan kaudelle kohdistuvista koroista veroilla vähennettynä, euroa	<b>0,13</b>	0,13	0,13	0,14	0,12
Oma pääoma/osake, euroa	<b>4,53</b>	4,20	4,65	5,04	8,50
Osinko/osake, euroa	<b>*0,49</b>	0,31	0,30	0,30	0,63
Osinko/tulos, %	<b>n/a</b>	491,3	n/a	25,6	n/a
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa (1 000 kpl)	<b>46 597,9</b>	46 521,6	46 225,3	46 105,3	46 105,3
Emoyhtiön hallussa olevien omien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa (1 000 kpl)	<b>72,8</b>	149,0	149,0	269,0	269,0
Ahlcorp Oy:n hallussa olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa (1 000 kpl)	-	-	296,3	296,3	296,3
Osakkeiden lukumäärä yhteensä tilikauden lopussa (1 000 kpl)	<b>46 670,6</b>	46 670,6	46 670,6	46 670,6	46 670,6
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana (1 000 kpl)	<b>46 670,6</b>	46 670,6	46 670,6	46 670,6	46 670,6
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana (1 000 kpl)	<b>46 573,4</b>	46 420,9	46 170,7	46 105,3	46 105,3
Liikevaihto ja liikevoitto on määritelty konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.					
*)Ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin 11.1.2017, päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään Ahlstromin tilikauden 2015 tilintarkastetun tilinpäätöksen perusteella enintään 0,49 euron lisäosingon maksusta yhtiön ulkona olevaa osaketta kohden Ahlstromin osakkeenomistajille ennen yhdistymisen toteuttamista.					

# Avainlukujen laskentakaavat

Korolliset nettovelat	Korolliset velat - Rahavarat - Muut lyhytaikaiset sijoitukset	
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (vuoden keskiarvo)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + Rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma (vuoden keskiarvo) - Korottomat velat (vuoden keskiarvo)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto (RONA), %	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio}}{\text{Käyttöpääoma (vuoden keskiarvo) + Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet (vuoden keskiarvo)}}$	x 100
Laimentamaton tulos/osake, euroa	$\frac{\text{Tilikauden tulos - Määräysvallattomien omistajien osuus - Oman pääoman ehtoisen lainan kaudelle kohdistuvat korot veroilla vähennettynä}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin kauden aikana}}$	
Laimennettu tulos/osake, euroa	$\frac{\text{Tilikauden tulos - Määräysvallattomien omistajien osuus - Oman pääoman ehtoisen lainan kaudelle kohdistuvat korot veroilla vähennettynä}}{\text{Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin kauden aikana}}$	
Oma pääoma/osake, euroa	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$	

# Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

## Sisältö

- Tuloslaskelma
- Tase
- Rahavirtalaskelma
- Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot



# Tuloslaskelma

Milj. euroa	Liitetieto	2016	2015
<b>Liikevaihto</b>	1	<b>75,2</b>	80,3
Liiketoiminnan muut tuotot		<b>0,0</b>	9,6
Henkilöstökulut	2	<b>-13,2</b>	-8,3
Poistot ja arvonalentumiset	7	<b>-1,5</b>	-1,6
Liiketoiminnan muut kulut	3	<b>-34,0</b>	-43,7
		<b>-48,7</b>	-53,6
<b>Liikevoitto</b>		<b>26,5</b>	36,3
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korko- ja muut rahoitustuotot	4	<b>5,7</b>	8,6
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		<b>-10,0</b>	0,2
Korko- ja muut rahoituskulut	5	<b>-16,3</b>	-18,9
Kurssierot		<b>-0,5</b>	0,2
		<b>-21,1</b>	-10,0
<b>Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja</b>		<b>5,4</b>	26,3
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		<b>0,0</b>	0,3
Konserniavustukset		<b>-14,5</b>	1,5
Tuloverot	6	<b>0,7</b>	-4,0
<b>Tilikauden voitto/tappio</b>		<b>-8,4</b>	24,2

# Tase

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
<b>Vastaavaa</b>			
<b>Pysyvät vastaavat</b>			
Aineettomat hyödykkeet	7		
Aineettomat oikeudet		9,2	3,0
Ennakkomaksut		1,1	1,4
		10,3	4,3
Aineelliset hyödykkeet	7		
Maa- ja vesialueet		0,0	0,0
Koneet ja kalusto		0,5	0,5
Muut aineelliset hyödykkeet		0,1	0,1
		0,6	0,6
Sijoitukset	8		
Osakkeet konserniyhtiöissä		720,7	711,3
Osakkeet osakkuusyhtiöissä		9,9	9,9
Muut osakkeet		0,1	0,1
		730,7	721,3
<b>Vaihtuvat vastaavat</b>			
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset konserniyhtiöiltä	14	68,7	77,8
Lainasaamiset		-	-
Laskennalliset verosaamiset	13	0,7	0,7
Siirtosaamiset	9	0,2	0,4
		69,6	78,9
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		0,1	0,9
Saamiset konserniyhtiöiltä	14	11,9	11,5
Laskennalliset verosaamiset	13	0,9	0,0
Muut saamiset		0,3	-
Siirtosaamiset	9	0,9	1,8
		14,1	14,3
Rahat ja pankkisaamiset		8,5	5,2
<b>Yhteensä vastaavaa</b>		<b>833,8</b>	<b>824,6</b>
<b>Vastattavaa</b>			
<b>Oma pääoma</b>	10		

Osakepääoma		<b>70,0</b>	70,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		<b>61,1</b>	61,1
Voittovarot		<b>340,8</b>	330,5
Tilikauden voitto/tappio		<b>-8,4</b>	24,2
		<b>463,5</b>	485,8
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>			
Poistoero		<b>0,5</b>	0,5
<b>Pakolliset varaukset</b>	12	<b>3,5</b>	3,7
<b>Vieras pääoma</b>			
Pitkäaikainen vieras pääoma	11		
Oman pääoman ehtoinen laina		-	100,0
Joukkovelkakirjalainat		<b>99,6</b>	99,5
Lainat rahoituslaitoksilta		-	25,0
Velat osakkuusyhtiöille	15	<b>0,7</b>	0,7
		<b>100,3</b>	225,2
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma</b>			
Oman pääoman ehtoinen laina		<b>100,0</b>	-
Joukkovelkakirjalainat		-	-
Lainat rahoituslaitoksilta		<b>35,0</b>	38,9
Eläkelainat		-	-
Ostovelat		<b>2,0</b>	1,7
Velat konserniyhtiöille	14	<b>119,2</b>	59,1
Muut lyhytaikaiset velat		<b>0,5</b>	0,8
Siirtovelat	16	<b>9,3</b>	8,9
		<b>266,0</b>	109,4
<b>Yhteensä vieras pääoma</b>		<b>366,3</b>	334,6
<b>Yhteensä vastattavaa</b>		<b>833,8</b>	824,6

# Rahavirtalaskelma

Milj. euroa	2016	2015
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>		
Liikevoitto	26,5	36,3
Poistot ja arvonalentumiset	1,5	1,6
Muut oikaisuerät	0,5	-9,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta	28,5	28,6
Nettokäyttöpääoman muutos	15,3	0,1
Liiketoiminnan rahavirta	43,8	28,7
Korkotuotot	5,2	6,9
Korko- ja muut rahoituskulut	-14,9	-18,1
Kurssierot	-1,6	0,2
Tuloverot	-0,2	0,1
<b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>	<b>32,3</b>	<b>17,8</b>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Uudishankinnat	-7,8	-2,0
Konserniyhtiöiden pääomanlisäykset	-35,0	-44,6
Konserniyhtiöiden pääomanpalautukset	15,6	0,1
Osakkuusyhtiöiden myynnit	-	-
Muiden pysyvien vastaavien sijoitusten myynnit	-	45,3
Muiden pysyvien vastaavien myynnit	0,2	0,4
Saadut osingot	-	-
<b>Investointien nettorahavirta</b>	<b>-27,0</b>	<b>-0,8</b>
<b>Rahoitustoimintojen rahavirta</b>		
Lainasaamisten ja rahoitusarvopapereiden muutos	4,4	31,4
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-8,9	-65,9
Lyhytaikaisten velkojen muutos	15,5	24,1
Maksetut osingot	-14,5	-14,0
Konserniavustukset	1,5	3,8
<b>Rahoitustoimintojen nettorahavirta</b>	<b>-2,0</b>	<b>-20,6</b>
<b>Rahojen ja pankkisaamisten muutos</b>	<b>3,3</b>	<b>-3,6</b>
Rahat ja pankkisaamiset vuoden alussa	5,2	8,8
<b>Rahat ja pankkisaamiset vuoden lopussa</b>	<b>8,5</b>	<b>5,2</b>

# Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

## Liiketoiminnan kuvaus

Ahlstrom Oyj on Ahlstrom-konsernin emoyhtiö ja toimii tytäryhtiöidensä holding-yhtiönä. Emoyhtiö koordinoi myös konsernin rahoitustoimintoja ja hoitaa konsernin sisäistä rahoitusta. Lisäksi emoyhtiö myy tytäryhtiöilleen konsernin myynti-, johtamis- ja muita hallinnollisia palveluita. Ahlstrom Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä.

## Laatimisperusta

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu euromääräisenä ja Suomen kirjanpitolainsäädäntöä sekä muuta Suomessa voimassa olevaa säännöstöä ja tilinpäätöskäytäntöä noudattaen. Ahlstrom-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on mahdollista.

## Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottopäivästä alkaen.

Poistoajat ovat:

Patentit ja lisenssit	5 -20 vuotta
Tietokoneohjelmistot	3 - 5 vuotta
Koneet ja kalusto	3 -10 vuotta

## Valuuttamääräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset tase-erät on muutettu toimintavaluutan määräiseksi tilikauden päättymispäivän kurssilla. Ulkomaan rahan määräisten saamisten ja velkojen muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

## Rahoitusvarat ja -velat sekä johdannaissopimukset

Emoyhtiön johdannaisinstrumentit sisältävät valuuttatermiinejä. Näillä pyritään suojautumaan valuutta- ja korkoriskeiltä. Johdannaissopimukset kirjataan alunperin niiden käypään arvoon ja arvostetaan uudelleen käyvän arvon periaatetta (KPL 5:2.2) noudattaen kunakin tilinpäätöspäivänä ja arvomuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja.

Rahoitusvälineistä muut lainat ja saamiset sekä muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönneityistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista. Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja.

**Tuloverot**

Laskennalliset verot on laskettu tasearvojen ja veroarvojen välisille väliaikaisille eroille ja verotuksessa huomioon otettaville tappioille käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa olevaa tulevien vuosien verokantaa. Laskennallinen verosaaminen otetaan huomioon arvioituun todennäköiseen arvoonsa.

---

**Vuokrasopimukset (leasing)**

Vuokrasopimusten vuokramaksut kirjataan kuluiksi.

---

**Eläkejärjestelyt**

Yhtiön lakisääteinen eläkevastuu ja mahdollinen lisäeläkevastuu on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemaksut ja tilikauden kulut perustuvat vakuutusyhtiöiden vakuutuslaskelmiin. Eläkemaksut kirjataan tulokseen. Omalla vastuulla olevat eläkevastuut ja niiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan ja taseeseen suomalaisen kirjanpitokäytännön mukaisesti.

---

**Oman pääoman ehtoinen laina**

Oman pääoman ehtoinen laina on esitetty emoyhtiön taseessa vieraan pääoman ryhmässä. Lainaehtojen mukainen korko jaksotetaan emoyhtiön tilinpäätöksessä suoriteperiaatteen mukaisesti laina-ajalle. Lainan nostokulut on kirjattu kuluksi lainan nostohetkellä.

---

# Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

## Sisältö

- 1. Liikevaihto maittain
- 2. Henkilöstökulut
- 3. Tilintarkastajien palkkiot
- 4. Korke- ja muut rahoitustuotot
- 5. Korke- ja muut rahoituskulut
- 6. Tuloverot
- 7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
- 8. Sijoitukset
- 9. Siirtosaamiset
- 10. Oma pääoma
- 11. Pitkäaikaisten lainojen erääntymisajat
- 12. Pakolliset varaukset
- 13. Laskennalliset verosaamiset
- 14. Saamiset konserniyhtiöiltä ja velat konserniyhtiöille
- 15. Saamiset osakkuusyhtiöiltä ja velat osakkuusyhtiöille
- 16. Siirtovelat
- 17. Vakuudet ja vastuusitoumukset
- 18. Tytäryhtiöosakkeet
- 19. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot ja käyvät arvot

# 1. Liikevaihto maittain

Milj. euroa	2016	2015
USA	21,1	23,5
Ranska	14,3	13,3
Italia	8,2	8,0
Suomi	6,4	7,2
Saksa	5,2	6,6
Etelä-Korea	4,5	4,7
Iso-Britannia	4,2	4,7
Ruotsi	3,8	4,0
Kiina	2,3	1,8
Venäjä	1,9	1,8
Belgia	1,2	1,4
Intia	1,1	1,6
Brasilia	1,0	1,7
<b>Yhteensä</b>	<b>75,2</b>	<b>80,3</b>



## 2. Henkilöstökulut

Milj. euroa	2016	2015
Hallituksen jäsenten palkkiot	-0,5	-0,5
Toimitusjohtajan palkka ja palkkiot	-2,6	-1,0
Palkat ja palkkiot	-8,5	-5,8
Eläkekulut	-1,3	-0,7
Muut henkilösivukulut	-0,3	-0,3
<b>Yhteensä</b>	<b>-13,2</b>	<b>-8,3</b>

Toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet voivat kuulua vapaaehtoiseen maksuperusteisiin eläkevakuutuksiin. Eläkevakuutuksen ehtojen mukaan toimitusjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle aikaisintaan 63 vuoden iässä. Toimitusjohtajan osalta eläkemeno oli 172 000 euroa.

### Henkilöstö keskimäärin

Toimihenkilöt	48	45
---------------	----	----

### 3. Tilintarkastajien palkkiot

Milj. euroa	2016	2015
<b>PricewaterhouseCoopers Oy</b>		
Tilintarkastus	-0,1	-0,1
Veropalvelut	-0,1	0,0
Muut palvelut	-0,5	-0,4
<b>Yhteensä</b>	<b>-0,7</b>	<b>-0,5</b>

## 4. Korko- ja muut rahoitustuotot

Milj. euroa	2016	2015
Konserniyhtiöiltä	5,4	8,2
Muilta	0,3	0,4
<b>Yhteensä</b>	<b>5,7</b>	<b>8,6</b>

## 5. Korko- ja muut rahoituskulut

Milj. euroa	2016	2015
Konserniyhtiöille	-0,6	-0,3
Muille	-15,7	-18,6
<b>Yhteensä</b>	<b>-16,3</b>	<b>-18,9</b>

## 6. Tuloverot

Milj. euroa	2016	2015
Tilikaudelta ja aikaisemmilta tilikausilta	-0,2	-0,9
Laskennalliset verot	0,9	-3,1
<b>Tuloverot tuloslaskelmassa</b>	<b>0,7</b>	<b>-4,0</b>

## 7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Milj. euroa

	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
<b>2016</b>				
Hankintameno 1.1.	11,2	-	0,8	0,1
Lisäykset	7,6	-	0,1	-
Vähennykset	-0,7	-	-0,1	-
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>18,1</b>	<b>-</b>	<b>0,8</b>	<b>0,1</b>
Kertyneet poistot 1.1.	6,9	-	0,3	-
Tilikauden poisto	1,4	-	0,1	-
Vähennykset	-0,5	-	-0,1	-
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>7,8</b>	<b>-</b>	<b>0,3</b>	<b>-</b>
<b>Kirja-arvo 31.12.2016</b>	<b>10,3</b>	<b>-</b>	<b>0,5</b>	<b>0,1</b>
<b>2015</b>				
Hankintameno 1.1.	10,1	0,4	0,9	0,1
Lisäykset	2,0	-	-	-
Vähennykset	-0,9	-0,4	-0,1	-
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>11,2</b>	<b>-</b>	<b>0,8</b>	<b>0,1</b>
Kertyneet poistot 1.1.	6,2	-	0,3	-
Tilikauden poisto	1,5	-	0,1	-
Vähennykset	-0,8	-	-0,1	-
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>6,9</b>	<b>-</b>	<b>0,3</b>	<b>-</b>
<b>Kirja-arvo 31.12.2015</b>	<b>4,3</b>	<b>-0</b>	<b>0,5</b>	<b>0,1</b>

## 8. Sijoitukset

Milj. euroa

	Osakkeet konserni- yhtiöissä	Saamiset konserni- yhtiöiltä	Osakkeet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet
<b>2016</b>				
Hankintameno 1.1.	868,1	-	9,9	0,1
Lisäykset	35,0	-	-	-
Vähennykset	-15,6	-	-	-
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>887,5</b>	<b>-</b>	<b>9,9</b>	<b>0,1</b>
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	156,8	-	-	-
Tilikauden arvonalentumiset/palautukset	10,0	-	-	-
Vähennykset	-	-	-	-
<b>Kertyneet arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>166,8</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Kirja-arvo 31.12.2016</b>	<b>720,7</b>	<b>-</b>	<b>9,9</b>	<b>0,1</b>
<b>2015</b>				
Hankintameno 1.1.	835,1	12,8	9,9	38,2
Lisäykset	44,6	-	-	-
Vähennykset	-11,6	-12,8	-	-38,1
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>868,1</b>	<b>-</b>	<b>9,9</b>	<b>0,1</b>
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	156,8	12,8	-	-
Tilikauden arvonalentumiset/palautukset	-	-	-	-
Vähennykset	-	-12,8	-	-
<b>Kertyneet arvonalentumiset 31.12.</b>	<b>156,8</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Kirja-arvo 31.12.2015</b>	<b>711,3</b>	<b>-</b>	<b>9,9</b>	<b>0,1</b>

## 9. Siirtosaamiset

Milj. euroa	2016	2015
<b>Pitkäaikaiset</b>		
Lainan järjestelykulut	0,2	0,4
<b>Lyhytaikaiset</b>		
Suojaussopimusten jaksotus	0,5	0,8
Lainan järjestelykulut	0,3	0,3
Henkilöstökulujaksotukset	-	0,7
Muut	0,1	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>0,9</b>	<b>1,8</b>



# 10. Oma pääoma

Milj. euroa	2016	2015
Oma pääoma 1.1.	485,8	475,7
Maksetut osingot	-14,4	-14,0
Lahjoitukset	-0,1	-0,1
Omien osakkeiden luovutus	0,6	-
Tilikauden voitto	-8,4	24,2
<b>Oma pääoma 31.12.</b>	<b>463,5</b>	<b>485,8</b>

Ahlstrom Oyj:n osakepääoma 31.12.2016 oli 70 005 912,00 euroa. Osakepääoma jakautuu 46 670 608 osakkeeseen. Kaikilla osakkeilla on yksi ääni ja yhtäläinen oikeus osinkoon. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

# 11.Pitkäaikaisten lainojen erääntymisajat

Milj. euroa	2018	2019	2020	2021	2022-	Yhteensä
<b>2016</b>						
Oman pääoman ehtoinen laina	-	-	-	-	-	0,0
Joukkovelkakirjalainat	-	99,6	-	-	-	99,6
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	-	-	0,0
Velat osakkuusyhtiöille	0,7	-	-	-	-	0,7
<b>Yhteensä</b>	0,7	99,6	-	-	-	100,3

Milj. euroa	2017	2018	2019	2020	2021-	Yhteensä
<b>2015</b>						
Oman pääoman ehtoinen laina	100,0	-	-	-	-	100,0
Joukkovelkakirjalainat	-	-	99,5	-	-	99,5
Lainat rahoituslaitoksilta	25,0	-	-	-	-	25,0
Velat osakkuusyhtiöille	-	0,7	-	-	-	0,7
<b>Yhteensä</b>	125,0	0,7	99,5	-0	-	225,2

## 12. Pakolliset varaukset

Milj. euroa	2016	2015
Ympäristövastuu	0,1	0,1
Eläke- ja muut työsuhde-etuudet	3,4	3,6
<b>Yhteensä</b>	<b>3,5</b>	<b>3,7</b>

# 13.Laskennalliset verosaamiset

Milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset saamiset	0,7	0,7
Lyhytaikaiset saamiset	0,9	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>1,6</b>	<b>0,7</b>
Aiheutumisperusteen mukaan:		
Väliaikaiset erot pysyvistä vastavista ja verotuksen tappioista	1,6	0,7

# 14. Saamiset konserniyhtiöiltä ja velat konserniyhtiöille

Milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset lainasaamiset	68,7	77,8
Myyntisaamiset	0,1	1,0
Lainasaamiset	11,5	6,7
Siirtosaamiset	0,3	3,8
<b>Yhteensä</b>	<b>80,6</b>	<b>89,3</b>
Ostovelat	1,3	1,7
Siirtovelat	0,1	0,5
Muut lyhytaikaiset velat	117,8	56,9
<b>Yhteensä</b>	<b>119,2</b>	<b>59,1</b>

# 15. Saamiset osakkuusyhtiöiltä ja velat osakkuusyhtiöille

Milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset lainat	0,7	0,7

# 16. Siirtovelat

Milj. euroa	2016	2015
<b>Lyhytaikaiset</b>		
Henkilöstökulujaksotukset	4,9	2,3
Korkojaksotus	2,9	2,9
Suojaussopimusten jaksotus	0,5	1,4
Muut	1,0	2,3
<b>Yhteensä</b>	<b>9,3</b>	<b>8,9</b>

# 17. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. euroa	2016	2015
<b>Konserniyhtiöiden sitoumuksista:</b>		
Takaukset	<b>160,4</b>	229,8
<b>Leasing-sopimukset</b>		
Lyhytaikainen osa	<b>1,2</b>	1,2
Pitkäaikainen osa	<b>4,7</b>	6,5



# 18. Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöt on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 32.

---

# 19. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot ja käyvät arvot

	Nimellisarvot	Nimellisarvot	Käyvät arvot	Käyvät arvot
Milj. euroa	2016	2015	2016	2015
Valuuttatermiinit				
Konserniyhtiöt	12,4	53,4	0,0	-0,3
Muut	76,9	134,5	0,0	-0,6

Johdannaisia käytetään suojaustarkoituksiin konsernin suojauspolitiikan mukaisesti ja ne on arvostettu käypään arvoon (käypien arvojen taso 2). Valuuttatermiinit erääntyvät vuoden kuluessa. Johdannaisten arvostusperiaatteista on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 29.

Emoyhtiön rahoitusriskit eivät olennaisesti eroa konsernin rahoitusriskeistä. Rahoitusriskien hallinnasta on kerrottu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1.

# Hallituksen ehdotus osakkeenomistajien kokoukselle

Emoyhtiön voittovarot ja tilikauden tulos ovat taseen 31.12.2016 mukaan:

	Euroa
Voittovarot	340 809 952,99
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	61 146 256,56
<u>Tilikauden tappio</u>	<u>-8 431 591,68</u>
Yhteensä	393 524 617,87
<u>Lisäosinko vuodelta 2015*)</u>	<u>-22 832 949,44</u>
<b>Jakokelpoiset varat yhteensä</b>	<b>370 691 668,43</b>

\*)Ylimääräinen yhtiökokous, joka pidettiin 11.1.2017, päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään Ahlstromin tilikauden 2015 tilintarkastetun tilinpäätöksen perusteella enintään 0,49 euron lisäosingon maksusta yhtiön ulkona olevaa osaketta kohden Ahlstromin osakkeenomistajille ennen yhdistymisen toteuttamista. Lisäosinko maksetaan ennen sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä. Valtuutus on voimassa Ahlstromin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti.

Hallitus ehdottaa osakkeenomistajien kokoukselle\*\*) seuraavaa:

	Euroa
- osinkoa ei makseta yhtiön voittovaroista	-
- sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon jätetään	61 146 256,56
- voittovarojen tilille jätetään	309 545 411,87
- <u>voittovarojen tilille jätetään, lisäosinko vuodelta 2015</u>	<u>22 832 949,44</u>
	393 524 617,87

\*\*\*) Osakkeenomistajien kokous pidetään vuoden 2017 aikana, sen jälkeen kun sulautuminen Munksjö Oyj:n kanssa on saatettu päätökseen.

Helsingissä 26. tammikuuta 2017

	Hans Sohlström	
Alexander Ehrnrooth	Johannes Gullichsen	Jan Inborr
Jan Johannson	Harri-Pekka Kaukonen	Riitta Viitala
	Sakari Ahdekivi Vt. toimitusjohtaja	

## Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 10. helmikuuta 2017

PricewaterhouseCoopers Oy  
KHT-yhteisö

Markku Katajisto  
KHT

# Tilintarkastuskertomus

## Tilinpäätöksen tilintarkastus

Ahlstrom Oyj:n yhtiökokoukselle

### Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

### Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Ahlstrom Oyj:n (y-tunnus 1670043-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

### Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme on kuvattu tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen

määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

## Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

## Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

### Yhteenveto

#### Olennaisuus

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 10 miljoonaa

#### Konsernitarkastuksen laajuus

- Emoyhtiön lisäksi konsernitarkastukseen kuuluivat 11 tytäryhtiötä 7 eri maassa. Konsernitarkastusta varten määritettiin avainliiketoimintaprosessit ja erityiset tilit, jotka kuuluivat konsernitarkastuksen piiriin.

#### Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Liikevaihdon tuloutusajankohta
- Liikearvon arvonalentumistestaus ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen
- Laskennalliset verosaamiset
- Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen velvoitteet

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

## Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä

voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

<b>Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus</b>	€ 10 miljoonaa
<b>Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde</b>	1 % konsernin ulkoisesta liikevaihdosta vuoden 2016 tilinpäätöksessä
<b>Perustelut vertailukohteen valinnalle</b>	<i>Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi liikevaihdon, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin toiminnan laajuutta. Lisäksi liikevaihto on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 1%.</i>

## Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Ahlstrom-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit. Ahlstrom toimii 22 maassa Amerikassa, Euroopassa ja Aasiassa, joissa sillä on yhteensä 28 tuotantolaitosta ja myyntiyhtiötä.

Määrittelimme konserniyhtiöissä vaadittavan työn luonteen, jonka suoritti joko konsernitiimi tai paikallisen PwC-ketjun tilintarkastajat meidän antamiemme ohjeiden mukaisesti. Konserniyhtiöissä, joita pidimme merkittävinä joko yksittäisen taloudellisen merkittävyytensä tai niiden erityisluonteen takia, suoritettiin tilintarkastus. Nämä tilintarkastukset kattoivat valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista. Muiden konserniyhtiöiden osalta suoritettiin tiettyjä erityisiä tarkastustoimenpiteitä tai analyttisiä tarkastustoimenpiteitä.

Suorittamalla edellä mainitut toimenpiteet raportoivissa tytäryhtiöissä,

yhdistettynä konsernitasolla tehtäviin lisätoimenpiteisiin, olemme hankineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä koskien konsernin taloudellista informaatiota.

## Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyysriski.

### Konsernitiilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

*Liikevaihdon tuloutusajankohta  
Katso liitetieto 5 tilinpäätöksestä*

Konsernin liikevaihto muodostuu erilaisten korkealaatuisten kuitumateriaalien myynnistä, joita käytetään muun muassa suodattimissa, terveydenhuollon kankaissa, laboratorio- ja bioteknologiasovelluksissa, tapeteissa ja elintarvikepakkauksissa. Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot välillisillä veroilla, palautuksilla, alennuksilla ja muilla hyvytyksillä oikaistuna. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistus ja omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ovat siirtyneet ostajalle tai muulle vastuutaholle. Käytännössä tuloutus järjestelmässä tapahtuu kun tavarat lähtevät tehtaalta toimitusehdoista riippumatta. Tilinpäätöksessä olevan tuloutuksen oikeellisuuden varmistamiseksi jokaisessa maassa laaditaan raportti, josta käy ilmi ne myynnit, joiden osalta omistajuuden riski ja hyöty eivät ole vielä siirtyneet. Nämä maakohtaiset raportit yhdistetään yhdeksi raportiksi konsernitasolla konsernin johdon arvioitavaksi siitä, onko tarvetta oikaista konsernitasolla tilinpäätökseen tuloutettua liikevaihtoa. Järjestelmän automaattinen tuloutus ja manuaalisen jälkikäteen korjauksen vuoksi on olemassa riski siitä, että jälkikäteen tehtävässä seurannassa

### Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Olemme suorittaneet tarkastustoimenpiteitä tuloutuksen oikeellisuuden liittyvän olennaisuuden mukaisesti.

Hankimme ymmärryksen ja arvioimme johdon arviota tuloutuksen oikeellisuutta koskevan virheen osalta. Suoritimme järjestelmätarkastusta myynnin kannalta relevantteihin tietojärjestelmiin. Suoritimme aineistotarkastustoimenpiteitä tuloutusajankohtaan liittyen ja täsmäytimme maakohtaiset havainnot konsernitason yhteenvetoon.

Aineistotarkastustoimenpiteisiimme sisältyi:

- tilikauden päättymisen lähetyillä kirjattujen myyntitapahtumien testausta otantaan perustuen
- liikevaihtoon kirjattujen muistiotositteiden tarkastusta otantaan perustuen
- liikevaihtoon liittyvien tase-erien testausta.

Suoritettujen tarkastustoimenpiteiden avulla pystyimme arvioimaan johdon analyysiä ja johtopäätöstä siitä, että liikevaihtoa ei oikaista vuodenvaihteen osalta.



ei havaita kaikkia virheellisesti tuloutettuja tapahtumia.

Edellä kuvatuista tekijöistä johtuen tuloutuksen oikeellisuuden katsotaan muodostavan tilintarkastuksen kannalta keskeisen seikan.

*Liikearvon arvonalentumistestaus ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen  
Katso liitetieto 10, 15 ja 16 tilinpäätöksestä*

Ahlstrom on kuitumateriaaleja valmistava yritys, jolla on useita tuotantolaitoksia sekä yksittäin merkittäviä tuotantokoneita ympäri maailman. Ahlstrom raportoi toiminnastaan kahtena segmenttinä, Specialties ja Filtration, jotka muodostuvat kahdeksasta erillisestä rahavirtaa tuottavasta yksiköstä. Yhtiön liikearvo arvostetaan sen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla ja se kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Suurimmat liikearvot on kirjattu Transportation filtration ja Medical nonwoven -yksikköihin.

Liikearvon arvonalentumistestaus tehdään kaksi kertaa vuodessa. Arvonalentumistestauksen johdon oletukset perustuvat tietyn tason kasvuun ja loputtomalle käyttöajalle sekä diskonttokorolle, joka perustuu markkinoiden näkemykseen rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä. Arvionvaraisuutta liittyy etenkin kasvuennusteisiin ja diskonttokorkoon, jonka takia me keskityimme näihin. Yhtiön jäljellä oleva liikearvo muodostuu liiketoiminnoista, joiden osalta yhtiö on arvioinut olevan turvamarginaalia ennen tarvittavaa alaskirjausta. Konserni arvioi jatkuvasti, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen omaisuuserän arvo on mahdollisesti alentunut. Vaikka viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo olisi mahdollisesti alentunut ei havaittu, yhtiö on tehnyt arvion liikearvon testauksen yhteydessä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumisesta. Kuten yllä on kuvattu laskelman keskeisimmät arviot liittyvät kunkin yksikön ennustettuun kassavirtaan ja diskonttokorkoon. Näiden johdon arvioissa käytettyjen olettamien osalta on riski siitä, toteutuvatko ne johdon arvioiden mukaisesti.

Edellä kuvatuista arviointiepävarmuutta sisältävistä kirjanpidollisista arvioista johtuen liikearvon arvonalentumisen ja käyttöomaisuuserien arvonalentumisen katsotaan muodostavan tilintarkastuksen kannalta keskeisen seikan.

Hankimme ymmärryksen ja arvioimme johdon tekemiä arvonalentumislaskelmia. Tarkastustoimenpiteisiimme kuuluivat arviointi konsernin budjetoinnista joihin ennusteet perustuvat ja arviointi johdon käyttämistä periaatteista koskien ennakoitujen rahavirtojen diskonttaamista. Arvioimme yhtiön tulevan kassavirran ennustetta yhtiön johdon kanssa käytyjen keskustelun yhteydessä. Suoritimme seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- arvioimme johdon käyttämien ennusteiden luotettavuutta vertaamalla aikaisempien vuosien ennusteita toteumiin rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla
- tarkastimme herkkyyksianalyysin pääolettamuksien osalta varmistaaksemme, että näiden olettamuksien muutosten laajuus yksittäin ei vaadi liikearvon arvonalennusta
- arvioimme mallin avainolettamia, kuten liikevaihdon kasvua, EBITDAa sekä diskonttokorkoa johdon ennusteita vastaan
- tarkastimme matemaattisen oikeellisuuden ennustemallin laskelmista
- vertasimme käytettyjä oletuksia markkinatietoon sekä tietoomme yhtiöstä.

Niiden tarkastustoimenpiteiden lisäksi mitä olemme kuvanneet liikearvon arvonalentumistestauksen osalta aineistotarkastustoimenpiteisiimme sisältyi:

- yksittäisten rahavirtaa tuottavien omaisuuserien tulevaisuudessa kerrytettävien rahavirtojen vertailu niiden tasearvoihin tilinpäätöksessä.

Lisäksi olemme keskittyneet tarkastuksessa Arvonalentumiset -liitetiedon tietojen riittävyteen.

*Laskennalliset verosaamiset*

*Katso liitetieto 20 tilinpäätöksestä*

Konsernilla oli tilinpäätöksessä 31.12.2016 laskennallisia verosaamisia verotuksessa käyttämättömistä tappioista 49 miljoonaa euroa, jotka on kirjattu taseen saamisiin. Laskennalliset verosaamiset muodostavat olennaisen erän konsernin tilinpäätöksessä.

Johdon arviointi koskien laskennallisten verosaamisten kirjaamiskriteerejä ja todennäköisyyttä verotettavan tulon kertymisestä tulevaisuudessa on harkinnanvarainen ja perustuu olettamuksiin, joihin vaikuttavat oletetut tulevaisuuden markkina- ja taloustilanteet

Edellä kuvatuista arviointiepävarmuutta sisältävistä kirjanpidollisista arvioista johtuen laskennallisten verosaamisten katsotaan muodostavan tilintarkastuksen kannalta keskeisen seikan.

Tarkastimme yhtiön käytössä olevat verotukselliset tappiot keskittyen suurimpiin ja eniten harkintaa vaativiin saldoihin. Tarkastuksessa olemme arvioineet yhtiön esittämää näyttöä siitä, että sille syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan se hyödyntää käyttämättömät tappionsa ja muut väliaikaiset erot, joista laskennallinen verosaaminen on kirjattu. Siltä osin kun konserniyhtiö on tehnyt tappiota, eikä konserniyhtiöllä ole sellaisia veronalaisia väliaikaisia eroja, joiden realisoituessa laskennalliset verosaamiset voidaan hyödyntää, yhtiön laatimaa analyysiä tarkastaessamme kiinnitimme huomiota erityisesti seuraavaan:

- onko konserniyhtiön tulos kääntynyt jo voitolliseksi
- ovatko tappiot syntyneet sellaisista tunnistettavista eristä, ettei niiden toistuminen ole todennäköistä ottaen huomioon yhtiön tekemät toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi.

Näiden lisäksi arvioimme kriittisesti, onko yhtiö esittänyt objektiivista näyttöä, että konserniyhtiölle syntyy riittävästi verotettavaa tuloa ennen käyttämättömien verotuksellisten tappioiden vanhentumista, ottaen huomioon paikallisen verolainsäädännön rajoitukset tappioiden käyttämisessä, ja milloin se on tarkastuksen kannalta oleellista, tarkastaneet, että näyttö on linjassa muun tarkastusmateriaalin kanssa.

*Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet*

*Katso liitetieto 24 tilinpäätöksestä*

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä useissa maissa yhteensä 63 miljoonaa euroa, joista merkittävimmät ovat Yhdysvalloissa. Järjestelyt ovat paikallisten lakien ja käytäntöjen mukaisia ja joko rahastoituja tai rahastoimattomia. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet määritellään jokaisesta järjestelystä erikseen auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen tekemien laskelmien perusteella.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen eläkevelvoite on arvoltaan suuri, harkinnanvarainen, ja niiden laskennassa käytetään teknistä osaamista ja merkittäviä olettamuksia. Näiden merkittävien olettamien osalta on riski, siitä toteutuvatko ne arvioiden mukaisesti.

Edellä kuvatuista arviointiepävarmuutta sisältävistä kirjanpidollisista arvioista johtuen etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteiden katsotaan muodostavan tilintarkastuksen kannalta keskeisen seikan.

Suoritimme alla kuvatut tarkastustoimenpiteet arvioidaksemme etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteiden arvostusta. Tarkastustoimenpiteiden osalta käytimme PwC:n eläkejärjestelyjen asiantuntijaa apunamme vakuutusmatemaattisten ja demografisten olettamuksien sekä konsernin käyttämien eläkevelvoitteiden arvostamisen menetelmien arvioinnissa.

Tarkastustoimenpiteemme keskittyivät eteenkin diskonttokorkoon ja IAS 19 mukaisissa arvostuksissa käytetyn vakuutusmatemaattisen mallin järjestyteen analysoimalla vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita, koska näiden vaikutus velvoitteisiin arvioitiin olevan merkittävimmät.

Eläkevelvoitteita koskeva laskelma sisältää myös olettamuksia, jotka ovat pääsääntöisesti muuttumattomia kuten inflaatio, kuolleisuus, eläkkeiden korotukset ja palkankorotukset. Arvioimme, että ovatko edellä mainitut vakuutusmatemaattiset avainolettamukset asianmukaisia,

sekä arvioimme muutosten perustelut. Lisäksi analysoimme vuotuiset muutokset väestötilastollisissa muuttujissa.

Tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi:

- eläkevelvoitteiden arvostamisessa käytetyn diskonttokoron vertailu meidän sisäisesti kehitettyihin vertailuarvoihin
- palkankorotusolettamuksien ja kuolleisuutta koskevien oletuksien vertailu kansallisiin ja toimialakohtaisiin keskiarvoihin
- eläkevelvoitteiden laskennassa olleiden henkilömäärien muutosten tarkastelu.

Lisäksi arvioimme, että onko eläkejärjestelyt laskettu, luokiteltu ja esitetty IAS19R ohjeistuksen mukaisesti tilinpäätöksessä.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

## Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

## Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut

asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen

ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

## Muut raportointivelvoitteet

### Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole

tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 10.2.2017

**PricewaterhouseCoopers Oy**

Tilintarkastusyhteisö

Markku Katajisto

KHT



## Sijoittajat



# Ahlstrom sijoituskohteena

Ahlstrom valmistaa innovatiivisia kuitumateriaaleja päivittäisiin tarpeisiin. Ne mahdollistavat asiakkaiden tuotteiden tarvitsemat toiminnallisuudet ja ovat kestävän kehityksen mukaisia.

## Neljä syytä sijoittaa

### Markkinat

Ahlstrom on johtava yritys maailmanlaajuisesti kuitupohjaisten materiaalien markkinoilla, joiden koko on arviolta noin 30 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa. Globaalit trendit tukevat kasvuamme ja meillä on hyvät kasvumahdollisuudet:

- Ympäristöystävälliset ja energiatehokkaat suodattimet
- Kompostoituvissa elintarvike- ja juomapakkauksissa
- Helppokäyttöisissä bioteknologia- ja diagnostiikkasovelluksissa sekä suorituskykyisissä terveydenhuollon kankaissa
- Korkealaatuisissa rakennus- ja sisustamismateriaaleissa

### Suoriutuminen

Kannattavuus ja tase ovat parantuneet kolmen vuoden ajan kaupallisen osaamisen myötä nousseiden katteiden, paremman tuotevalikoiman sekä tehostuneen operatiivisen toiminnan ja alhaisempien kustannusten siivittämänä.

### Strategia

Olemme sitoutuneita kasvuun ja luomaan arvoa sidosryhmillemme tarjoamalla kestävän kehityksen mukaisia kilpailukykyisiä kuitupohjaisia materiaaleja. Visiomme on olla asiakkaidemme ensisijainen kumppani. Alla listattujen neljän teeman avulla rakennamme vahvempaa, virtaviivaisempaa ja yhtenäisempää yhtiötä, ja niiden avulla saavutamme pitkän ajan taloudelliset tavoitteet:

- Kaupallinen osaaminen
- Virtaviivaistettu toimintamalli
- Orgaaninen kasvu tuotantokapasiteetin tehokkaammalla käytöllä
- Kasvu uusilla alueilla

## **Yhdistyminen Munksjön kanssa**

Ahlstrom ja Munksjö ilmoittivat 7.11.2016 suunnitelmasta yhdistää yhtiöt. Yhdistymisen myötä syntyy yksi maailman johtavista toimijoista kestävän kehityksen mukaisissa ja innovatiivisissa kuitupohjaisissa ratkaisuissa. Yhdistymisen odotetaan luovan merkittävää arvoa sidoryhmille maailmanlaajuisten kasvumahdollisuuksien vahvistumisen ja toiminnan tehostumisen ansiosta. Yhdistyneen yhtiön kasvutavoitteita tukevat vahva tase ja rahavirta.

# Sijoittajasuhteiden hoito

Osakkeenomistajamme ja koko sijoittajakunta ovat olleet hyvin kiinnostuneita Ahlstromin parantuneesta taloudellisesta tuloksesta ja osakekurssin kehityksestä viime vuonna. Tämän lisäksi suunnitelma yhdistymisestä Munksjö Oyj:n kanssa on ollut suurennuslasin alla.

Ahlstromin sijoittajasuhdetoiminto ylläpitää jatkuvaa vuoropuhelua sijoittajayhteisön kanssa. Sen tavoitteena on varmistaa, että markkinoilla on kaikkina aikoina oikeat, riittävät ja ajanmukaiset tiedot Ahlstromin osakkeen arvon totuudenmukaista määrittämistä varten. Ahlstrom noudattaa läpinäkyvyyden ja tasapuolisuuden periaatteita ja pyrkii palvelemaan kaikkia sidosryhmiään parhaalla mahdollisella tavalla. Yhtiön tiedonantopolitiikka löytyy yhtiön **verkkosivuilta**.

Sijoittajasuhdetoiminto vastaa keskitetysti kaikkiin sijoittajasuhteisiin liittyviin kysymyksiin. Sijoittajaviestinnän työkaluihin kuuluvat muun muassa vuosikertomus, osavuositiedotukset, pörssi- ja lehdistötiedotteet, internetsivuston sijoittajaosio, säännöllinen yhteydenpito analyytikkoihin ja sijoittajiin, tiedotustilaisuudet osavuositiedotusten yhteydessä ja muut sijoittajatilaisuudet.

## Sijoittaja-aineisto

Ahlstrom antaa sijoittajayhteisöille ja suurelle yleisölle säännöllisesti päivitettyä tietoa osavuositiedotusten ja tiedotustilaisuuksien avulla. Tilaisuuksien tallenteet ja raportit löytyvät yhtiön verkkosivuilta. Vuoden mittaan pidettiin myös useita tapaamisia, joissa oli mukana analyytikkoja, sijoittajia ja tiedotusvälineiden edustajia.

Ahlstrom julkaisee vuosikertomuksensa ja osavuositiedotuksensa suomeksi ja englanniksi. Pörssi- ja lehdistötiedotteet julkaistaan myös suomen- ja englanninkielisinä. Kaikki edellä mainittu aineisto on luettavissa osoitteessa **[www.ahlstrom.com/fi](http://www.ahlstrom.com/fi)**.

## Tulevaisuuden näkymät

Suunnitellun yhdistymisen vuoksi Ahlstrom ei julkaise näkymiä vuodelle 2017. Ahlstromin ja Munksjön yhdistymisen odotetaan toteutuvan vuoden 2017 toisen neljänneksen alussa.

## Lisätietoja

Lisätietoja on saatavilla sijoittajaosiossa osoitteessa [www.ahlstrom.com/fi](http://www.ahlstrom.com/fi).

# Taloudellinen informaatio 2017

Tilinpäätöstiedote 2016

Julkaisu: perjantai 27.1.2017

Vuosikertomus 2016

Julkaisu: Viikko 8, 2017

Osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2017

Julkaisu: tiistai 25.4.2017

Johtuen suunnitellusta yhdistymisestä Munksjön kanssa hallitus ei ole kutsunut koolle Ahlstromin varsinaista yhtiökokousta vuonna 2017. Järjestelyn odotetaan toteutuvan toisen neljänneksen alussa vuonna 2017.

## Sijoitustutkimus

Ahlstromin tietojen mukaan ainakin seuraavat investointipankit ja osakevälittäjät seuraavat Ahlstrom Oyj:tä ja julkaisevat yhtiöstä raportteja.

- Evli Pankki
- Kepler Cheuvreux
- Nordea Pankki
- Pohjola Pankki
- SEB Enskilda

Analyttikot seuraavat Ahlstromia omasta aloitteestaan, eikä yhtiö vastaa heidän kannanotoistaan.

## Yhteystiedot

### Sijoittajat

Juho Erkheikki  
Sijoittajasuhde- ja talousviestintäpäällikkö  
Puh. 010 888 4731

### Viestintä

Satu Perälampi  
Viestintäjohtaja  
Puh. 010 888 4738

# Osakkeet ja osakkeenomistajat

Ahlstromin osake on noteerattu Nasdaq Helsingissä. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Osake kuuluu pörssin Perusteollisuustoimialaan, ja sen kaupankäyntitunnus on AHL1V. Yhtiön osakkeet kuuluvat Suomen arvopaperikeskuksen ylläpitämään arvo-osuusrekisteriin.

Vuoden 2016 lopussa Ahlstromin osakepääoma oli 70 005 912 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä oli 46 670 608. Kauden lopussa ei ollut maksamattomia optioita, jotka oikeuttaisivat yhtiön osakkeiden merkitsemiseen.

## Osakekurssin kehitys ja kaupankäynti

Tammi-joulukuussa 2016 vaihdettiin yhteensä 8,1 miljoonaa Ahlstromin osaketta, joiden kokonaisarvo oli 89,0 miljoonaa euroa. Niiden osuus ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärästä oli 17,4 prosenttia katsauskauden lopussa (4,3 % vuonna 2015). Osakkeen alin kaupankäyntihinta oli 6,75 ja ylin 15,79 euroa. Katsauskauden viimeinen kauppa tehtiin 30.12.2016 hintaan 15,12 euroa. Osakkeiden markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 704,6 miljoonaa euroa ilman emoyhtiön omistamia omia osakkeita. Yhtiön hallussa oli 31.12.2016 yhteensä 72 752 omaa osaketta eli noin 0,16 prosenttia kaikista osakkeista ja äänistä.

Osakkeiden kokonaismäärä oli 46 670 608 ja yhtiöllä oli 9 853 osakkeenomistajaa katsauskauden lopussa (10 409 vuoden 2015 lopussa).

- **Ahlstromin osakkeen kehitys vuonna 2016: +104,6 %**
- **Ahlstromin osakkeen kehitys vuosina 2012-2016: +64,9 %**



## Osakekohtaiset tunnusluvut

	2016	2015	2014
Tulos per osake	0,61	0,06	-0,22
Osinko per osake	0,49*	0,31	0,3
Osinkotuotto, %	3,2	4,2	3,7
Omapääoma per osake	4,53	4,20	4,65
Osakkeiden lukumäärä tilikaudella keskimäärin, 1 000	46 670,6	46 670,6	46 670,6

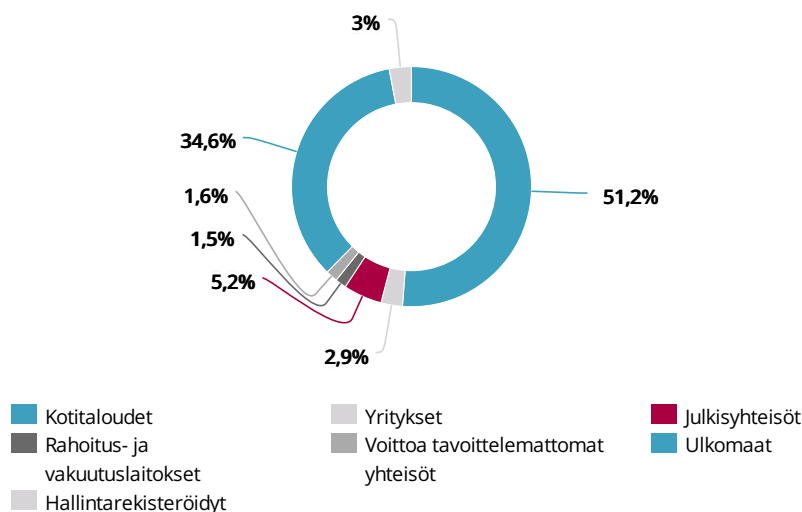
\* Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti 11.1.2017 hallituksen maksamaan ylimääräisen 0,49 euroa per osake osingon normaalin voitonjaon sijaan ennen yhdistymisen toteutumista Munksjön kanssa.

## Osakkeenomistajat

Vuoden 2016 lopussa yhtiöllä oli 9,853 osakkeenomistajaa (10 409 vuoden 2016 lopussa). Suurimmat osakkeenomistajat ovat Virala-ryhmä sekä Ahlström Capital-ryhmä, jotka molemmat omistavat yli 10 prosenttia yhtiön osakepääomasta. Lisätietoja omistajista löytyy alempana olevasta taulukosta. Kuukausittain päivitettävä luettelo Ahlstromin suurimmista osakkeenomistajista on luettavissa

yhtiön internetsivujen sijoittajaosiossa osoitteessa [www.ahlstrom.com/fi](http://www.ahlstrom.com/fi).

## Omistuksen rakenne 31.12.2016



## Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

Osakkeenomistaja	Osake- ja äänimäärät	%
Virala-ryhmä*	5 725 000	12,27
Ahlström Capital**	5 443 267	11,66
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 532 200	3,28
Huber Mona Lilly	1 251 700	2,68
Tracewski Jacqueline	807 600	1,73
Nahi Kai Anders Bertel	798 288	1,71
Kylmä Kim	771 400	1,65
Emmett Linda-Maria	700 350	1,50
Lund Niklas Roland	693 738	1,49
Sumelius John Michael	682 588	1,46
Studer Anneli	667 170	1,43
Huber Samuel	639 600	1,37
Huber Karin	638 700	1,37
Gullichsen Johan Erik	634 451	1,36
Koivulehto Monica	575 200	1,23
Kylmä Kasper	567 121	1,22



Seligson Peter Robin Mikael	555 000	1,19
Belgrano Inversiones Oy	550 000	1,18
Coulet-Tracewski Eliane Tyra Helene	545 100	1,17
Lydecken Robert	459 000	0,98
Melin Patrick Marie Jaques	420 900	0,90
Valtion Eläkerahasto	420 000	0,90
Ahlström Robin	407 038	0,87
Walter Ahlströmin säätiö	403 900	0,87
Ahlström Carl	402 600	0,86
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	382 674	0,82
Studer Stefan	364 440	0,78
Alanen Noora	342 290	0,73
Donner Marina	300 000	0,64
Borg Per Stefan Frejvid	289 330	0,62
30 suurinta osakkeenomistajaa	27 971 145	59,93
Hallintarekisteröidyt	1 392 785	2,98
Muut osakkeenomistajat	17 306 678	38,09
<b>Yhteensä</b>	<b>46 670 608</b>	<b>100,00</b>

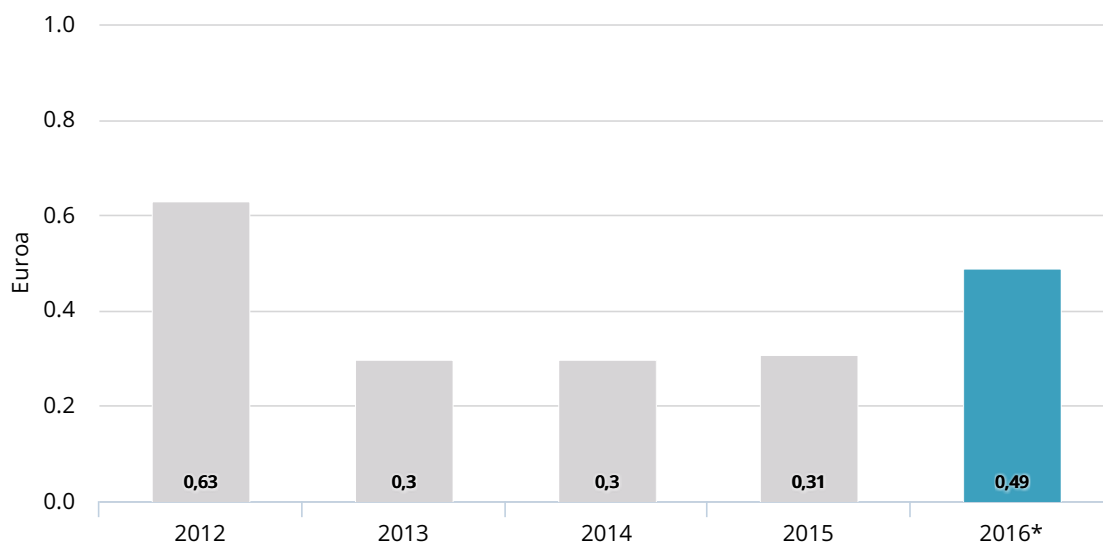
\* Omistus Viknum AB:n kautta

\*\* Omistus AC Invest Six B.V.:n kautta

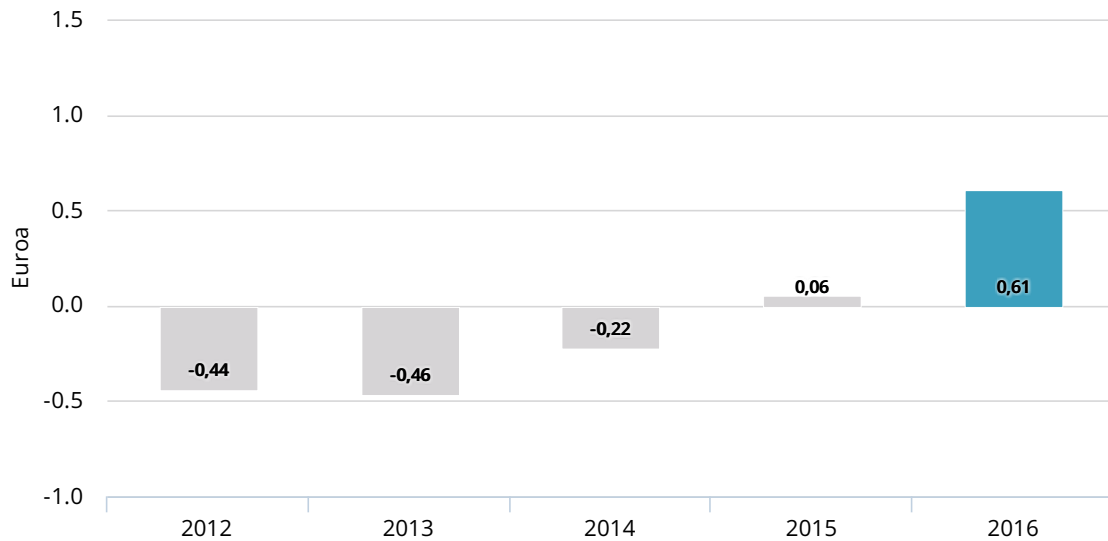
## Omistuksen jakautuminen lukumäärän mukaan 31.12.2016

Osakkeiden lukumäärä	Osakkeenomistajien määrä	%	Osakkeiden määrä	%
1 - 100	5 418	54,99	342 540	0,73
101 - 1,000	3 612	36,66	1 286 759	2,76
1 001 - 10 000	618	6,27	1 671 093	3,58
10 001 - 100 000	112	1,14	4 139 431	8,87
100 001 - 250 000	56	0,57	8 582 149	18,39
250 001 - 500 000	16	0,16	5 539 770	11,87
500 001 -	21	0,21	25 108 866	53,80
<b>Yhteensä</b>	9 853	100,00	46 670 608	100,00
Hallintarekisteröidyt	8		1 392 785	2,98

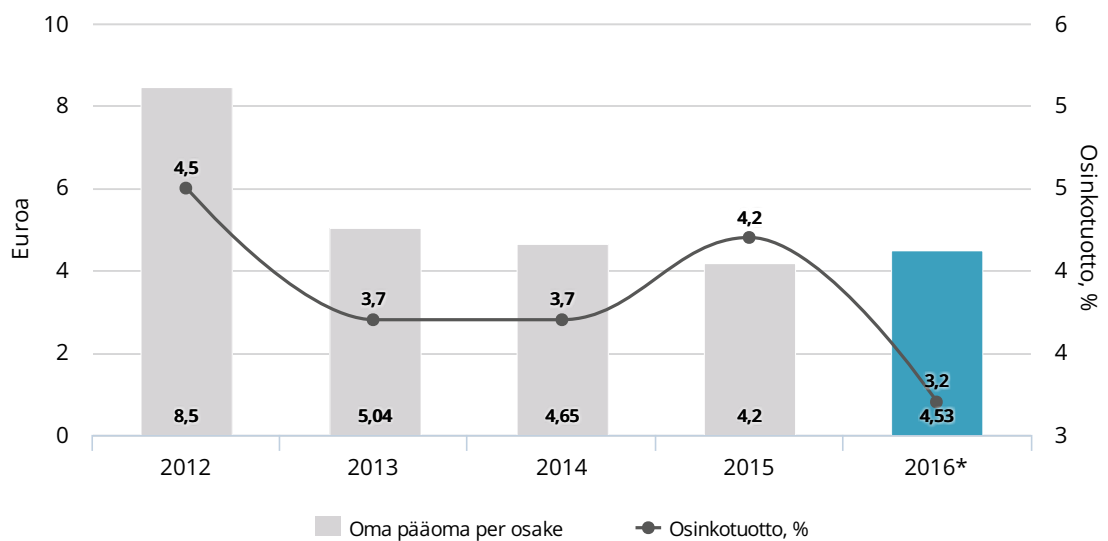
## Osinko per osake



### Tulos per osake



### Oma pääoma ja osinkotuotto



\* Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti 11.1.2017 hallituksen maksamaan ylimääräisen 0,49 euroa per osake osingon normaalin voitonjaon sijaan ennen yhdistymisen toteutumista Munksjön kanssa.